Signature Not Verified
Digitally signed by Chambers Central Association
Date: 2020.09.25 14:47:34 EEST
Reason: Automated Registration Process by Greek General Business Registry
Location: Athens

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ Γ.Ε.ΜΗ. ΚΑΙ ΥΜΣ
Αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ: Δ/νση Εταιρειών (Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή)
Τηλέφωνο: 210-3893525
Fax: 210-3838981
E-mail:

Αθήνα,25/09/2020
Αριθ. Πρωτ.:2119573

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αυτοματοποιημένης Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ**, το διακριτικό τίτλο **MARFIN INVESTMENT GROUP (MIG)** και αριθμό ΓΕΜΗ **3467301000**.

Την **25/09/2020** καταχωρήθηκαν αυτοματοποιημένα στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με **Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης ,** τα κατωτέρω στοιχεία:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2246278 οι εγκεκριμένες από την 04/09/2020 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2019 έως 31/12/2019.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2246279 η από 04/09/2020 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2020 έως 31/12/2020:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«GRANT THORNTON Α.Ε.»**, Α.Φ.Μ. 094399329-Δ.Ο.Υ. , Αρ. ΓΕΜΗ 121548701000, και (Δ/νση : null null ΤΚ ,), με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 127.

Τακτικοί Ελεγκτές:

- ο/η κ. ΚΑΖΑ ΠΕΛΑΓΙΑ του ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, που γεννήθηκε στην το , με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 62591.

Αναπληρωματικοί Ελεγκτές:

- ο/η κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, που γεννήθηκε στην το , με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 29301.

Οι οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity
Η παρούσα ανακοίνωση αποτελει προιόν αυτοματοποιημένης καταχώρισης δυνάμει της διάταξης του άρθρου 102 του ν.4635/2019 με μέριμνα και ευθύνη του υπόχρεου.

MARFIN
INVESTMENT GROUP

Ετήσια Οικονομική Έκθεση
με βάση το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007
της χρήσης από 1η Ιανουαρίου 2019 έως 31η Δεκεμβρίου 2019

(ποσά σε χιλιάδες € εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
Αχαϊας 3 & Τροιζηνίας, 145 64 Κηφισιά, Ελλάδα
Τηλ. +30 210 6893450
Αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. 3467301000 (ΑΡ.Μ.Α.Ε. 16836/06/Β/88/06)

[Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΕΛΙΔΑ ΕΧΕΙ ΑΦΕΘΕΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΚΕΝΗ]

Πίνακας Περιεχομένων

Α. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 6

Β. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 7

Γ. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ «MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2019 14

Δ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 101

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2019 102

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2019 103

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2019 104

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 105

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2019 106

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018 107

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2019 108

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018 108

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2019 (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ) 109

1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ 111

2 ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ 112

3 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 120

4 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ 128

5 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 153

6 ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ ΜΗ ΕΛΕΓΧΟΥΣΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ 158

7 ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΠΕΙΣΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 160

8 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ 163

9 ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ & ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 166

10 ΥΠΕΡΑΞΙΑ 169

11 ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 173

12 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ 174

13 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ 176

14 ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 177

15 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ 178

16 ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 178

17 ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 179

18 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ 180

19 ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 180

20 ΛΟΙΠΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 181

21 ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ, ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ 182

22 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ 182

23 ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ 182

24 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 183

25 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ 186

26 ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 186

27 ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 191

28 ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ 192

29 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 193

30 ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 193

31 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 194
32 ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ 194
33 ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 194
34 ΠΩΛΗΣΕΙΣ 195
35 ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ – ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ 195
36 ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ 196
37 ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ 197
38 ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 197
39 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ 198
40 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ 198
41 ΚΕΡΔΗ /(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 199
42 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 199
43 ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ 200
44 ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ 201
45 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ 202
46 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 204
47 ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ 210
48 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ 213
49 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ 219
50 ΕΓΚΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 228

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Όπως χρησιμοποιούνται στις Οικονομικές Καταστάσεις εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά:

«Εταιρεία», «Όμιλος», «MIG»	αναφέρεται στην «MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ»
«ATHENIAN ENGINEERING»	αναφέρεται στην «ATHENIAN ENGINEERING ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ» πρώην «OLYMPIC ENGINEERING ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ»
«ATTICA»	αναφέρεται στην «ATTICA Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ»
«BLUE STAR»	αναφέρεται στην «BLUE STAR ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.»
«BVI»	αναφέρεται στα BRITISH VIRGIN ISLANDS
«EVEREST»	αναφέρεται στην «EVEREST ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ»
«FORTRESS»	αναφέρεται στην «FORTRESS INVESTMENT GROUP»
«GOODY'S»	αναφέρεται στην «GOODY'S Α.Ε. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ»
«HSW»	αναφέρεται στην «ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ Α.Ν.Ε.»
«MARFIN CAPITAL»	αναφέρεται στην «MARFIN CAPITAL S.A.»
«MIG AVIATION 1»	αναφέρεται στην «MIG AVIATION 1 LTD»
«MIG AVIATION 2»	αναφέρεται στην «MIG AVIATION 2 LTD»
«MIG AVIATION HOLDINGS»	αναφέρεται στην «MIG AVIATION HOLDINGS LTD»
«MIG LEISURE»	αναφέρεται στην «MIG LEISURE LTD»
«MIG LRE CROATIA»	αναφέρεται στην «MIG LEISURE & REAL ESTATE CROATIA B.V.»
«MIG REAL ESTATE»	αναφέρεται στην «MIG REAL ESTATE Α.Ε.Ε.Α.Π.»
«MIG REAL ESTATE SERBIA»	αναφέρεται στην «MIG REAL ESTATE (SERBIA) B.V.»
«MIG SHIPPING»	αναφέρεται στην «MIG SHIPPING S.A.»
«OLYMPIC AIR»	αναφέρεται στην «OLYMPIC AIR ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ»
«RKB»	αναφέρεται στην «JSC ROBNE KUCE BEOGRAD»
«SINGULARLOGIC»	αναφέρεται στην «SINGULARLOGIC Α.Ε.»
«SKYSERV»	αναφέρεται στην «SKYSERV ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΓΕΙΑΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ» πρώην «OLYMPIC HANDLING ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΓΕΙΑΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ»
«VIVARTIA»	αναφέρεται στην «VIVARTIA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.»
«ΔΕΛΤΑ»	αναφέρεται στην «ΔΕΛΤΑ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ»
«ΔΠΧΑ»	αναφέρεται στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
«ΚΕΤΑ»	αναφέρεται στην «ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΛΤΔ.»
«ΚΟΔ»	αναφέρεται στο «Κοινό Ομολογιακό Δάνειο»
«ΜΔΤΡ»	αναφέρεται στις «Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών»
«ΜΕΒΓΑΛ»	αναφέρεται στην «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ-ΜΕΒΓΑΛ-ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»
«ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ»	αναφέρεται στην «ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Β.Ε.Ε.»
«ΜΟΔ»	αναφέρεται στο «Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο»
«ΥΓΕΙΑ»	αναφέρεται στο «Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ »

Α. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στις κατωτέρω δηλώσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 3556/2007, όπως ισχύει σήμερα, προβαίνουν οι ακόλουθοι εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και δη οι ακόλουθοι:

1. Παναγιώτης Θρουβάλας του Κωνσταντίνου, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Αθανάσιος Παπανικολάου του Ευθυμίου, Διευθύνων Σύμβουλος
3. Christophe Vivien του Francois, Μέλος του Δ.Σ.

Οι κάτωθι υπογράφοντες, υπό την ως άνω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με την παρούσα ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

(α) Οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2019 οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, και

(β) Η συνημμένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Κηφισιά, 01 Ιουνίου 2020

Οι δηλούντες

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Το Μέλος του Δ.Σ.
Παναγιώτης Θρουβάλας	Αθανάσιος Παπανικολάου	Christophe Vivien
Α.Δ.Τ. ΑΚ543083	Α.Δ.Τ. ΑΝ612863	Αρ.Διαβ. 14AD07810

Β. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Εφιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση 3.1 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όπου περιγράφεται ότι κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας υπερβαίνουν το σύνολο των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού κατά ποσό € 225,0 εκ. και € 278,3 εκ. αντίστοιχα. Όπως αναφέρεται στην ίδια σημείωση, καθώς και στη σημείωση 26 των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση βρίσκεται σε συζητήσεις για την αναδιάρθρωση δανειακών υποχρεώσεων θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου ποσού € 130,7 εκ. Περαιτέρω, στο πλαίσιο της Συμφωνίας Αναδιάρθρωσης που έχει συνάψει η Εταιρεία, η οποία προϋποθέτει την τήρηση δεσμεύσεων, η διοίκηση απέστειλε αίτημα παροχής συναίνεσης προς την πιστώτρια τράπεζα για τη χρονική μετάθεση της ημερομηνίας αποπληρωμής δανειακών υποχρεώσεων ποσού 253,8 εκ., συμβατικά πληρωτέων την 30/06/2020. Ταυτόχρονα, η διοίκηση εξετάζει την αναχρηματοδότηση των δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας ή /και την αποπληρωμή τους μέσω της διάθεσης περιουσιακών στοιχείων. Τέλος, στη Σημείωση 49.1 περιγράφονται οι επιπτώσεις που αναμένεται να έχει στη ρευστότητα του Ομίλου η πανδημία COVID-19.

Οι παραπάνω συνθήκες υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας σχετικής με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Η επιτυχής ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης των ανωτέρω δανειακών υποχρεώσεων, καθώς και η αποτελεσματικότητα των μέτρων της διοίκησης για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 αποτελούν βασικές προϋποθέσεις της επάρκειας του κεφαλαίου κίνησης του Ομίλου και της Εταιρείας. Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 3.1, η διοίκηση έχει προβεί στον σχεδιασμό δράσεων για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας και την ομαλή συνέχιση των δραστηριοτήτων τους,

προϋπόθεση η οποία έχει ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Η γνώμη μας δεν διαφοροποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά. Εκτός από το θέμα που περιγράφεται στην παράγραφο της έκθεσης μας "Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση δραστηριότητας", έχουμε διαπιστώσει ότι τα θέματα που περιγράφονται κατωτέρω είναι τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου που πρέπει να γνωστοποιούνται στην έκθεσή μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αξιολόγηση απομείωσης μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει υπεραξία ύψους € 218,0 εκ., άυλα στοιχεία του ενεργητικού ύψους € 237,1 εκ. και ενσώματα πάγια ύψους € 991,5 εκ.. Επίσης, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει επενδύσεις σε θυγατρικές ύψους € 774,6 εκ.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ, η διοίκηση διενεργεί στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς, ελέγχους απομείωσης για την υπεραξία και τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή, ενώ για τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή, τα ενσώματα πάγια και τις επενδύσεις σε θυγατρικές, διενεργεί ελέγχους απομείωσης μόνον όποτε υφίστανται σχετικές ενδείξεις. Η παραπάνω αξιολόγηση απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης.

Ο έλεγχος απομείωσης περιλαμβάνει τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ) ως το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη διάθεσης και της αξίας λόγω χρήσης. Ο σχετικός προσδιορισμός απαιτεί κρίση από τη διοίκηση σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές των ως άνω μονάδων (σχετίζονται με μεταβλητές όπως ο ρυθμός ανάπτυξης των εσόδων, οι κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες και οι απαιτήσεις του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία τους) και τα επιτόκια προεξόφλησης που εφαρμόζονται στις προβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης, κατά τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, προέκυψε ζημιά απομείωσης € 15,6 εκ. επί της υπεραξίας, € 0,6 εκ. επί των άυλων στοιχείων με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή και € 5,5 εκ. επί των ενσώματων παγίων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, καθώς και € 1,2 εκ. επί των επενδύσεων σε θυγατρικές στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Εξετάσαμε τις εκτιμήσεις της διοίκησης αναφορικά με το κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης των εν λόγω μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού.
- Για τις ΜΔΤΡ για τις οποίες υπήρχαν ενδείξεις απομείωσης, αξιολογήσαμε: (i) την καταλληλότητα των ακολουθούμενων μεθόδων για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας και (ii) το εύλογο των βασικών παραδοχών και εκτιμήσεων των μελλοντικών ταμειακών ροών.
- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της διοίκησης κατά την κατάρτιση των επιχειρηματικών πλάνων, τα οποία και αποτελούν τη βάση για τις αποτιμήσεις, που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού. Μεταξύ άλλων, συγκρίθηκαν και αναλύθηκαν οι προγενέστερες εκτιμήσεις /προβλέψεις της διοίκησης με την πραγματική απόδοση των ΜΔΤΡ.
- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των μοντέλων των προεξοφλημένων ταμειακών ροών.
- Για τις ανωτέρω διαδικασίες και όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, ζητήθηκε η συμβολή ειδικού εμπειρογνώμονα της Grant Thornton.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό.

Δεδομένης της σημαντικότητας των εν λόγω κονδυλίων και της χρήσης παραδοχών και εκτιμήσεων της διοίκησης, θεωρούμε την αξιολόγηση απομείωσης των ως άνω μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την λογιστική πολιτική, καθώς και τις παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της απομείωσης των ως άνω στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 4.3, 5.2, 5.3, 5.4, 9, 10, 11 και 12 των οικονομικών καταστάσεων.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις από δικαστικές υποθέσεις

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπλέκονται υπό την ιδιότητα του εναγόμενου σε πολυάριθμες και σύνθετες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες διαιτησίας στα πλαίσια της λειτουργίας τους.

Η αναγνώριση και η επιμέτρηση των προβλέψεων, καθώς και η επιμέτρηση και γνωστοποίηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες διαιτησίας, περιλαμβάνει σημαντικές κρίσεις της διοίκησης, οι οποίες λαμβάνουν υπ' όψιν τις εκτιμήσεις των νομικών της συμβούλων και ως εκ τούτου θεωρήσαμε την περιοχή αυτή, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου. Οι εκτιμήσεις αφορούν τόσο στην έκβαση κάθε υπόθεσης όσο και στην πιθανή οικονομική επίπτωση για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τις προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 4.16, 5.15 και 46.3 των οικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Αξιολογήσαμε τις διαδικασίες της διοίκησης αναφορικά με τη συλλογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση της έκβασης των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων και των προβλέψεων που αναγνωρίζονται.
- Λάβαμε και εξετάσαμε τις απαντητικές επιστολές της νομικής υπηρεσίας του Ομίλου και των εξωτερικών νομικών συμβούλων και συζητήσαμε με τη διοίκηση και τους νομικούς συμβούλους, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο.
- Αξιολογήσαμε τα συμπεράσματα της διοίκησης αναφορικά με την επίδραση των εκκρεμών υποθέσεων στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό.

Επιμέτρηση εύλογης αξίας επενδύσεων σε ακίνητα

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει επενδύσεις σε ακίνητα ποσού € 260,0 εκ. ενώ η ζημιά από την αναπροσαρμογή της αξίας αυτών στη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή ανέρχεται σε € 0,9 εκ.

Τα επενδυτικά ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων συναλλαγής και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους. Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων, ο οποίος έχει ανατεθεί από τη διοίκηση του Ομίλου σε ανεξάρτητο οίκο εκτιμητών ακινήτων, βασίζεται σε σημαντικές εκτιμήσεις που σχετίζονται μεταξύ άλλων με το εύρος των μισθωμάτων αγοράς, τον παράγοντα αναπροσαρμογής ενοικίων και το προεξοφλητικό επιτόκιο.

Λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω παράγοντες σε

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Εξετάσαμε τις διαδικασίες της διοίκησης αναφορικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα.
- Αξιολογήσαμε την ανεξαρτησία, την αντικειμενικότητα και την εμπειρία και γνώση του εξωτερικού εκτιμητή ακινήτων, στον οποίο ανατέθηκε από τη διοίκηση ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας.
- Εξετάσαμε το εύλογο των παραδοχών και εκτιμήσεων της διοίκησης, που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων. Παράλληλα, εξετάσαμε την καταλληλότητα των

συνδυασμό με τη σημαντικότητα του ανωτέρω κονδυλίου για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, αξιολογήσαμε την επιμέτρηση της εύλογης αξίας επενδύσεων σε ακίνητα ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική του πολιτική, καθώς και τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 4.8, 5.11 και 15 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

χρησιμοποιούμενων μεθόδων αποτίμησης.

- Εξετάσαμε σε δειγματοληπτική βάση την πληρότητα και ακρίβεια των στοιχείων που παρασχέθηκαν από τη διοίκηση στον ανεξάρτητο εξωτερικό εκτιμητή ακινήτων, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας με συμβάσεις μίσθωσης και συμβόλαια αγοράς.
- Στις ανωτέρω διαδικασίες, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, χρησιμοποιήσαμε τρίτο ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό.

Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων

Κατά την 31/12/2019, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει εμπορικές απαιτήσεις ποσού € 307,7 εκ. έναντι του οποίου έχει σχηματισθεί σωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 132,4 εκ.

Η διοίκηση αξιολογεί στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου, προκειμένου αυτές να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους, με βάση τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.

Ο Όμιλος εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση του Προτύπου για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, χρησιμοποιώντας έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό και σε συνδυασμό με τη σημαντικότητα του κονδυλίου στις οικονομικές καταστάσεις, αξιολογήσαμε την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική πολιτική, καθώς και τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των εμπορικών απαιτήσεων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 4.2, 4.3.2, 5.7 και 19 των οικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Αξιολογήσαμε τις διαδικασίες της διοίκησης αναφορικά με την παρακολούθηση των εμπορικών απαιτήσεων και την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας τους.
- Εξετάσαμε τις εκτιμήσεις της διοίκησης, σχετικά με την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων. Στη διαδικασία αυτή αξιολογήθηκαν, μεταξύ άλλων, και οι εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων που χειρίζονται απαιτήσεις για τις οποίες έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα.
- Αξιολογήσαμε την ορθή εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9 κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων.
- Αξιολογήσαμε τα συμπεράσματα της διοίκησης αναφορικά με την αναγνώριση προβλέψεων απομείωσης επί των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό.

Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα του Ομίλου προέρχονται από διαφοροποιημένους τομείς δραστηριότητας (λειτουργικοί τομείς: «Τρόφιμα & Γαλακτοκομικά», «Μεταφορές», «Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες» και «Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων».).

Κάθε λειτουργικός τομέας περιλαμβάνει διαφορετικές πηγές εσόδων, η αναγνώριση των οποίων ενέχει διαφορετικό βαθμό πολυπλοκότητας και κρίσεων και εκτιμήσεων της διοίκησης. Επίσης, η αναγνώριση των εσόδων απαιτεί κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης σε σχέση με την ορθή εφαρμογή των λογιστικών προτύπων και ειδικότερα του ΔΠΧΑ 15. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καθώς και τη σημαντικότητα του κονδυλίου των εσόδων για τις οικονομικές καταστάσεις, αξιολογήσαμε την αναγνώριση των εσόδων ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές αναγνώρισης των εσόδων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 4.17, 5.13 και 34 των οικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Κατανοήσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που έχουν σχεδιαστεί από τη διοίκηση και σχετίζονται με τις διαδικασίες αναγνώρισης εσόδων από κάθε λειτουργικό τομέα. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, εξετάσαμε ως προς την λειτουργική αποτελεσματικότητά τους, τις βασικές δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις διαδικασίες αναγνώρισης του εσόδου.
- Για κάθε επιμέρους λειτουργικό τομέα, διενεργήσαμε, μεταξύ άλλων, και τις ακόλουθες ουσιαστικές ελεγκτικές διαδικασίες: (i) εξετάσαμε, δειγματοληπτικά, την ορθότητα αναγνώρισης του εσόδου σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων και τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ, (ii) διενεργήσαμε αναλυτικές διαδικασίες επί των εσόδων για τον εντοπισμό τυχόν ασυνήθιστων μεταβολών, και (iii) εξετάσαμε τον επιμερισμό του εσόδου στην ορθή περίοδο.
- Αξιολογήσαμε αν η πολιτική και η μεθοδολογία που εφάρμοσε η Διοίκηση είναι κατάλληλες και συνεπείς με το ΔΠΧΑ 15.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων" και στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον

Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 Ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.

β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150-151 και 153-154 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2019.

γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την εταιρεία «Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 35 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 29/06/2004 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 16 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 01 Ιουνίου 2020

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Μανόλης Μιχαλιός

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 25131

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

© 2020 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Γ. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ «MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2019

Η παρούσα Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στην ετήσια περίοδο που έληξε την 31/12/2019. Η έκθεση καταρτίσθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018, του νόμου 3556/2007 (ΦΕΚ τ. Α΄ 91/30.04.2007) και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται συνοπτικά οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες της χρήσης του 2019, τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα (πριν και μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων) και οι προοπτικές της MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (εφεξής «MIG», «Εταιρεία») καθώς και των θυγατρικών εταιρειών της. Επίσης, γίνεται περιγραφή των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά το 2020 και παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίσθηκαν μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτόν προσώπων.

1. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ 2019

1.1 Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Πωλήσεις: Οι πωλήσεις από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν στο ποσό των € 1.067,8 εκ. καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 7,2% σε σχέση με πωλήσεις ύψους € 996,2 εκ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Όλοι οι λειτουργικοί τομείς του Ομίλου κατέγραψαν άνοδο στις πωλήσεις (μη συμπεριλαμβανομένων των διεταιρικών συναλλαγών) και ειδικότερα: τομέας Τροφίμων και Γαλακτοκομικών +4,0%, τομέας Μεταφορών +11,0%, τομέας Πληροφορικής και Τεχνολογίας +22,5% και τομέας Εταιρειών Ιδιωτικών Κεφαλαίων +3,0%. Σημειώνεται ότι η εξαγορασθείσα από τον όμιλο ATTICA εταιρεία HSW ενοποιήθηκε πλήρως από την 01/06/2018.

EBITDA από Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες: Τα λειτουργικά αποτελέσματα EBITDA από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν στο ποσό των € 144,8 εκ. καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 32,1% σε σύγκριση με € 109,6 εκ. για την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Μη λαμβάνοντας υπόψη το κέρδος € 11,7 εκ. από την πώληση πλοίων του ομίλου ATTICA εντός του 2018, όπως επίσης και την θετική επίδραση κατά € 11,8 εκ. από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 από 01/01/2019, τα λειτουργικά αποτελέσματα EBITDA από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν στο ποσό των € 133,0 εκ. καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 35,9% σε σύγκριση με € 97,9 εκ. για την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα: Τα καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα διαμορφώθηκαν σε € (68,3) εκ. σε σχέση με € (84,0) εκ. το 2018 καταγράφοντας βελτίωση 18,7% ως αποτέλεσμα κυρίως της μείωσης του δανεισμού της MIG το δ' τρίμηνο του 2018 και της βελτίωσης του κόστους δανεισμού του ομίλου ATTICA. Τα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου διαμορφώθηκαν στο ποσό των € (21,1) εκ. το οποίο περιλαμβάνει κυρίως απομείωση στοιχείων ενεργητικού του ομίλου SINGULARLOGIC ύψους € (15,7) εκ., απομείωση στοιχείων ενεργητικού του ομίλου VIVARTIA ύψους € (6,1) εκ. και κέρδος ποσού € 2,3 εκ. από αποτελέσματα πράξεων αντιστάθμισης έναντι του κινδύνου μεταβολής των τιμών καυσίμων του ομίλου ATTICA. Σημειώνεται ότι το αντίστοιχο κονδύλι της συγκριτικής περιόδου είχε διαμορφωθεί σε € (7,7) εκ. και αφορούσε κυρίως απομείωση στοιχείων ενεργητικού του ομίλου ATTICA ύψους € (12,8) εκ., απομείωση στοιχείων ενεργητικού του ομίλου VIVARTIA ύψους € (5,0) εκ. και αποτελέσματα από πράξεις αντιστάθμισης έναντι του κινδύνου μεταβολής των τιμών καυσίμων του ομίλου ATTICA ποσού € 11,1 εκ.

Φόρος Εισοδήματος: Ο φόρος εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθε στο ποσό των € 1,5 εκ. έναντι ποσού € 2,9 εκ. για την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Κέρδη/(Ζημιές) από Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες: Οι ενοποιημένες ζημιές μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το 2019 ανήλθαν στο ποσό των € (29,5) εκ. σε σύγκριση με ζημιά ποσού € (52,4) εκ. το 2018 ή € (64,1) εκ. μη λαμβάνοντας υπόψη το κέρδος € 11,7 εκ. από την πώληση πλοίων του ομίλου ATTICA εντός της αντίστοιχης περυσινής περιόδου.

Κέρδη/(Ζημιές) από Διακοπείσες Δραστηριότητες: Τα κέρδη από διακοπείσες δραστηριότητες το 2019 ανήλθαν στο ποσό των € 4,7 εκ. και αφορούν κυρίως το αποτέλεσμα της πώλησης της ΚΕΤΑ ιδιοκτήτριας εταιρείας του ξενοδοχείου Hilton Cyprus. Σημειώνεται ότι για την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο το αποτέλεσμα από διακοπείσες δραστηριότητες διαμορφώθηκε σε κέρδος ύψους € 105,7 εκ. και αφορά κυρίως τα αποτελέσματα του ομίλου ΥΓΕΙΑ και το αποτέλεσμα της πώλησής του κατά τη διάρκεια του 2018.

1.2 Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ταμειακά Διαθέσιμα, Ταμειακά Ισοδύναμα, Δεσμευμένες Καταθέσεις και Δανειακές Υποχρεώσεις: Τα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα & δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου κατά την 31/12/2019 ανήλθαν σε € 169,9 εκ. και αναλύονται ως ακολούθως: Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά € 54,9 εκ. (32,3% του συνόλου), Μεταφορές € 105,4 εκ. (62,0% του συνόλου), Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες € 3,8 εκ. (2,2% του συνόλου), Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων € 3,5 εκ. (2,1% του συνόλου) και Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες € 2,4 εκ. (1,4% του συνόλου).

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου κατά την 31/12/2019 ανήλθε σε € 1.478,7 εκ. έναντι € 1.453,2 εκ την 31/12/2018. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση του δανεισμού του ομίλου ATTICA κατά € 58,2 εκ., στην αύξηση του δανεισμού της μητρικής MIG κατά € 2,9 εκ., στη μείωση του δανεισμού του ομίλου SINGULARLOGIC κατά € 27,4 εκ ως αποτέλεσμα κυρίως της κεφαλαιοποίησης δανειακών υποχρεώσεων ύψους περίπου € 26,0 εκ., και στη μείωση του δανεισμού του ομίλου VIVARTIA κατά € 8,2 εκ.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου MIG αναλύεται ως ακολούθως: Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά € 422,5 εκ. (28,6% του συνόλου), Μεταφορές € 402,2 εκ. (27,2% του συνόλου), Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες € 30,1 εκ. (2,0% του συνόλου), Ιδιωτικών Κεφαλαίων € 75,0 εκ. (5,1% του συνόλου) και Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες € 548,9 εκ. (37,1% του συνόλου).

Καθαρές Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες: Οι καθαρές λειτουργικές ροές ανήλθαν σε € 69,5 εκ. έναντι € 40,4 εκ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες: Οι επενδυτικές ταμειακές ροές ανήλθαν σε € (30,0) εκ. έναντι € 129,1 εκ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Η διαφορά οφείλεται κυρίως στην πώληση του ομίλου ΥΓΕΙΑ εντός του 2018.

Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες: Οι χρηματοδοτικές ταμειακές ροές ανήλθαν σε € 6,9 εκ. συγκριτικά με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο που είχαν διαμορφωθεί σε € (176,2) εκ. Η διαφορά οφείλεται κυρίως στην αποπληρωμή δανειακών υποχρεώσεων ύψους € (207,3) εκ. της μητρικής MIG ως απόρροια της πώλησης του ομίλου ΥΓΕΙΑ εντός του 2018.

1.3 Οικονομικά Αποτελέσματα ανά Λειτουργικό Τομέα (όπως αναλύονται στη Σημ.8 των Οικονομικών Καταστάσεων)

1.3.1 Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά

Οι **πωλήσεις** του εν λόγω λειτουργικού τομέα το 2019 ανήλθαν στο ποσό των € 629,3 εκ. (εκ των οποίων € 5,0 εκ. διατομεακά έσοδα) αυξημένα κατά 3,7% σε σύγκριση με το ποσό των € 606,6 εκ. κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (εκ των οποίων διατομεακά € 6,5 εκ.). Οι πωλήσεις του

λειτουργικού τομέα αναλύονται ως εξής: Γαλακτοκομικά: € 282,5 εκ., Κατεψυγμένα: € 155,8 εκ. και Εστίαση και Ψυχαγωγία: € 195,7 εκ. (συμπεριλαμβάνονται διεταιρικές πωλήσεις ύψους € 4,7 εκ.).

Το **EBITDA** ανήλθε σε € 68,7 εκ. συγκριτικά με € 59,0 εκ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο ενσωματώνοντας τη θετική επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 (€ 10,0 εκ.). Σημειώνεται ότι τα λειτουργικά αποτελέσματα του 2019 εξαιρουμένων του ΔΠΧΑ 16 καθώς και των μη επαναλαμβανόμενων εξόδων που σχετίζονται με τη λειτουργική αναδιάρθρωση του Κλάδου Γαλακτοκομικών ανέρχονται σε € 64 εκ.(+8% σε σχέση με το 2018).

Τα **κέρδη μετά από φόρους** ανήλθαν στο ποσό των € 2,2 εκ. σε σύγκριση με € 3,0 εκ. κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Ο **καθαρός δανεισμός** κατά την 31/12/2019 ανήλθε στο ποσό των € 369,3 εκ. σε σύγκριση με το ποσό των € 377,3 εκ. κατά την 31/12/2018.

1.3.2 Μεταφορές

Οι **πωλήσεις** του λειτουργικού τομέα των μεταφορών το 2019 ανήλθαν στο ποσό των € 405,4 εκ. (εκ των οποίων € 16,0 εκ. διατομεακά) αυξημένες κατά 10,9% σε σύγκριση με το ποσό των € 365,4 εκ. (εκ των οποίων € 14,6 εκ. διατομεακά) κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Σημειώνεται ότι η εξαγορασθείσα από τον όμιλο ATTICA εταιρεία HSW ενοποιήθηκε πλήρως από την 01/06/2018.

Το **EBITDA** ανήλθε σε € 78,0 εκ. σε σύγκριση με € 68,6 εκ. κατά την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο. Τα αποτελέσματα του 2018 περιλαμβάνουν κέρδος από την πώληση πλοίων ποσού € 11,7 εκ. ενώ τα αποτελέσματα του 2019 έχουν επηρεαστεί θετικά κατά € 0,6 εκ. λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16.

Τα **κέρδη μετά από φόρους** διαμορφώθηκαν στο ποσό των € 21,4 εκ. σε σχέση με κέρδη μετά από φόρους € 2,8 εκ. κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Σημειώνεται ότι στα αποτελέσματα της συγκριτικής περιόδου συμπεριλαμβάνονται ζημίες απομείωσης € 12,8 εκ.

Ο **καθαρός δανεισμός** κατά την 31/12/2019 ανήλθε στο ποσό των € 296,8 εκ. σε σύγκριση με το ποσό των € 284,1 εκ. κατά την 31/12/2018.

1.3.3 Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες

Οι **πωλήσεις** του λειτουργικού τομέα το 2019 ανήλθαν στο ποσό των € 46,9 εκ. (εκ των οποίων € 0,8 εκ. διατομεακά) – μία αύξηση κατά 13,5% σε σύγκριση με το ποσό των € 41,4 εκ. (εκ των οποίων € 3,7 εκ. διατομεακά) κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο του 2018. Οι πωλήσεις του 2019 επηρεάστηκαν θετικά από τα έσοδα της διενέργειας των Εθνικών εκλογών, των Ευρωεκλογών και των Περιφερειακών & Δημοτικών εκλογών.

Το **EBITDA** διαμορφώθηκε σε κέρδη ποσού € 4,6 εκ. σε σύγκριση με κέρδη € 1,4 εκ. κατά την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο. Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα του 2019 έχουν επηρεαστεί θετικά κατά € 1,0 εκ. λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16.

Οι **ζημιές μετά από φόρους** διαμορφώθηκαν στο ποσό των € (18,0) εκ. σε σύγκριση με ζημιά ποσού € (5,2) εκ. κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Σημειώνεται ότι στις ζημιές μετά φόρων του 2019 περιλαμβάνονται απομειώσεις ποσού € (15,7) εκ.

Ο **καθαρός δανεισμός** κατά την 31/12/2019 ανήλθε στο ποσό των € 32,2 εκ. σε σύγκριση με το ποσό των € 61,0 εκ. κατά την 31/12/2018.

1.3.4 Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων (Real Estate και λοιπές)

Οι **πωλήσεις** του λειτουργικού τομέα το 2019 διαμορφώθηκαν στο ποσό των € 15,0 εκ. (εκ των οποίων € 7,2 εκ. διατομεακά) σε σύγκριση με το ποσό των € 13,9 εκ. (εκ των οποίων € 6,3 εκ. διατομεακά) κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 8,2%.

Το **EBITDA** διαμορφώθηκε σε κέρδη € 2,7 εκ. σε σύγκριση με ζημιές € (3,9) εκ. κατά την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο. Σημειώνεται ότι τα λειτουργικά κέρδη του 2019 και 2018 συμπεριλαμβάνουν ζημιές από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία επενδυτικών ακινήτων ποσού € (0,9) εκ και € (7,5) εκ. αντιστοίχως.

Οι **ζημιές μετά από φόρους** ανήλθαν στο ποσό των € (1,7) εκ. σε σύγκριση με € (8,2) εκ. την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο.

Ο **καθαρός δανεισμός** κατά την 31/12/2019 διαμορφώθηκε σε € 297,8 εκ. (εκ των οποίων € 226,3 εκ. διατομεακά) σε σύγκριση με € 299,8 εκ. (εκ των οποίων € 226,3 εκ. διατομεακά) την 31/12/2018.

1.3.5 Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες

Οι **ζημιές μετά από φόρους** για το 2019 ανήλθαν στο ποσό € (33,2) εκ. έναντι ζημιών € (44,9) εκ. κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Σημειώνεται ότι στα αποτελέσματα του 2018 συμπεριλαμβάνονται προβλέψεις για αποκατάσταση δικαστικών εξόδων ποσού € 5 εκ. σύμφωνα με την απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου.

Ο **καθαρός δανεισμός** κατά την 31/12/2019 ανήλθε στο ποσό των € 547,9 εκ. έναντι ποσού € 543,7 εκ. κατά την 31/12/2018.

2. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των Κατευθυντήριων Γραμμών «Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης» της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA/2015/1415el) που εφαρμόζονται από την 3η Ιουλίου 2016 στους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ») στο πλαίσιο λήψης αποφάσεων σχετικά με τον χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό του καθώς και για την αξιολόγηση και την δημοσίευση των επιδόσεών του. Αυτοί οι ΕΔΜΑ εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου και της χρηματοοικονομικής του θέσης. Οι εναλλακτικοί δείκτες θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστούν αυτά.

EBITDA (Earnings Before Interest Taxes Depreciation & Amortization) - «Κέρδη προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων»: Ο δείκτης προσθέτει στα ενοποιημένα λειτουργικά κέρδη προ τόκων και φόρων τις συνολικές αποσβέσεις ενσώματων & άυλων παγίων στοιχείων. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της επιχείρησης.

Περιθώριο EBITDA (%): Το περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται διαιρώντας το EBITDA με το σύνολο του κύκλου εργασιών.

EBITDA (Earnings Before Interest Taxes Depreciation & Amortization) στο σύνολο των θυγατρικών – Ο δείκτης προσθέτει στα ενοποιημένα λειτουργικά κέρδη προ τόκων και φόρων τις συνολικές αποσβέσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων, εξαιρουμένων των εταιρειών

συμμετοχών, των προβλέψεων πέραν της συνήθους δραστηριότητας, των κερδών / ζημιών από την πώληση επενδυτικών ακίνητων, ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού και των αναπροσαρμογών της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων.

Περιθώριο EBITDA (%) στο σύνολο των θυγατρικών : Το περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται διαιρώντας το EBITDA στο σύνολο των θυγατρικών με το σύνολο του κύκλου εργασιών.

EBIT (Earnings Before Interest & Taxes) στο σύνολο των θυγατρικών – «Κέρδη προ τόκων και φόρων»: Τα κέρδη προ τόκων και φόρων υπολογίζονται αφαιρώντας από το EBITDA τις αποσβέσεις των θυγατρικών επί των ενσώματων & άυλων παγίων στοιχείων.

Περιθώριο EBIT (%) στο σύνολο των θυγατρικών: Υπολογίζεται διαιρώντας το EBIT στο σύνολο των θυγατρικών με το σύνολο του κύκλου εργασιών.

31/12/2019 *Ποσό σε € εκ.*	**Τρόφιμα & Γαλακτοκομικά**	**Χρηματ/κες Υπηρεσίες**	**Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες**	**Μεταφορές**	**Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων**	**Σύνολο από συνεχ/νες δραστ/τες**
Πωλήσεις (α)	624,4	-	46,2	389,4	7,8	**1.067,8**
Λειτουργικό κέρδος / (ζημιές) -EBIT	28,2	(9,6)	1,1	34,5	2,7	**57,0**
Απόσβεση ενσώματων / άυλων περιουσιακών στοιχείων	40,4	0,4	3,5	43,5	0,0	**87,8**
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων - EBITDA (β)	**68,7**	**(9,2)**	**4,6**	**78,0**	**2,7**	**144,8**
Περιθώριο EBITDA (%) [(β)/(α)]	**11,0%**	**-**	**10,0%**	**20,0%**	**35,0%**	**13,6%**
EBITDA εταιρειών Holding	-	9,3	-	-	-	**9,3**
(Κέρδη) / Ζημιές από την πώληση επενδυτικών ακινήτων, ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού	(0,2)	-	(0,0)	-	-	**(0,3)**
Αναπροσαρμογή εύλογης αξίας επενδύσεων σε ακίνητα	-	-	-	-	0,9	**0,9**
EBITDA στο σύνολο των θυγατρικών (γ)	**68,4**	**0,1**	**4,6**	**78,0**	**3,6**	**154,7**
Περιθώριο EBITDA στο σύνολο των θυγατρικών (%) [(γ)/(α)]	**11,0%**	**-**	**9,9%**	**20,0%**	**46,3%**	**14,5%**
Αποσβέσεις θυγατρικών	(40,4)	-	(3,5)	(43,5)	(0,0)	**(87,4)**
EBIT στο σύνολο των θυγατρικών (δ)	**28,0**	**0,1**	**1,1**	**34,5**	**3,6**	**67,3**
Περιθώριο EBIT (%) στο σύνολο των θυγατρικών [(δ)/(α)]	**4,5%**	**-**	**2,4%**	**8,9%**	**46,2%**	**6,3%**

31/12/2018 *Ποσό σε € εκ.*	**Τρόφιμα & Γαλακτοκομικά**	**Χρηματ/κες Υπηρεσίες**	**Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες**	**Μεταφορές**	**Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων**	**Σύνολο από συνεχ/νες δραστ/τες**
Πωλήσεις (α)	600,1	-	37,7	350,8	7,6	**996,2**
Λειτουργικό κέρδος / (ζημιές) -EBIT	27,0	(15,9)	(0,4)	28,7	(3,9)	**35,4**
Απόσβεση ενσώματων/άυλων περιουσιακών στοιχείων	32,0	0,4	1,8	40,0	0,0	**74,2**
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων - EBITDA (β)	**59,0**	**(15,5)**	**1,4**	**68,6**	**(3,9)**	**109,6**
Περιθώριο EBITDA (%) [(β)/(α)]	**9,8%**	**-**	**3,7%**	**19,6%**	**-52,0%**	**11,0%**
EBITDA εταιρειών Holding	-	15,7	-	-	-	**15,7**
(Κέρδη) / Ζημιές από την πώληση επενδυτικών ακινήτων, ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού	(0,1)	-	0,1	(11,7)	-	**(11,6)**
Αναπροσαρμογή εύλογης αξίας επενδύσεων σε ακίνητα	-	-	-	-	7,5	**7,5**
EBITDA στο σύνολο των θυγατρικών (γ)	**58,9**	**0,2**	**1,5**	**57,0**	**3,5**	**121,1**
Περιθώριο EBITDA στο σύνολο των θυγατρικών (%) [(γ)/(α)]	**9,8%**	**-**	**4,0%**	**16,2%**	**46,4%**	**12,2%**
Αποσβέσεις θυγατρικών	(32,0)		(1,8)	(40,0)	(0,0)	**(73,8)**
EBIT στο σύνολο των θυγατρικών (δ)	**26,9**	**0,2**	**(0,3)**	**17,0**	**3,5**	**47,3**
Περιθώριο EBIT (%) στο σύνολο των θυγατρικών [(δ)/(α)]	**4,5%**	**-**	**-0,9%**	**4,9%**	**46,3%**	**4,7%**

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 2019

3.1 Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά

Όμιλος VIVARTIA

- Εντός του 2019, η ΔΕΛΤΑ στα πλαίσια επανασχεδιασμού των εργοστασιακών της μονάδων με στόχο τη βελτιστοποίηση των λειτουργικών τους δομών προχώρησε στις ακόλουθες κινήσεις:
  - Διεύρυνε την παραγωγική της συνεργασία με την εταιρεία ΟΡΤΙΜΑ. Ειδικότερα, η ΔΕΛΤΑ μεταβίβασε στην ΟΡΤΙΜΑ τον κτιριακό και μηχανολογικό εξοπλισμό του εργοστασίου της στην Ελασσόνα, παραγωγής κίτρινου τυριού (κασέρι και ημίσκληρο) ενώ συγχρόνως η ΟΡΤΙΜΑ ανέλαβε την παραγωγή των κίτρινων τυριών για τη ΔΕΛΤΑ. Το εμπορικό σήμα ΒΙΓΛΑ, καθώς και ο εξοπλισμός φέτας παρέμειναν στην ιδιοκτησία της ΔΕΛΤΑ.
  - Με γνώμονα τις νέες τάσεις που δημιουργούνται τόσο στη διεθνή όσο και στην εγχώρια αγορά γάλακτος, κρίθηκε απαραίτητη η αναδιάρθρωση της δομής της λειτουργίας του εργοστασίου στο Πλατύ Ημαθίας που παράγεται το Γάλα Βλάχας εβαπορέ. Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένου ότι το εργοστάσιο εμφάνιζε μεγάλες ανάγκες κτιριακού και μηχανολογικού εξοπλισμού μετά από 45 χρόνια συνεχούς λειτουργίας, η εταιρεία αποφάσισε τη διακοπή λειτουργίας του και την επανεξέταση της παραγωγικής διαδικασίας του γάλακτος εβαπορέ που θα ενταχθεί πιθανώς σε επόμενα επενδυτικά της πλάνα. Στο μεταξύ εξασφάλισε την άριστη ποιότητα του «Γάλα Βλάχας εβαπορέ» μέσα από συνεργασία με ένα από τα μεγαλύτερα εργοστάσια παραγωγής γάλακτος εβαπορέ στην Ευρώπη.

  Επίσης η ΔΕΛΤΑ συνέχισε και το 2019 την προσπάθεια ενδυνάμωσης και επέκτασης των μεριδίων της στις αγορές που δραστηριοποιείται, αναλαμβάνοντας προϊοντικές πρωτοβουλίες, εστιάζοντας στην καινοτομία και την υψηλή ποιότητα των προϊόντων της. Στο πλαίσιο αυτό προέβη σε επαναλανσάρισμα βασικών προιοντικών της κατηγοριών με την προσθήκη νέων κωδικών, υψηλής προστιθέμενης αξίας για τους καταναλωτές όπως είναι το Vitaline ο χυμός ψυγείου Life και το Milko protein. Επίσης, εισήλθε δυναμικά στην αναπτυσσόμενη κατηγορία των βιολογικών γαλακτοκομικών προϊόντων με το λανσάρισμα του βιολογικού γάλακτος ΔΕΛΤΑ Advance Bio Υ.Θ.Ε. 1lt καθώς και τη σειρά βιολογικών προϊόντων γιαουρτιού ΔΕΛΤΑ Advance Bio.

- Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ στο πλαίσιο αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των παραγωγικών της υποδομών, υλοποιεί τριετές επενδυτικό πλάνο ύψους € 12 εκ., εκ των οποίων ποσό € 8,5 εκ. έχει ενταχθεί σε επιδοτούμενα αναπτυξιακά προγράμματα του Ελληνικού Δημοσίου, είτε με την μορφή αφορολόγητων αποθεματικών είτε με μετρητά. Οι επενδύσεις αφορούν μεταξύ άλλων νέες γραμμές παραγωγής κατεψυγμένων λαχανικών, συσκευαστικές μηχανές και πλήρως αυτοματοποιημένους ψυκτικούς θαλάμους. Στόχος του συγκεκριμένου πλάνου είναι ο εξορθολογισμός του κόστους παραγωγής και η βελτιστοποίηση του παραγωγικού της μοντέλου καθώς οι ανωτέρω επενδύσεις αναμένεται να πετύχουν εξοικονόμηση ενέργειας κατά 60% περίπου και αύξηση της παραγωγικής δυνατότητας κατά 40%, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης της εταιρείας.

  Επιπροσθέτως το 2019 προχώρησε στο λανσάρισμα νέων καινοτόμων προϊόντων όπως τα ζυμαρικά με λαχανικά, νέες κατηγορίες πιτών και σφολιατοειδών. Επιπλέον, κατά την διάρκεια της χρονιάς, έχοντας θέσει σαν στόχο την αύξηση μεριδίου και την κατάκτηση ηγετικής θέσης στην κατηγορία των φρέσκων σαλατών επαναλάνσαρε με μεγάλη επιτυχία τη σειρά των φρέσκων σαλατών στα τέλη του έτους.

- Κατά τη διάρκεια του 2019 ο υποκλάδος της εστίασης έδωσε έμφαση στην ανάπτυξη του travel business και στις ανακαινίσεις του δικτύου καταστημάτων, προχωρώντας σε rebranding βασικών concepts ώστε να ανταποκρίνονται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες απαιτήσεις του καταναλωτικού κοινού. Στο πλαίσιο αυτό η εταιρία συμμετείχε στο διαγωνισμό για τα αεροδρόμια της FRAPORT, με στόχο να ισχυροποιήσει την παρουσία της στα αεροδρόμια της Μυκόνου, της Σαντορίνης και της Θεσσαλονίκης, που θεωρούνται στρατηγικά σημεία προβολής για την ανάπτυξη στα επόμενα χρόνια.

  Παράλληλα τα Everest προχώρησαν πιλοτικά στη δημιουργία νέου concept καταστήματος με έμφαση το φαγητό, το οποίο ήδη λειτουργεί σε 10 σημεία εντός Αττικής. Επίσης δόθηκε έμφαση στην εισαγωγή καινοτόμων προϊόντων, με υψηλή προστιθέμενη αξία για τον καταναλωτή και χρήση επώνυμων πρώτων υλών.

3.2 Μεταφορές

Όμιλος ATTICA

- Την 15/05/2019 ο όμιλος ATTICA ανακοίνωσε τη συμφωνία για την απόκτηση του Φ/Γ-Ο/Γ πλοίου Anglia Seaways από την εταιρεία DFDS, έναντι συνολικού τιμήματος € 12 εκ. τοις μετρητοίς. Η παραλαβή του πλοίου έγινε στις 3 Ιουλίου 2019. Το πλοίο μετονομάστηκε σε Blue Carrier 1 και δρομολογήθηκε στις γραμμές που δραστηριοποιείται ο όμιλος ATTICA στην Ελληνική Ακτοπλοΐα.
- Ο όμιλος ATTICA προχώρησε το 2019 στη μακροχρόνια αναχρηματοδότηση των δανειακών του υποχρεώσεων με τη σύναψη συμβάσεων δανεισμού με πιστωτικά ιδρύματα, συνολικού ύψους € 53 εκ. και την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου διαπραγματεύσιμου στο Χρηματιστήριο Αθηνών ύψους € 175 εκ. Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν εξοφλήσεις δανείων συνολικού ύψους € 169,1 εκ.
- Στις 26/11/2019, ο όμιλος ATTICA ανακοίνωσε ότι, στο πλαίσιο του Ψηφιακού Μετασχηματισμού του ομίλου, προχωράει στην υλοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Στόλου SERTICA, σε συνεργασία με τη Δανέζικη εταιρεία Logimatic, με σκοπό να εξασφαλίσει τις πλέον αξιόπιστες και υψηλού επιπέδου λειτουργίες σε όλα τα πλοία του στόλου. Μέσω του Συστήματος SERTICA διασφαλίζεται ο κεντρικός έλεγχος των δεδομένων που αφορούν την τεχνική διαχείριση των πλοίων.
- Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 18/12/2019, μεταξύ άλλων θεμάτων, ενέκρινε τη διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών της εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 162 παρ. 3 του ν. 4548/2018, συνολικού καθαρού ποσού Ευρώ 10.790.292,15. Ως εκ τούτου, το ποσό που εγκρίθηκε να διανεμηθεί στους μετόχους ανήλθε σε Ευρώ 0,05 ανά μετοχή.

3.3 Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες

SINGULARLOGIC

- Η SINGULARLOGIC ανέλαβε και ολοκλήρωσε με απόλυτη επιτυχία το έργο της συγκέντρωσης και μετάδοσης των εκλογικών αποτελεσμάτων των Ευρωεκλογών & Αυτοδιοικητικών εκλογών 2019 που διενεργήθηκαν στις 26/05/2019 και στις 02/06/2019, για λογαριασμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Οι καινοτομίες που χρησιμοποίησε η εταιρεία σε αυτές τις εκλογές βελτίωσαν περαιτέρω την εκλογική διαδικασία και την ταχύτητα της ενημέρωσης των πολιτών.

  Επιπρόσθετα, η εταιρεία διεξήγαγε, με απόλυτη επιτυχία, το έργο της συγκέντρωση και μετάδοση των εκλογικών αποτελεσμάτων των Εθνικών Εκλογών 2019, που είχε αναλάβει για λογαριασμό του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίες διενεργήθηκαν στις 07/07/2019. Η

εταιρεία, δημοσιοποίησε, νωρίτερα από κάθε άλλη φορά και με υψηλότατο βαθμό ακρίβειας, την εκτίμηση των τελικών αποτελεσμάτων των Εθνικών Εκλογών.

Στις εκλογικές αναμετρήσεις του 2019 η εταιρεία χρησιμοποίησε 12.000 tablets και 4.500 κινητές συσκευές για τη συλλογή των αποτελεσμάτων με τη μέθοδο της Ασφαλούς Μετάδοσης Αποτελεσμάτων, με την οποία υποστηρίχθηκε και η μετάδοση των σταυρών υποψηφίων.

- Με την από 30/12/2019 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της SINGULARLOGIC αποφασίστηκε η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας συνολικού ύψους περίπου € 31,8 εκ. Η αύξηση πραγματοποιήθηκε με καταβολή μετρητών και κεφαλαιοποίηση χρέους, περιλαμβανομένων κοινών ομολογιακών δανείων έκδοσης της εταιρείας ονομαστικής αξίας € 26 εκ. Η αύξηση καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από τη MIG, το συνολικό ποσοστό της οποίας στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας διαμορφώθηκε σε 99,61%, ενώ ο τραπεζικός δανεισμός της SINGULARLOGIC μειώθηκε από € 54,8 εκ. σε € 28,8 εκ.

3.4 Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες

MARFIN INVESTMENT GROUP

- Την 27/02/2019 η Εταιρεία ανακοίνωσε την υπογραφή συμφωνίας για την πώληση του συνόλου των μετοχών που κατέχει η (κατά 100%) θυγατρική της MIG LEISURE στην εταιρεία ΚΕΤΑ, ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου Hilton Cyprus, προς την εταιρεία VIBRANA HOLDINGS LTD συμφερόντων της ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ Α.Ε.Ε.Α.Π. και του ομίλου INVEL. Η πώληση της συμμετοχής της εταιρείας αποτελεί μέρος ευρύτερης συναλλαγής για την πώληση προς την αγοράστρια συνολικά ποσοστού 96,82% στην ΚΕΤΑ ιδιοκτησίας της εταιρείας και της LOUIS PLC έναντι € 54,89 εκ. Την 18/04/2019, κατόπιν λήψης από την αγοράστρια της έγκρισης της αρμόδιας κυπριακής Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών που κατέχει η (κατά 100%) θυγατρική MIG LEISURE στην εταιρεία ΚΕΤΑ, ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου Hilton Cyprus, προς την εταιρεία VIBRANA HOLDINGS LTD συμφερόντων της ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ Α.Ε.Ε.Α.Π. και του ομίλου INVEL έναντι τιμήματος ανερχόμενου σε € 38,43 εκ. που καταβλήθηκε ολοσχερώς. Το τίμημα της συναλλαγής θεωρείται ιδιαιτέρως ικανοποιητικό και συμβάλλει στην περαιτέρω ελάφρυνση των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου. Ως χρηματοοικονομικός σύμβουλος της εταιρείας για τη συναλλαγή ενήργησε η PRICEWATERHOUSECOOPERS BUSINESS SOLUTIONS S.A. (PwC).
- Την 30/05/2019 πραγματοποιήθηκε η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας η οποία μεταξύ άλλων εξέλεξε το κάτωθι Διοικητικό Συμβούλιο:

    1. Παναγιώτης Θρουβάλας, Πρόεδρος – Εκτελεστικό Μέλος,
    2. Θανάσης Παπανικολάου, Διευθύνων Σύμβουλος – Εκτελεστικό Μέλος,
    3. Christophe Vivien, Εκτελεστικό Μέλος,
    4. Φώτιος Καρατζένης, Μη Εκτελεστικό Μέλος,
    5. Γεώργιος Ευστρατιάδης, Μη Εκτελεστικό Μέλος,
    6. Λουκάς Παπάζογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος,
    7. Γεώργιος Λασσαδός, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος,
    8. Κωνσταντίνος Γαλιάτσος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος,
    9. Πέτρος Κατσούλας, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος,
    10. Στέφανος Καψάσκης, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος, και
    11. Ευστράτιος Χατζηγιάννης, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος.

- Την 29/11/2019 το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τη νέα συμφωνία αναδιάρθρωσης του δανεισμού της Εταιρείας με την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, στο πλαίσιο της οποίας προβλέπεται

η παράταση της προθεσμίας αποπληρωμής του κοινού ομολογιακού δανείου έκδοσης της Εταιρείας ύψους € 150 εκ. και σημερινού υπολοίπου € 142,5 εκ. και του κοινού ομολογιακού δανείου ύψους € 115 εκ. και σημερινού υπολοίπου € 86,25 εκ. μέχρι την 30/06/2020.

4. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

4.1 Επίδραση Πανδημίας COVID-19

Στις 30 Ιανουαρίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) δήλωσε την εξάπλωση του ιού COVID-19 ως «έκτακτη ανάγκη διεθνούς ενδιαφέροντος για τη δημόσια υγεία» και τον Μάρτιο 2020 ο ΠΟΥ κήρυξε τον COVID-19 πανδημία. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 10, ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 αποτελεί μη διορθωτικό γεγονός για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019.

Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, σε συνδυασμό με τα μέτρα περιορισμού που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της, είχαν αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα σε παγκόσμιο επίπεδο. Ειδικότερα, στην Ελλάδα η εμφάνιση της πανδημίας αναχαίτισε τις ευνοϊκές προοπτικές που είχαν διαμορφωθεί στις αρχές του έτους για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς αναμένεται μείωση του ΑΕΠ, η οποία εκτιμάται ότι θα προέρχεται σχεδόν από το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, με τους κλάδους του τουρισμού, της εστίασης, των μεταφορών, του εμπορίου και της ψυχαγωγίας να επηρεάζονται περισσότερο.

Ο προσδιορισμός της διάρκειας και του εύρους των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας ενέχει σημαντική αβεβαιότητα και δεν μπορεί επί του παρόντος να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, καθώς εξαρτάται από έναν αριθμό παραγόντων, όπως τον επακριβή καθορισμό του πλαισίου επιστροφής στην κανονικότητα, την ολοκλήρωση της διαδικασίας άρσης των μέτρων περιορισμού της πανδημίας, των μέτρων στήριξης της Πολιτείας προς τις πληγείσες επιχειρήσεις και τον βαθμό αποκατάστασης της τουριστικής κίνησης. Στη βάση αυτή, ανακύπτουν πιθανοί παράγοντες κινδύνου δυνάμενοι να επηρεάσουν το σύνολο των λειτουργικών τομέων του Ομίλου.

Η Διοίκηση του Ομίλου καθώς και οι διοικήσεις των επιμέρους λειτουργικών τομέων, αξιολογώντας σε συνεχή βάση όλα τα νέα δεδομένα, λαμβάνουν μέτρα αντιμετώπισης προκειμένου να περιορίσουν τον αντίκτυπο της πανδημίας στη λειτουργία, χρηματοοικονομική απόδοση και θέση των λειτουργικών τομέων, με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας και ανάπτυξής τους.

Μέτρα προστασίας ανθρώπινου δυναμικού

Με γνώμονα την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και των οικογενειών τους, των συνεργατών και των πελατών, η Διοίκηση του Ομίλου καθώς επίσης και οι διοικήσεις των επιμέρους λειτουργικών τομέων έθεσαν σε εφαρμογή μία σειρά μέτρων για τη διασφάλιση της ομαλής επιχειρησιακής λειτουργίας των εταιρειών του Ομίλου. Τα μέτρα αυτά συνίστανται, μεταξύ άλλων:

- Συστηματική ενημέρωση για τους τρόπους πρόληψης και προστασίας των εργαζομένων και των οικογενειών τους, ακολουθώντας τις οδηγίες του ΕΟΔΥ ειδικότερα σε ό,τι αφορά στις ευπαθείς ομάδες.
- Διαδικασία αντιμετώπισης και παρακολούθησης των περιπτώσεων αιφνίδιας αδιαθεσίας ή συμπτωμάτων λοίμωξης του αναπνευστικού εργαζομένων, μελών της οικογένειάς τους ή του άμεσου περιβάλλοντός τους καθώς και εργαζομένων που επέστρεψαν από ταξίδι τους στο εξωτερικό.
- Τη χορήγηση κατά περίπτωση αδειών ειδικού σκοπού και την εφαρμογή της ευέλικτης μορφής εργασίας – τηλεργασίας για την πλειονότητα του διοικητικού προσωπικού.

- Την τακτική απολύμανση των κτιρίων και τη διάθεση ατομικών μέσων προστασίας στις εγκαταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου.
- Διακοπή επισκέψεων από εξωτερικούς συνεργάτες και επισκέπτες και αναστολή όλων των επαγγελματικών ταξιδιών εντός και εκτός Ελλάδας.

Πέραν των ανωτέρω, εξειδικευμένα μέτρα ελήφθησαν στους λειτουργικούς τομείς του Ομίλου ως αναλύονται κατωτέρω.

- **Τρόφιμα και γαλακτοκομικά**

Ειδικότερα μέτρα που ελήφθησαν και αφορούν στον λειτουργικό τομέα «τρόφιμα και γαλακτοκομικά» σχετίζονται με τα εργοστάσια παραγωγής και συνίστανται στον επαναπρογραμματισμό των βαρδιών εργασίας, και στη μεταφορά του προσωπικού από και προς την εργασία του. Σε ό,τι αφορά στα καταστήματα εστίασης, λήφθηκε μέριμνα για την τοποθέτηση πλεξιγκλάς στα ταμεία των καταστημάτων, τη χρήση μάσκας και γαντιών, την τήρηση κανόνων ασφαλούς απόστασης τόσο μεταξύ των εργαζομένων όσο και των πελατών και την τακτική χρήση απολυμαντικού διαλύματος ενώ παράλληλα ελαχιστοποιήθηκαν οι επιπτώσεις στη λειτουργία των καταστημάτων και προσφέρθηκε στους πελάτες το καλύτερο δυνατό επίπεδο εξυπηρέτησης.

- **Μεταφορές**

Τα πληρώματα των πλοίων του ομίλου ATTICA είναι πλήρως εκπαιδευμένα σε θέματα υγιεινής, έχουν λάβει τις εξειδικευμένες οδηγίες των αρχών για τα αναγκαία μέτρα προφύλαξης από τον COVID-19, ενώ παράλληλα είναι πλήρως ενημερωμένα για την αντιμετώπιση τυχόν ύποπτου κρούσματος εν πλω σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές. Τα πλοία διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό (μάσκες, γάντια, ειδικό kit), ενώ έχουν διατεθεί ειδικές καμπίνες σε κάθε πλοίο για την αντιμετώπιση και περιορισμό τυχόν μεμονωμένου περιστατικού, προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία των επιβατών και του πληρώματος. Όλα τα πλοία είναι εξοπλισμένα με αντισηπτικό διάλυμα για την προσωπική υγιεινή των επιβατών και του προσωπικού. Οι διαδικασίες καθαρισμού των μονάδων κλιματισμού, των καμπινών καθώς και των κοινοχρήστων χώρων των πλοίων έχουν εντατικοποιηθεί και πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα πλοία. Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού γίνεται διαρκής ενημέρωση των επιβατών αναφορικά με την τήρηση των κανόνων πρόληψης, μέσω ενημερωτικών μηνυμάτων που προβάλλονται στις οθόνες των πλοίων. Επίσης, το προσωπικό των πλοίων προβαίνει σε συχνές ανακοινώσεις και συστάσεις, έτσι ώστε να διατηρούνται οι απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ των επιβατών κατά την παραμονή τους σε ένα από τα σαλόνια, τα μπαρ ή στους εξωτερικούς χώρους των πλοίων και να αποφεύγεται ο συνωστισμός κατά την αποβίβασή τους από το πλοίο.

Επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση

Οι επιπτώσεις της πανδημίας στη χρηματοοικονομική απόδοση κάθε λειτουργικού τομέα αναλύονται ως ακολούθως:

- **Τρόφιμα και γαλακτοκομικά**

Οι επιπτώσεις της πανδημίας στον λειτουργικό τομέα «Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά» (όμιλος VIVARTIA) άρχισαν να διαφαίνονται από τον Μάρτιο και διαφοροποιούνται σημαντικά, ανάλογα με την επιχειρηματική δραστηριότητα κάθε υποκλάδου.

Ειδικότερα, οι πωλήσεις των υποκλάδων γαλακτοκομικών και κατεψυγμένων προϊόντων τον Μάρτιο κινήθηκαν αυξητικά κυρίως σε προϊόντα υψηλής αποθεματοποίησης, ενώ κατά τον μήνα Απρίλιο παρουσιάστηκαν τάσεις εξορθολογισμού, με τις πωλήσεις να κινούνται στα αντίστοιχα επίπεδα του 2019.

Αντιθέτως, η υποχρεωτική αναστολή της λειτουργίας των καταστημάτων του υποκλάδου εστίασης σε συνδυασμό με τα περιοριστικά μέτρα στις μετακινήσεις, οδήγησαν σε μείωση των πωλήσεων άνω του 50% τον Μάρτιο 2020 και 70% τον Απρίλιο 2020, σε σχέση με την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο του 2019. Η μείωση των πωλήσεων των καταστημάτων του υποκλάδου εστίασης οδήγησε σε αντίστοιχη συρρίκνωση της δραστηριότητας της παραγωγικής του μονάδας για την τροφοδοσία των καταστημάτων του.

Η αβεβαιότητα που υφίσταται για το προσεχές διάστημα καθιστά δυσχερή την ασφαλή εκτίμηση για την πορεία των πωλήσεων. Βασικοί παράγοντες όπως ενδεικτικά η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, ο τρόπος λειτουργίας των καταστημάτων εστίασης, η πορεία του τουρισμού, η πιθανότητα επανεμφάνισης 2ου κύματος της πανδημίας καθώς και η εύρεση φαρμάκου /εμβολίου που θα αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον COVID-19, θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της πορείας των πωλήσεων. Παρόλα αυτά και λαμβάνοντας υπόψη ότι από τα μέσα Μαΐου τα περιοριστικά μέτρα έχουν αρχίσει να αίρονται με σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα, οι αρχικές εκτιμήσεις των διοικήσεων του λειτουργικού τομέα «Τρόφιμα και γαλακτοκομικά» είναι ότι για τους υποκλάδους γαλακτοκομικών και κατεψυγμένων, παρά την προβλεπόμενη μείωση του αριθμού των επισκεπτών της χώρας, οι πωλήσεις θα είναι ελαφρώς βελτιωμένες σε σχέση με το 2019, ενώ για τον υποκλάδο της εστίασης οι πωλήσεις στο σύνολο του έτους προβλέπεται να παρουσιάσουν μείωση της τάξης του 30% – 40% σε σχέση με το 2019, συνεπεία κυρίως της μειωμένης προσέλευσης τουριστών καθ'όλη τη διάρκεια της χρονιάς.

Στο πλαίσιο περιορισμού των επιπτώσεων στις πωλήσεις, η διοίκηση του λειτουργικού τομέα «Τρόφιμα και γαλακτοκομικά» ήταν και παραμένει σε επαγρύπνηση με στόχο να προσαρμόσει άμεσα τη λειτουργία των εταιρειών στα νέα δεδομένα, ξεκινώντας από την εφοδιαστική αλυσίδα μέχρι και το τελικό στάδιο εξυπηρέτησης των καταναλωτών. Ειδικότερα, για τον υποκλάδο εστίασης η διοίκηση λαμβάνει κάθε δυνατό μέτρο αξιοποίησης των νέων καταναλωτικών τάσεων και ρυθμίσεων της αγοράς. Ενδεικτικά, αναφέρεται η ενίσχυση της υπηρεσίας delivery, η χρήση της νέας τεχνολογίας για την περαιτέρω ανάπτυξη του e-ordering με στόχο τη βελτίωση της προϊοντικής εμπειρίας του καταναλωτή, η βέλτιστη αξιοποίηση των εξωτερικών χώρων, καθώς και η συμμετοχή σε διαγωνισμούς μαζικής σίτισης (σχολικά γεύματα, ευπαθείς ομάδες κ.λπ.).

Σε επίπεδο λειτουργικής κερδοφορίας για τον λειτουργικό τομέα «Τρόφιμα και γαλακτοκομικά» εφαρμόστηκαν μέτρα περιορισμού του λειτουργικού κόστους (δαπάνες διαφήμισης, διοίκησης, επιβράδυνση επενδυτικών προγραμμάτων κ.λπ.), τα οποία αναπροσαρμόζονται με βάση τις νέες εξελίξεις και δεδομένα αγοράς. Περαιτέρω, για τον υποκλάδο εστίασης, ο οποίος πλήττεται σε υψηλότερο βαθμό λόγω πανδημίας, έχουν αξιοποιηθεί και τα μέτρα στήριξης που έχει θεσμοθετήσει η Πολιτεία (έκπτωση ενοικίου 40% για τους μήνες που διαρκεί η αναστολή λειτουργίας των καταστημάτων εστίασης, ένταξη προσωπικού σε αναστολή εργασίας), ενώ παράλληλα η διοίκηση επαναδιαπραγματεύεται όλες τις βασικές συμβάσεις λειτουργίας με στόχο την αναπροσαρμογή βασικών όρων στα τρέχοντα δεδομένα.

Στην βάση των ανωτέρω γεγονότων, παραδοχών και εκτιμήσεων που βασίζονται στις έως σήμερα διαθέσιμες πληροφορίες για τους υποκλάδους γαλακτοκομικών και κατεψυγμένων, δεν αναμένεται μείωση του EBITDA για τη χρήση 2020 σε σχέση με το 2019, ενώ αναμένεται ιδιαιτέρως σημαντική μείωση του EBITDA του υποκλάδου εστίασης σε σχέση με το 2019, το ακριβές ύψος της οποίας θα καθορισθεί ανάλογα με την πορεία της δραστηριότητας που σχετίζεται κυρίως με το travel business (αεροδρόμια, πλοία, ΣΕΑ) και το ύψος και το εύρος των μέτρων ενίσχυσης της πολιτείας στην εστίαση, τους επόμενους μήνες.

Συνολικά για τον όμιλο VIVARTIA και σύμφωνα με τα ανωτέρω, το EBITDA αναμένεται να παρουσιάσει μείωση σε σχέση με τη χρήση του 2019, προερχόμενη από την αντίστοιχη μείωση του EBITDA του υποκλάδου της εστίασης.

Σημειώνεται, ωστόσο, ότι καθώς η υγειονομική κρίση είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της Διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.

- **Μεταφορές**

Από τα μέσα Μαρτίου 2020 που ανακοινώθηκαν τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση των πολιτών λόγω εξάπλωσης της πανδημίας του COVID-19, σημειώθηκε κατακόρυφη μείωση στο μεταφορικό έργο και κατ' επέκταση στον κύκλο εργασιών σε όλες τις γραμμές που δραστηριοποιείται ο όμιλος ATTICA.

Ειδικότερα, η μείωση του μεταφορικού έργου στη μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων τον μήνα Απρίλιο, σε σχέση με τον Απρίλιο 2019, έφθασε στο 99 % στους Διεθνείς Πλόες και στο 96% στην Ελληνική Ακτοπλοΐα. Για τα φορτηγά οχήματα η μείωση έφθασε στο 18% στους Διεθνείς Πλόες και στο 47% στην Ελληνική Ακτοπλοΐα. Η προαναφερόμενη μείωση του μεταφορικού έργου ισοδυναμεί με μείωση του κύκλου εργασιών για το μήνα Απρίλιο κατά Ευρώ 18,4 εκ. ή ποσοστό 60%. Αντίστοιχο ποσοστό μείωσης του μεταφορικού έργου εκτιμάται ότι θα σημειωθεί και το μήνα Μάιο 2020. Αναμένεται σταδιακή βελτίωση κατά τους επόμενους μήνες του έτους, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των επιβατών και δεν θα υπάρξει αλλαγή δεδομένων στις συνήθειες των πολιτών όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς στις καλοκαιρινές τους διακοπές ή τυχόν εμπόδια που διαταράσσουν την τουριστική αλυσίδα και κατ' επέκταση το τουριστικό προϊόν της χώρας.

Η διοίκηση του ομίλου ATTICA αξιολογεί σε συνεχή βάση κάθε νέο στοιχείο που προκύπτει από την εξέλιξη της πανδημίας και τις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι Αρχές και προσαρμόζει σε τακτά χρονικά διαστήματα το δίκτυο δρομολογίων των πλοίων έχοντας ως βασικό μέλημα την προστασία της οικονομικής θέσης του ομίλου ATTICA και την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατών του και των τοπικών κοινωνιών. Στο πλαίσιο της συνεχούς παρακολούθησης της εξέλιξης του μεταφορικού έργου, έγινε σειρά εκτιμήσεων για την πορεία του ομίλου ATTICA στην τρέχουσα χρήση 2020, οι οποίες οδηγούν σε μείωση του κύκλου εργασιών του ομίλου το 2020 σε ένα εκτιμώμενο εύρος από 30% έως 40% σε σχέση με τη χρήση 2019.

Τα ανωτέρω δεδομένα οδήγησαν τη διοίκηση του ομίλου ATTICA στη λήψη αποφάσεων προκειμένου να περιορίσει το κόστος λειτουργίας. Ειδικότερα, μειώθηκε ο αριθμός των δρομολογίων των πλοίων και έγινε αναδιάταξη του στόλου. Επίσης μεγάλος αριθμός πλοίων τέθηκε σε καθεστώς παύσης δρομολογίων με αποτέλεσμα οι ναυτικοί που εργάζονταν σε αυτά να τεθούν σε αναστολή εργασίας. Η συρρίκνωση της λειτουργίας του στόλου των πλοίων περιόρισε τα λειτουργικά έξοδα όπως είναι το κόστος καυσίμων, τα έξοδα λιμένων και το κόστος πληρωμάτων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρά τη μειωμένη συχνότητα των δρομολογίων ο όμιλος εξυπηρετεί υπεύθυνα το σύνολο των προορισμών του δικτύου του. Αποφασίστηκε επίσης μείωση όλων των λειτουργικών δαπανών του ομίλου ATTICA, εξετάστηκε λεπτομερώς κάθε κατηγορία λειτουργικών δαπανών και αποφασίστηκε να υλοποιηθούν για το 2020 μόνο οι απολύτως αναγκαίες. Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε η εκ περιτροπής εργασία για όλους τους εργαζόμενους ξηράς και ειδικότερα μία εβδομάδα εκτός εργασίας κάθε τέσσερις ημερολογιακές εβδομάδες.

Επιπρόσθετα, ο όμιλος ATTICA επηρεάζεται σημαντικά από τη διακύμανση στις τιμές των καυσίμων καθώς το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος αντιπροσωπεύοντας για τη χρήση 2019 το 45% περίπου του κόστους πωληθέντων του ομίλου. Από τον Φεβρουάριο του 2020 βρίσκεται σε εξέλιξη μία εξαιρετικά μεγάλη πτώση στις τιμές των καυσίμων με ακραίες διακυμάνσεις ως συνέπεια της μειωμένης ζήτησης λόγω κυρίως της πανδημίας του κορωνοιού COVID-19 καθώς και της μη επίτευξης συμφωνίας για μείωση της παραγωγής από τις μεγάλες πετρελαιοπαραγωγές χώρες. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η μέση τιμή του Marine Gasoil Oil περιεκτικότητας 0,1% σε θείο τον μήνα

Ιανουάριο 2020 ήταν Δολάρια Η.Π.Α. 571 ανά μετρικό τόνο έναντι Δολάρια Η.Π.Α. 342 και 223 ανά μετρικό τόνο αντίστοιχα για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο 2020 αντίστοιχα. Το γεγονός αυτό και ειδικότερα η αποσταθεροποίηση της τιμής των καυσίμων έχει επίπτωση και στον όμιλο ATTICA, ο οποίος αντισταθμίζει μέρος του κινδύνου μεταβολής της τιμής καυσίμου μέσω σύναψης συμβολαίων αντιστάθμισης. Ειδικότερα, ο όμιλος ATTICA, υλοποιώντας την εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο πολιτική αντιστάθμισης κινδύνου της τιμής των καυσίμων, συνάπτει συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου σε προϊόντα πετρελαίου που καλύπτουν ένα μέρος των εκτιμώμενων επιχειρησιακών αναγκών.

Στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και ληφθούν νέα περιοριστικά μέτρα ή επεκταθεί η διάρκεια των υφιστάμενων μέτρων, ενδέχεται να μειωθεί περαιτέρω η κατανάλωση καυσίμων από τη μείωση των δρομολογίων. Ως εκ τούτου, υπάρχει ο κίνδυνος ένα μέρος από τα συμβόλαια μελλοντικής αντιστάθμισης που έχει συνάψει ο όμιλος ATTICA, να μην ικανοποιεί τις συνθήκες ώστε να επιμετρηθεί σύμφωνα με τη λογιστική αντιστάθμισης. Περαιτέρω, στην παρούσα φάση, λόγω της μείωσης των τιμών του πετρελαίου, ο όμιλος ATTICA θα μειώσει το κόστος αγοράς των καυσίμων που καταναλώνει, όμως το γεγονός αυτό θα αντισταθμιστεί σε σημαντικό βαθμό από το κόστος που αναμένεται να προκύψει από τα συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου σε προϊόντα πετρελαίου που είχαν συναφθεί πριν προκύψει η μεγάλη πτώση των τιμών.

Στη βάση των ανωτέρω δεδομένων, εκτίμηση της διοίκησης είναι ότι ο όμιλος ATTICA θα καταγράψει ζημίες για τη χρήση 2020. Τα ανωτέρω δεδομένα έχουν στηριχθεί σε επικαιροποιημένη πληροφόρηση για την εξέλιξη της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που ανακοινώνει η πολιτεία, λαμβάνουν υπόψη τα μέτρα ανακούφισης καθώς επίσης και το αποτέλεσμα των ενεργειών που έλαβε η διοίκηση του ομίλου ATTICA για την ενίσχυση της οικονομικής του θέσης. Σημειώνεται ωστόσο ότι καθώς το φαινόμενο είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Τα δεδομένα μπορεί να αλλάξουν δραστικά είτε προς τη θετική πλευρά, εφόσον βρεθούν άμεσα τρόποι αντιμετώπισης της πανδημίας και ιδιαίτερα το εμβόλιο καθώς και εφόσον υλοποιηθούν αποτελεσματικά μέτρα στήριξης της τουριστικής δραστηριότητας, είτε αρνητικά, σε περίπτωση που επιδεινωθεί η κατάσταση και η πανδημία λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά.

- **Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες**

Η SINGULARLOGIC λόγω του εύρους του προϊοντικού της χαρτοφυλακίου συνεργάζεται με κλάδους που έχουν πληγεί σημαντικά από τον COVID-19, καθώς όμως και με άλλους που παρουσίασαν αύξηση της δραστηριότητας τους. Κατά συνέπεια υπάρχει μια μεικτή επίδραση στα οικονομικά της αποτελέσματα με μεγαλύτερη την βαρύτητα των αρνητικών επιδράσεων. Οι πρόσφατες εξελίξεις ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τις οικονομικές επιδόσεις του ομίλου για τη χρήση 2020, καθώς ο κλάδος δραστηριοποιείται σε πελάτες με μικτή επίδραση στα οικονομικά τους αποτελέσματα.

Το εύρος των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από παράγοντες όπως η διάρκεια της επιδημίας και των ισχυόντων περιοριστικών μέτρων, τυχόν λήψη πρόσθετων μέτρων από τις κυβερνήσεις, καθώς και το μέγεθος της αρνητικής επίδρασης στο σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας. Ιδιαίτερα για την SINGULARLOGIC μέχρι και την περίοδο του Απριλίου δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αποκλίσεις έναντι των προγραμματισμένων στόχων. Κατά τον μήνα Μάιο αποτυπώνεται μικρή επίδραση έναντι των προγραμματισμένων στόχων, η οποία πιθανόν να διατηρηθεί για όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού και λόγω εποχικότητας της δραστηριότητας. Παράλληλα, ο όμιλος έχει υιοθετήσει μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της οικονομικής θέσης του, προκειμένου να μην επηρεαστεί σε σημαντικό βαθμό η αρχική του εκτίμηση για τα λειτουργικά του αποτελέσματα για το 2020.

- **Εταιρείες ιδιωτικών κεφαλαίων**

Στα μέσα Μαρτίου η Σερβία βρέθηκε αντιμέτωπη με τον κίνδυνο εξάπλωσης της πανδημίας. Η χώρα κηρύχτηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ελήφθησαν μέτρα καραντίνας ενώ από την 21η Μαρτίου ανεστάλη η λειτουργία των εμπορικών κέντρων επιτρέποντας τη λειτουργία μόνο σε τραπεζικά καταστήματα, super markets και φαρμακεία. Η Σερβική κυβέρνηση προχώρησε σε επαναλειτουργία των εμπορικών κέντρων την 5η Μαΐου με περιοριστικούς όρους όσον αφορά την λήψη προστατευτικών μέτρων. Κατά το διάστημα που τα εμπορικά καταστήματα παρέμειναν κλειστά η εταιρεία έλαβε πολλαπλά μέτρα δράσης τόσο σε σχέση με την ασφάλεια των εργαζομένων της και της απρόσκοπτης και ομαλούς λειτουργίας της εταιρείας, όσο και της διατήρησης στενής επαφής με τους μισθωτές και διαχείρισης των ακινήτων της.

Σε ό,τι αφορά στην επίπτωση της πανδημίας στην χρηματοοικονομική απόδοση της θυγατρικής εταιρείας RKB, τα έσοδα από μισθώσεις σημείωσαν μείωση 5% και 17% τον Μάρτιο και Απρίλιο αντίστοιχα σε σχέση με τη συγκριτική περίοδο το 2019, ενώ για το σύνολο του έτους αναμένεται μείωση των εσόδων μεταξύ 2% και 10% σε σχέση με το 2019. Αντίθετα, η πιθανή επίδραση στη λειτουργική κερδοφορία (EBITDA) της εταιρείας είναι δύσκολο να εκτιμηθεί καθώς δεν έχει αποκατασταθεί η πλήρης λειτουργία της αγοράς ούτε έχει προσδιοριστεί ο βαθμός εισπραξιμότητας στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται. Εφόσον ωστόσο η κατάσταση ομαλοποιηθεί άμεσα, ο αρνητικός αντίκτυπος αναμένεται να είναι περιορισμένος. Για το σκοπό αυτό η διοίκηση της RKB, στην περίοδο που απομένει έως τα τέλη του έτους, θα επικεντρωθεί στην διατήρηση των υφιστάμενων μισθώσεων με παράλληλη ενδυνάμωση των μηχανισμών αύξησης του ρυθμού είσπραξης των ενοικίων. Επιπροσθέτως θα επιδιώξει τη βελτιστοποίηση των εξόδων της και θα προετοιμαστεί για την επιστροφή της αγοράς στην κανονικότητα.

Επίδραση στη ρευστότητα και την χρηματοοικονομική θέση

Λόγω της αναμενόμενης αρνητικής επίδρασης της πανδημίας στην οικονομία και κατ' επέκταση στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου ελλοχεύει ο κίνδυνος τα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου MIG, ήτοι η αναγνωρισμένη υπεραξία, άυλα στοιχεία του ενεργητικού, επενδύσεις σε ακίνητα ή /και τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, καθώς επίσης και οι επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, να αποτιμηθούν στις επόμενες περιόδους σε χαμηλότερες αξίες και να προκύψουν ενδεχόμενες απομειώσεις οι οποίες να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας.

Αναφορικά με τις δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας, υφίστανται όροι που σχετίζονται με τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών. Η Διοίκηση παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με σκοπό να ζητήσει έγκαιρα από την πιστώτρια τράπεζα και να επιτύχει τη συναίνεσή της σχετικά με τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης όπου αυτό χρειαστεί.

Με στόχο την ελαχιστοποίηση των πιστωτικών κινδύνων και επισφαλειών ο Όμιλος έχει δημιουργήσει τις κατάλληλες υποδομές και έχει θεσπίσει διαδικασίες παρακολούθησης ανά αντισυμβαλλόμενο βάσει της πιστοληπτικής του δυνατότητας. Όμως, η εμφάνιση της πανδημίας δημιουργεί νέες συνθήκες και επιτάσσει την επαγρύπνηση για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων περιπτώσεων αδυναμίας πληρωμής ή μεταχρονολόγησης απαιτήσεων που δυνητικά θα μπορούσαν να επέλθουν.

Ειδικότερα οι επιπτώσεις της πανδημίας στη ρευστότητα και τη χρηματοοικονομική θέση κάθε λειτουργικού τομέα αναλύονται ως ακολούθως:

- **Τρόφιμα και γαλακτοκομικά**

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο εξόδου από την πανδημία και επιστροφής στην κανονικότητα που επεξεργάζεται η διοίκηση του ομίλου VIVARTIA εκτιμάται ότι δεν θα προκύψουν ουσιώδη θέματα

ρευστότητας για τους υποκλάδους γαλακτοκομικών και καταψυγμένων. Τα μέτρα περιορισμού των λειτουργικών δαπανών, επανασχεδιασμού των επενδυτικών πλάνων σε συνδυασμό με την καθημερινή αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών και πιθανής αξιοποίησης των εργαλείων εύρεσης ρευστότητας που παρέχει το χρηματοπιστωτικό σύστημα (γραμμές factoring κ.λπ.) συντελούν στο να διασφαλιστεί η απαραίτητη ρευστότητα προκειμένου να καλυφθούν όλες οι τρέχουσες υποχρεώσεις των υποκλάδων γαλακτοκομικών και καταψυγμένων.

Αντιθέτως, η σημαντική πτώση των πωλήσεων και κατ' επέκταση του EBITDA του υποκλάδου εστίασης που προβλέπεται σε επίπεδο έτους σε σχέση με το 2019, εκτιμάται ότι θα δημιουργήσει σημαντικές επιπρόσθετες ταμειακές ανάγκες, για τις οποίες η διοίκηση πέρα των προαναφερθέντων μέτρων προβαίνει σε επιπρόσθετες ενέργειες για την αντιμετώπισή τους. Ενδεικτικά, αυτές είναι:

- Υποχρεώσεις σε προμηθευτές και εκμισθωτές: Όσον αφορά τις υποχρεώσεις σε προμηθευτές και εκμισθωτές, για τους οποίους οι συμβατικές ημερομηνίες αποπληρωμής παρήλθαν κατά την περίοδο της υγειονομικής κρίσης εν μέσω της υποχρεωτικής αναστολής εργασιών, η διοίκηση του υποκλάδου εστίασης βρίσκεται σε συνεχείς διαπραγματεύσεις για την ρύθμιση τους.
- Οφειλές προς το Δημόσιο: Χρήση κρατικών ρυθμίσεων για οφειλές που σχετίζονται με εργοδοτικές εισφορές και φόρους (ΦΠΑ, ΦΜΥ) που δημιουργήθηκαν κατά την προαναφερθείσα περίοδο.
- Διευθέτηση δανειακού χρέους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις: Έναρξη συζητήσεων με τα τραπεζικά ιδρύματα για την εύρεση της βέλτιστης λύσης αναφορικά με την εξυπηρέτηση του δανειακού χρέους (δόσεων κεφαλαίου ή /και τόκων ποσού € 7,5 εκ.) του υποκλάδου εστίασης της χρήσης 2020, καθώς και για τη δημιουργία νέων δανειακών γραμμών για την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης. Επιπλέον, στο πλαίσιο των λοιπών υποχρεώσεων του υποκλάδου εστίασης που απορρέουν από τις δανειακές του συμβάσεις (τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών κ.λπ.), η διοίκηση είναι σε διαπραγματεύσεις με τα τραπεζικά ιδρύματα για την εκ των προτέρων λήψη παροχής συναίνεσης τους.
- Επενδυτικό πρόγραμμα: Η διοίκηση του υποκλάδου εστίασης προέβη άμεσα σε επανασχεδιασμό του επενδυτικού προγράμματός της για το 2020, περιορίζοντας σημαντικά τις αρχικά προβλεπόμενες ταμειακές εκροές.

Με δεδομένη τη μακροχρόνια συνεργασία του υποκλάδου εστίασης με τους εν θέματι προμηθευτές, εκμισθωτές και τα τραπεζικά ιδρύματα σε συνδυασμό και με τα μέτρα στήριξης της Πολιτείας για τη λειτουργία των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία και αναμένονται να θεσμοθετηθούν στο επόμενο χρονικό διάστημα, η διοίκηση του ομίλου VIVARTIA εκτιμά ότι με τις ανωτέρω ενέργειες θα αντιμετωπιστούν επιτυχώς οι πρόσθετες ταμειακές ανάγκες που έχουν δημιουργηθεί λόγω πανδημίας και θα συνεχίσει απρόσκοπτα η ομαλή λειτουργία του ομίλου VIVARTIA.

- **Μεταφορές**

Ο όμιλος ATTICA έχει ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και χαμηλό συντελεστή μόχλευσης (41% καθαρό δανεισμό σε σχέση με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια). Όμως, η πανδημία του κορωνοϊού δημιουργεί νέες συνθήκες όπως η δραματική μείωση της επιβατηγού κίνησης και των Ι.Χ. οχημάτων με αποτέλεσμα ο όμιλος ATTICA να στερείται μίας σημαντικής πηγής άμεσης ρευστότητας. Επίσης, υστέρηση στην ρευστότητα δημιουργούν και οι περιορισμοί που επεβλήθησαν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου στην είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.

Τα ανωτέρω δεδομένα οδήγησαν τη διοίκηση στη λήψη αποφάσεων προκειμένου να περιορίσει το κόστος λειτουργίας και να ενισχύσει την οικονομική θέση του ομίλου ATTICA, οι οποίες

περιλαμβάνουν ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητας μέσω χορήγησης νέων πιστωτικών γραμμών, επιμήκυνσης του χρόνου καταβολής υποχρεώσεων στους προμηθευτές, αναβολή προμηθειών που δεν είναι απολύτως αναγκαίες. Ταυτόχρονα, αποφασίστηκε η προσωρινή αναβολή αναπτυξιακών σχεδίων μέχρι να αποσαφηνισθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση του ομίλου ATTICA ενώ παράλληλα έγινε χρήση όλων των μέτρων στήριξης που ανακοίνωσε η πολιτεία για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με στόχο να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των μέτρων που εξήγγειλε η κυβέρνηση, ο όμιλος ATTICA μετέφερε την πληρωμή των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων κατά τα οριζόμενα στις αποφάσεις της πολιτείας, και βρίσκεται σε συζητήσεις με τις δανείστριες τράπεζες για να μεταφερθούν πληρωμές κεφαλαίων δανείων σε μελλοντικό χρόνο καθώς επίσης εξετάζει την άντληση επιπλέον πιστωτικών ορίων.

Αναφορικά με τους όρους των συμβάσεων των δανείων, ο όμιλος ATTICA πρέπει να συμμορφώνεται με ορισμένους όρους συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών δεικτών. Ο οικονομικός αντίκτυπος του COVID-19 στις δραστηριότητες του ομίλου ATTICA είναι αβέβαιος τη δεδομένη χρονική στιγμή. Η διοίκηση παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με σκοπό να ζητήσει έγκαιρα από τις τράπεζες και να επιτύχει την συναίνεσή τους σχετικά με τις προαναφερόμενες υποχρεώσεις συμμόρφωσης εφόσον αυτό χρειαστεί.

Η διοίκηση του ομίλου ATTICA βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης της εμπορικής της δραστηριότητας και των σχετικών ταμειακών ροών. Λαμβάνοντας υπόψιν τις τρέχουσες συνθήκες, την αβεβαιότητα και το ραγδαία μεταβαλλόμενο περιβάλλον, η διοίκηση στοχεύει στη μεγιστοποίηση της ρευστότητας του ομίλου. Ο όμιλος διαφυλάσσει τις ταμειακές ροές του καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντοπίζοντας περιοχές εξοικονόμησης κόστους.

- **Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες**

Η οικονομική θέση και η ρευστότητα του ομίλου SINGULARLOGIC τελεί υπό σημαντικά ρίσκα ως απόρροια της πανδημίας. Επίσης, υστέρηση στην ρευστότητα δημιουργούν και οι περιορισμοί που επεβλήθησαν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου στην είσπραξη επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.

Η διοίκηση του ομίλου SINGULARLOGIC βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης της εμπορικής της δραστηριότητας και των σχετικών ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας αναθεωρημένες υποθέσεις και ενσωματώνοντας αρνητικά σενάρια στην αξιολόγηση των πραγματικών και δυνητικών χρηματοδοτικών αναγκών, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις από την πανδημία. Ο όμιλος διαφυλάσσει τις ταμειακές ροές του, καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντοπίζοντας περιοχές εξοικονόμησης κόστους όπου είναι πιθανό. Στο πλαίσιο αυτό, έγινε χρήση όλων των μέτρων ανακούφισης που ανακοίνωσε η Πολιτεία για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με στόχο να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά. Τέλος, έγιναν ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητας μέσω επιμήκυνσης του χρόνου καταβολής υποχρεώσεων στους προμηθευτές, διαπραγματεύσεων μισθωμάτων πέραν των εκ του νόμου και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, καθώς και αναβολή προμηθειών που δεν είναι απολύτως αναγκαίες.

- **Εταιρείες ιδιωτικών κεφαλαίων**

Η Διοίκηση της RKB, στην περίοδο που απομένει έως τα τέλη του έτους, θα επικεντρωθεί στην διατήρηση των υφιστάμενων μισθώσεων με παράλληλη ενδυνάμωση των μηχανισμών αύξησης του ρυθμού είσπραξης των ενοικίων. Επιπροσθέτως, θα επιδιώξει τη βελτιστοποίηση των εξόδων της

και θα προετοιμαστεί για την επιστροφή της αγοράς στην κανονικότητα. Με βάση το πλάνο αυτό, η Διοίκηση της RKB δεν αναμένει να αντιμετωπίσει σημαντικά θέματα ρευστότητας.

4.2 Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά

Όμιλος VIVARTIA

- Στις αρχές του 2020, στο πλαίσιο βελτιστοποίησης των παραγωγικών δομών του υποκλάδου Γαλακτοκομικών ολοκληρώθηκε επιτυχώς η μεταφορά και η λειτουργία της γραμμής παραγωγής γάλακτος από την εγκατάσταση του Ταύρου στην εγκατάσταση του Αγίου Στεφάνου.
- Επιπλέον, στις αρχές του 2020 ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα του διαγωνισμού που είχε διοργανώσει η FRAPORT στα τέλη του 2019, σύμφωνα με τα οποία ο υποκλάδος Εστίασης εξασφάλισε τη συνέχιση της δραστηριότητάς του στα αεροδρόμια της Θεσσαλονίκης και της Μυκόνου ενώ απέκτησε παρουσία με νέα σημεία και concepts και στο αεροδρόμιο της Σαντορίνης.

4.3 Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες

Την 19/05/2020 η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι εξετάζει εκδηλώσεις ενδιαφέροντος για την εξαγορά της συμμετοχής της στην εταιρεία SINGULARLOGIC. Στο πλαίσιο αυτό έχει προσλάβει ως Χρηματοοικονομικό της Σύμβουλο την «Euroxx Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.».

5. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ-ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 2020

Το 2020 ξεκίνησε με ευνοϊκές προοπτικές για την Ελληνική οικονομία καθώς οι προβλέψεις των διεθνών οίκων για την πορεία των βασικών οικονομικών δεικτών ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντικές. Όμως η εμφάνιση της πανδημίας του COVID-19 (βλ. ενότητα 4.1 «Επίδραση Πανδημίας COVID-19» της παρούσας Έκθεσης Διαχείρισης), έχει θέσει σε δοκιμασία την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας με το εύρος και την διάρκεια του φαινομένου να μην είναι δυνατόν να αποτυπωθεί επακριβώς τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Στην Ελληνική οικονομία ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσει ο ρυθμός επανεκκίνησης της οικονομικής δραστηριότητας, με ιδιαίτερη έμφαση στον βαθμό αποκατάστασης της τουριστικής κίνησης και όλων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συνδέονται άμεσα και έμμεσα με την βιομηχανία του τουρισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, βασικός στόχος για το 2020 είναι η σταθεροποίηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας εξαιτίας της αβεβαιότητας που έχει δημιουργηθεί από την πανδημία, και την εκτιμώμενη από όλους τους αρμόδιους φορείς ύφεση της τάξης του 5% - 10% στο Α.Ε.Π.

Παράλληλα, η Διοίκηση εξακολουθεί να έχει ως πρωταρχικό στόχο την επίτευξη χρηματοοικονομικής ισορροπίας στη λειτουργία της Εταιρείας είτε με αναχρηματοδότηση των δανειακών της υποχρεώσεων ή/και την αποπληρωμή τους μέσω της διάθεσης περιουσιακών στοιχείων. Στο παρόν στάδιο και σε συνδυασμό με τις νέες οικονομικές συνθήκες που διαμόρφωσε η κρίση του COVID-19, η Διοίκηση έχει ήδη αιτηθεί τη μετάθεση της αποπληρωμής δανειακών υποχρεώσεων ποσού € 253,8 εκ., οι οποίες είναι πληρωτές την 30/06/2020, για την 31/07/2021.

Με βάση τις παραπάνω προτεραιότητες, καθένας από τους λειτουργικούς τομείς του Ομίλου έχει θέσει τους κύριους στόχους για το 2020, όπως αναφέρεται παρακάτω.

5.1 Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά

Όμιλος VIVARTIA

Η έναρξη του 2020 βρήκε τον όμιλο VIVARTIA και τους κλάδους δραστηριότητάς του με υψηλούς στόχους, αποτέλεσμα των ενεργειών που είχαν επιτυχώς υλοποιηθεί εντός του 2019, τόσο σε προϊοντικό όσο και σε λειτουργικό επίπεδο. Ο όμιλος προέβλεπε περαιτέρω αύξηση των πωλήσεων και της λειτουργικής του κερδοφορίας μέσω της υλοποίησης του μεσομακροπρόθεσμου στρατηγικού του σχεδίου, με βασικούς άξονες:

α) διατήρηση και ενδυνάμωση της ηγετικής θέσης όλων των κλάδων στην Ελλάδα, μέσω της ανάπτυξης και ενδυνάμωσης των δικτύων τους και μέσω νέων προϊοντικών πρωτοβουλιών και καινοτομιών, προσφέροντας στους καταναλωτές προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας,

β) συνεχής αναβάθμιση της εμπειρίας των καταναλωτών μέσω της ψηφιακής καινοτομίας και αύξηση των επιπέδων πιστότητας τους, μέσω εργαλείων και μέσων που απαντούν στις σύγχρονες καταναλωτικές ανάγκες,

γ) εξορθολογισμό και τη βελτιστοποίηση του λειτουργικού τους μοντέλου, μέσα από στοχευμένες επενδύσεις στις παραγωγικές τους μονάδες και αποτελεσματικότερη διαχείριση του λειτουργικού τους κόστους,

δ) την περαιτέρω επέκταση της παρουσίας των κλάδων του ομίλου VIVARTIA σε ευρύτερες γεωγραφικές ζώνες ενδιαφέροντος με τη σύναψη συνεργασιών με στρατηγικούς εταίρους.

Η προσήλωση στους παραπάνω στρατηγικούς άξονες δημιούργησε θετικές ενδείξεις κατά την έναρξη του 2020 όπου όλοι οι κλάδοι δραστηριότητας παρουσίασαν αύξηση των πωλήσεών τους σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Με την εμφάνιση του ιού COVID-19 και τον χαρακτηρισμό του σε πανδημία, από τον Μάρτιο του 2020 και σε συνδυασμό με τα μέτρα περιορισμού που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της, δημιουργήθηκε έντονο κλίμα οικονομικής αβεβαιότητας για το 2020, το οποίο επηρεάζει αρνητικά την αναπτυξιακή δυναμική σχεδόν του συνόλου των επιχειρήσεων της Ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα για τον όμιλο VIVARTIA επηρεάζει αρνητικά κυρίως τον υποκλάδο της Εστίασης και λιγότερο τους υποκλάδους Γαλακτοκομικών και Κατεψυγμένων.

Η Διοίκηση του ομίλου VIVARTIA, σε συνεργασία με τις διοικήσεις των κλάδων, παρακολουθούν και αξιολογούν συνεχώς τις νέες, πρωτόγνωρες και ευμετάβλητες συνθήκες αγοράς που διαμορφώνονται και παράλληλα λαμβάνουν και εφαρμόζουν μέτρα αντιμετώπισης των αυξημένων προκλήσεων και κινδύνων που έχουν παρουσιαστεί με στόχο την προστασία των εργαζομένων του ομίλου VIVARTIA και των οικογενειών τους, των πελατών, των προμηθευτών και συνεργατών καθώς επίσης και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των εταιριών του ομίλου.

5.2 Μεταφορές

Όμιλος ATTICA

Ο όμιλος ATTICA ξεκίνησε τους δύο πρώτους μήνες του έτους με θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης σε ότι αφορά το μεταφορικό του έργο. Όμως από τις αρχές Μαρτίου η ραγδαία εξάπλωση του κορωνοϊού COVID-19 στην Ευρώπη άρχισε να περιορίζει σημαντικά τη διακίνηση επιβατών και οχημάτων. Στη συνέχεια ελήφθη δέσμη μέτρων από την Ελληνική πολιτεία για την καταπολέμηση της διασποράς της πανδημίας, η επίπτωση των οποίων έγινε άμεσα αισθητή στον όμιλο ATTICA, αφού προέκυψε σημαντική πτώση στο μεταφορικό έργο ενώ παράλληλα υποβλήθηκε μεγάλος αριθμός αιτήσεων για ακυρώσεις προεκδοθέντων εισιτηρίων καθώς και σημαντική ανάσχεση στην είσοδο νέων κρατήσεων για την καλοκαιρινή περίοδο.

5.3 Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες
SINGULARLOGIC

Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19 είχε αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα σε παγκόσμιο επίπεδο. Ειδικότερα, στην Ελλάδα η εμφάνιση της πανδημίας αναχαίτισε τις ευνοϊκές προοπτικές που είχαν διαμορφωθεί στις αρχές του έτους για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς αναμένεται μείωση του ΑΕΠ, η οποία εκτιμάται ότι θα προέρχεται σχεδόν από το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, με τους κλάδους του τουρισμού, της εστίασης, των μεταφορών, του εμπορίου και της ψυχαγωγίας να επηρεάζονται περισσότερο.

Στον κλάδο της τεχνολογίας όμως εμφανίστηκαν ετερόκλητες τάσεις. Από τη μια μεριά διεθνείς συνεργασίες και συζητήσεις γίνονται σε παγκόσμιο επίπεδο για τις νέες ευκαιρίες που διαμορφώνονται, από την άλλη όμως υπάρχουν και περιπτώσεις αναστολής έργων στον ιδιωτικό τομέα λόγω της μεγάλης επιφυλακτικότητας.

Στην Ελλάδα βέβαια διαμορφώνονται αρκετές ευκαιρίες ανάπτυξης του χώρου μεσοπρόθεσμα λόγω της νέας αντίληψης της πολιτείας για ηλεκτρονικοποίηση του Δημόσιου Τομέα (τράπεζες, συναλλαγές, πληρωμές, διανομές, τηλεργασία κ.λπ.).

Στο πλαίσιο αυτό, η Διοίκηση της SINGULARLOGIC αντιμετωπίζει το 2020 ως μεταβατική περίοδο, έχοντας ως προτεραιότητα την αντιμετώπιση των ετερόκλητων τάσεων που εμφανίζονται στον κλάδο.

Η αξιοπιστία των λύσεων enterprise software της εταιρείας σε συνδυασμό με την άμεση προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού της στα νέα δεδομένα για την εξ' αποστάσεως παροχή ποιοτικών υπηρεσιών πληροφορικής, αποτελούν σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα στις αγορές που δραστηριοποιείται. Για να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά της στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, η SINGULARLOGIC θα συνεχίσει την ευέλικτη προσαρμογή των δομών και των λειτουργιών της στην νέα οικονομική πραγματικότητα, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον της σε ενέργειες, υπηρεσίες και δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας.

5.4 Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων (Real Estate και λοιπές)
RKB

Το 2020 ξεκίνησε με θετικές προοπτικές για την RKB με τις πωλήσεις της το πρώτο δίμηνο να καταγράφουν αυξητική πορεία σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Η πορεία αυτή διακόπηκε στα μέσα Μαρτίου όταν λόγω της πανδημίας η κυβέρνηση της Σερβίας έλαβε μέτρα καραντίνας μεταξύ των οποίων ήταν και το κλείσιμο των εμπορικών καταστημάτων από την 21η Μαρτίου έως και την 5η Μαΐου. Η εταιρεία επικεντρώνεται στην περίοδο που υπολείπεται έως τα τέλη του έτους στην εφαρμογή πολιτικών οι οποίες έχουν ως στόχο τη διατήρηση των υφιστάμενων μισθώσεων, την επίτευξη υψηλών ρυθμών εισπραξιμότητας και περιορισμό των εξόδων. Πάγια επιδίωξη της RKB παραμένει πάντα η δημιουργία μιας σταθερής και ισχυρής βάσης πελατολογίου, η αύξηση της πληρότητας των εμπορικών καταστημάτων, η αύξηση της αποδοτικότητας, η βελτίωση της χρηματοοικονομικής διάρθρωσης και η διαρκής ανάπτυξη των εργασιών της εταιρείας.

6. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ

Οι παράγοντες κινδύνου και αβεβαιότητας στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος και η Εταιρεία αναλύονται ακολούθως. Οι εν λόγω παράγοντες συνιστάται να διαβάζονται συνδυαστικά με την επίδραση στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα, θέση και ρευστότητα του Ομίλου λόγω της πανδημίας Covid-19 που περιγράφεται στην ενότητα 4.1 «Επίδραση Πανδημίας COVID-19» της παρούσας Έκθεσης Διαχείρισης.

6.1 Σκοπός και Πολιτικές Διαχείρισης Κινδύνου

Οι παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου στους οποίους εκτίθενται η Εταιρεία και ο Όμιλος, είναι οι κίνδυνοι χρηματοδότησης και επιτοκίου, αγοράς, τιμών καυσίμων, ρευστότητας, πιστωτικός και συναλλαγματικός. Ο Όμιλος ελέγχει και αξιολογεί σε περιοδική βάση, ξεχωριστά αλλά και συνδυαστικά την έκθεσή του στους ανωτέρω κινδύνους και χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά μέσα, προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε συγκεκριμένες κατηγορίες κινδύνων.

Η αξιολόγηση και η διαχείριση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η Εταιρεία και ο Όμιλος διενεργούνται από τη Διοίκηση. Κύριος στόχος είναι η παρακολούθηση και η αξιολόγηση όλων των μορφών κινδύνων στους οποίους εκτίθενται η Εταιρεία και ο Όμιλος, μέσα από τις επιχειρηματικές και τις επενδυτικές τους δραστηριότητες.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορα χρηματοοικονομικά μέσα ή εφαρμόζει εξειδικευμένες στρατηγικές, προκειμένου να περιορίσει την έκθεσή του σε μεταβολές στις αξίες των επενδύσεων, οι οποίες μπορεί να προκύψουν από διακυμάνσεις της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων αλλαγών στα επικρατούντα επιτόκια και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

6.2 Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε χώρες του εξωτερικού και συνεπώς είναι εκτεθειμένος σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών. Αυτό το είδος κινδύνου προκύπτει κυρίως από υπάρχουσες ή προσδοκώμενες ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα, καθώς και από επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού. Το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων και εξόδων της MIG και του Ομίλου είναι σε Ευρώ. Αντίστοιχα, το σημαντικότερο μέρος των επενδύσεων της Εταιρείας είναι σε Ευρώ.

Ο Όμιλος κατέχει επενδύσεις σε επιχειρήσεις του εξωτερικού, τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των οποίων εκτίθενται σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο κίνδυνος συναλλαγματικών ισοτιμιών αυτού του είδους προκύπτει από τις ισοτιμίες του δολαρίου των ΗΠΑ και λοιπών νομισμάτων χωρών της Ευρώπης στις οποίες δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου έναντι του Ευρώ.

Στις 31/12/2019, από το σύνολο του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου, € 16,7 εκ. και € 8,5 εκ. αντίστοιχα τηρούνταν σε συνάλλαγμα. Μία μεταβολή των ισοτιμιών +/- 10% θα είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση +/- € 0,04 εκ. προ φόρων στην ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων, και +/- € 0,04 εκ. στα ίδια κεφάλαια.

6.3 Κίνδυνος Χρηματοδότησης, Επιτοκίου, Αγοράς και Τιμών Καυσίμων

Οι αλλαγές στα επιτόκια μπορούν να επηρεάσουν το καθαρό εισόδημα του Ομίλου αυξάνοντας το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους που αναλαμβάνει για τη χρηματοδότησή του. Οι μεταβολές στο επίπεδο των επιτοκίων μπορούν παράλληλα να επηρεάσουν, μεταξύ άλλων: (α) το κόστος και τη διαθεσιμότητα της χρηματοδότησης χρέους και κατ' επέκταση την ικανότητα του Ομίλου να πετύχει ελκυστικές αποδόσεις στις επενδύσεις του, και (β) την ικανότητα χρηματοδότησης του χρέους των επενδύσεων και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στις οποίες επενδύει ο Όμιλος.

Ο τραπεζικός δανεισμός αποτελεί μία από τις πηγές χρηματοδότησης των επενδύσεων του Ομίλου. Το επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου αποτελείται συνήθως από ένα σταθερό περιθώριο πλέον ενός κυμαινόμενου επιτοκίου (EURIBOR), το οποίο εξαρτάται άμεσα από το ύψος και τις μεταβολές των επιτοκίων. Το γεγονός αυτό εκθέτει τον Όμιλο σε κίνδυνο ταμειακών ροών. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων, καθώς και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών του αναγκών. Επομένως, οι αποφάσεις για τη διάρκεια, καθώς και τη σχέση μεταξύ σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου ενός νέου δανείου, λαμβάνονται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση.

Στις 31/12/2019, στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων ύψους € 169,9 εκ. και € 1.547,1 εκ. αντίστοιχα ήταν εκτεθειμένα στον κίνδυνο των επιτοκίων. Μία μεταβολή των επιτοκίων κατά +/-1% θα είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση -/+ € 14,6 εκ. στην ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στα ίδια κεφάλαια.

Ο κίνδυνος του Ομίλου και της Εταιρείας αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ή των λοιπών συνολικών εσόδων προέρχεται από ενδεχόμενες δυσμενείς κινήσεις στις τρέχουσες τιμές των μετοχών και άλλων κινητών αξιών. Στις 31/12/2019, τα στοιχεία του ενεργητικού που ήταν εκτεθειμένα στον κίνδυνο της αγοράς ανέρχονταν σε € 3,6 εκ. για τον Όμιλο, ενώ η Εταιρεία είχε μηδενική έκθεση. Μία μεταβολή ύψους +/-30% σε επενδύσεις των οποίων τα κέρδη ή οι ζημίες από αποτίμηση αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και σωρευτικά στα ίδια κεφάλαια, θα είχε ως αποτέλεσμα μεταβολή κατά +/- € 0,3 εκ. για τον Όμιλο.

Το σύνολο των εταιρειών του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των μεταφορών, επηρεάζονται σημαντικά από τη διακύμανση της τιμής των καυσίμων, καθώς αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα λειτουργικά τους κόστη. Μία αύξηση ή μείωση στην τιμή των καυσίμων κατά 10% σε ετήσια βάση, θα έχει επίδραση στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση του Ομίλου κατά -/+€ 13,9 εκ. περίπου.

6.4 Πιστωτικός Κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η πιθανή μη έγκαιρη αποπληρωμή προς τον Όμιλο και την Εταιρεία των υφιστάμενων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αντισυμβαλλόμενων.

Με στόχο την ελαχιστοποίηση των πιστωτικών κινδύνων και επισφαλειών ο Όμιλος έχει δημιουργήσει τις κατάλληλες υποδομές και έχει θεσπίσει διαδικασίες παρακολούθησης ανά αντισυμβαλλόμενο βάσει της πιστοληπτικής του δυνατότητας.

- Ο Όμιλος αξιολογεί σε συνεχή βάση και με αυστηρά κριτήρια τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και αναγνωρίζεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση. Κατά την 31/12/2019 δεν υφίσταται σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, για την οποία δεν έχουν σχηματιστεί επαρκείς προβλέψεις απομείωσης.
- Για την ελαχιστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου σε ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, επαρκούς πιστοληπτικής διαβάθμισης.

6.5 Κίνδυνος Ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2019 και 31/12/2018 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	31/12/2019				31/12/2018			
Ποσά σε € '000	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	311.471	9.757	1.075.074	1.688	126.553	290.170	660.034	303.999
Μισθωτικές υποχρεώσεις	6.426	6.399	34.307	21.229	614	650	790	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	126.597	4.845	-	-	127.398	4.685	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες-μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	143.225	6.876	5.877	30	129.327	9.086	4.610	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	51.781	28.936	-	-	19.385	53.061	-	-
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	-	-	-	-	10.732	-	-	-
Σύνολο	**639.500**	**56.813**	**1.115.258**	**22.947**	**414.009**	**357.652**	**665.434**	**303.999**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ							
	31/12/2019				31/12/2018			
Ποσά σε € '000	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	228.750	-	295.105	-	-	228.750	297.205	-
Μισθωτικές υποχρεώσεις	21	76	623	-	-	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες-μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	28.661	-	2.277	-	16.501	-	3.638	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	26.320	-	-	-	900	20.000	-	-
Σύνολο	**283.752**	**76**	**298.005**	**-**	**17.401**	**248.750**	**300.843**	**-**

Όπως παρουσιάζεται και στον παραπάνω πίνακα ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31/12/2019 ανήλθε σε € 1.547.068 χιλ. με ποσό € 1.132.298 χιλ. να αφορά σε μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (εκ των οποίων μακροπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις ποσού € 55.536 χιλ.) και ποσό € 414.770 χιλ. να αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (εκ των οποίων βραχυπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις ποσού € 12.825 χιλ.). Αντίστοιχα, ο συνολικός δανεισμός της Εταιρείας κατά την 31/12/2019 ανήλθε σε € 550.895 χιλ. με ποσό € 295.728 χιλ. να αφορά σε μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (εκ των οποίων μακροπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις ποσού € 623 χιλ.) και ποσό € 255.167 χιλ. να αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (εκ των οποίων βραχυπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις ποσού € 97 χιλ.).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 παρουσιάζουν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά € 225.005 χιλ. και € 278.259 χιλ. αντίστοιχα. Το θέμα αυτό θα επιλυθεί με την επιτυχή ολοκλήρωση της αναδιάρθωση των δανείων των εταιρειών του Ομίλου (βλ. σημειώσεις 3.1 και 26).

6.6 Κίνδυνος Ατυχημάτων

Λόγω της φύσεως των εργασιών τους, οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται στον προαναφερόμενο κίνδυνο που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα, την πελατεία ή και τη λειτουργία του Ομίλου. Τα πλοία του ομίλου ATTICA καλύπτονται ασφαλιστικά, για ασφάλιση σκάφους και μηχανής, για ασφάλιση αυξημένης αξίας και για ασφάλιση σκάφους κατά πολεμικών κινδύνων. Οι εταιρίες του ομίλου VIVARTIA καλύπτονται από ευρύ φάσμα ασφαλιστηρίων συμβολαίων που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων αστική ευθύνη, περιουσία, μεταφορές, περιβαλλοντική ευθύνη κατά τρόπο που ο όποιος κίνδυνος και ενδεχόμενη ζημία μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά και αξιόπιστα. Ομοίως ο όμιλος SINGULARLOGIC καλύπτεται από ασφαλιστήριο περιουσίας, αστικής ευθύνης, επαγγελματικής ευθύνης, πυρός και εργοδοτικής αστικής ευθύνης.

7. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη γίνονται με βάση την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού. Παρακαλούμε δείτε την Σημείωση 45 των Οικονομικών Καταστάσεων για στοιχεία των συναλλαγών αυτών.

8. ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΟΥ Ν.3873/2010

Στην Ελλάδα, το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης έχει αναπτυχθεί κυρίως μέσω της υιοθέτησης υποχρεωτικών κανόνων, όπως ο Νόμος 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης, που επιβάλλει τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στα Δ.Σ. των ελληνικών εισηγμένων εταιρειών, τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και την υιοθέτηση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, καθώς και οι διατάξεις της υπ' αριθμ. 5/204/14.11.2000 απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τους «Κανόνες συμπεριφοράς των εταιρειών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών και των συνδεδεμένων με αυτές προσώπων». Επιπλέον, κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης εισήχθησαν με σειρά νομοθετημάτων, τα οποία μεταξύ άλλων ενσωμάτωσαν στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο ρυθμίσεις ευρωπαϊκών οδηγιών, όπως ο Νόμος 4449/2017 «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις» (Οδηγίες 2006/43/ΕΚ και 2014/56/ΕΕ, θέσπιση κανόνων για περιπτώσεις δυνατότητας επιλογών του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014).

Τέλος, στην Ελλάδα, ο νέος Ν. 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών» περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες διακυβέρνησης και λειτουργίας των ανωνύμων εταιρειών εν γένει καθώς και ειδικές ρυθμίσεις για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά.

8.1 Αρχές εταιρικής διακυβέρνησης

Η Εταιρεία συμμορφούμενη με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο περί εταιρικής διακυβέρνησης έχει θεσπίσει και ακολουθεί Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Εταιρείας www.marfininvestmentgroup.com.

8.2 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία πέραν των προβλέψεων του νόμου

Το Δ.Σ. της Εταιρείας απαρτίζεται κατά πλειοψηφία από μη εκτελεστικά μέλη. Συγκεκριμένα, κατά την 31/12/2019, από τα ένδεκα (11) μέλη του Δ.Σ. τα οκτώ (8) είχαν την ιδιότητα του μη εκτελεστικού μέλους. Εξ αυτών, τα πέντε (5) ήταν ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη.

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 2 του Καταστατικού της Εταιρείας προβλέπεται καταρχήν πενταετής.

8.3 Περιγραφή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σε σχέση με τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου

Η εξασφάλιση αποτελεσματικής εταιρικής διακυβέρνησης θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικός στόχος για την Εταιρεία. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου αξιολογείται σε διαρκή βάση με σκοπό να επιβεβαιώνεται η διατήρηση ενός ασφαλούς και αποτελεσματικού περιβάλλοντος ελέγχου.

Η Επιτροπή Ελέγχου επιλαμβάνεται όλων των σοβαρών θεμάτων ελέγχου που εγείρονται τόσο από τη Διοίκηση όσο και από τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτές και ενημερώνει σχετικά το Δ.Σ. Για όλες τις διαπιστωμένες αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου μεριμνά ώστε η Διοίκηση να λαμβάνει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα.

Εσωτερικός Έλεγχος

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου αποτελεί ανεξάρτητη υπηρεσιακή μονάδα και τα στελέχη της ορίζονται από το Δ.Σ. της Εταιρείας. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργεί σύμφωνα με γραπτό κανονισμό λειτουργίας και αναφέρεται στο Δ.Σ. μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία είναι αρμόδια για την εποπτεία της λειτουργίας του και την αξιολόγηση του.

Σκοπός της Υπηρεσίας είναι ο έλεγχος της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του υφιστάμενου συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας. Κάθε διαχειριστική χρήση, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλει στην Επιτροπή Ελέγχου, προς έγκριση, το Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων. Η κατάρτιση του προγράμματος γίνεται κατόπιν συνεργασίας με τη Διοίκηση της Εταιρείας και αφού προηγηθεί εκτίμηση των πιθανών κινδύνων (risk assessment) και ταξινόμηση αυτών με βάση την κρισιμότητα τους.

Αρμοδιότητες και ευθύνες της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες:

- Κατάρτιση της πολιτικής της Εταιρείας σε θέματα εσωτερικού ελέγχου.
- Προγραμματισμός και εκτέλεση του ετήσιου σχεδίου εσωτερικού ελέγχου.
- Έλεγχος της τήρησης των διαδικασιών λειτουργίας της Εταιρείας.
- Έλεγχος τήρησης των εταιρικών κανονισμών καθώς και της συμμόρφωσης με τους νόμους, τους ρυθμιστικούς κανόνες και αρχές, και τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς.
- Έλεγχος των οικονομικών συναλλαγών και τήρησης συμβάσεων.
- Αξιολόγηση του βαθμού εφαρμογής και αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που έχουν θεσπιστεί για τη διαχείριση κινδύνων της Εταιρείας.
- Εξέταση των περιπτώσεων συγκρούσεων συμφερόντων κατά τις συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα και υποβολή σχετικών αναφορών στο Δ.Σ.
- Σύνταξη εκθέσεων και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων στη Διοίκηση και την Επιτροπή Ελέγχου.
- Παρακολούθηση της υλοποίησης διορθωτικών αλλαγών.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ενημερώνει εγγράφως την Επιτροπή Ελέγχου για το έργο της, μέσω αναφορών που καταρτίζει σε τριμηνιαία τουλάχιστον βάση ή οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας βρίσκεται σε τακτική επικοινωνία με τους εξωτερικούς ελεγκτές και τις αντίστοιχες υπηρεσίες των θυγατρικών εταιρειών, λαμβάνοντας ενημέρωση επί των συντασσόμενων εκθέσεων ελέγχου ή τυχόν ευρημάτων που προκύπτουν, προκειμένου να υπάρχει άμεση ενημέρωση της Επιτροπής Ελέγχου επί σημαντικών θεμάτων τα οποία άπτονται της λειτουργίας των εταιρειών του Ομίλου.

Οργανωτική Δομή – Εξουσιοδοτήσεις

Η οργανωτική δομή της Εταιρείας αποτυπώνεται σε συγκεκριμένο Οργανόγραμμα, το οποίο είναι ενσωματωμένο στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας. Στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας αναφέρονται οι ρόλοι και τα αντικείμενα δραστηριότητας των επιμέρους υπηρεσιακών μονάδων της Εταιρείας.

Το Δ.Σ. έχει αναθέσει εξουσίες διαχείρισης και εκπροσώπησης της Εταιρείας προς στελέχη και όργανα Διοίκησης, με επαρκή έλεγχο των δραστηριοτήτων τους ώστε να καθίσταται δυνατή η αποτελεσματική λειτουργία της Εταιρείας.

Πληροφοριακά Συστήματα

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει Πληροφοριακά Συστήματα τα οποία υποστηρίζουν τη λογιστική αποτύπωση και τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση με αποτελεσματικό τρόπο.

Τα δεδομένα και οι πληροφορίες προστατεύονται με την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών προστασίας δεδομένων, επαναφοράς και φύλαξης αντιγράφων ασφάλειας, προστασίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και πρόληψης κακόβουλων ενεργειών, διασφαλίζοντας την ακεραιότητα και την ομαλή διαχείριση τους.

Η πορεία των οικονομικών μεγεθών των θυγατρικών εταιρειών σε σχέση με τα αντίστοιχα προϋπολογισμένα, παρακολουθείται σε μηνιαία βάση, παρέχοντας τη δυνατότητα αξιολόγησης των επιδόσεων και των αποκλίσεων.

Διαχείριση Κινδύνων

Η Εταιρεία αξιολογεί σε ετήσια βάση τους κινδύνους τους οποίους δύναται να αντιμετωπίσει (risk assessment), ανάλογα με την προέλευση (ενδογενείς – εξωγενείς) και το είδος (στρατηγικοί, χρηματοοικονομικοί, λειτουργικοί κίνδυνοι, κίνδυνοι που σχετίζονται με την κανονιστική συμμόρφωση – compliance, και την χρηματοοικονομική πληροφόρηση – financial reporting). Η εκτίμηση των κινδύνων γίνεται τόσο σε επίπεδο Εταιρείας όσο και σε επίπεδο Ομίλου, και περιλαμβάνει αξιολόγηση της πιθανότητας να συμβεί ο κίνδυνος καθώς και αξιολόγηση της επίπτωσης που μπορεί να έχει ο κάθε κίνδυνος.

Η Εταιρεία έχει δημιουργήσει τους κατάλληλους μηχανισμούς για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της κατάστασης και της αξίας των επενδύσεων-περιουσιακών της στοιχείων, προκειμένου να αξιολογήσει και να διαχειριστεί τους κινδύνους σχετικά με τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, ακολουθούνται συγκεκριμένες διαδικασίες σε μια σειρά λογιστικών και χρηματοοικονομικών εργασιών όπως είναι ο έλεγχος απομείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού, οι συμφωνίες τραπεζικών και ταμειακών λογαριασμών, οι συμφωνίες απαιτήσεων – υποχρεώσεων κτλ.

Επιπλέον, ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορα χρηματοοικονομικά μέσα ή εφαρμόζει εξειδικευμένες στρατηγικές, προκειμένου να περιορίσει την έκθεσή του σε παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου στους οποίους εκτίθεται, όπως οι κίνδυνοι χρηματοδότησης και επιτοκίου, αγοράς, τιμών καυσίμων, ρευστότητας και συναλλάγματος.

8.4 Τα πληροφοριακά στοιχεία του άρθρου 152 παρ. 1 στοιχ. δ του Ν. 4548/2018

Τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπονται από το άρθρο 152 παρ. 1 στοιχ. δ του Ν. 4548/2018, συμπεριλαμβάνονται στην επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 και 8 του Ν. 3556/2007 και ενσωματώνεται στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

8.5 Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης, του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών της Εταιρίας

Α. Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, το οποίο συγκαλείται από το Δ.Σ. και δικαιούται να λαμβάνει αποφάσεις για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία. Οι νόμιμες αποφάσεις της δεσμεύουν και τους μετόχους που απουσιάζουν ή διαφωνούν. Η Γενική Συνέλευση είναι αρμόδια να αποφασίζει για τα θέματα που ορίζονται στο άρθρο 117 του Ν. 4548/2018.

Σύμφωνα με το άρθρο 119 του Ν. 4548/2018, η γενική συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός της περιφέρειας της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας ή άλλου δήμου στην Ελλάδα προβλεπόμενου στο Καταστατικό, τουλάχιστον μία φορά κάθε εταιρική χρήση, το αργότερο έως τη δεκάτη (10η) ημερολογιακή ημέρα του ένατου μήνα

μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να συνέρχεται και στην περιφέρεια του δήμου, όπου βρίσκεται η έδρα του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Το Δ.Σ. διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας ή κατά περίπτωση ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ., ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο Γενικός Διευθυντής, οι Πρόεδροι των Επιτροπών του Δ.Σ., καθώς και ο Υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου και ο τακτικός ελεγκτής παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους, που τίθενται προς συζήτηση, και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι.

Κατά τις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης, προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή όταν αυτός κωλύεται ο Αντιπρόεδρος ή όταν και αυτός κωλύεται, ο πρεσβύτερος των παρόντων συμβούλων. Χρέη Γραμματέα εκτελεί προσωρινά αυτός που ορίζεται από τον Πρόεδρο.

Η σύγκληση, συγκρότηση και λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (ιδίως τα άρθρα 116 επ. του Ν. 4548/2018, ως εκάστοτε ισχύουν) και τις προβλέψεις του καταστατικού της Εταιρείας.

Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το Καταστατικό της, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 και 8 του Ν. 3556/2007 και ενσωματώνεται στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας των μετόχων ασκούνται ως ορίζει το άρθρο 141 του Ν. 4548/2018, ως ισχύει. Σύμφωνα με το άρθρο 121 παρ. 4 στοιχ. α) υποστοιχ. αα)του Ν.4548/2018, στην πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας, συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων και πληροφορίες για τα δικαιώματα των μετόχων των παραγράφων 2, 3, 6 και 7 του άρθρου 141, με αναφορά της προθεσμίας εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί κάθε δικαίωμα, ή εναλλακτικά, την καταληκτική ημερομηνία μέχρι την οποία μπορούν τα δικαιώματα αυτά να ασκηθούν. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω δικαιώματα και τους όρους άσκησής τους θα είναι διαθέσιμες με ρητή παραπομπή της πρόσκλησης στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας.

Β. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί και εκπροσωπεί την Εταιρεία και είναι αρμόδιο ν' αποφασίζει για κάθε ζήτημα που αφορά στη διοίκηση της Εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει επιδίωξη του εταιρικού σκοπού, με εξαίρεση εκείνα που σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Σύμφωνα με το Καταστατικό, η Εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από εννέα (9) κατ' ελάχιστο έως δεκαπέντε (15) μέλη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αμέσως μετά την εκλογή του συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα, εκλέγοντας τον Πρόεδρο, έως δύο Αντιπροέδρους και τον Διευθύνοντα ή Διευθύνοντες Συμβούλους και ενδεχομένως, έναν ή περισσότερους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται σήμερα από ένδεκα (11) μέλη, εκ των οποίων δύο (2) έχουν εκτελεστικές ιδιότητες και εννέα (9) έχουν μη εκτελεστικές ιδιότητες. Πέντε (5) εκ των μη εκτελεστικών μελών έχουν ορισθεί ως ανεξάρτητα. Σύμφωνα με την από 30/05/2019 απόφαση της

Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας και τις από 31/05/2019 και 26/02/2020 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, η τρέχουσα σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής:

1. Παναγιώτης Θρουβάλας – Πρόεδρος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος,
2. Αθανάσιος Παπανικολάου – Δ/νων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος,
3. Christophe Vivien – μη εκτελεστικό μέλος,
4. Φώτιος Καρατζένης – μη εκτελεστικό μέλος,
5. Γεώργιος Ευστρατιάδης – μη εκτελεστικό μέλος,
6. Λουκάς Παπάζογλου – μη εκτελεστικό μέλος,
7. Κωνσταντίνος Γαλιάτσος – ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος,
8. Στέφανος Καψάσκης – ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος,
9. Πέτρος Κατσούλας – ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος,
10. Γεώργιος Λασσαδός – ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος,
11. Ευστράτιος Χατζηγιάννης – ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος.

Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ορισθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ο κ. Φώτιος Καρατζένης.

Σύμφωνα με το Καταστατικό, τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για πέντε (5) έτη. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αρχίζει την επόμενη μέρα από την εκλογή του από τη Γενική Συνέλευση, λήγει την αντίστοιχη ημέρα του έτους λήξεως της θητείας τους και παρατείνεται αυτόματα, μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους, χωρίς να μπορεί να υπερβεί την εξαετία. Η θητεία του τρέχοντος Διοικητικού Συμβουλίου ορίσθηκε 3ετής, με την από 30/05/2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, ήτοι λήγει την 30/5/2022 και παρατείνεται μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους λήξης της θητείας του. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε επανεκλέξιμα ή επαναδιοριζόμενα και ελεύθερα ανακλητά. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να διορισθούν και μη μέτοχοι.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρευρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτό το μισό πλέον ενός των Συμβούλων, ποτέ όμως ο αριθμός των Συμβούλων που είναι παρόντες αυτοπροσώπως δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών (3). Για τον υπολογισμό του αριθμού απαρτίας, παραλείπεται τυχόν προκύπτον κλάσμα.

Σύμβουλος που κωλύεται μπορεί να αντιπροσωπευθεί μόνον από άλλο Σύμβουλο. Κάθε σύμβουλος μπορεί να αντιπροσωπεύει μόνον έναν απόντα Σύμβουλο. Στην περίπτωση αυτή έχει δύο (2) ψήφους.

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των Συμβούλων που είναι παρόντες και εκείνων που αντιπροσωπεύονται με εξαίρεση τις περιπτώσεις του άρθρου 5 παρ. 2 του παρόντος καταστατικού. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου.

Για τις συζητήσεις και αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, τηρούνται πρακτικά που καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο και υπογράφονται από τους Συμβούλους που παρέστησαν κατά την συνεδρίαση. Σύμβουλος που διαφωνεί μπορεί να ζητήσει την καταχώρηση της γνώμης του, σε περίληψη στο σχετικό πρακτικό.

Επιτρέπεται, τηρουμένων των σχετικών διατάξεων, να συνεδριάζει το Διοικητικό Συμβούλιο με τηλεδιάσκεψη. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες και τεχνικές οδηγίες για τη συμμετοχή αυτών στη συνεδρίαση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει τις εξουσίες της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας και τον εσωτερικό έλεγχο σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα σύμφωνα με το άρθρο 87 το Ν. 4548/2018.

Με την επιφύλαξη ειδικότερων εξουσιοδοτήσεων για τη διενέργεια συγκεκριμένων πράξεων, η Εταιρεία εκπροσωπείται σύμφωνα με τις από 31/05/2019 και 26/02/2020 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (οι οποίες έχουν καταχωρηθεί στο Γ.Ε.ΜΗ. με κωδ. αριθμ. καταχώρησης 17753794 και 2108595 σύμφωνα με τις Ανακοινώσεις Γ.Ε.ΜΗ. με αρ. πρωτ. 1574857 της 27/06/2019 και 1960489 της 23/03/2020 αντίστοιχα).

Για την αποτελεσματικότερη εποπτεία των λειτουργιών και διοίκηση της Εταιρείας, η Γ.Σ. και το Δ.Σ. έχουν συστήσει επιτροπές, οι οποίες αποτελούνται από μέλη του Δ.Σ. ή και τρίτους, οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας των οποίων ρυθμίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας και παρατίθενται συνοπτικά κατωτέρω. Κατά τη συνεδρίαση της 26/02/2020, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας επιφυλάχθηκε να εξετάσει σε επόμενη συνεδρίασή του την τυχόν ανάγκη επανασυγκρότησης Εκτελεστικής Επιτροπής, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 87 παρ. 4 του Ν. 4548/2018).

Γ. Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee)

Ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου συνίσταται στην παρακολούθηση, μεταξύ άλλων, του υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, της διαδικασίας σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της ελεγχόμενης οντότητας, της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου καθώς και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων.

Η Επιτροπή αποτελείται από τρία μέλη (δύο ανεξάρτητα μη εκτελεστικά και ένα μη εκτελεστικό μέλος). Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία 2/3.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον κάθε τρεις μήνες ή οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο.

Σύμφωνα με την από 30/5/2019 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας και την από 27/06/2019 απόφαση της ίδιας της Επιτροπής Ελέγχου (περί εκλογής Προέδρου), η τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής έχει ως εξής:

1. Γεώργιος Λασσαδός, Πρόεδρος,
2. Γεώργιος Ευστρατιάδης και
3. Πέτρος Κατσούλας.

Δ. Επιτροπή Αμοιβών και Προσλήψεων (Nomination & Remuneration Committee)

Κύριος σκοπός της Επιτροπής είναι η υποβοήθηση του Διοικητικού Συμβουλίου στην άσκηση των καθηκόντων του, που αφορούν θέματα στελέχωσης, αμοιβών και κινήτρων.

Ο ρόλος της είναι εισηγητικός προς το Διοικητικό Συμβούλιο και συνίσταται:

- Στην εκτίμηση των αναγκών σχετικά με την ποιοτική και ποσοτική σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών.
- Στον καθορισμό κριτηρίων για την επιλογή νέων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή ανώτερων διευθυντικών στελεχών.
- Στην κατάρτιση σχεδίου διάδοχης κατάστασης για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών, του Διευθύνοντος Συμβούλου και των ανώτερων διευθυντικών στελεχών.

- Στην υποβολή προς το Δ.Σ. εισηγήσεων περί πολιτικής για θέματα προσλήψεων, αμοιβών και κινήτρων.

Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μέλη τα οποία εκλέγονται μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο.

Σύμφωνα με την από 31/05/2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και την από 27/06/2019 απόφαση της ίδιας της Επιτροπής (περί εκλογής Προέδρου), η τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής έχει ως εξής:

1. Φώτιος Καρατζένης, Πρόεδρος,
2. Στέφανος Καψάσκης και
3. Γεώργιος Λασσαδός.

Δεδομένου ότι η ποιοτική σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών, καθώς και οι ικανότητες, γνώσεις και εμπειρίες του Διευθύνοντος Συμβούλου και των άλλων ανώτατων διευθυντικών στελεχών, είναι εξέχουσας σημασίας για την απρόσκοπτη διοίκηση και ανάπτυξη της Εταιρείας και του Ομίλου, η Εταιρεία διαθέτει και εφαρμόζει πολιτική διάδοχης κατάστασης (succession plan), με αντίστοιχης ποιότητας στελέχη, για την άμεση πλήρωση των θέσεων σε περίπτωση χηρείας.

Νόμιμοι Ελεγκτές

Εταιρεία Ελεγκτών:	GRANT THORNTON Α.Ε.	ΑΜ ΣΟΕΛ 127
Τακτικός Ελεγκτής:	Εμμανουήλ Μιχαλιός	ΑΜ ΣΟΕΛ: 25131

8.6. Πολιτική Πολυμορφίας

Ανεξαρτήτως της δομής των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, η σύνθεσή τους διαδραματίζει καίριο ρόλο στην επιτυχία μιας εταιρείας ή ενός ομίλου εταιρειών. Με σκοπό την ενίσχυση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητάς της, η Εταιρεία θεωρεί την αυξανόμενη πολυμορφία στο Διοικητικό της Συμβούλιο ως βασικό στοιχείο για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Ομίλου MIG, λαμβανομένων ιδίως υπόψιν των διάφορων τομέων δραστηριοποίησης των επιμέρους εταιρειών που τον απαρτίζουν.

Ειδικότερα, η πολυμορφία της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής εμπειρίας και της προέλευσης μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διευκολύνει την κατανόηση της επιχειρηματικής οργάνωσης και των επιχειρηματικών υποθέσεων και καθιστά αντικειμενική και εποικοδομητική την ανταλλαγή απόψεων για τη λήψη αποφάσεων. Αντίθετα, η ανεπαρκής πολυμορφία θα μπορούσε να οδηγήσει σε περιορισμένη ανταλλαγή απόψεων, λιγότερες ιδέες και προκλήσεις κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, και ενδεχομένως σε λιγότερο αποτελεσματική εποπτεία του διοικητικού συμβουλίου ή των εκτελεστικών στελεχών.

Η Εταιρεία ενθαρρύνει την πολυμορφία όσον αφορά πτυχές, όπως ενδεικτικά η ηλικία, η εθνικότητα, το φύλο, το εκπαιδευτικό υπόβαθρο, το επαγγελματικό ιστορικό ή οι δεξιότητες των υποψηφίων.

Η Εταιρία υιοθετεί πολιτική, η οποία συνίσταται στο ότι ο διορισμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου βασίζεται στην αξιοκρατία και οι υποψήφιοι εξετάζονται σε σχέση με αντικειμενικά κριτήρια, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τα οφέλη της πολυμορφίας στο Διοικητικό Συμβούλιο. Οι ανωτέρω παράμετροι διαφοροποίησης λαμβάνονται υπόψη στον καθορισμό της καλύτερης δυνατής σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και, εφόσον είναι εφικτό, εξισορροπούνται κατάλληλα.

Μέχρι σήμερα δεν έχει συντρέξει περίπτωση εφαρμογής της ως άνω πολιτικής (ήτοι εκλογή νέου Μέλους Δ.Σ.).

9. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4, ΠΑΡ. 7 & 8 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (στο εξής «η Εταιρεία») υποβάλλεται προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων αυτής και ενσωματώνεται στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 και 8 του Ν. 3556/2007.

9.1 Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Την 31/12/2019 το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανερχόταν στο ποσό των € 281.853.224,40 ολοσχερώς καταβεβλημένο διαιρούμενο σε 939.510.748 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής € 0,30. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην «Κύρια Αγορά» του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το Καταστατικό της, μεταξύ των οποίων:

- το δικαίωμα απόληψης των κερδών και του προϊόντος της εκκαθάρισης της Εταιρείας (άρθρο 37 παρ. 3 Ν. 4548/2018),
- το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος ή έκδοσης ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές (άρθρο 26 Ν. 4548/2018),
- το δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση, στην οποία κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου (άρθρα 124 και 37 παρ. 3 Ν. 4548/2018).
- το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας 10 ημέρες πριν από την τακτική Γενική Συνέλευση (άρθρο 123 παρ. 1 Ν. 4548/2018),

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η Β΄ Επαναληπτική Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 10/07/2017 αποφάσισε την έκδοση νέου Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου («ΜΟΔ») της Εταιρείας ποσού έως ευρώ € 460.302.000 με την έκδοση έως 1.534.340.000 ομολογιών ονομαστικής αξίας εκάστης € 0,30 μετατρέψιμων σε μετοχές.

Η κάλυψη και καταβολή από την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. του ποσού της Α΄ Σειράς ύψους € 425.200.000,20 διαιρούμενης σε 1.417.333.334 ομολογίες ονομαστικής αξίας εκάστης € 0,30 μετατρέψιμες σε μετοχές της Εταιρείας ολοκληρώθηκε την 31/07/2017 και πιστοποιήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο αυθημερόν. Ως ημερομηνία έκδοσης ορίσθηκε η 31/07/2017.

Σύμφωνα με τους όρους του ΜΟΔ, την 31/07/2018 εξεδόθησαν 28.740.370 νέες ομολογίες της Β΄ Σειράς του ΜΟΔ (PIK Bonds) ονομαστικής αξίας εκάστης € 0,30 και συνολικής ονομαστικής αξίας € 8.622.111, το οποίο καταβλήθηκε με συμψηφισμό ισόποσων κεφαλαιοποιούμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας προς εξόφληση τόκων του ΜΟΔ.

Κατόπιν πρόωρης αποπληρωμής μέρους του κεφαλαίου του ΜΟΔ, το συνολικό τρέχον υπόλοιπο του ΜΟΔ την 31/12/2019 ανερχόταν σε € 295.104.694,20 διαιρούμενο σε 983.682.314 ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές ονομαστικής αξίας εκάστης € 0,30.

Σύμφωνα με τους όρους του ΜΟΔ, οι ομολογίες του δεν έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

9.2 Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους, δεδομένου μάλιστα ότι πρόκειται για άυλες μετοχές εισηγμένες στην Ε.Χ.Α.Ε.

9.3 Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν. 3556/2007

Σύμφωνα με την ενημέρωση που έχει λάβει η Εταιρεία από μετόχους-κατόχους δικαιωμάτων ψήφου σύμφωνα με το Ν. 3556/2007, οι μέτοχοι που κατείχαν την 31/12/2019, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας είναι οι εξής:

Μέτοχος	Ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου με βάση την τελευταία γνωστοποίηση του μετόχου ως 31/12/2019	Τρέχον ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.	28,4986%	31,19%

9.4 Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Καταστατικού της Εταιρείας, παρέχεται το δικαίωμα στους α) Θεόδωρο Αντωνίου Καλούδη και β) Αθανάσιο Θεοδώρου Παναγούλια και στον καθένα ξεχωριστά, εφόσον κάθε ένας τους τυγχάνει κύριος μετοχών της Εταιρείας που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 5% του όλου μετοχικού κεφαλαίου, όπως, σύμφωνα με τις (προϊσχύσασες) διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 18 του Κ.Ν. 2190/1920 (και ήδη το άρθρο 79 του Ν. 4548/2018), διορίζει από 1 μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας. Οι Θεόδωρος Καλούδης και Αθανάσιος Παναγούλιας μπορούν να διορίζουν ακόμη και τον εαυτόν τους. Σε περίπτωση ασκήσεως του δικαιώματος αυτού από οποιονδήποτε από τους παραπάνω αναφερόμενους μετόχους, η Γενική Συνέλευση περιορίζεται στην εκλογή των υπολοίπων Συμβούλων. Το συγκεκριμένο άρθρο έχει επιβιώσει από το καταστατικό της COMM GROUP ως απορροφώσας εταιρείας. Σχετικώς σημειώνεται ότι την 31/12/2019 κανένα από τα ανωτέρω αναφερόμενα πρόσωπα δεν κατείχε ποσοστό ίσο ή ανώτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου.

9.5 Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί ή προθεσμίες άσκησης του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

9.6 Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

9.7 Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Πέραν των αναφερομένων στο σχετικό σημείο της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης, για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού ισχύουν τα προβλεπόμενα στον Ν. 4548/2018.

9.8 Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών

Α) Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει νέες μετοχές σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 και ιδίως τα άρθρα 24 (Έκτακτη αύξηση κεφαλαίου) και 71 παρ.4 (Ομολογιακό δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες). Με απόφαση της Β΄ Επαναληπτικής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 23/07/2015 η εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου να αυξάνει το μετοχικό

κεφάλαιο της Εταιρείας ανανεώθηκε για χρονικό διάστημα μίας πενταετίας, ήτοι έως την 23/07/2020.

Β) Κατά την τρέχουσα περίοδο δεν υφίσταται εν ισχύ πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών.

9.9 Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται σημαντικές συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

9.10 Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρείας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Σημειώνεται σχετικώς ότι με αποφάσεις των από 15/06/2017 και 25/08/2018 Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων της Εταιρείας εγκρίθηκε το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στελεχών της Εταιρείας με σκοπό την επιβράβευση της πίστης και αφοσίωσής τους στην Εταιρεία καθώς και τη διασφάλιση της συνέχισης της απρόσκοπτης προσφοράς τους σε αυτήν, με ελάχιστη διάρκεια 10 ετών και συνολικό κόστος που δεν θα υπερβαίνει το ποσό των € 660 χιλ. ανά έτος, κατά μέσο όρο, αναλόγως του αριθμού των δικαιούχων.

10. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σύμφωνα με το άρθρο 154 του ν. 4548/2018 τα οποία αφορούν στα προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που υλοποιούνται από την MIG και τις θυγατρικές της. Η διαφορετικότητα που υφίσταται στις δραστηριότητες των θυγατρικών εταιρειών της MIG σηματοδοτεί το πλαίσιο στο οποίο χαράσσουν τις δράσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας.

Κατά το 2019 υλοποιήθηκαν ανά όμιλο ή εταιρεία τα ακόλουθα:

10.1 Όμιλος VIVARTIA

Για τον όμιλο VIVARTIA η Κοινωνική Υπευθυνότητα θεμελιώνεται καθημερινά με την επιχειρηματική του στρατηγική και εξελίσσεται μέσα από την ευθύνη που φέρει για την ποιότητα των προϊόντων που παράγουν οι εταιρείες του, τις θέσεις εργασίας που παρέχει, τους φόρους που καταβάλλει, τις ευκαιρίες για επιχειρηματική ανάπτυξη που δημιουργεί, τις περιβαλλοντικές δράσεις που υλοποιεί, όπως και τη συνεργασία που διατηρεί με αναγνωρισμένους κοινωνικούς φορείς και οργανισμούς.

Έχοντας εστιάσει στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας στην καθημερινή διατροφική και καταναλωτική πραγματικότητα, διοχετεύει σημαντικό μέρος των επενδύσεών του στη δημιουργία και προσφορά καινοτόμων προϊόντων, την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών και την ενίσχυση των σχέσεων εμπιστοσύνης με τους καταναλωτές.

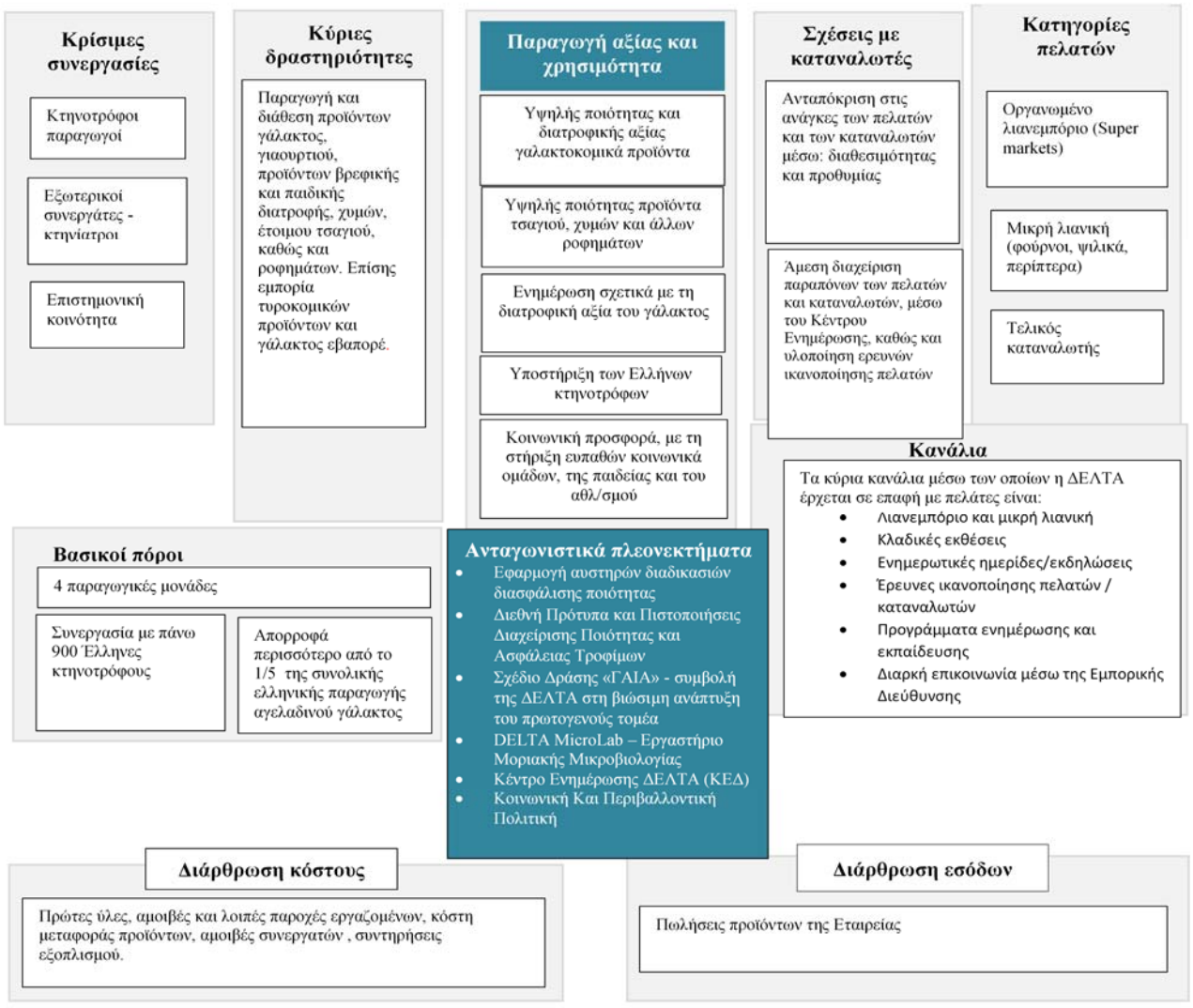
Ο όμιλος VIVARTIA, όπου δραστηριοποιείται, εντός κι εκτός συνόρων, είναι υπεύθυνος εργοδότης, συνεργάτης, φορολογούμενος και συμμέτοχος, πάντα με σεβασμό στις τοπικές κοινωνίες όπου και λειτουργεί.

Ειδικότερα ανά κύρια δραστηριότητα του ομίλου VIVARTIA (Γαλακτοκομικών της ΔΕΛΤΑ, Υπηρεσιών Εστίασης των GOODY'S | EVEREST και Καταψυγμένων Τροφίμων της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ) υλοποιήθηκαν κατά το έτος 2019 τα ακόλουθα:

10.1.1 ΔΕΛΤΑ

Η ΔΕΛΤΑ από την ίδρυσή της έχει θέσει πολύ υψηλά πρότυπα σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της, καθώς αναγνωρίζει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει στον τομέα της διατροφής. Η τήρηση των θεσμικών κανόνων αποτελεί την αδιαπραγμάτευτη βάση της λειτουργίας της, επάνω στην οποία βασίζεται όλη η υπεύθυνη διαχείριση της εταιρείας. Το επιχειρηματικό μοντέλο της εταιρείας περιγράφει συνοπτικά τον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία λειτουργεί και αναπτύσσεται.

Το επιχειρηματικό μοντέλο της ΔΕΛΤΑ

Η ΔΕΛΤΑ αναπτύσσει τη στρατηγική της και υλοποιεί το εκάστοτε πλάνο δράσεών της βασιζόμενη σε έξι (6) άξονες στρατηγικών προτεραιοτήτων:

1. Υψηλή ποιότητα και διατροφική αξία προϊόντων
2. Στήριξη πρωτογενούς τομέα
3. Φροντίδα και προστασία του περιβάλλοντος
4. Δημιουργικό εργασιακό περιβάλλον
5. Χρηστή εταιρική διακυβέρνηση και οικονομική ευρωστία

6. Στήριξη της κοινωνίας (με έμφαση στις τοπικές κοινωνίες), της εκπαίδευσης και του αθλητισμού.

Εταιρική Διακυβέρνηση και οργάνωση

Η ΔΕΛΤΑ αντιλαμβάνεται ότι η υιοθέτηση πρακτικών και αρχών χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα της εσωτερικής οργάνωσης, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στη μεγιστοποίηση της αξίας της προς όφελος των συμμετοχών της. Στόχος της ΔΕΛΤΑ, μέσω της εφαρμογής των πρακτικών και των αρχών αυτών, είναι η ύπαρξη διαφάνειας στη Διοίκηση, αλλά και ανεξαρτησίας στους τρόπους Διοίκησης και ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία έχει αναπτύξει σαφή οργανωτική δομή, καθώς και ένα αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης εσωτερικού ελέγχου και κινδύνου.

Διαχείριση θεμάτων διαφάνειας και διαφθοράς

Η ΔΕΛΤΑ ως θυγατρική του ομίλου VIVARTIA τηρεί τον «Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας VIVARTIA». Σύμφωνα με αυτόν οι συναλλαγές, οφείλουν να διενεργούνται με τρόπο νόμιμο και δεοντολογικό, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και διεθνή νομοθεσία. Αναφορικά με θέματα διαφάνειας και διαφθοράς, υφίστανται συγκεκριμένοι κανόνες και αρχές για τη λήψη επιχειρηματικών δώρων και την αποφυγή δωροδοκίας και χρηματισμού από το σύνολο των εργαζομένων.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των προληπτικών δράσεων που λαμβάνει η ίδια η ΔΕΛΤΑ, υφίστανται συγκεκριμένα όρια ευθύνης για κάθε στέλεχός της, ενώ πραγματοποιούνται σχετικοί έλεγχοι για την αξιολόγηση της τήρησής τους. Επιπρόσθετα, στην εταιρεία έχει θεσπιστεί «Κώδικας Δεοντολογίας που διέπει τη διενέργεια προμηθειών ειδών και υπηρεσιών», σύμφωνα με τον οποίο υφίστανται συγκεκριμένα πρότυπα και αρχές που καθορίζουν τη σχέση εργαζομένων και προμηθευτών αναφορικά με την προσφορά ή λήψη δώρων.

Εσωτερικός έλεγχος και διαχείριση κινδύνων

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου ελέγχει τη λειτουργία των δικλείδων ασφαλείας που έχουν θεσπιστεί ως απάντηση στα σχετικά επιχειρηματικά ρίσκα. Στο πλαίσιο αυτό, το Τμήμα διενεργεί πολυάριθμους ελέγχους ετησίως και, ανάμεσα στα άλλα, εξετάζει τον τρόπο εφαρμογής θεμάτων που άπτονται της Εταιρικής Υπευθυνότητας της ΔΕΛΤΑ. Τα αποτελέσματα των ελέγχων συγκεντρώνονται και παρουσιάζονται, ανά τρίμηνο, στην Επιτροπή Ελέγχου του ομίλου VIVARTIA.

Επίσης, εφαρμόζοντας την αρχή της πρόληψης, η ΔΕΛΤΑ τηρεί σε επίπεδο Διοίκησης, αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων. Ως εκ τούτου, αναγνωρίζει, αξιολογεί, ιεραρχεί, ενδεχόμενους επιχειρηματικούς κινδύνους και χρησιμοποιεί διάφορα μέσα ή εφαρμόζει εξειδικευμένες στρατηγικές, προκειμένου να περιορίσει την έκθεσή της σε αυτούς.

Αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων

Με γνώμονα την αρχή της πρόληψης, η ΔΕΛΤΑ τηρεί τον «Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας VIVARTIA», μέσω του οποίου θεσπίζονται ειδικά μέτρα και πρακτικές ώστε να αποφεύγονται περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων. Η εταιρεία έχει ως βασική της αρχή ότι οι εργαζόμενοί της θα πρέπει να είναι ελεύθεροι από θέματα σύγκρουσης συμφερόντων, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν την κρίση, την αντικειμενικότητα ή την πίστη τους προς την Εταιρεία. Ανάμεσα σε αυτά, συγκαταλέγονται θέματα άσκησης παράλληλων δραστηριοτήτων, κανόνες και κωλύματα αναφορικά με την πρόσληψη και απασχόληση συγγενών, η Πολιτική Ασφάλειας Πληροφοριών, καθώς και το πλαίσιο διαχείρισης εμπιστευτικών πληροφοριών.

Βραβεύσεις – Διακρίσεις για το 2019

Η ΔΕΛΤΑ κατά το 2019 απέσπασε τα ακόλουθα 25 Βραβεία και τιμητικές διακρίσεις :

- Το MILKO βραβεύτηκε στο **YouTube Pulse**, για την καμπάνια animation "Giannis Needs Milko", που αναδείχθηκε στη 2η θέση του YouTube Ads Leaderboard 2018
- Gold βραβείο στα **Retail Business Awards** στην κατηγορία Supplier's Brand Campaign, για την επικοινωνία του Φρέσκου Γάλακτος ΔΕΛΤΑ, με κεντρικό μήνυμα «ένα ποτήρι γεμάτο αγάπη»
- Silver βραβείο στα **Responsible Business Awards** για τις δράσεις βιώσιμης ανάπτυξης της ΔΕΛΤΑ, με σκοπό τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα της γαλακτοπαραγωγού κτηνοτροφίας στη χώρα μας, παρέχοντας για 3η χρονιά υποτροφίες προς νέους κτηνοτρόφους
- **7 ERMIS AWARDS** στο MILKO για την ταινία animation με τίτλο «Giannis needs MILKO», πρωταγωνιστής της οποίας είναι ο Γιάννης Αντετοκούνμπο. Συγκεκριμένα, το MILKO διακρίθηκε με τέσσερα GOLD βραβεία στις κατηγορίες DIGITAL και ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, δύο BRONZE βραβεία στην κατηγορία ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ, ενώ απέσπασε και το κορυφαίο βραβείο GRAND ERMIS για την ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ της ταινίας
- Η ΔΕΛΤΑ ήταν και το 2019 ο μεγάλος νικητής της βραδιάς των **Super Market Awards 2019** μεταξύ των προμηθευτών ταχυκίνητων προϊόντων, καθώς τιμήθηκε με το ειδικό βραβείο του ΚΟΡΥΦΑΙΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – TOP SUPPLIER FMCG και με 4 ακόμη ΧΡΥΣΑ ΒΡΑΒΕΙΑ, για τα προϊόντα (λανσάρισμα διπλοστραγγιστού, φυτικά ροφήματα, γιαούρτι Complet) και την υπεύθυνη λειτουργία της (67 χρόνια στήριξη πρωτογενούς παραγωγής)
- Διάκριση στο πλαίσιο των **Corporate Superbrands Greece 2018-19**, στην κατηγορία Γαλακτοκομικών Προϊόντων
- **Best Buy Award 2019-2020** στην κατηγορία του φρέσκου γάλακτος, καθώς αναδείχθηκε από τους Έλληνες καταναλωτές ως η καλύτερη σχέση ποιότητας-τιμής του προϊόντος
- Στα **Packaging Excellence awards** διακρίθηκε η συσκευασία του Φρέσκου γάλακτος ΔΕΛΤΑ με Silver award στην κατηγορία Food
- Στα **Marketing Excellence Awards** διακρίθηκε η σειρά Φυτικών ροφημάτων ΔΕΛΤΑ με Bronze award στην κατηγορία Building powerful brands για την παρουσίαση νέας μάρκας-νέου προϊόντος
- Στα **Healthy Diet Awards 2020** η εταιρεία απέσπασε 3 διακρίσεις ως επιβράβευση της συνεχούς προσπάθειάς της να αναπτύσσει και να παράγει καινοτόμα προϊόντα, αδιαπραγμάτευτης ποιότητας και υψηλής διατροφικής αξίας, που προάγουν την ισορροπημένη και υγιεινή διατροφή και την ποιότητα ζωής, για τα Φυτικά ροφήματα, τους παιδικούς φυσικούς χυμούς ΔΕΛΤΑ SMART και τη νέα σειρά VITALINE go nuts & berries
- Τιμητική διάκριση **από την ΧΑΝΘ** για την προσφορά τροφίμων
- 2 βραβεία για την **«Ομάδα Άθλησης ΔΕΛΤΑ»** στο φιλανθρωπικό αγώνα δρόμου «No Finish Line της Αθήνας ή NFL» καθώς κατέκτησε την 1η θέση στην κατηγορία του «ομαδικού 15-29 συμμετοχών» και την 3η θέση στο σύνολο όλων των ομάδων

Υπεύθυνη λειτουργία ΔΕΛΤΑ – Ποιότητα και Καινοτομία

Η δημιουργία καινοτόμων προϊόντων υψηλής ποιότητας και διατροφικής αξίας για την κάλυψη των αναγκών των καταναλωτών, αποτελεί τον διαχρονικό στόχο της ΔΕΛΤΑ, ο οποίος διατυπώνεται με σαφήνεια στο όραμα της εταιρείας. Η ΔΕΛΤΑ φροντίζει ανελλιπώς για την επίτευξη αυτού του στόχου μέσω των αυστηρών διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας που ακολουθεί, από τα αρχικά στάδια σχεδιασμού και ανάπτυξης των προϊόντων της μέχρι και την διάθεσή τους στα σημεία πώλησης.

Έρευνα και Ανάπτυξη: σχεδιασμός προϊόντων υψηλής ποιότητας και υψηλής διατροφικής αξίας

Η ΔΕΛΤΑ επενδύει συστηματικά στην Έρευνα και Ανάπτυξη, καθώς ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '90 έχει δημιουργήσει και στηρίζει αδιάλειπτα τη λειτουργία της Διεύθυνσης Έρευνας και Ανάπτυξης, επενδύοντας στις πρώτες πιλοτικές και εργαστηριακές εγκαταστάσεις της εταιρείας με έδρα την παραγωγική μονάδα του Αγίου Στεφάνου. Από τότε μέχρι και σήμερα η ΔΕΛΤΑ επενδύει σε ερευνητικό δυναμικό, σε προηγμένες τεχνολογίες και εξοπλισμό αιχμής, καθώς και σε διαδικασίες ανάπτυξης νέων προϊόντων, **αποτελώντας μία από τις λίγες εταιρείες στην Ελλάδα που ξεχωρίζει για το γεγονός ότι καινοτομεί, αναπτύσσοντας αυτόνομα τα προϊόντα της στηριζόμενη στο υψηλής εξειδίκευσης επιστημονικό προσωπικό της**.

Εφαρμογή διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας

Η φιλοσοφία της ΔΕΛΤΑ σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας των προϊόντων εναρμονίζεται πλήρως με τα αυστηρότερα διεθνή πρότυπα. Όλες οι παραγωγικές μονάδες της εταιρείας ακολουθούν πιστά τις απαιτήσεις των διεθνών προτύπων διαχείρισης της ποιότητας και ασφάλειας των τροφίμων. Ειδικότερα, η ΔΕΛΤΑ τηρεί, εφαρμόζει και πιστοποιείται σύμφωνα με τα ακόλουθα συστήματα:

FSSC 22000
BRC
IFS
ΔΗΩ
ISO 9001
RESPONSIBLE SOURCING PROGRAM
ISO 14001
OHSAS 18001 (αφορούν τα εργοστάσια Πλατέως και Ελασσόνας, μέχρι 6/2019)
HALAL

Η εταιρεία πραγματοποιεί τους απαραίτητους ελέγχους ποιότητας σε κάθε στάδιο της παραγωγικής της διαδικασίας. Από το σημείο της ανάκτησης της πρώτης ύλης μέχρι την τελική διάθεση των προϊόντων στα σημεία πώλησης, η ΔΕΛΤΑ φροντίζει για τη διασφάλιση της ποιότητας και της φρεσκάδας, καθώς και για τη διατήρηση της διατροφικής τους αξίας.

Προκειμένου η εταιρεία να διασφαλίσει τη συνεχή εξέλιξη και ανάπτυξή της με βάση τις απαιτήσεις των υψηλών ποιοτικών προτύπων που εφαρμόζει, έχει θεσπίσει για το σύνολο των δραστηριοτήτων της, εσωτερικούς δείκτες ποιότητας (KPIs), τους όποιους παρακολουθεί αυστηρά. Επίσης, το εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό της ΔΕΛΤΑ, διασφαλίζει ότι η εταιρεία εναρμονίζεται πλήρως με τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές νομικές και άλλες απαιτήσεις.

Κέντρο Ενημέρωσης ΔΕΛΤΑ

Το Κέντρο Ενημέρωσης ΔΕΛΤΑ δημιουργήθηκε το 2001 και στελεχώνεται από επιστημονικό προσωπικό στον τομέα των τροφίμων. Στόχος του είναι η αμφίδρομη επικοινωνία των καταναλωτών και της αγοράς με τη ΔΕΛΤΑ. Από το 2019 αποτελεί τμήμα της Διεύθυνσης Επικοινωνίας, έχοντας στρατηγική σημασία για την εταιρεία, καθώς είναι το ουσιαστικό κέντρο διαλόγου, για την έγκαιρη λήψη των μηνυμάτων της αγοράς και την έγκυρη ενημέρωση του κοινού από τη ΔΕΛΤΑ. Είναι branded και έχει το δικό του logo, που απεικονίζεται σε όλες τις συσκευασίες των προϊόντων ΔΕΛΤΑ. Υλοποιεί εκπαιδευτικές δράσεις, καθώς και ξεναγήσεις στα εργοστάσια της εταιρείας.

Υπευθυνότητα για τους Ανθρώπους της ΔΕΛΤΑ

Οι άνθρωποι της ΔΕΛΤΑ αποτελούν τον πολυτιμότερο πυλώνα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της εταιρείας. Για το λόγο αυτό η ΔΕΛΤΑ φροντίζει καθημερινά για τη διατήρηση ενός ασφαλούς,

δίκαιου και αξιοκρατικού εργασιακού περιβάλλοντος, μέσω του οποίου προσφέρονται συνεχώς δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης, για όλους τους εργαζόμενους.

Η ΔΕΛΤΑ έχει δεσμευτεί και εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους για την ανάπτυξη των εργαζομένων της, παρέχει προγράμματα συνεχούς και συστηματικής εκπαίδευσης και εφαρμόζει σύγχρονα συστήματα αξιολόγησης και ανταμοιβής, ώστε να εξασφαλίζει στους εργαζόμενους τη δυνατότητα για συνεχή εξέλιξη και ανάδειξη των ικανοτήτων τους, αναγνωρίζοντας την αφοσίωση και την προσφορά τους.

Συνολικό ανθρώπινο δυναμικό ΔΕΛΤΑ ανά φύλο	2018		2019	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Εργαζόμενοι ΔΕΛΤΑ	971	208	805	179
Σύνολα	***1.179***		***984***	

Ηλικιακή κατανομή ανθρώπινου δυναμικού	2018			2019		
	<30	30-50	51+	<30	30-50	51+
Άνδρες	22	671	278	15	529	261
Γυναίκες	4	150	54	7	124	48
ΣΥΝΟΛΑ	***1.179***			***984***		

Συνεχής εκπαίδευση

Η ΔΕΛΤΑ υλοποιεί ποικίλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, στις οποίες περιλαμβάνονται σεμινάρια, συμμετοχές σε συνέδρια, πιστοποιήσεις, ακόμη και επιδοτήσεις μεταπτυχιακών προγραμμάτων, καθώς προτεραιότητα αποτελεί η προσφορά κατάλληλης εκπαίδευσης και τεχνογνωσίας στους εργαζομένους της, προκειμένου να εξελίσσονται και να εμπλουτίζουν συνεχώς τις γνώσεις τους. Μέσω των εκπαιδεύσεων που υλοποιούνται, η εταιρεία προσφέρει στους εργαζομένους της τα κατάλληλα εφόδια, ώστε να βρίσκουν άμεσες λύσεις στις καθημερινές προκλήσεις και ταυτόχρονα να βελτιώνεται η παραγωγικότητά τους. Συνολικά, το **2019 αφιερώθηκαν 3.621 ώρες για εκπαιδεύσεις**, ενώ πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια ποικίλης θεματολογίας.

Σύνολο ωρών εκπαίδευσης ανά κατηγορία ιεραρχίας	2018			2019		
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Διευθυντές	27	13	40	33	22	54
Ανώτερα Στελέχη	352	144	496	336	227	563
Υπάλληλοι	783	723	1.506	999	721	1.719
Εργοδηγοί και εργατικό προσωπικό	2.529	301	2.830	1.081	204	1.285
Σύνολο	**3.691**	**1.181**	**4.872**	**2.448**	**1.173**	**3.621**

Σύστημα ανάπτυξης και απόδοσης εργαζομένων

Από τις βασικότερες προτεραιότητες της ΔΕΛΤΑ, είναι η επένδυση στην ανάπτυξη των ανθρώπων της. Αυτή επιτυγχάνεται μέσα από ξεκάθαρη στοχοθέτηση, συνεχή αναβάθμιση δεξιοτήτων, από εκπαίδευση και ευθυγραμμισμένη πορεία προς την επίτευξη των προσωπικών και εταιρικών

στόχων. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία εφαρμόζει ένα Σύστημα Απόδοσης και Ανάπτυξης των εργαζομένων, το οποίο έχει ως βασικό σκοπό:

- Τη δημιουργία ατομικών στόχων, την προτεραιοποίηση και ευθυγράμμιση αυτών με τους συνολικούς στόχους της εταιρείας
- Την αξιολόγηση επίτευξης των στόχων και ανάπτυξης των δεξιοτήτων κάθε εργαζόμενου, με τρόπο αντικειμενικό και αξιοκρατικό
- Την ανάπτυξη και ανταμοιβή με βάση τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων
- Τη συνεχή βελτίωση δεξιοτήτων μέσα από την εκπαίδευση

Στόχος των εταιρειών GOODY'S | EVEREST, μέσω του συστήματος αξιολόγησης, είναι –πέραν της αμοιβής- να εντοπίζονται οι προκλήσεις για τον κάθε εργαζόμενου και να λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με την εξέλιξη και την απασχόλησή του στο κατάλληλο τμήμα και θέση.

Ανθρώπινα Δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες

Η εργασιακή κουλτούρα της ΔΕΛΤΑ, βασίζεται μεταξύ άλλων στην ενθάρρυνση της διαφορετικότητας. Η εταιρεία αναγνωρίζει πως το ανθρώπινο δυναμικό στελεχώνεται από διαφορετικούς ανθρώπους με τη δική τους προσωπικότητα, τρόπο ζωής και στόχους. Όλοι οι εργαζόμενοι στο σύνολό τους, ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου, υποστηρίζονται ενεργά από την εταιρεία, ώστε να τους δίνονται ίσες ευκαιρίες εξέλιξης και ανάπτυξης.

Από τον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας του ομίλου εταιρειών VIVARTIA

ΒΑΣΙΚΈΣ ΑΡΧΈΣ ΚΑΙ ΑΞΊΕΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΉΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΊΑΣ:

• Σεβόμαστε την αξιοπρέπεια και την τιμή όλων των ανθρώπων, ακολουθώντας αξιοκρατική προσέγγιση σε θέματα επιλογής και ανάπτυξης προσωπικού και συνεργατών.
• Ενθαρρύνουμε πρωτοβουλίες και καινοτομίες σε ένα περιβάλλον ευελιξίας, συνεργασίας και εμπιστοσύνης.
• Δημιουργούμε και διατηρούμε ένα υγιές και ασφαλές περιβάλλον εργασίας.

Υγεία και ασφάλεια εργαζομένων

Η διασφάλιση της Υγείας και της Ασφάλειας των εργαζομένων αποτελεί καθημερινή φροντίδα για τη ΔΕΛΤΑ. Η δέσμευση όλων στην εταιρεία, στα θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία, εκφράζεται μέσω της Πολιτικής που έχει αναπτύξει και η οποία έχει ισχύ σε όλες τις παραγωγικές μονάδες και εγκαταστάσεις.

Απόσπασμα από την Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας

Η ΔΕΛΤΑ δεσμεύεται και στοχεύει:

- *Στην ανάπτυξη, εφαρμογή, συντήρηση και συνεχή βελτίωση ενός Συστήματος Διαχείρισης της Υγείας & της Ασφάλειας στην Εργασία*
- *Στην πλήρη συμμόρφωση με τη σχετική εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία*
- *Στην πρόληψη και διαρκή μείωση των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών και στη συνεχή βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος*
- *Στην προστασία εργαζομένων και τρίτων από τους εργασιακούς κινδύνους*
- *Στην πρόληψη και εξάλειψη του εργασιακού κινδύνου στην πηγή του*
- *Στην καλλιέργεια και ανάπτυξη υπευθυνότητας για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν οι εργαζόμενοι για την προστασία, τη δική τους και των συναδέλφων τους και στην εμπέδωση ασφαλούς εργασιακής συμπεριφοράς*
- *Στη δέσμευση των εξωτερικών συνεργατών για τη λήψη παρόμοιων μέτρων.*

Τα προγράμματα Υγείας και Ασφάλειας που υλοποιούνται, διαμορφώνονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις της κάθε παραγωγικής εγκατάστασης, αλλά και ανάλογα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης των δεικτών υγείας και ασφάλειας.

Επενδύσεις για την Υγεία και την Ασφάλεια

Οι επενδύσεις τις οποίες πραγματοποιεί η ΔΕΛΤΑ στον τομέα της Υγείας και της Ασφάλειας, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της δέσμευσής της απέναντι στους εργαζομένους της. Οι ετήσιες ανάγκες κάθε παραγωγικής εγκατάστασης, καθώς και των κεντρικών γραφείων σχετικά με την Υγεία και την Ασφάλεια, αξιολογούνται προσεκτικά, ιεραρχούνται και ακολούθως υλοποιούνται σχετικές ενέργειες από την εταιρεία.

Επιπρόσθετα, η ΔΕΛΤΑ παρακολουθεί διεξοδικά τους δείκτες των θεμάτων υγείας και ασφάλειας με στόχο τη συνεχή βελτίωσή της σε αυτό τον τομέα.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	2018	2019
Δείκτης Τραυματισμών (IR)	7,4	6,0
Δείκτης απολεσθεισών ημερών (LDR)	94,2	239,21
Δείκτης Απουσιών (AR)	0,15	0,13

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα τα ατυχήματα μειώθηκαν σε σχέση με το 2018 (δείκτης IR). Η αύξηση του δείκτη απολεσθεισών ημερών (LDR) οφείλεται στο γεγονός ότι τα ατυχήματα του 2019 απαιτούσαν σημαντικά περισσότερες ημέρες απουσίας. Επιπρόσθετα επισημαίνεται ότι οι απουσίες γενικότερα (δείκτης AR) μειώθηκαν το 2019.

Φροντίδα για το Περιβάλλον

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί προτεραιότητα για τη ΔΕΛΤΑ και, ως δέσμευση της Διοίκησης, υλοποιείται μέσω ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης, πάντοτε με τη συμβολή όλων των εργαζομένων.

Η εταιρεία έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει Περιβαλλοντική Πολιτική, στο πλαίσιο της οποίας αναπτύσσει και υλοποιεί δράσεις, με γνώμονα το σεβασμό του φυσικού περιβάλλοντος, βασιζόμενη πάντα στην αρχή της πρόληψης.

Απόσπασμα από την περιβαλλοντική πολιτική

Η ΔΕΛΤΑ τηρεί στο σύνολο των δραστηριοτήτων της, τους αυστηρότερους κανόνες και προδιαγραφές που σχετίζονται με το σεβασμό και την προστασία του περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις επιστημονικές εξελίξεις, αξιολογώντας και ελέγχοντας όλα τα δεδομένα και εφαρμόζοντας, στο μέτρο του δυνατού, τις καταλληλότερες προληπτικές και διορθωτικές ενέργειες.

Η πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων της εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες όλων των εμπλεκόμενων στον κύκλο ζωής των προϊόντων.

Πρωτοβουλίες και δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος

Η ΔΕΛΤΑ αναλαμβάνει σημαντικές πρωτοβουλίες με σκοπό την αποδοτική χρήση της ενέργειας και του νερού, την ορθή διαχείριση των χημικών ουσιών, καθώς και τη μείωση των περιβαλλοντικών επιδράσεων των προϊόντων της. Με αυτόν τον τρόπο, όχι μόνο αποδεικνύει έμπρακτα τη δέσμευσή της για τη φροντίδα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και παραμένει πιστή στο στόχο της για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Οι προτεραιότητες περιβαλλοντικής προστασίας της ΔΕΛΤΑ είναι η κατανάλωση ενέργειας, η χρήση νερού, οι συσκευασίες προϊόντων, τα απόβλητα και οι μεταφορές.

Περιβαλλοντικοί δείκτες επίδοσης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2019 έναντι 2018	Αγ.Στέφανος		Ταύρος		Σίνδος		Λαμία		Ζώνη Γαλακτος		ΣΥΝΟΛΑ	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε MWh	14.248	**13.740**	17.513	**16.410**	10.548	**11.334**	4.008	**4.503**	811	**584**	47.128	**46.571**
Ειδική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (KWh/tn προϊόντος)	943	**850**	304	**297**	146	**156**	238	**228**				
Κατανάλωση θερμικής ενέργειας σε MWh	20.937	**21.621**	16.527	**16.095**	23.585	**24.721**	5.760	**5.910**	1.154	**1.103**	67.963	**69.450**
Ειδική κατανάλωση θερμικής ενέργειας (KWh/tn προϊόντος)	1.386	**1.338**	287	**291**	327	**341**	341	**299**				
Άμεσες εμπομπές CO2 (σε tn)	3.807	**3.930**	2.617	**2.484**	4.717	**4.944**	1.252	**1.285**	348	**333**	12.741	**12.976**
Ειδικές άμεσες εκπομπές CO2 (tn CO2/tn προϊόντος)	0,252	**0,243**	0,045	**0,045**	0,065	**0,068**	0,074	**0,065**				
Άμεσες εμπομπές NOx (σε kg)	2.709	**2.802**	856	**1.771**	3.310	**3.470**	1.040	**1.063**	450	**430**	8.365	**9.536**
Ειδικές άμεσες εκπομπές NOx (kg NOx/tn προϊόντος)	0,179	**0,173**	0,014	**0,032**	0,046	**0,048**	0,061	**0,054**				
Άμεσες εμπομπές VOCs (σε kg)	201	**210**	48	**133**	182	**191**	45	**46**	81	**77**	557	**657**
Ειδικές άμεσες εκπομπές VOCs (kg VOCs/tn προϊόντος)	0,013	**0,013**	0,001	**0,002**	0,003	**0,003**	0,003	**0,002**				
Συνολική κατανάλωση νερού (m3)	386.587	**368.386**	187.732	**204.449**	356.542	**382.940**	103.211	**128.467**	43.794	**42.470**	1.077.866	**1.126.712**

Οι παραγωγικές μονάδες στο Πλατύ και την Ελασσόνα δεν εμφανίζονται στον ανωτέρω πίνακα, καθότι η περίοδος λειτουργίας ήταν μέχρι τον 6ο 2019. Κατά συνέπεια, οι καταναλώσεις τους έχουν αφαιρεθεί και από τα ΣΥΝΟΛΑ 2018, ώστε να είναι τα έτη συγκρίσιμα.

Προμηθευτική αλυσίδα και πρωτογενής παραγωγή

Η ΔΕΛΤΑ στηρίζει την ελληνική πρωτογενή παραγωγή, παραμένοντας ο μεγαλύτερος αγοραστής γάλακτος από τους Έλληνες κτηνοτρόφους, σύμφωνα με τα επίσημα δεδομένα του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, απορροφώντας περισσότερο από το 1/5 της συνολικής παραγωγής αγελαδινού γάλακτος. Συνεργάζεται με 900 Έλληνες Κτηνοτρόφους.

Η συνεργασία της με την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ για τη Συμβολαιακή Κτηνοτροφία στον τομέα του γάλακτος συνεχίστηκε και το 2019, εξασφαλίζοντας στον κτηνοτρόφο την απαιτούμενη ρευστότητα με ικανοποιητικούς όρους, κατά τη χρονική περίοδο που τη χρειάζεται, με στόχο την άμεση και ενεργό υποστήριξη και ανάπτυξη της γαλακτοπαραγωγού κτηνοτροφίας.

Επιπρόσθετα, η εταιρεία συνέχισε και το 2019 την εφαρμογή του ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΓΑΙΑ, που είναι η πρωτοβουλία της ΔΕΛΤΑ για α) τη βιώσιμη ανάπτυξη και ειδικότερα τη στήριξη της ελληνικής γαλακτοπαραγωγού κτηνοτροφίας με δράσεις έρευνας, εκπαίδευσης και τεχνικής υποστήριξης, καθώς και β) την αξιοποίηση ελληνικών καλλιεργειών για την παραγωγή ζωοτροφών.

Η ΔΕΛΤΑ συμμετείχε το 2019 εθελοντικά σε σημαντικό περιβαλλοντικό έργο, σε συνεργασία με τον ΣΕΒΤ. Το έργο αφορούσε τη δοκιμή μεθόδου για το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της φέτας

και η εταιρεία συνέβαλε ουσιαστικά στην παροχή των απαραίτητων στοιχείων για την επιτυχή ολοκλήρωση της δοκιμής, συμβάλλοντας σημαντικά και στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και προτάσεων βελτίωσης της μεθόδου. Το έργο είχε αναλάβει ο ΣΕΒΤ, μαζί με άλλους 5 Εθνικούς Συνδέσμους Βιομηχανιών Τροφίμων της Ιταλίας, Ισπανίας, Γαλλίας, Σλοβενίας και Πορτογαλίας, με σκοπό τη δοκιμή της μεθοδολογίας αποτίμησης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος τροφίμων, που παράγονται στη Μεσόγειο.

Η ΔΕΛΤΑ συμμετέχει επίσης, στο πλαίσιο του μεγάλου ενδιαφέροντος που έχει σε ζητήματα ανάπτυξης της αγελαδοτροφίας και μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της γαλακτοπαραγωγής, **στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα CowficieNcy σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.** Το πρόγραμμα που θα διαρκέσει 3 χρόνια με συμμετοχή 5 χωρών, αφορά στην ορθολογική αξιοποίηση των ζωοτροφών, με στόχο την αποδοτικότερη χρήση του αζώτου στην παραγωγή γάλακτος, την όσο το δυνατόν μικρότερη αποβολή του περίσσιου αζώτου στο περιβάλλον και τη δημιουργία δικτύου καινοτομίας και μεταφοράς της γνώσης.

Το πρόγραμμα της Συμβουλευτικής Φάρμας σε θέματα διατροφής, διαχείρισης φάρμας, αναπαραγωγής και ευζωίας των ζώων, συνεχίστηκε και το 2019, σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Το πρόγραμμα υλοποιείται από το 2016 και σταδιακά απολαμβάνουν τα οφέλη του όλο και περισσότεροι κτηνοτρόφοι που εντάσσονται σε αυτό.

Το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και η ΔΕΛΤΑ, στο πλαίσιο της μακροχρόνιας συνεργασίας τους και των δραστηριοτήτων του Σχεδίου Δράσης ΓΑΙΑ**, οργάνωσαν το 2019 πειραματική καλλιέργεια μη γενετικά τροποποιημένης σόγιας στο αγρόκτημα του Ινστιτούτου Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής Γιαννιτσών του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ**. Σκοπός είναι να μελετηθούν οι καλλιεργητικές συνθήκες, η παραγωγικότητα και το κόστος παραγωγής της μη γενετικά τροποποιημένης σόγιας στη χώρα μας.

Τέλος, **η ΔΕΛΤΑ προσέφερε το 2019 για τρίτη συνεχή χρονιά, υποτροφίες για εκπαίδευση σε νέους κτηνοτρόφους στην Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης**. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά κτηνοτρόφων συνεργατών της ΔΕΛΤΑ, που εργάζονται στην κτηνοτροφική επιχείρηση και προτίθενται σταδιακά να την αναλάβουν με αξιώσεις, βελτιώνοντας τη βιωσιμότητά της, καθώς και νέους που επιθυμούν να ασχοληθούν με την κτηνοτροφία. Η εταιρεία, εξελίσσοντας το πρόγραμμα ώστε να συμμετέχουν κτηνοτρόφοι σε απομακρυσμένες περιοχές, που ως τώρα δεν είχαν τη δυνατότητα να το παρακολουθήσουν λόγω της μεγάλης απόστασης του τόπου διαμονής τους από τα κέντρα εκπαίδευσης, υλοποίησε 20 υποτροφίες με τόπο διεξαγωγής τη Φλώρινα και 5 με τόπο διεξαγωγής τη Θεσσαλονίκη. Οι 25 υπότροφοι νέοι κτηνοτρόφοι παρακολούθησαν εκπαιδευτικά προγράμματα διάρκειας τεσσάρων μηνών, σχετικά με τεχνικές διαχείρισης της κτηνοτροφικής μονάδας. Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος και της προσφοράς των υποτροφιών είναι η βελτιστοποίηση των μεθόδων διαχείρισης του ζωικού κεφαλαίου από τους συνεργαζόμενους με την εταιρεία κτηνοτρόφους, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας, τη μείωση του κόστους παραγωγής, την εξασφάλιση της υγιεινής και ευζωίας των ζώων και, τελικά, την παραγωγή γάλακτος υψηλής ποιότητας.

Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Για την ελληνική εταιρεία ΔΕΛΤΑ, την οποία εμπιστεύονται καθημερινά δεκάδες χιλιάδες οικογένειες, η υπεύθυνη λειτουργία σε συνδυασμό με τη **στήριξη της κοινωνίας** και ειδικότερα των παιδιών και της οικογένειας, αποτελεί κεντρικό συστατικό της στρατηγικής της και βασική της αποστολή. Παράλληλα η εταιρεία υλοποιεί **πλήθος δράσεων που αφορούν την εκπαίδευση και τον αθλητισμό**. Αποδεικνύοντας την κοινωνική ευαισθησία της με πράξεις, η ΔΕΛΤΑ αναλαμβάνει δράσεις στους παρακάτω κοινωνικούς άξονες:

I. Στήριξη των ευπαθών κοινωνικά Ομάδων

Η ΔΕΛΤΑ κατά το 2019 διέθεσε 1.250.000 μερίδες προϊόντων στους συνανθρώπους μας που τα χρειάζονται.

- **Συνεργάζεται πάντα με αξιόπιστους φορείς και ιδρύματα**, όπως το Μαζί για το Παιδί, το Χαμόγελο του Παιδιού, τη Κιβωτό του Κόσμου, τα Παιδικά Χωριά SOS, τους Γιατρούς του Κόσμου, τον ΚΥΑΔΑ, το Νοσοκομείο Παίδων, το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων, τα Γηροκομεία Αθηνών, Μερόπειο, Πειραιώς, το Άσυλο Ανιάτων, το ίδρυμα Χατζηκώνστα, την UNESCO Πειραιώς, τη ΧΑΝΘ και πολλούς φορείς ακόμη. Η εταιρεία προσφέρει επίσης προϊόντα μέσω της Τράπεζας Τροφίμων, αλλά και των Κοινωνικών Δομών πολλών Δήμων, δίνοντας προτεραιότητα σε όλες τις περιοχές όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της σε όλη την Ελλάδα.
- **Στηρίζει με προϊόντα της πλήθος Σχολείων όλων των βαθμίδων**, από Νηπιαγωγεία έως Πανεπιστήμια, είτε συστηματικά είτε στηρίζοντας εκδηλώσεις συλλόγων γονέων, συνέδρια και τελετές, δίνοντας προτεραιότητα στα Ειδικά Σχολεία ΕΕΕΕΚ, όπου λειτουργούν σχολές Μαγειρικής-Ζαχαροπλαστικής.
- **Η εταιρεία διεύρυνε το 2019 τη συστηματική στήριξη του έργου των Παιδικών Χωριών SOS και των Μητέρων SOS.** Μέσα από ενέργεια στο φρέσκο γάλα (10 λεπτά προσφέρονται στα Παιδικά Χωριά SOS), η ΔΕΛΤΑ κάλυψε για όλη τη χρονιά όλες τις ανάγκες των παιδιών σε γάλα και γιαούρτι, σε όλες τις δομές των Παιδικών Χωριών SOS πανελλαδικά και προσέφερε ένα σημαντικό ποσό για τη λειτουργία τους. Η ΔΕΛΤΑ παρέδιδε όλη τη χρονιά γάλα και γιαούρτι, λευκό και παιδικό, στη Βάρη, στο Μαρούσι, στην Πεντέλη, στη Θεσσαλονίκη, στην Αλεξανδρούπολη και στο Ηράκλειο, όπου διαμένουν τα 250 παιδιά των Παιδικών Χωριών SOS, φροντίζοντας για τη σωστή ανάπτυξή τους. Παράλληλα πρόβαλε 2 τηλεοπτικά spots, όπου μέσα από γνωστές μητέρες-πρότυπα, της κας Πετρούνια, μητέρα του Ολυμπιονίκη και της κας Κυριανού μητέρας 4δυμων κοριτσιών, προβάλλεται και το πρότυπο της Μητέρας SOS που φροντίζει καθημερινά τα «παιδιά» της. Επίσης, μέσα στο 2019 με την ευκαιρία του Πάσχα και των Χριστουγέννων, οι εργαζόμενοι στήριξαν περισσότερο τα Παιδικά Χωριά SOS, οργανώνοντας bazaar εποχιακών ειδών στα γραφεία της εταιρείας, αλλά και συμμετέχοντας ως εθελοντές στο Πασχαλινό Bazaar των Παιδικών Χωριών SOS στο Σύνταγμα. Παράλληλα συνεχίστηκε για δεύτερη χρονιά το Σεπτέμβριο 2019 η δράση «ΣΧΟΛΙΚΑ ΧΑΜΟΓΕΛΑ» από τα παιδιά των εργαζόμενων, που σαν αποτέλεσμα είχε 100 σχολικές τσάντες με όλα τα απαραίτητα για τα παιδιά των Παιδικών Χωριών SOS (συνολικά 2.500 τεμ. σχολικά είδη).
- **Η ΔΕΛΤΑ προσφέρει επίσης το πρωινό των νηπίων στον Παιδικό Σταθμό και το Νηπιαγωγείο της ΧΑΝΘ**
- Μεγάλη ποσότητα γάλακτος εβαπορέ προσφέρθηκε στον **Δήμο Ταύρου για τους εργαζόμενους**
- Τα Χριστούγεννα η εταιρεία προσέφερε **γάλα εβαπορέ για το «Δέντρο από γάλατα» των Γιατρών του Κόσμου** στην Θεσσαλονίκη.

II. Εκπαίδευση και Αθλητισμός

- Η εταιρεία, στο πλαίσιο της εκπαίδευσης για τη σωστή-ισορροπημένη διατροφή και την υπεύθυνη κατανάλωση, υλοποίησε και το 2019 τα προγράμματα που απευθύνονται σε μικρά παιδιά ηλικίας 4-6 ετών. Το Κέντρο Ενημέρωσης ΔΕΛΤΑ επισκέπτεται τα παιδιά στους παιδικούς σταθμούς και τα νηπιαγωγεία και υλοποιεί το Πρόγραμμα «Ταξίδι στη ΠΡΩΙΝΟΧΩΡΑ», με στόχο την ανάδειξη της αξίας ενός υγιεινού και ισορροπημένου πρωινού, καθώς και το «Ταξίδι στην ΤΡΟΦΟΥΠΟΛΗ», με στόχο την ανάδειξη αξιών όπως η οικονομία τροφίμων και η μείωση της σπατάλης τους, η ανακύκλωση και η προστασία του

περιβάλλοντος. Το 2019 υλοποιήθηκαν 30 παρουσιάσεις των Προγραμμάτων ΠΡΩΙΝΟΧΩΡΑ και ΤΡΟΦΟΥΠΟΛΗ με τη συμμετοχή 916 παιδιών.

- Παράλληλα συνέχισε και τη διοργάνωση επισκέψεων σχολείων και πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στις εγκαταστάσεις της. Συγκεκριμένα, το 2019 πραγματοποιήθηκαν 72 επισκέψεις σχολείων και σχολών για ξενάγηση στα εργοστάσια του Ταύρου, Αγ. Στεφάνου, Σίνδου, Πλατέως, Ελασσόνας και Λαμίας, ενώ ο συνολικός αριθμός των μαθητών/σπουδαστών που ξεναγήθηκαν στα πέντε εργοστάσια ανήλθε σε 2.591.
- Στο πλαίσιο στήριξης των νέων επιστημόνων, η ΔΕΛΤΑ φροντίζει να παρέχει τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης σε τελειόφοιτους φοιτητές. Επίσης οι ειδικοί επιστήμονες εργαζόμενοί της συμμετέχουν με ομιλίες σε συνέδρια και καθοδηγούν φοιτητές σε εργασίες τους.
- Το MILKO ήταν χορηγός στον διασκεδαστικό, χριστουγεννιάτικο αγώνα δρόμου της Αθήνας, το 6ο Santa Run, χαρίζοντας ενέργεια στους μικρούς και μεγάλους δρομείς που συμμετείχαν, με τα MILKO PROTEIN. Το σύνολο των εσόδων που συγκεντρώθηκαν από τη διοργάνωση διατέθηκε στην Ένωση «Μαζί για το Παιδί» και στον ΟΠΑΝΔΑ, για τον φωτισμό ανοιχτών χώρων αθλητισμού της Αθήνας.
- Στον Μαραθώνιο της Αθήνας η εταιρεία στήριξε την Πανελλήνια Ένωση κατά του Νεανικού Διαβήτη, προσφέροντας σε 20 μέλη (παιδιά με τους συνοδούς τους) τις συμμετοχές τους και αθλητικά είδη.

III. Εθελοντισμός εργαζομένων

Οι εργαζόμενοι της ΔΕΛΤΑ συμμετέχουν και υποστηρίζουν εθελοντικά τις δράσεις κοινωνικής στήριξης της εταιρείας, ώστε ακόμη περισσότερα προϊόντα να φτάνουν καθημερινά όπου υπάρχει ανάγκη. Επιπλέον, στο πλαίσιο εθελοντικών δράσεων, το Πάσχα 2019 οργανώθηκε Πασχαλινή Δράση όπου οι εργαζόμενοι έγιναν «νονοί» για 200 παιδιά που στηρίζει ο σύλλογος «Φίλοι του Παιδιού» της Ένωσης Μαζί για το Παιδί. Επίσης οι εργαζόμενοι συμμετείχαν σε bazaar το Πάσχα και τα Χριστούγεννα, αλλά και σε συγκέντρωση σχολικών ειδών για τα παιδιά των Παιδικών Χωριών SOS. Οι εργαζόμενοι προσέφεραν μέσω της εταιρείας 100 επιπλέον σακούλες με ρούχα και παιχνίδια σε κοινωνικές δομές.

Η Ομάδα Άθλησης ΔΕΛΤΑ συνέχισε και το 2019, τόσο τις προπονήσεις της, όσο και τις δράσεις της. Επίσης, δημιουργήθηκε ομάδα Άθλησης στη Θεσσαλονίκη για τους εργαζόμενους της Σίνδου. Η Ομάδα συμμετείχε στον Μαραθώνιο και στον Ημιμαραθώνιο της Αθήνας, σε πολλούς ακόμη αγώνες δρόμου, καθώς και σε άλλες εθελοντικές δράσεις κοινωνικού περιεχομένου, όπως ο φιλανθρωπικός αγώνας No-Finish Line, όπου η ομάδα ΔΕΛΤΑ διακρίθηκε με 2 βραβεία, ως η καλύτερη ομάδα στην κατηγορία της και στην 3η θέση όλων των κατηγοριών, προσφέροντας στα παιδιά της Ένωσης «Μαζί για το Παιδί».

Αναλυτικότερα στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με τις πολιτικές, διαδικασίες και δράσεις καθώς και το σύνολο των αποτελεσμάτων των ενεργειών της εταιρείας σε θέματα Μη Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, παρουσιάζονται στον ετήσιο Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας της ΔΕΛΤΑ ο οποίος αναρτάται στην εταιρική ιστοσελίδα: https://www.delta.gr/eke/

10.1.2 ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ

Η εταιρεία ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ δραστηριοποιείται στον κλάδο λιανικής πώλησης τροφίμων, πρωτοπορώντας στην αγορά καταψυγμένων λαχανικών, ζυμών και φρέσκων σαλατών στην Ελλάδα, προσφέροντας στους καταναλωτές της άριστης ποιότητας προϊόντα, που φέρουν τη σφραγίδα των επιτυχημένων εμπορικών σημάτων «ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ» και «ΧΡΥΣΗ ΖΥΜΗ». Βασικοί

πυλώνες της λειτουργίας της εταιρείας είναι η **υψηλή ποιότητα και η μέγιστη ασφάλεια, η επένδυση στην ελληνική επιχειρηματικότητα, η καινοτομία, η έρευνα/ανάπτυξη και η εξωστρέφεια**, με σαφή στόχο την καθημερινή προσφορά στους καταναλωτές **ασφαλών και ποιοτικών προϊόντων προστιθέμενης αξίας**, πάντα με βασικό μοχλό δύναμης το ανθρώπινο δυναμικό.

Η εταιρική υπευθυνότητα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της κουλτούρας της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ και καθορίζει τις επιχειρηματικές επιλογές και δράσεις της, στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Το πλάνο δράσεων εταιρικής υπευθυνότητας της εταιρείας αφορά σε πέντε βασικούς άξονες:

- Οικονομική ανάπτυξη και Εταιρική Διακυβέρνηση
- Ποιότητα και Καινοτομία
- Ανθρώπινο Κεφάλαιο
- Περιβαλλοντική Υπευθυνότητα
- Κοινωνία

Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ προχώρησε κατά το 2019 στην έκδοση του 3ου Απολογισμού Εταιρικής Υπευθυνότητας στις ενότητες του οποίου αναλύονται οι δράσεις που υλοποιεί η εταιρεία ανά άξονα εταιρικής υπευθυνότητας, στην προσπάθειά της να ανταποκρίνεται με συνέπεια και αμεσότητα στις ανάγκες των ενδιαφερομένων μερών της. Ο ετήσιος Απολογισμός Εταιρικής Υπευθυνότητας της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα GRI Standards.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΜΑΣ
Όραμα μας είναι να προσφέρουμε στους καταναλωτές ασφαλή και ποιοτικά προϊόντα προστιθέμενης αξίας, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση διατροφικών προτύπων με έμπνευση από την ελληνική διατροφική σοφία, προτάσσοντας παράλληλα έναν υγιεινό τρόπο ζωής.

Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ χαράσσει την επιχειρηματική της στρατηγική με βάση το όραμα, την αποστολή και τις αξίες της, στοχεύοντας στη βελτίωση τόσο των εταιρικών επιδόσεων, όσο και στην υλοποίηση σημαντικών δράσεων εταιρικής υπευθυνότητας. Στο πλαίσιο της επιχειρηματικής της στρατηγικής, η εταιρεία φροντίζει για τη συνεχή ανάπτυξη των εργαζομένων της, εξελίσσεται μέσω νέων επενδύσεων και κάνει αποδοτική χρήση των πόρων και των κεφαλαίων της.

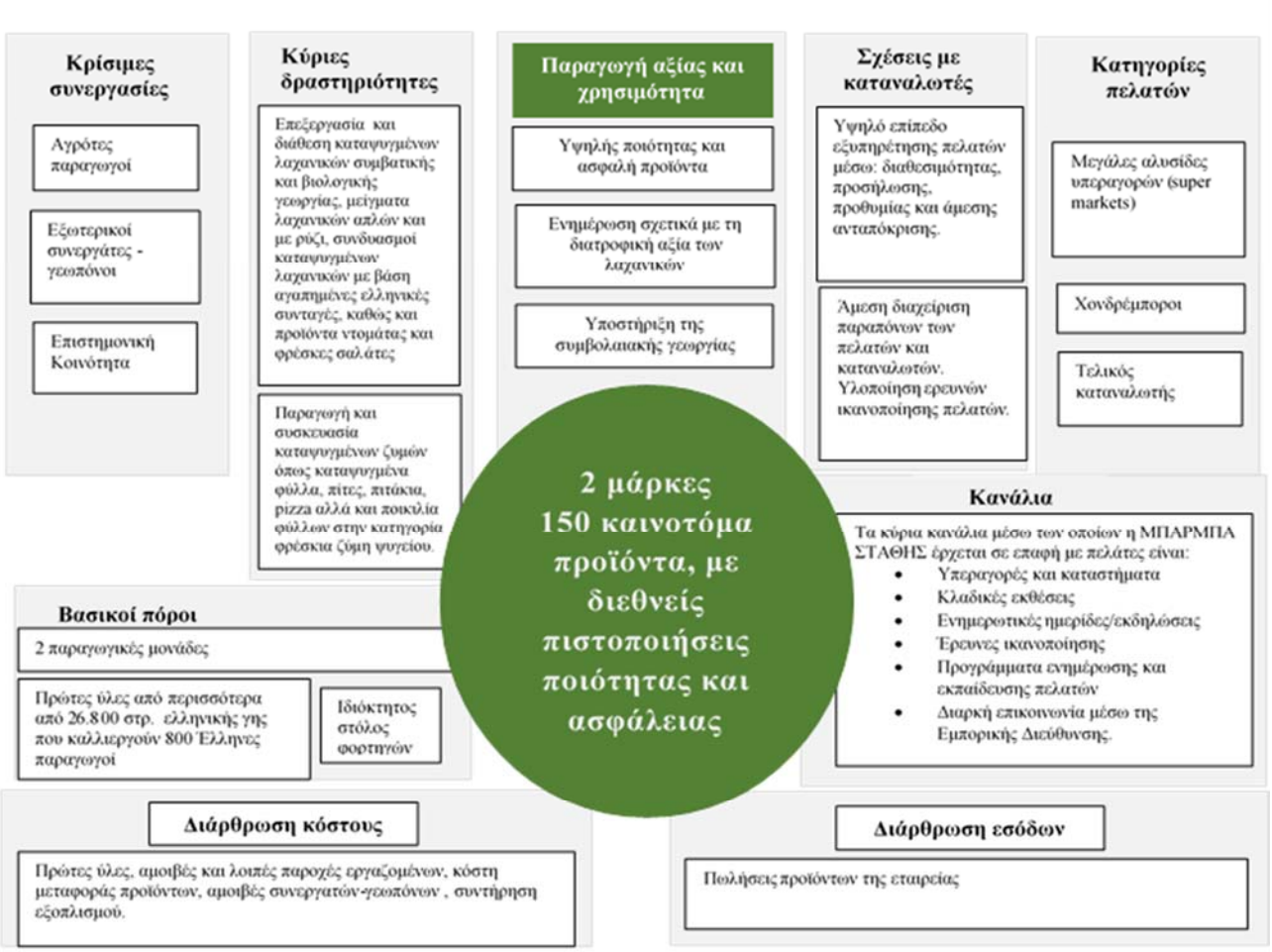
Η Εταιρική Υπευθυνότητα της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, καθώς και η μεγιστοποίηση της κοινωνικής δέσμευσής της, είναι συνώνυμη με την ανάπτυξη διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η εταιρεία έχει αναγνωρίσει ότι ο συστηματικός διάλογος συμβάλλει στην πληρέστερη κατανόηση των επιδράσεων της δραστηριότητάς της, καθώς και στην ανάδειξη των θεμάτων που απασχολούν κάθε ομάδα ενδιαφερομένων μερών. Η εταιρεία έχει αναγνωρίσει ως ενδιαφερόμενα μέρη τις ομάδες αυτές οι οποίες επηρεάζονται, άμεσα ή έμμεσα, από τις δραστηριότητές της και φυσικά όλες εκείνες τις ομάδες, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν με οποιοδήποτε τρόπο και σε οποιοδήποτε χρόνο, τη λειτουργία της.

Οι ομάδες ενδιαφερομένων μερών, τις οποίες η εταιρεία έχει αναγνωρίσει και με τις οποίες επικοινωνεί συστηματικά είναι οι ακόλουθες:

- Μέτοχοι
- Εργαζόμενοι
- Προμηθευτές
- Κράτος και ρυθμιστικές αρχές
- Μ.Κ.Ο. & ευπαθείς κοινωνικά ομάδες
- Καταναλωτές
- Πελάτες
- Αγρότες-παραγωγοί
- Μ.Μ.Ε.
- Τοπικές κοινωνίες

Επιχειρηματικό μοντέλο

Η εταιρεία έχει αναπτύξει το επιχειρηματικό της μοντέλο, ενσωματώνοντας σε αυτό σημαντικά στοιχεία, όπως την ανταπόκριση στις ανάγκες των καταναλωτών και της αγοράς, την απρόσκοπτη συνεργασία με τους αγρότες παραγωγούς και την προμηθευτική αλυσίδα στο σύνολο της, καθώς και την υιοθέτηση τεχνολογικών καινοτομιών για την ποιότητα και την ασφάλεια των πρώτων υλών και των τελικών προϊόντων.

Εταιρική Διακυβέρνηση και οργάνωση

Η εταιρεία δίνει ιδιαίτερη σημασία στην εφαρμογή σαφών κανόνων λειτουργίας και αρχών χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης, τόσο στο εσωτερικό της, όσο και σε όλες τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις του ομίλου, με στόχο τη διαφάνεια στη διοίκηση και την ανεξαρτησία στους τρόπους άσκησης διοίκησης και ελέγχου. Η οργανωτική δομή της εταιρείας, με το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.

Εσωτερικός έλεγχος και διαχείριση κινδύνων

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργεί με βάση τα πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου και τον Κώδικα Ηθικής όπως εκδίδεται από το Ινστιτούτο των Εσωτερικών Ελεγκτών, συμπεριλαμβανομένων και άλλων ελεγκτικών προτύπων, όπου αυτά είναι εφαρμόσιμα. Η Διεύθυνση διενεργεί πολυάριθμους ελέγχους ετησίως και, ανάμεσα στα άλλα, εξετάζει τον τρόπο

εφαρμογής θεμάτων που άπτονται της Εταιρικής Υπευθυνότητας της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ. Τα αποτελέσματα των ελέγχων συγκεντρώνονται και παρουσιάζονται, ανά τρίμηνο, στην Επιτροπή Ελέγχου του ομίλου VIVARTIA. Επίσης, εφαρμόζοντας την αρχή της πρόληψης, η εταιρεία τηρεί σε επίπεδο Διοίκησης, αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων.

Ως εκ τούτου, αναγνωρίζει, αξιολογεί, προτεραιοποιεί ενδεχόμενους επιχειρηματικούς κινδύνους και χρησιμοποιεί διάφορα μέσα ή εφαρμόζει εξειδικευμένες στρατηγικές, προκειμένου να περιορίσει την έκθεσή της σε αυτούς. Το εύρος της δραστηριότητας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου αφορά στο να προσδιορίσει εάν η διαχείριση του ρίσκου, οι δικλείδες ασφαλείας και οι διαδικασίες εταιρικής διακυβέρνησης της εταιρείας, όπως έχουν σχεδιαστεί και εφαρμόζονται από τα διοικητικά στελέχη, λειτουργούν με τρόπο ώστε να διασφαλίζουν ότι:

- Οι συνήθεις περιοχές ρίσκου της επιχειρηματικής δραστηριότητας αναγνωρίζονται και διαχειρίζονται επαρκώς.
- Σημαντική οικονομική, διοικητική και λειτουργική πληροφόρηση είναι ακριβής, αξιόπιστη και έγκαιρη.
- Η δραστηριότητα των εργαζομένων ευθυγραμμίζεται με τις ισχύουσες πολιτικές και διαδικασίες.
- Οι αναγκαίοι για την δραστηριότητα πόροι αποκτώνται βάσει συγκεκριμένων οικονομικών κριτηρίων, χρησιμοποιούνται αποδοτικά και προστατεύονται επαρκώς.
- Σημαντικά νομικά ή ρυθμιστικού χαρακτήρα θέματα αναγνωρίζονται και αντιμετωπίζονται κατάλληλα.

Διαχείριση θεμάτων διαφάνειας και διαφθοράς

Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ ως θυγατρική του ομίλου VIVARTIA τηρεί τον «Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας VIVARTIA». Σύμφωνα με αυτόν οι συναλλαγές, οφείλουν να διενεργούνται με τρόπο νόμιμο και δεοντολογικό, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και διεθνή νομοθεσία. Αναφορικά με θέματα διαφάνειας και διαφθοράς, υφίστανται συγκεκριμένοι κανόνες και αρχές για τη λήψη επιχειρηματικών δώρων και την αποφυγή δωροδοκίας και χρηματισμού από το σύνολο των εργαζομένων. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των προληπτικών δράσεων που λαμβάνει η ίδια η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, υφίστανται συγκεκριμένα όρια ευθύνης για κάθε στέλεχός της, ενώ πραγματοποιούνται σχετικοί έλεγχοι για την αξιολόγηση της τήρησής τους. Παράλληλα, στην εταιρεία έχει θεσπιστεί «Κώδικας Δεοντολογίας που διέπει τη διενέργεια προμηθειών ειδών & υπηρεσιών», σύμφωνα με τον οποίο υφίστανται συγκεκριμένα πρότυπα και αρχές που καθορίζουν τη σχέση εργαζομένων και προμηθευτών αναφορικά με την προσφορά ή λήψη δώρων.

Επιπλέον, και οι ίδιοι οι προμηθευτές, οφείλουν να σέβονται και να τηρούν το σχετικό «Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών / Συνεργατών» που έχει αναπτυχθεί και να συναλλάσσονται με την εταιρεία μέσα στο συγκεκριμένο πλαίσιο. Στόχος της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ είναι να συναλλάσσεται με τους συμμετόχους της με τρόπο έντιμο και ορθό, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία.

Υγιής ανταγωνισμός

Η εταιρεία ακολουθεί τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού, εφαρμόζει τον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας του ομίλου VIVARTIA και σέβεται πλήρως τις σχετικές διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Απόσπασμα από τον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας ομίλου VIVARTIA

Η εταιρεία προάγει τον υγιή και δίκαιο ανταγωνισμό και δεν εμπλέκεται σε αθέμιτες συζητήσεις και συμφωνίες ή σε πράξεις που αντιβαίνουν τα χρηστά ήθη και τους νόμους. Η εταιρεία δεν υπεισέρχεται σε αθέμιτες συμφωνίες για διαμόρφωση τιμών, προσυμφωνημένους διαγωνισμούς, απόκτηση πελατών, κατανομή αγορών.

Η εταιρεία ακολουθώντας τους κανόνες υγιούς ανταγωνισμού, αποφεύγει την προώθηση των προϊόντων της μέσω της αθέμιτης διαφήμισης, σεβόμενη τις σχετικές διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Οι άνθρωποι της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ

Για την εταιρεία ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, οι άνθρωποί της αποτελούν τον πολυτιμότερο πυλώνα ανάπτυξής της. Η εταιρεία προσφέρει ένα εργασιακό περιβάλλον όπου παρέχεται η δυνατότητα για συνεχή εξέλιξη και ανάδειξη των ικανοτήτων τους, αναγνωρίζοντας την αφοσίωση και την προσφορά τους.

Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ φροντίζει καθημερινά για τη διατήρηση ενός ασφαλούς, δίκαιου και αξιοκρατικού εργασιακού περιβάλλοντος, μέσω του οποίου να προσφέρονται συνεχώς δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης, για όλους τους εργαζόμενους. Στην εταιρεία υιοθετείται και εφαρμόζεται ο Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας του ομίλου VIVARTIA.

Βασικές αρχές και αξίες του Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας:

Σεβόμαστε την αξιοπρέπεια και την τιμή όλων των ανθρώπων, ακολουθώντας αξιοκρατική προσέγγιση σε θέματα επιλογής και ανάπτυξης προσωπικού και συνεργατών. Ενθαρρύνουμε πρωτοβουλίες και καινοτομίες σε ένα περιβάλλον ευελιξίας, συνεργασίας και εμπιστοσύνης. Δημιουργούμε και διατηρούμε ένα υγιές και ασφαλές περιβάλλον εργασίας.

Η εργασιακή κουλτούρα της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, βασίζεται μεταξύ άλλων στην ενθάρρυνση της διαφορετικότητας. Η εταιρεία αναγνωρίζει πως το ανθρώπινο δυναμικό στελεχώνεται από διαφορετικούς ανθρώπους με τη δική τους προσωπικότητα, τρόπο ζωής και στόχους. Όλοι οι εργαζόμενοι στο σύνολό τους, ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου, υποστηρίζονται ενεργά από την εταιρεία, ώστε να τους δίνονται ίσες ευκαιρίες εξέλιξης και ανάπτυξης. Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ δεν κάνει καμία διάκριση μεταξύ των δύο φύλων.

Ανθρώπινο δυναμικό*	2018	2019
Άνδρες	402	408
Γυναίκες	217	241
Σύνολο	**619**	**649**

Ηλικιακή κατανομή ανθρώπινου δυναμικού 2019*	<30	30-50	51+
Άνδρες	43	246	119
Γυναίκες	28	135	78
Σύνολο	**71**	**381**	**197**

*Ο υπολογισμός αφορά το σύνολο της δύναμης του Ανθρώπινου Δυναμικού για ολόκληρο το έτος, συμπεριλαμβανομένων των εποχικών εργαζομένων.

Ανάπτυξη εργαζομένων

Η συνεχής εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί διαχρονικό στόχο για την ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, καθώς με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη των εργαζομένων της. Σε αυτό το πλαίσιο, διοργανώνονται συνεχώς εκπαιδευτικές δραστηριότητες, είτε εσωτερικές, όπως σεμινάρια και ενδοεταιρική εκπαίδευση, είτε εξωτερικές, όπως συμμετοχές σε συνέδρια, πιστοποιήσεις και επιδοτήσεις μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

Μέσω των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που η εταιρεία σχεδιάζει και υλοποιεί, προσφέρονται στους εργαζομένους ποικίλες ευκαιρίες για ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων, ενημέρωση σε θέματα του κλάδου, καθώς και απόκτηση τεχνογνωσίας. Τα δομημένα εκπαιδευτικά προγράμματα αφορούν στον εμπλουτισμό των γνώσεων, καθώς και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των εργαζομένων και στην πλειοψηφία τους υλοποιούνται από τις ακαδημίες μάθησης Sales και VIVARTIA Academy.

Sales Academy

Η υλοποίηση προγραμμάτων μέσω Sales Academy αφορά κυρίως στη Διεύθυνση Πωλήσεων, αλλά και περιπτώσεις άλλων συναδέλφων των οποίων οι εκπαιδευτικές ανάγκες ταυτίζονται με τη σχετική θεματολογία που καλύπτεται στο πλαίσιο του. Οι εισηγητές του Sales Academy είναι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές της Διεύθυνσης Πωλήσεων.

VIVARTIA Academy

Η «Ακαδημία Μάθησης» της VIVARTIA έχει ως στόχο την εκπαίδευση των εργαζομένων στις εταιρείες του ομίλου, καθώς και επιλεγμένων συνεργατών τους. Οι εκπαιδεύσεις υλοποιούνται εθελοντικά από έμπειρους εργαζόμενους του ομίλου, οι οποίοι είναι είτε πιστοποιημένοι εκπαιδευτές, είτε ειδικοί στο αντικείμενο της κάθε εκπαίδευσης. Η θεματολογία σχετίζεται με διάφορες ειδικότητες ή ειδικές δεξιότητες (soft skills). Ειδικότερα για την ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ κατά την τελευταία διετία, η ανάλυση των εκπαιδευτικών στοιχείων ανά φύλο και ιεραρχική βαθμίδα, περιλαμβάνει:

Αριθμός εργαζομένων που εκπαιδεύτηκαν	***2018***			***2019***		
	Άνδρες	***Γυναίκες***	***Σύνολο***	***Άνδρες***	***Γυναίκες***	***Σύνολο***
Διευθυντές	16	6	22	9	6	15
Προϊστάμενοι τμημάτων	23	5	28	24	5	29
Υπάλληλοι	73	42	115	28	36	64
Εργοδηγοί και εργατικό προσωπικό	106	38	144	66	47	113
Σύνολο	**218**	**91**	**309**	**127**	**94**	**221**

Απασχόληση εργαζομένων από την τοπική κοινωνία

Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, απασχολεί την πλειοψηφία του προσωπικού της (544 άτομα) από την ευρύτερη περιοχή της περιφέρειας Θεσσαλονίκης, ενώ 96 άτομα απασχολούνται στα γραφεία της Αθήνας. Επίσης, στις εγκαταστάσεις logistics της εταιρείας στη Λάρισα, απασχολούνται 9 εργαζόμενοι.

Αξιολόγηση και επιβράβευση

Από τις βασικότερες προτεραιότητες της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ είναι η επένδυση στην ανάπτυξη των ανθρώπων της. Αυτή επιτυγχάνεται μέσα από ξεκάθαρη στοχοθέτηση, συνεχή αναβάθμιση δεξιοτήτων, από εκπαίδευση και ευθυγραμμισμένη πορεία προς την επίτευξη των προσωπικών και εταιρικών στόχων. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία εφαρμόζει ένα Σύστημα Απόδοσης και Ανάπτυξης των εργαζομένων, το οποίο έχει ως βασικό σκοπό:

- Τη δημιουργία ατομικών στόχων, την προτεραιοποίηση και ευθυγράμμιση αυτών με τους συνολικούς στόχους της εταιρείας
- Την αξιολόγηση επίτευξης των στόχων και ανάπτυξης των δεξιοτήτων κάθε εργαζόμενου, με τρόπο αντικειμενικό και αξιοκρατικό
- Την ανάπτυξη και ανταμοιβή με βάση τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων
- Τη συνεχή βελτίωση δεξιοτήτων μέσα από την εκπαίδευση

Στόχος της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ μέσω του συστήματος αξιολόγησης, είναι –πέραν της αμοιβής- να εντοπίζονται οι προκλήσεις για τον κάθε εργαζόμενου και να λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με την εξέλιξη και την απασχόλησή του στο κατάλληλο τμήμα και θέση.

Στην εταιρεία εφαρμόζεται καθέτως σύστημα αξιολόγησης των εργαζομένων. Βάσει αυτού, αξιολογείται ετησίως το 100% του μόνιμου προσωπικού.

Στο πλαίσιο της αναγνώρισης των εργαζομένων και της επιβράβευσής τους, η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, κάθε χρόνο, προσφέρει στους εργαζόμενους τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν στην Ανώτερη Διοίκηση (Management Team) μια ιδέα που έχουν αναπτύξει και εφαρμόσει μέσα στο έτος και έχει ως τελικό (έμμεσο ή άμεσο) αποτέλεσμα τη βελτίωση της κερδοφορίας της εταιρείας. Η ιδέα που έχει αναπτυχθεί – ατομικά ή ομαδικά – θα πρέπει να ανήκει σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες:

- Καινοτομία
- Απλοποίηση
- Αποτελεσματικότητα – Excellence in Execution

Ανθρώπινα και Εργασιακά Δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες

Βασικό συστατικό της κουλτούρας της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ είναι η δέσμευσή της για τα ανθρώπινα και τα εργασιακά δικαιώματα. Τα ανθρώπινα δικαιώματα στον χώρο εργασίας είναι θεμελιώδους σημασίας και εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα της εταιρείας. Στην ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ δεν γίνεται αποδεκτή οποιασδήποτε μορφής διάκριση ή παραβίαση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, καθώς τα διεθνώς αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες, που επιτρέπουν σε όλους τους εργαζόμενους να αναπτύσσονται και να εξελίσσονται πλήρως, αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της κουλτούρας της εταιρείας.

Επιπλέον, η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ επιλέγει συνεργάτες, οι οποίοι με τη σειρά τους σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, δεν θίγουν με οποιοδήποτε τρόπο την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και φυσικά αντιτίθενται στην παιδική και καταναγκαστική εργασία.

Απόσπασμα από τον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας του ομίλου εταιρειών VIVARTIA

Η εταιρεία σέβεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και βοηθάει την τοπική, εθνική και παγκόσμια κοινωνία, ανάλογα με το αντικείμενο και την γεωγραφική της εξάπλωση. Σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, αντιτίθεται στην παιδική εργασία, δίνει ίσα δικαιώματα σε άνδρες και γυναίκες, στις εθνικές, θρησκευτικές και φυλετικές μειονότητες. Επιλέγει συνεργάτες που αποδέχονται τις ίδιες ηθικές αξίες.

Παροχές και υποστήριξη εργαζομένων

Πέραν των αμοιβών οι οποίες καθορίζονται από το νόμο, η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ ενδυναμώνει την υποστήριξη των ανθρώπων της προσφέροντάς μία σειρά επιπρόσθετων παροχών. Ενδεικτικά ακολούθως παρατίθενται κάποιες από τις παροχές αυτές:

- Μεταφορά εργαζομένων με μισθωμένα λεωφορεία
- Ευέλικτο ωράριο στις νέες μητέρες
- Δυνατότητα πρόωρης συνταξιοδότησης
- Πρόσθετη ιατροφαρμακευτική & νοσοκομειακή κάλυψη
- Συνέχιση της καταβολής μισθού σε μακροχρόνιες ασθένειες (πέρα από τα οριζόμενα βάσει νόμου)
- Έκτακτη οικονομική υποστήριξη για προσωπικά ζητήματα ως άτοκο δάνειο
- Χριστουγεννιάτικές δωροεπιταγές για το μόνιμο και εποχικό προσωπικό
- Δώρα γάμου

- Επιβραβεύσεις στα παιδιά των εργαζομένων για την εισαγωγή τους σε ΑΕΙ/ΤΕΙ
- Διάθεση μηνιαίων κουπονιών σίτισης για το μόνιμο και το εποχικό προσωπικό
- Δωρεάν διάθεση προϊόντων κατά περίπτωση και έκπτωση στην αγορά προϊόντων της εταιρείας και του ομίλου
- Χρηματοδότηση μεταπτυχιακών προγραμμάτων υπαλλήλων
- Επιβράβευση πολύχρονης υπηρεσίας 30 ετών

Βράβευση των παιδιών των εργαζομένων

Κατά το 2019 η εταιρεία βράβευσε τα παιδιά των εργαζομένων που πέτυχαν στις εισαγωγικές εξετάσεις στα Πανεπιστημιακά και Τεχνολογικά ιδρύματα.

Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία

Για την ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, αποτελεί πρωταρχικό στόχο η διασφάλιση της Υγείας και της Ασφάλειας του συνόλου των εργαζομένων της. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται μέσω:

- υιοθέτησης διαδικασιών συνεχούς βελτίωσης,
- ενσωμάτωσης της αξίας της ασφαλούς εργασίας σε όλες τις πτυχές δραστηριοτήτων της Εταιρείας,
- προώθησης της υγείας και ευημερίας των εργαζομένων, προλαμβάνοντας κάθε περίπτωση ατυχήματος,
- μείωσης της έκθεσης των εργαζομένων σε επικίνδυνους παράγοντες στον χώρο εργασίας.

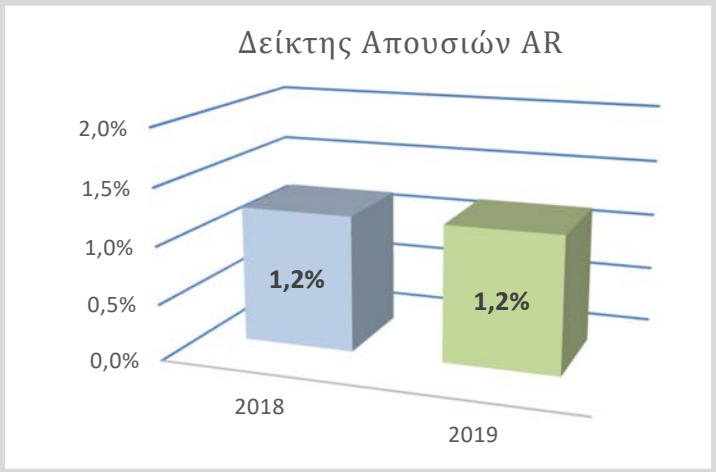
Η εταιρεία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων της, Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία, μέσω της οποίας δεσμεύεται, μεταξύ άλλων, για τα παρακάτω:

- Εντοπισμό και αναγνώριση όλων των πιθανών κινδύνων και θέσπιση δεικτών επικινδυνότητας.
- Διατήρηση των επιπέδων εκτέλεσης των εργασιών στο βέλτιστο επίπεδο ποιότητας, με μηδενικά ατυχήματα, χωρίς τραυματισμούς και καταστροφές ή βλάβες στον εξοπλισμό.
- Υλοποίηση συχνών εκπαιδεύσεων και εφαρμογή προγραμμάτων Υγείας και Ασφάλειας κατά την εργασία, με στόχο την ευαισθητοποίηση και διαρκή ενημέρωση των εργαζομένων σε θέματα ασφαλούς εργασίας.
- Εξασφάλιση όλων των απαραίτητων πόρων που στοχεύουν στη βελτίωση των τεχνολογιών και των διαδικασιών ελέγχου των εργασιακών κινδύνων, με στόχο την συνεχή παρακολούθηση και καταγραφή τους.
- Εστίαση στην πρόληψη, με τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων αρχικά για την ελαχιστοποίηση και ακολούθως την εξάλειψη όλων των πιθανών κινδύνων.
- Συνεχή επιθεώρηση των χώρων και των συνθηκών εργασίας από τους τεχνικούς ασφαλείας, καλύπτοντας όλο το φάσμα δραστηριότητας της εταιρείας.
- Πλήρη κάλυψη των νομοθετικών απαιτήσεων.

Οι στόχοι των προγραμμάτων, των διαδικασιών και των οδηγιών για τη θέσπιση, αναθεώρηση και επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών Υγείας και Ασφάλειας, τους οποίους θέτει και παρακολουθεί η εταιρεία, τεκμηριώνονται με την ανάπτυξη συστήματος Υγείας και Ασφάλειας, όπως αυτά προβλέπονται στο ανάλογο πιστοποιητικό, το οποίο προς το παρόν είναι ενταγμένο ως μία ξεχωριστή θεματική ενότητα στο ενιαίο πρότυπο ποιότητας και ασφάλειας EN ISO 9001/2015 & EN ISO 14001/2015.

Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ φροντίζοντας πάντα για τη διατήρηση ασφαλών συνθηκών εργασίας, αναγνωρίζει τις ευθύνες της απέναντι στους εργαζομένους της και εφαρμόζει την αρχή της πρόληψης στα θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία. Αξίζει να σημειωθεί πως οι δραστηριότητες της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ χαρακτηρίζονται ως χαμηλής επικινδυνότητας, παρ' όλα

αυτά, η εταιρεία έχει συντάξει πλήρως αναθεωρημένη Μελέτη Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΜΕΕΚ). Στην εταιρεία πολύ σπάνια σημειώνονται ατυχήματα, καθώς πρόκειται για χαμηλού ρίσκου δραστηριότητα.

Στον πίνακα παρουσιάζεται ο δείκτης απουσιών (AR) των εργαζομένων της εταιρείας, για τα έτη 2018 και 2019 ο οποίος έχει παραμείνει στα ίδια χαμηλά επίπεδα.

AR= (αριθμός ημερών απουσίας από την εργασία εξαιτίας οποιασδήποτε αδυναμίας/αριθμός πραγματοποιθεισών ημερών εργασίας του εκάστοτε έτους).

Αξεπέραστη ποιότητα και Μέγιστη ασφάλεια

Η υπευθυνότητα της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ αποτυπώνεται καθημερινά στα υψηλής ποιότητας προϊόντα που παράγει, καθώς και στις σχέσεις εμπιστοσύνης και ειλικρίνειας που αναπτύσσει με τους καταναλωτές, τους πελάτες και με τους συνεργαζόμενους Έλληνες παραγωγούς. Στόχος της εταιρείας είναι να καταστεί το όνομα «ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ» συνώνυμο της υψηλής ποιότητας και της μέγιστης ασφάλειας, καθώς και σημείο αναφοράς για την ευζωία των καταναλωτών. Θέτοντας ως προτεραιότητα την υπεύθυνη λειτουργία απέναντι σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της, η στρατηγική της εταιρείας βασίζεται στους παρακάτω άξονες:

- Υψηλής ποιότητας και μέγιστης ασφάλειας καινοτόμα προϊόντα
- Άριστες συνεργασίες με Έλληνες παραγωγούς
- Σχέσεις εμπιστοσύνης με τους καταναλωτές
- Υπευθυνότητα στις σχέσεις με τους πελάτες
- Συνεργασία με τους προμηθευτές.

Συμβολαιακή γεωργία

Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ είναι η πρώτη εταιρεία στην Ελλάδα, που συνέβαλε και συνεχίζει να συμβάλλει στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας για τους παραγωγούς, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει τη σταθερή ποιότητα και τα χαρακτηριστικά των ποικιλιών στα αγροτικά προϊόντα, εισάγοντας στη δραστηριότητά της τους όρους «συμβολαιακή γεωργία» και «ομάδες παραγωγών». Για την ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ η συμβολαιακή γεωργία αποτελεί μια σύγχρονη δυναμική προσέγγιση στην αγροτική διαχείριση, με στόχο την αειφορία και την υποστήριξη της πρωτογενούς παραγωγής. Σε αυτό το πλαίσιο, η εταιρεία προσφέρει τη δυνατότητα σε επιλεγμένους παραγωγούς που πληρούν τα κριτήρια που έχει θέσει, να καλλιεργήσουν άριστες, παραδοσιακές ποικιλίες, υποστηρίζοντάς τους μέσω διαρκούς εκπαίδευσης, ενσυναίσθησης και μεταφοράς τεχνογνωσίας, με την καθοδήγηση, την επίβλεψη και τις καθημερινές επισκέψεις των γεωπόνων της εταιρείας στα αγροτεμάχιά τους. Παράλληλα, η εφαρμογή της συμβολαιακής γεωργίας ανταποκρίνεται αφενός στην ανάγκη των παραγωγών να διασφαλίζουν ένα εγγυημένο εισόδημα, και αφετέρου στην επιθυμία της εταιρείας να έχει εγγυημένη πρόσβαση σε προϊόντα διασφαλισμένης ποιότητας και ποσότητας.

Σε όλη τη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας, η εταιρεία ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ διασφαλίζει και τεκμηριώνει την Ποιότητα και την Ασφάλεια των προϊόντων της, μέσω της εφαρμογής ενός οριζόντιου συστήματος που πιστοποιείται με βάση τα διεθνή πρότυπα: EN ISO 9001, EN ISO 22000, I.F.S. Food και B.R.C.

Άμεση επικοινωνία και εξυπηρέτηση πελατών

Αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα για την ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ αποτελεί η δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης με τους καταναλωτές. Έχοντας στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων της την ικανοποίηση των καταναλωτών των προϊόντων της, η εταιρεία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησής τους σε θέματα σωστής και υγιεινής διατροφής, μέσω των καινοτόμων, υγιεινών και υψηλής ποιότητας προϊόντων που αναπτύσσει και παράγει. Παράλληλα, η εταιρεία πραγματοποιεί ανά διετία έρευνα ικανοποίησης καταναλωτών, χρησιμοποιώντας την ως μέσο ανάδρασης μαζί τους.

Η επικοινωνία με τον καταναλωτή, έχει πρωτεύουσα σημασία για την ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ και τεκμηριώνεται με ξεχωριστή διαδικασία μέσα στο σύστημα διαχείρισης ποιότητας: EN ISO 9001/2008.

Βραβεύσεις

Για ακόμη μία χρονιά, και το 2019 οι βραβεύσεις για την εταιρεία ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ και τα προϊόντα της υπήρξαν πολυπληθείς.

Πιο συγκεκριμένα, το «Ρύζι με Λαχανικά Μπάρμπα Στάθης» διακρίθηκε με χρυσό βραβείο στα Packaging Innovation Awards και με αργυρή διάκριση στα Supermarket Awards.

Η προϊοντική σειρά «Ας Μαγειρέψουμε» διακρίθηκε στα Digital Media Awards με χάλκινη διάκριση.

Για την ΧΡΥΣΗ ΖΥΜΗ, η Pizza αναδείχθηκε ανάμεσα στα «Προϊόντα της χρονιάς 2019», η Μπατζίνα διακρίθηκε στα διαφημιστικά βραβεία Ermis για την τηλεοπτική της καμπάνια με ένα αργυρό και δύο χάλκινα βραβεία και η «Χορευτή» αναδείχθηκε στο 19ο Συνέδριο Marketing & Πωλήσεων ως ένα από τα καλύτερα λανσαρίσματα της χρονιάς.

Στους θεσμούς εταιρικών βραβεύσεων, η εταιρεία ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ κατάφερε επίσης να αναδείξει και το 2019 τη δυναμική της.

Βραβεύτηκε στην κατηγορία «Επιχειρηματική Εξωστρέφεια» στην εκδήλωση «ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 2019», αναδείχθηκε και πάλι ανάμεσα στις «Κορυφαίες Εταιρικές Επωνυμίες στην Ελλάδα» στη διοργάνωση Corporate Superbrands 2018-2019, διακρίθηκε στις 19 πιο δυναμικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο των Βραβείων Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας “Growth Awards” και, τέλος, κατέκτησε το μεγάλο βραβείο του «Προμηθευτή της χρονιάς» στην κατηγορία Τροφίμων και Ποτών στα Retail Business Awards 2019.

Συνεργασία με τους προμηθευτές

Η εταιρεία θεωρεί τους προμηθευτές της πολύτιμους συνεργάτες και αναπόσπαστο κομμάτι της επιχειρησιακής της λειτουργίας και επιδιώκει την ανάπτυξη μακροχρόνιων σχέσεων συνεργασίας βασισμένες σε αμοιβαία οφέλη και αντίληψη κοινού σκοπού. Η διαφάνεια και συνέπεια αποτελούν βασικά συστατικά του τρόπου συνεργασίας της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ με τους προμηθευτές της, οι οποίοι προσδίδουν συγκριτικό πλεονέκτημα σε αρκετά tailor made προϊόντα της εταιρείας. Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ έχει επιτύχει μακροχρόνιες συνεργασίες και σχέσεις εμπιστοσύνης με υπεύθυνους και καταξιωμένους προμηθευτές.

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες επιλογής των προμηθευτών είναι κοινά για όλους τους προμηθευτές και τεκμηριώνονται από το πρότυπο ISO 9001 και τις σχετικές εσωτερικές διαδικασίες. Η εταιρεία διαθέτει Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας, στον οποίο ορίζονται οι βασικές αξίες και αρχές της εταιρείας. Επιπρόσθετα, ισχύει ο Κώδικας Δεοντολογίας Προμηθειών, ο οποίος αποτελεί παράρτημα της Διαδικασίας των Προμηθειών, στον οποίο ορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας με τους προμηθευτές, καθώς και οι σχετικές διαδικασίες συναλλαγής και συμπεριφοράς των προμηθευτών.

Απόσπασμα από τον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας:

Όλοι οι προμηθευτές θα πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης, όσον αφορά στη δυνατότητα παρουσίασης των προϊόντων και υπηρεσιών τους στην Εταιρεία και θα πρέπει να τους παρέχονται αμερόληπτες και ισότιμες ευκαιρίες.

Ο συνολικός αριθμός των προμηθευτών της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, που είχαν έστω μία συναλλαγή κατά το 2019, ανέρχεται στους 1.744 εκ των οποίων το 93% (ήτοι 1.625), αποτελείται από προμηθευτές εσωτερικού.

Με σεβασμό στο περιβάλλον

Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος αποτελεί για την εταιρεία υψίστης σημασίας προτεραιότητα. Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, μέσω των πρακτικών και των δράσεων που υλοποιεί, στοχεύει να συμβάλει ενεργά στην εξοικονόμηση ενέργειας και ελαχιστοποίηση των ρύπων, στην αύξηση των δράσεων ανακύκλωσης, στην προστασία της βιοποικιλότητας του οικοσυστήματος, καθώς και στην προώθηση της ορθής χρήσης του νερού. Η δέσμευση της υπεύθυνης περιβαλλοντικής συμπεριφοράς αποτυπώνεται στην περιβαλλοντική πολιτική που έχει υιοθετήσει η εταιρεία, αλλά και στο πιστοποιημένο κατά ISO 14001 σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, το οποίο εφαρμόζει.

Απόσπασμα από την περιβαλλοντική πολιτική της εταιρείας

Πρωταρχική θέση στην επιχειρηματική της στρατηγική κατέχει η προστασία του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις που επιφέρουν ή ενδέχεται να επιφέρουν οι (ανωτέρω) δραστηριότητες.

Με την εφαρμογή του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, η εταιρεία εκφράζει τη δέσμευσή της:

- Στην πλήρη κάλυψη των απαιτήσεων του ISO 14001/2015
- Στη συμμόρφωση με τις περιβαλλοντικές νομοθετικές απαιτήσεις
- Στην αποφυγή της ρύπανσης λόγω των δραστηριοτήτων της
- Στη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής της επίδοσης, μέσω της επίτευξης σκοπών και στόχων που θέτει, με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα.

Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, διασφαλίζει τη διατήρηση της περιβαλλοντικής της πολιτικής σε όλα τα οργανωτικά επίπεδα, μέσω:

- Της εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του προσωπικού
- Της χρησιμοποίησης όσο το δυνατό φιλικότερης τεχνολογίας προς το περιβάλλον
- Της συμμόρφωσης του προσωπικού στις απαιτήσεις της τεκμηρίωσης του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζεται στην εταιρεία, συμβάλλει στην έμπρακτη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσής της μέσω της επίτευξης συγκεκριμένων στόχων. Στο πλαίσιο αυτό, έχει οριστεί υπεύθυνος περιβάλλοντος ο οποίος είναι επιφορτισμένος με την τήρηση της περιβαλλοντικής πολιτικής, καθώς και την υλοποίηση και τεκμηρίωση των

περιβαλλοντικών στόχων της εταιρείας. Επιπλέον, η εταιρεία εφαρμόζει προγράμματα που στόχο έχουν την ορθολογική χρήση μέσων θρέψης (μείωση της χρήσης μέσων θρέψης λόγω φυσικής λίπανσης, η οποία προκύπτει από την ενσωμάτωση των φυτικών υπολειμμάτων στον αγρό) και μείωση των δράσεων φυτοπροστασίας.

Δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ

I. Κατανάλωση ρεύματος (ειδική κατανάλωση ανά τόνο προϊόντος)

Κατανάλωση ρεύματος	2018	2019
Ειδική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (ανά τόνο προϊόντος) (KWh/tone)	414	422
Ειδική κατανάλωση θερμικής ενέργειας (ανά τόνο προϊόντος) (KWh/tone)	172	182*

*Σημειώνεται πως, η **ειδική κατανάλωση θερμικής ενέργειας** κατά το έτος 2019 παρουσιάζει αύξηση λόγω της σημαντικής διαφοροποίησης του μίγματος παραγωγής συγκριτικά με το 2018.

II. Κατανάλωση νερού (ειδική κατανάλωση ανά τόνο προϊόντος)

Κατανάλωση Νερού σε m^3	2018	2019
Ειδική κατανάλωση νερού ανά τόνο προϊόντος (m3/tone)	14,28	17,38**

Σημειώνεται ότι **η ειδική κατανάλωση νερού αυξήθηκε το 2019, λόγω της σημαντικής διαφοροποίησης του μίγματος παραγωγής συγκριτικά με το 2018.

Διαχείριση αποβλήτων

Όπως η περιβαλλοντική πολιτική της εταιρείας ορίζει, η ορθή συλλογή και αξιοποίηση των αποβλήτων που προκύπτουν από την παραγωγική διαδικασία, αποτελούν αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα για την ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ. Προς αυτήν την κατεύθυνση, η εταιρεία εφαρμόζει πρακτικές ορθής διαχείρισης και διάθεσης και αναλαμβάνει επιπλέον πρωτοβουλίες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης των εργαζομένων, σχετικά με τις πρακτικές αυτές.

Από τις παραγωγικές δραστηριότητες της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ δεν προκύπτουν επικίνδυνα απόβλητα.

Από τις παραγωγικές διαδικασίες της εταιρείας, προκύπτουν απόβλητα υγρής και στερεάς μορφής, τα οποία διαχωρίζονται και παραλαμβάνονται από κατάλληλα αδειοδοτημένους συνεργάτες, για τη συνολική τους διαχείριση. Και για το έτος 2019, το σύνολο (100%) των αποβλήτων της εταιρείας, δόθηκε σε αδειοδοτημένους συνεργάτες.

Με ευαισθησία για την Κοινωνία

Η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, διαχρονικά και με συνέπεια, στηρίζει τους ανθρώπους της εταιρείας, την κοινωνία και προστατεύει το περιβάλλον.

Κατά το 2019, για τη στήριξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων η εταιρεία ανέπτυξε το πρόγραμμα «50 χρόνια, 50 τόνοι που κάνουν καλό!». Έτσι, προσέφερε περισσότερους από 50 τόνους φρέσκων και καταψυγμένων λαχανικών και ζυμών συνολικά και ενίσχυσε το έργο φιλανθρωπικών οργανισμών, τοπικών φορέων και κοινωνικών παντοπωλείων με 252.456 μερίδες φαγητού και σαλατών. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν και η συνεισφορά των εργαζομένων της εταιρείας στο έργο του οργανισμού Make A Wish (Κάνε-Μια-Ευχή Ελλάδος). Με μία πρωτότυπη δράση, την ημέρα του στολισμού του χριστουγεννιάτικου δέντρου της εταιρείας, η μεγάλη οικογένεια της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ συγκέντρωσε ένα σημαντικό χρηματικό ποσό, το οποίο η ίδια η εταιρεία πολλαπλασίασε,

αναλαμβάνοντας εξ ολοκλήρου στην πραγματοποίηση της ευχής του μικρού Γιώργου, που νοσεί από σοβαρή ασθένεια.

Επιπλέον, η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, στο πλαίσιο της διαρκούς στήριξης του πρωτογενούς τομέα πραγματοποίησε ένα ευρύ εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τους συνεργαζόμενους με την εταιρεία συμβολαιακούς παραγωγούς. Το πρόγραμμα, που υλοποιήθηκε από τη Γεωπονική Διεύθυνση της εταιρείας σε συνεργασία με την Αμερικανική Γεωργική Σχολή, είχε αντικείμενο τη διαχείριση των φυσικών πόρων και τη χρήση σύγχρονης και ευφυούς τεχνολογίας πρόβλεψης αγρομετεωρολογικών παραμέτρων. Κατά τη διάρκειά του εκπαιδεύθηκαν περισσότεροι από 150 αγρότες στις πέντε βασικές καλλιεργητικές περιοχές της εταιρείας (Ν. Απολλωνία, Κιλκίς, Γιαννιτσά, Λάρισα και Φλώρινα).

Τέλος, με υπευθυνότητα προς την προστασία του περιβάλλοντος, η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, εφαρμόζοντας τις αρχές πράσινης ανάπτυξης που ακολουθεί, υλοποίησε και κατά τη διάρκεια του 2019 δράσεις για την εξοικονόμηση της ενέργειας, την ελαχιστοποίηση των ρύπων καθώς και τη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος.

Αναλυτικότερα στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με τις πολιτικές, διαδικασίες και δράσεις καθώς και το σύνολο των αποτελεσμάτων των ενεργειών της εταιρείας σε θέματα Μη Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, παρουσιάζονται στον ετήσιο Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ ο οποίος αναρτάται στην εταιρική ιστοσελίδα: https://www.barbastathis.com

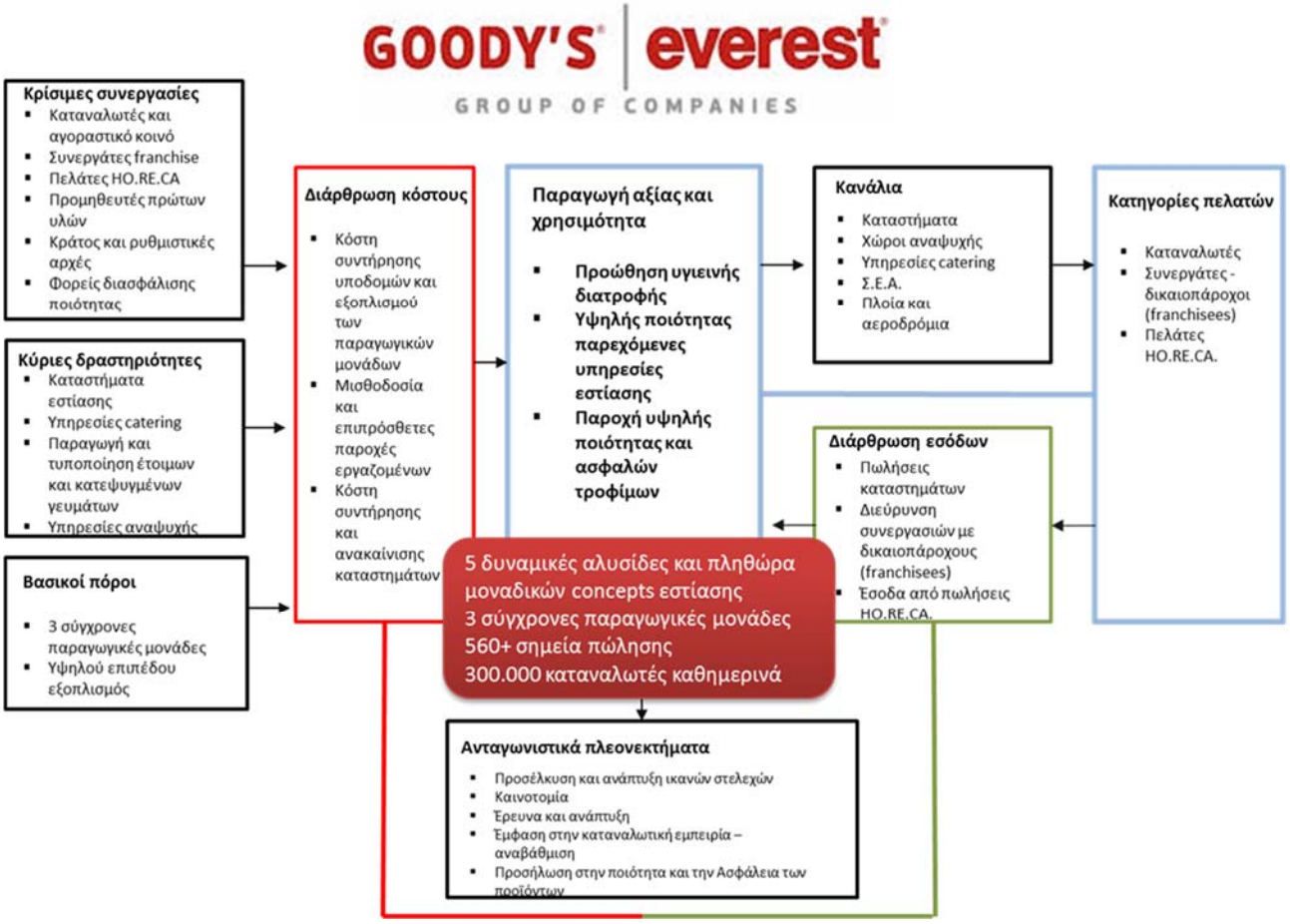
10.1.3 GOODY'S | EVEREST

Το Επιχειρηματικό Μοντέλο

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST αποτελούν τον αδιαμφισβήτητο ηγέτη στην ελληνική αγορά υπηρεσιών εστίασης και καφέ. Διαχρονικός στόχος των εταιρειών είναι η παραγωγή και παροχή υψηλής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών στους καταναλωτές, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Για τις εταιρείες GOODY'S | EVEREST η βιώσιμη ανάπτυξη και η Εταιρική Υπευθυνότητα είναι συνυφασμένη με τη συνεχή βελτίωση και την υψηλή ποιότητα σε όλους τους τομείς της λειτουργίας μας. Προτεραιότητα των εταιρειών GOODY'S | EVEREST αποτελεί η επένδυση στην ελληνική επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, με στόχο τη συνεχή εξέλιξη, ανάπτυξη και αναβάθμιση των σημάτων.

Στο παραπάνω πλαίσιο, οι εταιρείες έχουν αναπτύξει το επιχειρηματικό τους μοντέλο, ενσωματώνοντας σε αυτό σημαντικά στοιχεία, όπως τις κρίσιμες συνεργασίες, τους βασικούς του πόρους, τα κανάλια διανομής των προϊόντων και των υπηρεσιών του, καθώς και τις κατηγορίες πελατών. Όλα τα παραπάνω, σε συνδυασμό με τη διάρθρωση του κόστους και των εσόδων, αποτελούν την πηγή των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων των εταιρειών GOODY'S | EVEREST και συνθέτουν τον τρόπο με τον οποίο δημιουργείται αξία, μέσω του συνόλου των δραστηριοτήτων τους.

Δημιουργία αξίας για συνεργάτες και καταναλωτές

Στόχος των εταιρειών GOODY'S | EVEREST είναι να ξεπερνούν πάντα τις προσδοκίες των συνεργατών τους και των καταναλωτών που επιλέγουν τα σήματα και τα προϊόντα τους, ενισχύοντας διαρκώς την αξία των σημάτων τους.

Η καινοτομία είναι αναπόσπαστο μέρος της φιλοσοφίας των εταιρειών και επεκτείνεται σε όλο το εύρος της δραστηριότητάς τους αποτελώντας όχι μόνο βασικό μοχλό ανάπτυξης των αλυσίδων και των παραγωγικών τους μονάδων, αλλά και μέρος της καθημερινότητας μεγάλου αριθμού εργαζόμενων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία ανάπτυξης νέων προϊόντων αλλά και νέων πρωτοπόρων σημάτων (concepts).

Καινοτομία σε σήματα

Το 2019 οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST προχώρησαν στο λανσάρισμα ενός νέου concept, του boulangerie "Grain de Ble" στο αεροδρόμιο της Κέρκυρας.

Παράλληλα, συνέχισαν την ανάπτυξη του νέου concept του σήματος EVEREST σε περισσότερα από 10 υφιστάμενα και νέα καταστήματα.

Καινοτομία σε προϊόντα

Κατά τη διάρκεια του 2019 οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST ανέπτυξαν και εισήγαγαν στο σύνολο των σημάτων τους 298 νέα προϊόντα, σε μια διαδικασία κατά την οποία εξετάστηκαν περισσότερα από 1.000 διαφορετικά προϊόντα.

Ενδεικτικά, το 2019 εισήχθηκαν στο GOODY'S Burger House τα καινοτόμα "Extreme Loaded Burgers" και "Meat free Burgers" ειδικά για το vegan κοινό. Επιπλέον, τα FLOCAFE Espresso

Room είναι η πρώτη αλυσίδα καφέ παγκοσμίως που τοποθέτησε την πρωτοποριακή συσκευή καβουρδίσματος καφέ "Roastelier" που προσφέρει τη δυνατότητα διαφορετικών profiles ψησίματος και καφέδων διαφορετικής προέλευσης.

Βραβεύσεις εταιρειών GOODY'S | EVEREST

Εντός του 2019 τα σήματα των εταιρειών απέσπασαν πληθώρα βραβεύσεων και τιμητικών διακρίσεων σε σημαντικές διοργανώσεις. Πιο συγκεκριμένα:

Corporate Superbrands

Τα **GOODY'S Burger House** αναδείχθηκαν μια από τις **Κορυφαίες Εταιρικές Επωνυμίες** στην Ελλάδα για την περίοδο 2018-2019, στο πλαίσιο του παγκόσμιου θεσμού των **Superbrands** που πραγματοποιήθηκε στη χώρα μας για έκτη φορά.

Franchise Business Awards 2019

- Τα **GOODY'S Burger House** απέσπασαν το **ιδιαίτερα τιμητικό βραβείο** του **'Be Spoken Franchise'**, με το οποίο επιβραβεύονται τα σήματα που ξεχώρισαν και συγκέντρωσαν το ενδιαφέρον της αγοράς βάσει στρατηγικών κινήσεων και δυναμικής επικοινωνίας.
- Τα **EVEREST** τιμήθηκαν με το **βραβείο του 'Most loyal network'** σε αναγνώριση της μακροχρόνιας σχέσης και της διαχρονικής εμπιστοσύνης των franchisees του δικτύου στο σήμα και την οργάνωση που το υποστηρίζει.

Retail Business Awards 2019

- Το **It's All Greek** κέρδισε το σημαντικό βραβείο **«Retail Store of the Year»** στην κατηγορία εστίαση για το κατάστημα στο McArthur Glen.
- Τα **GOODY'S Burger House** έλαβαν διακρίσεις σε αντίστοιχες κατηγορίες: **Retail Campaign για την καμπάνια «Έμπαινες»** και **CSR Retail Strategy για το «ArGOODaki».**

Hellenic Responsible Business Awards 2019

Το **ArGOODaki** των GOODY'S Burger House διακρίθηκε για άλλη μια χρονιά στον θεσμό αυτόν που επιβραβεύει το κοινωνικό πρόσωπο των επιχειρήσεων.

Estia Awards 2019

- Τα **GOODY'S Burger House** απέσπασαν το Grand Award της διοργάνωσης ως η «**Αλυσίδα Εστίασης της Χρονιάς**», ενώ συγκέντρωσαν **10 βραβεία** για τη συνολική τους δραστηριότητα η οποία περιλαμβάνει: το ArGOODaki, το Junior, την ανάπτυξη των food trucks, το online ordering, το πρόγραμμα All Star Club, τα Extreme Loaded Burgers και τη συνολική παρουσία στα social media.
- Τα **EVEREST** βραβεύτηκαν για τη στρατηγική πλατφόρμα **«Let's Go Green»** στην κατηγορία της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας, ενώ κατέκτησαν την πρώτη θέση στην κατηγορία των **sandwiches.**

Coffee Business Awards 2019

- Τα **EVEREST** απέσπασαν Χρυσό Βραβείο στην κατηγορία **Top National Coffee Chain** για τη συνολική μας παρουσία στην αγορά του καφέ και Χρυσό Βραβείο στην κατηγορία **Top ESG Coffee Chain** για τις σημαντικές πρωτοβουλίες μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της αλυσίδας. Επιπλέον, απέσπασαν διακρίσεις στις κατηγορίες **Top Coffee Chain, Top Coffee Chain Brand & Top Coffee Chain Franchise**, ως αναγνώριση της μακράς ιστορίας αλλά και της δύναμης του σήματος στην Ελληνική αγορά.

- Τα **FLOCAFE Espresso Room** απέσπασαν Χρυσό Βραβείο στην κατηγορία **Top Coffee Chain Design**. Επιπλέον, διακρίθηκαν στην κατηγορία **Top Barista Training Company** για το πολυεπίπεδο σύστημα εκπαίδευσης των Baristi της αλυσίδας κατά τα πρότυπα του SCA (Specialty Coffee Association)

Loyalty Awards 2019

Το πρόγραμμα επιβράβευσης πελατών **«All Star Club»** των Goody's Burger House (www.goodyallstraclub.gr) αναδείχθηκε ως το καλύτερο πρόγραμμα στην κατηγορία της Εστίασης.

Manufacturing Excellence Awards 2019

Η **HELLENIC CATERING** απέσπασε **Χρυσό βραβείο** στην κατηγορία «Manufacturing Excellence Awards» για την επιτυχημένη δραστηριοποίηση της «Ολοκληρωμένη Διαχείριση – Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας».

Ποιότητα που ξεχωρίζει

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST είναι οι μεγαλύτερες στον τομέα εστίασης & ψυχαγωγίας στην Ελλάδα, και από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη.

Διαθέτουν και διαχειρίζονται μερικές από τις μεγαλύτερες μάρκες στο χώρο της Εστίασης στην Ελλάδα όπως: GOODY'S Burger House, EVEREST, FLOCAFE Espresso Room, LA PASTERIA, OLYMPUS PLAZA και το βραβευμένο εστιατόριο KUZINA.

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST διαθέτουν τρεις παραγωγικές μονάδες παραγωγής στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη, συνολικής έκτασης 47.800 τ.μ., οι οποίες συνολικά έχουν δυνατότητα παραγωγής 70 τόνων προϊόντων ημερησίως. Στις μονάδες αυτές παράγονται έτοιμα γεύματα (chilled & κατεψυγμένα), προϊόντα κρέατος, σαλάτες & dressings & προϊόντα αρτοζαχαροπλαστικής για τα σήματα των εταιρειών αλλά και για το σύνολο της αγοράς εστίασης. Πρόκειται για πρωτοπόρες εταιρείες στον τομέα του βιομηχανικού catering, που επενδύουν συνεχώς στην έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων και υψηλής ασφάλειας προϊόντων, καθώς και σε πρακτικές σχετικές με την ποιότητα, την υγεία και την ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος.

Οι παραγωγικές μονάδες των εταιρειών, διαθέτουν πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης σύμφωνα με διεθνή πρότυπα, όπως:

- Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001
- Σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης ISO 14001
- Σύστημα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας OHSAS 18001
- Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων ISO 22000
- Διεθνές σύστημα ασφάλειας τροφίμων IFS (higher level score)
- Halal Certificate: Πιστοποίηση ποιότητας βάση θρησκευτικών απαιτήσεων του Ισλαμικού νόμου.

Με περισσότερα από 560 σημεία στην Ελλάδα και το εξωτερικό, οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST εξυπηρετούν καθημερινά περισσότερους από 300.000 πελάτες. Τα βασικότερα χαρακτηριστικά των εταιρειών είναι το πάθος για καινοτομία και η προσήλωση στην ποιότητα των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, πάντα με επίκεντρο την ικανοποίηση πελάτη. Στρατηγικός στόχος των εταιρειών είναι η απόλυτη ικανοποίηση των πελατών τους μέσω της παραγωγής ασφαλών τροφίμων και παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών εστίασης, γευμάτων και προϊόντων, υψηλού επιπέδου ασφάλειας και ποιότητας.

Τα βασικά σημεία σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας και ασφάλειας τροφίμων είναι:

1. Εφαρμογή και πιστοποίηση διεθνών προτύπων συστημάτων ποιότητας και ασφάλειας τροφίμων

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST εφαρμόζουν Συστήματα Διαχείρισης για τα οποία ελέγχονται και πιστοποιούνται από ανεξάρτητους φορείς πιστοποίησης. Ειδικότερα, διαθέτουν τις παρακάτω πιστοποιήσεις και συνολικά αριθμούν 333 πιστοποιητικά για το 2019 σε όλο το Δίκτυό τους.

2. Σταθερές προδιαγραφές ποιότητας

Οι προδιαγραφές των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται παραμένουν αμετάβλητα υψηλές και σε συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία. Επίσης, οι προδιαγραφές των τελικών προϊόντων προς διάθεση στους καταναλωτές παραμένουν σταθερές, μέσω των αυστηρών διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας σε όλα τα στάδια, από την αποθήκευση ως την τελική διάθεση.

3. Συστηματικοί έλεγχοι

Καθημερινοί έλεγχοι διενεργούνται σε όλα τα καταστήματα των εταιρειών GOODY'S | EVEREST, σε κάθε κρίσιμο σημείο ελέγχου (CCPs/ OPRPs) και σε όλα τα στάδια, από την παραλαβή των προϊόντων μέχρι και τη διάθεσή τους. Τους ελέγχους πραγματοποιεί κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, σε κάθε βάρδια, διασφαλίζοντας το υψηλό επίπεδο ποιότητας, με στόχο την προστασία της υγείας και ασφάλειας του τελικού καταναλωτή. Όλοι οι έλεγχοι καταγράφονται, ενώ επίσης τηρούνται και τα απαιτούμενα έντυπα του συστήματος ασφάλειας τροφίμων.

4. Τελευταίας τεχνολογίας εξοπλισμός και σύγχρονες υποδομές εγκαταστάσεων

Οι παραγωγικές μονάδες των εταιρειών GOODY'S | EVEREST διαθέτουν σύγχρονες υποδομές και τον πλέον καινοτόμο εξοπλισμό και είναι πλήρως αυτοματοποιημένες, εξασφαλίζοντας στον μέγιστο βαθμό την ασφάλεια και ποιότητα των προϊόντων. Επίσης, όλα τα καταστήματα των σημάτων των εταιρειών έχουν σχεδιαστεί με τις νέες τάσεις της αρχιτεκτονικής στην εστίαση, ώστε να διασφαλίζουν ένα ευχάριστο και φιλικό περιβάλλον στον καταναλωτή και σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων.

5. Εσωτερικές επιθεωρήσεις από εξειδικευμένο και επιστημονικό προσωπικό

Διενεργούνται περισσότερες από 1.000 εσωτερικές επιθεωρήσεις, ετησίως. Εσωτερικοί έλεγχοι και επιθεωρήσεις πραγματοποιούνται στα καταστήματα με καθορισμένη συχνότητα. Ομάδα έμπειρων και εξειδικευμένων επιστημονικών στελεχών, διενεργεί ελέγχους τόσο στα σημεία πώλησης των GOODY'S | EVEREST όσο και στις παραγωγικές μονάδες. Στόχος είναι η επιβεβαίωση τήρησης των διαδικασιών και η επαλήθευση των συστημάτων Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων και Ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς τους. Διενεργούνται εργαστηριακές αναλύσεις και δειγματοληψίες, σε χημικές και μικροβιολογικές παραμέτρους, τόσο από εσωτερικά πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια, όσο από συνεργαζόμενα εξωτερικά διαπιστευμένα εργαστήρια.

6. Αξιολόγηση και προσεκτική επιλογή των προμηθευτών και των πρώτων υλών των προϊόντων

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST συνεργάζονται με τους μεγαλύτερους και πιο αξιόπιστους παραγωγούς σε Ευρώπη και Ελλάδα, διατηρώντας μακροχρόνιες σχέσεις εμπιστοσύνης. Οι προμηθευτές, με τους οποίους συνεργάζονται οι εταιρείες, παρέχουν πρώτες και βοηθητικές ύλες, υλικά συσκευασίας, εμπορεύματα, ανταλλακτικά και διάφορα αναλώσιμα.

Οι εταιρείες διατηρούν αρχείο εγκεκριμένων προμηθευτών, το οποίο αναφέρει τον προμηθευτή, το προσφερόμενο προϊόν ή την παρεχόμενη υπηρεσία, το ιστορικό συνεργασίας, καθώς και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του προμηθευτή.

7. Αυστηροί εργαστηριακοί έλεγχοι σε κάθε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας

Ετησίως διενεργούνται πάνω από 55.000 εργαστηριακοί έλεγχοι σε τρόφιμα, για την επαλήθευση κανόνων ατομικής υγιεινής και για θέματα καθαριότητας.

8. Συνεχής εκπαίδευση προσωπικού

Μια ομάδα έμπειρων, ειδικευμένων επιστημονικών στελεχών εκπαιδεύει κάθε χρόνο πλήθος εργαζόμενων σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων, στις οδηγίες εργασίας και στο σύστημα HACCP. Μετά τις εκπαιδεύσεις, διεξάγονται εξετάσεις με συγκεκριμένα κριτήρια επιτυχίας.

9. Αποτελεσματική διαχείριση επικοινωνίας με τους καταναλωτές και πελάτες

Η γνώμη των καταναλωτών και των πελατών μας είναι πολύ σημαντική για τις εταιρείες GOODY'S | EVEREST. Σε αυτό το πλαίσιο, διατηρείται ανοιχτή γραμμή επικοινωνίας, ώστε να υπάρχει άμεση διαχείριση τυχόν παραπόνων με παρεμβάσεις και διορθωτικές ενέργειες, σε όλα τα πεδία δραστηριοτήτων.

10. Διαρκής βελτίωση συστημάτων, μέσω της ετήσιας ανασκόπησης.

Τα Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας που εφαρμόζονται στις εταιρείες GOODY'S | EVEREST, παρέχουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο ανταλλάσσεται και μεταφέρεται τεχνογνωσία, χρησιμοποιούνται μετρήσιμοι δείκτες αποδοτικότητας και παράλληλα διαχέεται σε όλους η πελατοκεντρική αντίληψη και κουλτούρα των εταιρειών.

Σε ετήσια βάση διενεργείται ανασκόπηση όλων των δεικτών ποιότητας και ορίζονται τα νέα δεδομένα και στάδια βελτίωσης σε συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα τμήματα.

Υπευθυνότητα για τους εργαζόμενους

Για τις εταιρείες GOODY'S | EVEREST οι εργαζόμενοι αποτελούν πολύτιμο συνεργάτη στην ανάπτυξή τους και την επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Στο πλαίσιο αυτό, οι εταιρείες φροντίζουν για ένα εργασιακό περιβάλλον, το οποίο χαρακτηρίζεται από ίσες ευκαιρίες, συνεχή εκπαίδευση και επιμόρφωση, αξιοκρατική αξιολόγηση και επιπλέον παροχές. Επίσης, αναγνωρίζοντας την αφοσίωση και την προσφορά τους, παρέχουν στους ανθρώπους τους τη δυνατότητα για συνεχή εξέλιξη μέσω της ανάδειξης των ικανοτήτων τους.

Στατιστικά Στοιχεία ανθρώπινου Δυναμικού:

Ανθρώπινο δυναμικό GOODY'S | EVEREST		
	2018	**2019**
Άνδρες	1.307	1.298
Γυναίκες	1.408	1.380
Σύνολο	**2.715**	**2.678**

Ηλικιακή κατανομή ανθρώπινου δυναμικού 2019			
	<30	**30-50**	**51+**
Άνδρες	427	740	131
Γυναίκες	351	850	179
Σύνολο	**778**	**1.590**	**310**

Κώδικας Δεοντολογίας εργαζομένων

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST, ως θυγατρικές του ομίλου VIVARTIA τηρούν τον κώδικα «Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας VIVARTIA». Σύμφωνα με αυτόν οι συναλλαγές, οφείλουν να διενεργούνται με τρόπο νόμιμο και δεοντολογικό, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και διεθνή νομοθεσία. Αναφορικά με θέματα διαφάνειας και διαφθοράς, υφίστανται συγκεκριμένοι κανόνες και αρχές για τη λήψη επιχειρηματικών δώρων και την αποφυγή δωροδοκίας και χρηματισμού από το σύνολο των εργαζομένων. Ο Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας αναφέρεται στις βασικές αρχές και στους κανόνες που διέπουν το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των εταιρειών GOODY'S | EVEREST. Βασίζεται τόσο σε βέλτιστες πρακτικές, όσο και σε υφιστάμενες

νομικές και κανονιστικές υποχρεώσεις. **Οι Αξίες και οι Αρχές του Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας αποτελούν τη βάση των Πολιτικών και Διαδικασιών των εταιρειών.**

Εκπαίδευση και κατάρτιση

Η διαδικασία εκπαίδευσης μεριμνά για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των εργαζομένων των εταιρειών GOODY'S | EVEREST αλλά και των συνεργαζόμενων καταστημάτων (franchise) σε ετήσια βάση. Τα δομημένα εκπαιδευτικά προγράμματα αφορούν στον εμπλουτισμό των γνώσεων, καθώς και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι των εταιρειών GOODY'S | EVEREST εκπαιδεύονται και μέσω του VIVARTIA Academy που έχει ως στόχο την εκπαίδευση των εργαζομένων στις εταιρείες του ομίλου VIVARTIA, καθώς και επιλεγμένων συνεργατών τους. Η θεματολογία σχετίζεται με διάφορες ειδικότητες ή ειδικές δεξιότητες (soft skills). Ακολουθούν τα στοιχεία σχετικά με την εκπαίδευση των εργαζόμενων κατά τα έτη 2018 και 2019:

Αριθμός εργαζομένων που εκπαιδεύτηκαν	*2018*			*2019*		
	Άνδρες	*Γυναίκες*	*Σύνολο*	*Άνδρες*	*Γυναίκες*	*Σύνολο*
Διευθυντές	138	117	255	116	54	170
Προϊστάμενοι τμημάτων	240	146	386	224	137	361
Υπάλληλοι	721	893	1.614	1.854	1.297	3.151
Εργοδηγοί και εργατικό προσωπικό	93	85	178	118	61	179
Σύνολο	**1.192**	**1.241**	**2.433**	**2.312**	**1.549**	**3.861**

	ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ					
	Σύνολο Ωρών Εκπαίδευσης	**Σύνολο Συμμετεχόντων**	**Ώρες Εξωτερικής Εκπαίδευσης**	**Συμμετοχές Εξωτερικής**	**Ώρες Εσωτερικής Εκπαίδευσης**	**Συμμετοχές Εσωτερικής**
2018	24.173	8.350	4.412	686	19.761	7.664
2019	25.504	8.155	6.822	864	18.682	7.291

	ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ / ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ							
	Managerial & Self Development		**Finance / QA / Operations**		**Production / Procurement / Technical Maintenance**		**Marketing / Sales / Customer Service**	
	Ώρες	*Συμμ/ντες*	*Ώρες*	*Συμμ/ντες*	*Ώρες*	*Συμμ/ντες*	*Ώρες*	*Συμμ/ντες*
2018	1.507	167	16.096	5.587	1.293	692	5.277	1.904
2019	2.480	144	17.386	6.791	1.296	500	4.342	720

Σύστημα Αξιολόγησης Απόδοσης Εργαζομένων

Από τις βασικότερες προτεραιότητες των εταιρειών GOODY'S | EVEREST, είναι η επένδυση στην ανάπτυξη των ανθρώπων τους. Αυτή επιτυγχάνεται μέσα από ξεκάθαρη στοχοθέτηση, συνεχή αναβάθμιση δεξιοτήτων, από εκπαίδευση και ευθυγραμμισμένη πορεία προς την επίτευξη των προσωπικών και εταιρικών στόχων. Στο πλαίσιο αυτό, οι εταιρείες εφαρμόζουν ένα Σύστημα Απόδοσης και Ανάπτυξης των εργαζομένων, το οποίο έχει ως βασικό σκοπό:

- Τη δημιουργία ατομικών στόχων, την προτεραιοποίηση και ευθυγράμμιση αυτών με τους συνολικούς στόχους των εταιρειών
- Την αξιολόγηση επίτευξης των στόχων και ανάπτυξης των δεξιοτήτων κάθε εργαζόμενου, με τρόπο αντικειμενικό και αξιοκρατικό

- Την ανάπτυξη και ανταμοιβή με βάση τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων
- Τη συνεχή βελτίωση δεξιοτήτων μέσα από την εκπαίδευση

Στόχος των εταιρειών GOODY'S | EVEREST, μέσω του συστήματος αξιολόγησης, είναι –πέραν της αμοιβής- να εντοπίζονται οι προκλήσεις για τον κάθε εργαζόμενου και να λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με την εξέλιξη και την απασχόλησή του στο κατάλληλο τμήμα και θέση.

Ίσες Ευκαιρίες και Ανθρώπινα Δικαιώματα

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST υιοθετούν και εφαρμόζουν τον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας του ομίλου VIVARTIA, του οποίου η τελευταία αναθεώρηση πραγματοποιήθηκε το 2015.
Μερικές βασικές αρχές και αξίες του Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας:

- Σεβόμαστε την αξιοπρέπεια και την τιμή όλων των ανθρώπων, ακολουθώντας αξιοκρατική προσέγγιση σε θέματα επιλογής και ανάπτυξης προσωπικού και συνεργατών.
- Ενθαρρύνουμε πρωτοβουλίες και καινοτομίες σε ένα περιβάλλον ευελιξίας, συνεργασίας και εμπιστοσύνης.
- Δημιουργούμε και διατηρούμε ένα υγιές και ασφαλές περιβάλλον εργασίας.

Με βάση τον Κώδικα Δεοντολογίας, οι εταιρείες έχουν αναπτύξει ισχυρή εργασιακή κουλτούρα, κύριο συστατικό της οποίας είναι ο σεβασμός των ανθρωπίνων και εργασιακών δικαιωμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο, οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST ενθαρρύνουν την προάσπιση της διαφορετικότητας, αναγνωρίζοντας πως το ανθρώπινο δυναμικό στελεχώνεται από διαφορετικούς ανθρώπους με ξεχωριστή προσωπικότητα και στόχους.

Υγεία & Ασφάλεια εργαζομένων

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST, έχουν θέσει σε υψηλή προτεραιότητα την προάσπιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, σε όλες τις πτυχές των δραστηριοτήτων τους. Σε αυτό το πλαίσιο, εφαρμόζουν Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία, πιστοποιημένο βάσει του διεθνούς προτύπου OHSAS 18001. Μέσω της συνεχούς παρακολούθησης και βελτίωσης του Συστήματος αυτού, εντοπίζουν, αξιολογούν και ελέγχουν όλα τα σχετικά θέματα με την υγεία και ασφάλεια στην εργασία, καθώς και τα θέματα που σχετίζονται με επαγγελματικούς κινδύνους σε όλες τις παραγωγικές και εμπορικές δραστηριότητές τους. Σε αυτά περιλαμβάνεται και οποιαδήποτε εργασία αντικατάστασης παραγωγικού, ελεγκτικού, υποστηρικτικού και μεταφορικού εξοπλισμού, καθώς και κατασκευαστικά ή επισκευαστικά έργα και εργασίες.

Απόσπασμα από την Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST έχουν ως μόνιμους σκοπούς και δεσμεύονται:
- αφενός για τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών υγείας & ασφάλειας της εργασίας με συστηματικό τρόπο και
- αφετέρου για την πρόληψη για ελαχιστοποίηση των ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών, που επιτυγχάνονται μέσω:

- της εγκατάστασης κατάλληλων προστατευτικών διατάξεων,
- της χρήσης κατάλληλων Μέσων Ατομικής Προστασίας από το προσωπικό,
- της οργάνωσης εργασίας και της παροχής κατάλληλων υποδομών & περιβάλλοντος εργασίας,
- της συνεχούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης σε όλα τα διοικητικά επίπεδα,
- της αναλυτικής καταγραφής ατυχημάτων & των παραλίγο ατυχημάτων, του προσδιορισμού και της
- αξιολόγησης σχετικών παραμέτρων και της λήψης απαραίτητων διορθωτικών / προληπτικών μέτρων.

Σημ. Οι δείκτες παρακολούθησης υγείας και ασφάλειας παρουσιάζονται αναλυτικά στον ετήσιο Απολογισμό Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Δράσεις και παροχές Ανθρωπίνου Δυναμικού:

- ✓ **Παιδική εκδήλωση 24/12/2019 για τα παιδιά των εργαζομένων.**
  Η παιδική χριστουγεννιάτικη εκδήλωση περιλάμβανε μασκότ, εργαστήρια κατασκευών, face painting, ανιματέρ, jugglers, επιδαπέδια παιχνίδια και δώρα για τα παιδιά. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις της κεντρικής διοίκησης και συμμετείχαν πάνω από 70 παιδιά των εργαζομένων.
- ✓ **Γιορτή γυναίκας 8/3/2019:** Χορήγηση ενός συμβολικού δώρου σε όλες τις γυναίκες των εγκαταστάσεων της κεντρικής διοίκησης.
- ✓ **Διάθεση** δωρεάν εισιτηρίων προς το προσωπικό για θεατρικές παραστάσεις σε κεντρικά θέατρα της Αθήνας.
- ✓ **Έκδοση κάρτας προνομίων** για τους εργαζομένους των εταιρειών GOODY'S | EVEREST με προνομιακές εκπτώσεις σε όλα τα brands των εταιρειών.

Εθελοντισμός εργαζομένων

- ✓ **Αιμοδοσία**

Το **2019** πραγματοποιήθηκαν τρεις (3) συνολικά αιμοδοσίες σε συνεργασία με το Νοσοκομείο Νίκαιας, στις οποίες η συνολική **συμμετοχή** έφτασε τα **130 άτομα** και βοηθήσαμε πάνω από **30** συνανθρώπους μας που είχαν ανάγκη για αίμα. Οι αιμοληψίες πραγματοποιήθηκαν στο κεντρικό κτήριο της Διοίκησης στον Δ.Α.Α. ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ, με συμμετοχή των εργαζομένων της κεντρικής Διοίκησης των εταιρειών GOODY'S | EVEREST.

- ✓ **Εθελοντική Δράση: Βάψιμο Παιδικού Σταθμού**

Τα EVEREST σε συνεργασία με την ethelon ανέλαβαν τη διακόσμηση του εξωτερικού τοίχου του 11ου Παιδικού Σταθμού Περιστερίου, σε μια δράση στην οποία συμμετείχαν ενεργά οι άνθρωποι της εταιρείας αλλά και των καταστημάτων μας.

Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

I. Στήριξη παιδιών σε ανάγκη

- ❖ **GOODY'S Burger House/ArGOODaki**

Η εταιρική υπευθυνότητα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της φιλοσοφίας και της κουλτούρας των GOODY'S Burger House. Η μάρκα παραμένει πιστή στο στόχο της να στηρίζει τους συνανθρώπους μας που αντιμετωπίζουν προβλήματα δημιουργώντας συμμαχίες με φορείς και οργανισμούς και ενεργοποιώντας το σύνολο της αλυσίδας των συνεργατών, του δικτύου καταστημάτων και των πελατών της.

Κεντρικό όχημα για την υλοποίηση των προγραμμάτων εταιρικής υπευθυνότητας των GOODY'S Burger House είναι το ArGOODaki, ο πλέον αναγνωρισμένος θεσμός κοινωνικής προσφοράς και αγάπης. Ο θεσμός αυτός είναι διαχρονικά προσανατολισμένος στην υποστήριξη παιδιών και νέων διευκολύνοντας την πρόσβαση σε 3 νευραλγικούς τομείς που είναι θεμελιώδους σημασίας για την εξασφάλιση μιας υγειούς και ποιοτικής διαβίωσης: την εκπαίδευση, τη σίτιση και την ιατρική μέριμνα.

Το 2019, το ArGOODaki, ολοκλήρωσε το έργο του για 18η χρονιά, στηρίζοντας το σημαντικό έργο της ΕΛΕΠΑΠ. Πιο συγκεκριμένα, προσέφερε τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό για την υποστήριξη των θεραπευτικών Προγραμμάτων και της εκπαίδευσης παιδιών με κινητικές αναπηρίες και

αναπτυξιακές δυσκολίες, σε έξι παραρτήματά της ΕΛΕΠΑΠ σε όλη την Ελλάδα.

- **LA PASTERIA/Make a wish**

Για 11η συνεχή χρονιά, το LA PASTERIA υποστήριξε το Make A Wish Ελλάδας, πραγματοποιώντας τις ευχές των παιδιών και φιλοξενώντας τα μαζί με τις οικογένειές τους στα εστιατόρια LA PASTERIA. Το Make A Wish είναι μία ΜΚΟ η οποία στηρίζεται αποκλειστικά σε χορηγίες και δωρεές ιδιωτών και εταιρειών, χωρίς να λαμβάνει κρατική επιχορήγηση. Το 2019 στη LA PASTERIA πραγματοποιήθηκαν 6 ευχές.

II. Υποστήριξη Κοινωνικών δράσεων από καταστήματα των εταιρειών GOODY'S | EVEREST

Πέραν των προγραμμάτων που υποστηρίζονται κεντρικά από τις μάρκες των εταιρειών GOODY'S | EVEREST, τα ίδια τα καταστήματά μας συμμετέχουν σε δράσεις που διοργανώνονται σε τοπικό επίπεδο:

- Υποστήριξη των δράσεων καθαρισμού της παραλίας στην περιοχή ΣΕΦ.
- Υποστήριξη δράσεων της ΜΚΟ Ethelon για την Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντισμού.

III. Χορηγία εκδηλώσεων με θέμα την εκπαίδευση και την νεανική επιχειρηματικότητα

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST συνεργάζονται με φορείς και άλλες εταιρείες για την υποστήριξη εκδηλώσεων και ημερίδων με στόχο την εκπαίδευση και την ενίσχυση των νέων. Ενδεικτικά το 2019 οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST έχουν υποστηρίξει τις παρακάτω διοργανώσεις:

- TEDxPiraeus
- TEDxPanteion,
- Εκδήλωση EESTEC International σε συνεργασία με το Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών του Πολυτεχνείου
- YouthSpeakForum της AIESEC
- Crowdhackathon σε συνεργασία με την Crowdpolicy
- Coding School, **εκπαίδευση** και **εξειδίκευση** νέων σε νέες τεχνολογίες και δικτύωση με την **αγορά εργασίας που διοργανώνεται από το kariera.gr, το Athens Tech College & τη Microsoft Hellas**
- Εκδηλώσεις του Kariera.gr όπως το «Developers Day» (ημέρα καριέρας για IT developers), οι «Ημέρες Καριέρας» και το «Angular Seminar».

IV. Ενίσχυση κοινωνικά ευάλωτων ομάδων

- Έκπτωση σε ανέργους: Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST στηρίζουν έμπρακτα τους ανέργους για 8η συνεχή χρονιά προσφέροντάς τους έκπτωση 10% σε κάθε επίσκεψή τους σε όλα τα καταστήματα. Η ειδική αυτή οικονομική προσφορά εντάσσεται στην πρωτοβουλία του ΟΑΕΔ για παροχή ειδικών τιμών στους κατόχους κάρτας ανεργίας.
- Mentoring από εργαζόμενους των εταιρειών GOODY'S | EVEREST στους εργαζομένους του κοινωνικού καφέ «Myrtillo», στο οποίο εργάζονται σχεδόν αποκλειστικά άτομα από ευπαθείς ομάδες, σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας.
- Προσφορά περισσότερων από **4.000** κιλά τροφίμων στην Τράπεζα Τροφίμων για την κάλυψη αναγκών σίτισης ευπαθών ομάδων.

Περιβαλλοντική Υπευθυνότητα

Για τις εταιρείες GOODY'S | EVEREST η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί προτεραιότητα, καθώς είναι συνυφασμένη με την υπεύθυνη λειτουργία τους. Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST αναλαμβάνουν δράσεις για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, σε όλους τους τομείς

δραστηριοτήτων τους, έχοντας αφουγκραστεί και τις περιβαλλοντικές ανησυχίες των ενδιαφερομένων μερών τους.

Απόσπασμα Περιβαλλοντικής Πολιτικής

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της «αειφόρου ανάπτυξης», εφαρμόζουν και βελτιώνουν σε μόνιμη βάση Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης μέσω του οποίου θέτει συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους για :

• Τη μείωση της κατανάλωσης φυσικών πόρων και ενέργειας,
• την πρόληψη της ρύπανσης του περιβάλλοντος μέσω σχεδιασμού των λειτουργιών της, με κριτήρια ελαχιστοποίησης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης των υλικών παραγωγής και αναλωσίμων,
• την ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση καθώς και την ασφαλή αποθήκευση, μεταφορά & διάθεση των στερεών αποβλήτων / παραπροϊόντων,
• την ελεγχόμενη διαχείριση των αέριων εκπομπών και των παραγόμενων υγρών αποβλήτων.

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST, έχουν καθιερώσει συγκεκριμένες διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων τους, σχετικά με:

- Τα παραγόμενα στερεά απόβλητα,
- την ποιότητα των υγρών αποβλήτων,
- τις αέριες εκπομπές,
- το θόρυβο που προκαλείται από τη λειτουργία των παραγωγικών μονάδων και
- την κατανάλωση ενέργειας, των καυσίμων και του νερού.

Τα στοιχεία που προκύπτουν από τις μετρήσεις των παραπάνω διαδικασιών, αξιολογούνται από τον Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και σε συνεργασία με τα αρμόδια στελέχη, ανάλογα πάντα με τα εκάστοτε συμπεράσματα, υλοποιούνται οι απαραίτητες προληπτικές ή/διορθωτικές ενέργειες.

Καθώς η κλιματική αλλαγή αποτελεί ένα παγκόσμιο φαινόμενο με σημαντικές συνέπειες οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματός τους. Στο πλαίσιο αυτό, παρακολουθούνται συγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί δείκτες, με στόχο την αποτελεσματική καταγραφή των περιβαλλοντικών επιδόσεων τόσο των παραγωγικών μονάδων (OLYMPIC CATERING και HELLENIC CATERING), όσο και των καταστημάτων εστίασης που διαχειρίζεται αποκλειστικά.

Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας

Κατανάλωση ηλ. ενέργειας	2018				2019			
	OLYMPIC CATERING	HELLENIC CATERING	ΚΑΤ/ΤΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ	OLYMPIC CATERING	HELLENIC CATERING	ΚΑΤ/ΤΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (σε MWh)	2.399	12.403	32.761	47.563	1.820	12.141	15.794	29.755

Αέριοι ρύποι

Στις εταιρείες GOODY'S | EVEREST ακολουθείται συγκεκριμένη διαδικασία παρακολούθησης των αερίων εκπομπών, οι οποίες προκαλούνται από τη λειτουργία:

- Των καυστήρων πετρελαίου.
- Των ψυκτικών συγκροτημάτων.

Κατανάλωση νερού

Η παρακολούθηση της κατανάλωσης νερού πραγματοποιείται με συγκεκριμένο τρόπο και μέσω της αξιολόγησης του συνόλου των σχετικών στοιχείων, σε μηνιαία βάση.

Κατανάλωση Νερού σε m^3	2018				2019			
	OLYMPIC CATERING	HELLENIC CATERING	ΚΑΤ/ΤΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ	OLYMPIC CATERING	HELLENIC CATERING	ΚΑΤ/ΤΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Δίκτυο Ύδρευσης	7.535	93.120	193.931	294.586	7.295	96.260	192.232	295.787

Φυσικό Αέριο

Καταστήματα εστίασης : 2.391.900 Kwh (226.720 m^3)

ΚΤ 14Β, OL CAT : 65.033 m^3

Στις παραγωγικές εγκαταστάσεις της HELLENIC CATERING σε Σίνδο και Παλλήνη, το ποσοστό της ποσότητας νερού που απορρίφθηκε στον βιολογικό καθαρισμό, ήταν περίπου 54% το 2018 και περίπου 60% για το 2019, της συνολικής ποσότητας νερού που χρησιμοποιήθηκε στην παραγωγική διαδικασία.

Διαχείριση αποβλήτων

Βασική επιδίωξη των εταιρειών GOODY'S | EVEREST, αποτελεί η ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων, τα οποία προκύπτουν από την παραγωγική διαδικασία. Προς την κατεύθυνση αυτή, κάθε δυνατή προσπάθεια καταβάλλεται, ώστε το μεγαλύτερο ποσοστό των αποβλήτων να ανακυκλώνεται. Όλα τα απόβλητα, ανάλογα με το είδος τους, συλλέγονται σε κατάλληλους κάδους ή σε συγκεκριμένους χώρους από όπου παραλαμβάνονται από αδειοδοτημένους υπεργολάβους διαχείρισης αποβλήτων. Τα στερεά απόβλητα συλλέγονται σε κατάλληλους περιέκτες, ανά κατηγορία στερεού αποβλήτου. Η αποκομιδή τους γίνεται με ελεγχόμενο τρόπο ανάλογα πάντα με τις επιμέρους προκαθορισμένες εναλλακτικές λύσεις, οι οποίες κατηγοριοποιούνται στις παρακάτω μεθόδους:

- Επιστροφή στον προμηθευτή
- Επαναχρησιμοποίηση (από τις εταιρείες των GOODY'S | EVEREST)
- Διάθεση προς ανακύκλωση
- Αποκομιδή (ως απορρίμματα)

Πιο συγκεκριμένα, αναφορικά με τα απόβλητα της OLYMPIC CATERING, το 48% των παραγόμενων αποβλήτων του 2018 και το 53,3% των αποβλήτων του 2019, δόθηκαν στις κατάλληλες δομές του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΑΙΑ) προς ανακύκλωση και αφορούν τις κατηγορίες πλαστικό, χαρτί, μέταλλο, ξύλο και γυαλί.

Μέθοδος διαχείρισης αποβλήτων Ποσότητες (%)	2018		2019	
	OLYMPIC CATERING	HELLENIC CATERING	OLYMPIC CATERING	HELLENIC CATERING
Ανακύκλωση	48%	25%	53,3%	47%
ΧΥΤΑ	52%	75%	46,7%	53%

Οι παραγωγικές μονάδες της HELLENIC CATERING συνεργάζονται επίσης με αδειοδοτημένες εταιρείες για την ανακύκλωση των παραγόμενων αποβλήτων τους.

Στα καταστήματα των εταιρειών GOODY'S | EVEREST, η ανακύκλωση πραγματοποιείται σε συνάρτηση με τις υποδομές του εκάστοτε δήμου, στα διοικητικά όρια του οποίου λειτουργεί το

κατάστημα. Οι εργαζόμενοι και κυρίως οι πελάτες ενθαρρύνονται να τοποθετούν τα απορρίμματα στους ειδικούς κάδους ανακύκλωσης, οι οποίοι στη συνέχεια μεταφέρονται στους αντίστοιχους κάδους του εκάστοτε δήμου. Σημειώνεται επίσης, ότι στα καταστήματα ανακυκλώνεται το σύνολο των ποσοτήτων των μαγειρικών ελαίων. Πιο συγκεκριμένα, το 2018 δόθηκαν προς ανακύκλωση 179 τόνοι, ενώ το 2019 δόθηκαν 262 τόνοι μαγειρικών ελαίων.

Πρωτοβουλίες μείωσης περιβαλλοντικού αποτυπώματος

EVEREST Lets Go Green

Το 2019, η εταιρεία EVEREST ανέλαβε την πρωτοβουλία να καταργήσει το πλαστικό καλαμάκι, αντικαθιστώντας το με καλαμάκι βιοδιασπώμενο πιο φιλικό στο περιβάλλον. Είναι η πρώτη αλυσίδα εστίασης στην Ελλάδα που προχώρησε σε μια τόσο σημαντική κίνηση, η οποία έχει ως αποτέλεσμα μια μείωση της τάξεως των 10 τόνων πλαστικού σε ετήσια βάση. Παράλληλα, προχώρησε και στην κατάργηση του πλαστικού αναδευτήρα, αντικαθιστώντας τον με αντίστοιχο ξύλινο.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη συνολική μείωση του όγκου των συσκευασιών μιας χρήσης, τα EVEREST προχώρησαν στην προσφορά κινήτρων στους πελάτες τους, όπως η έκπτωση € 0,10 στον καφέ για όποιον φέρει το δικό του ποτήρι. Επιπλέον, προσέθεσαν στα καταστήματα ειδικά corners στα οποία διατίθεται μια γκάμα επαναχρησιμοποιούμενων αντικειμένων η οποία διαρκώς ανανεώνεται (ποτήρια, θερμός, υφασμάτινες τσάντες).

Οι παραπάνω κινήσεις εντάσσονται στη γενικότερη στρατηγική μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της αλυσίδας, η οποία περιλαμβάνει:

- Διαρκή διερεύνηση για τη βελτίωση των υλικών συσκευασίας
- Διαρκείς παρεμβάσεις για τη βελτίωση του συνολικού συστήματος διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών
- Διαρκή παρακολούθηση και στοχευμένες παρεμβάσεις βελτίωσης δεικτών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και κατανάλωσης νερού

Πέραν της ουσιαστικής συνεισφοράς στην προστασία του περιβάλλοντος, το αντίκτυπο των δράσεων των EVEREST είναι ιδιαίτερα σημαντικό στον τομέα της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης του κόσμου. Τα θέματα ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης εντάσσονται στο διαρκές πλάνο εκπαίδευσης του προσωπικού μας, ενώ φροντίζουμε να ενημερώνουμε και να προτρέπουμε τους πελάτες μας να συμμετάσχουν στην προσπάθεια μέσα από μικρές αλλαγές σε καθημερινές συνήθειες. Πέραν της επικοινωνίας εντός των καταστημάτων, η προτροπή αυτή επικοινωνείται τόσο μέσω των social media όσο και μέσω του website www.letsgogreen.everest.gr.

GOODY'S Burger House: Νέα υλικά συσκευασίας

Στο πλαίσιο διαρκούς βελτίωσης τω συσκευασιών, τα GOODY'S Burger House προχωρούν στη σταδιακή αντικατάσταση των υφιστάμενων συσκευασιών με συσκευασίες που χρησιμοποιούν το νέο χαρτί «Browncolor», το οποίο είναι πλήρως ανακυκλώσιμο και βιοδιασπώμενο ενώ διαθέτει πιστοποίηση FSC το οποίο σημαίνει ότι παράγεται από ξύλο το οποίο έχει καλλιεργηθεί για αυτό το σκοπό.

Δράση Ενημέρωσης & Ευαισθητοποίησης του προσωπικού των γραφείων

Με αφορμή το **European Week of Waste Reduction (EWWR) της Κομισιόν** το οποίο για το 2019 είχε οριοθετηθεί ανάμεσα στις ημερομηνίες 16 & 24/11, οργανώθηκε ένα πρόγραμμα ευαισθητοποίησης στα κεντρικά γραφεία των GOODY'S | EVEREST. Βασικός σκοπός ήταν ο σχεδιασμός ενός πλαισίου δράσεων και ενημερώσεων για τη συγκεκριμένη εβδομάδα, εστιασμένο γύρω από τους 3 άξονες που προωθεί το EWWR: Reduce-Reuse-Recycle. Τόσο οι επιμέρους

δράσεις όσο και η επικοινωνία της ενέργειας σχεδιάστηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε να λειτουργήσουν πρωτίστως ως πρόσκληση προς στους εργαζόμενους να ενημερωθούν καλύτερα ή να συμμετάσχουν εθελοντικά, αν το επιθυμούν.

Κάθε ημέρα της εβδομάδας ήταν αφιερωμένη σε μια θεματική. Περιελάμβανε μια δράση, την οποία ακολουθούσε στη συνέχεια η αποστολή σχετικού email με πληροφορίες και οδηγίες. Η εβδομάδα κορυφώθηκε την Παρασκευή 22/11 με μια Καλλιτεχνική Δράση Upcycling: Ένα έργο που συμβολίζει τη δέσμευση των εργαζόμενων για τη μείωση των αποβλήτων τοποθετήθηκε στον χώρο της εισόδου της εταιρείας. Δημιουργήθηκε από τον καλλιτέχνη Σταύρο Γεωργίου http://www.stavros-art.com/ από ανακυκλώσιμα υλικά. Οι εργαζόμενοι της εταιρείας κατά την είσοδό τους στα γραφεία συμπλήρωσαν το έργο τοποθετώντας συμβολικά ένα πλαστικό καπάκι.

Η ανταπόκριση των εργαζόμενων ήταν πολύ καλή, με θετικά σχόλια για το σύνολο της ενέργειας και την πληροφόρηση που μοιράστηκε. Ιδιαίτερα η καλλιτεχνική δράση upcycling της τελευταίας ημέρας ήταν πολύ επιτυχημένη με τη συμμετοχή σχεδόν όλων των εργαζόμενων που βρέθηκαν στο κτήριο εκείνη την ημέρα.

Ο όγκος συσκευασιών μιας χρήσης στο κυλικείο της εταιρείας κατά τους 2 πρώτους μήνες μετά τη διεξαγωγή της ενέργειας μειώθηκε κατά 18%. Επιπλέον, συγκεντρώθηκαν περισσότερες από 30 μεγάλες μαύρες σακούλες με ρούχα για τη RECYCOM.

Εσωτερικός έλεγχος και διαχείριση κινδύνων

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου ελέγχει τη λειτουργία των δικλείδων ασφαλείας που έχουν θεσπιστεί, ως απάντηση στα σχετικά επιχειρηματικά ρίσκα. Το Τμήμα διενεργεί πολυάριθμους ελέγχους ετησίως, βάσει εγκεκριμένου από τη Διοίκηση audit plan, τα αποτελέσματα των όποιων συγκεντρώνονται και παρουσιάζονται, ανά τρίμηνο, στην Επιτροπή Ελέγχου του ομίλου VIVARTIA.

Επίσης, εφαρμόζοντας την αρχή της πρόληψης, οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST, σε επίπεδο Διοίκησης, τηρούν αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων, καθώς έχουν αναγνωρίσει, αξιολογούν συνεχώς και προτεραιοποιούν ενδεχόμενους επιχειρηματικούς και λειτουργικούς κινδύνους, χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα ή εφαρμόζοντας εξειδικευμένες στρατηγικές, προκειμένου να περιορίσουν την έκθεση σε αυτούς.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους επιχειρηματικούς κινδύνους παρατίθενται στην Οικονομική Έκθεση 2019 τόσο της εταιρείας GOODY'S, όσο και στην Οικονομική Έκθεση 2019 της εταιρείας EVEREST.

Τέλος, οι εταιρείες στο πλαίσιο εφαρμογής του Νέου Γενικού Κανονισμού Προσωπικών Δεδομένων (25/05/2018), προέβησαν σε όλες εκείνες τις ενδεδειγμένες ενέργειες προκειμένου να υιοθετήσουν τις κατάλληλες πρακτικές, οδηγίες, πολιτικές και κατευθύνσεις προκειμένου να είναι σύννομες, σε όλα τα επίπεδα δραστηριοτήτων τους, με τις απαιτήσεις του Κανονισμού.

Βάσει αυτού του γεγονότος, διαμορφώθηκε συγκεκριμένη Επιτροπή Συμμόρφωσης η οποία, σε συνεργασία και με εξειδικευμένο εξωτερικό συνεργάτη σε θέματα προσωπικών δεδομένων, έχει ως αντικείμενο τον συντονισμό και την εποπτεία όλων των δράσεων που αναλαμβάνονται από τις εταιρείες και από τις εκάστοτε Διευθύνσεις για τη συμμόρφωσή τους με τα προβλεπόμενα του Νέου Κανονισμού.

Η Επιτροπή Συμμόρφωσης απαρτίζεται από εξειδικευμένα για τον σκοπό αυτό στελέχη των εταιρειών, διαθέτει ορισμένο Κανονισμό Λειτουργίας και υπάγεται οργανωτικά στα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών.

Διαχείριση θεμάτων διαφάνειας και διαφθοράς

Οι εταιρείες GOODY'S | EVEREST τηρούν τον «Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας VIVARTIA», σύμφωνα με τον οποίο, οι συναλλαγές οφείλουν να διενεργούνται με τρόπο νόμιμο και δεοντολογικό, βάσει της ισχύουσας εθνικής και διεθνούς νομοθεσίας. Αναφορικά με θέματα διαφάνειας και διαφθοράς, υφίστανται συγκεκριμένοι κανόνες και αρχές για τη λήψη επιχειρηματικών δώρων, καθώς και την αποφυγή δωροδοκίας και χρηματισμού, από το σύνολο των εργαζομένων. Παράλληλα, έχει θεσπιστεί «Κώδικας Δεοντολογίας που διέπει τη διενέργεια προμηθειών ειδών & υπηρεσιών», σύμφωνα με τον οποίο υφίστανται συγκεκριμένα πρότυπα και αρχές που καθορίζουν τη σχέση εργαζομένων και προμηθευτών, αναφορικά με την προσφορά ή λήψη δώρων. Επιπλέον, και οι ίδιοι οι προμηθευτές οφείλουν να σέβονται και να τηρούν τον σχετικό «Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών / Συνεργατών» που έχει αναπτυχθεί και να συναλλάσσονται με την εταιρεία μέσα στο συγκεκριμένο πλαίσιο.

Στόχος των εταιρειών GOODY'S | EVEREST είναι να συναλλάσσονται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη με τρόπο έντιμο και ορθό, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία.

Αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων

Με γνώμονα την αρχή της πρόληψης, στις εταιρείες τηρείται ο «Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας VIVARTIA», μέσω του οποίου θεσπίζονται ειδικά μέτρα και πρακτικές, ώστε να αποφεύγονται περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων. Βασική αρχή των εταιρειών είναι πως οι εργαζόμενοι θα πρέπει να είναι ελεύθεροι από θέματα σύγκρουσης συμφερόντων, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν την κρίση, την αντικειμενικότητα ή την πίστη τους προς τις εταιρείες. Ανάμεσα σε αυτά, συγκαταλέγονται θέματα άσκησης παράλληλων δραστηριοτήτων, κανόνες και κωλύματα αναφορικά με την πρόσληψη και απασχόληση συγγενών, η Πολιτική Ασφάλειας Πληροφοριών, καθώς και το πλαίσιο διαχείρισης εμπιστευτικών πληροφοριών.

Αναλυτικότερα το πλαίσιο δράσεων των εταιρειών GOODY'S | EVEREST περιγράφεται στον Ετήσιο Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας 2019 ο οποίος συντάσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα GRI-Standards

10.2 Όμιλος ATTICA

Πολιτικές που εφαρμόζει ο όμιλος ATTICA και αποτελέσματα αυτών

Εταιρική Υπευθυνότητα και Διοίκηση

Ο όμιλος ATTICA δίνει μεγάλη έμφαση σε θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας. Ειδικότερα:

- Υιοθετούμε υπεύθυνες πολιτικές και πρακτικές σε όλο το εύρος της επιχειρηματικής μας λειτουργίας.
- Επιδιώκουμε την επιχειρηματική μας ανάπτυξη παράλληλα με την ανάπτυξη των συνεργατών μας και τη στήριξη των τοπικών κοινωνιών.
- Καλλιεργούμε ένα εργασιακό περιβάλλον με κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας και προσφέρουμε ευκαιρίες εκπαίδευσης στους εργαζομένους μας.
- Προστατεύουμε την ασφάλεια και υγεία των επιβατών μας και προσφέρουμε την καλύτερη δυνατή ταξιδιωτική εμπειρία.

- Ενσωματώνουμε αρχές βιώσιμης ανάπτυξης στις διαδικασίες μας και εφαρμόζουμε περιβαλλοντικά ορθές επιχειρηματικές πρακτικές.

Η ATTICA υπήρξε η 1η εταιρία στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας παγκοσμίως που εξέδωσε και συνεχίζει να εκδίδει Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες GRI Standards του Global Reporting Initiative. Με την έκδοση του Απολογισμού, στοχεύουμε στην ενίσχυση του διαλόγου σε θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας με όλους τους Κοινωνικούς Εταίρους, καθώς περιγράφουμε με διαφάνεια και σαφήνεια τις ενέργειες, τα αποτελέσματα και τους στόχους μας, καθώς και την πρόοδο που έχουμε πετύχει, αλλά και τις περιοχές που πρέπει να ενισχύσουμε τις προσπάθειές μας ώστε να βελτιωθούμε περαιτέρω.

Την ίδια στιγμή, εργαζόμαστε καθημερινά και υλοποιούμε σειρά ενεργειών για την εμπέδωση της Εταιρικής Υπευθυνότητας στον όμιλο ATTICA, οι οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνουν:

- Την πραγματοποίηση της Ετήσιας Συνάντησής μας για την Εταιρική Υπευθυνότητα, για 5η συνεχόμενη χρονιά με συνεχώς αυξανόμενη συμμετοχή διοικητικών στελεχών.
- Την πρόσκληση για συμμετοχή σε ηλεκτρονικό διαδραστικό εκπαιδευτικό σεμινάριο (e learning) όλων των εργαζομένων στα γραφεία μας, προκειμένου να ενισχύσουν τις γνώσεις τους και να εξοικειωθούν με τις αρχές και πρακτικές της Εταιρικής Υπευθυνότητας.
- Την ανάπτυξη Στρατηγικής Εταιρικής Υπευθυνότητας 2018 – 2020 μέσω ποσοτικής αξιολόγησης, στο πλαίσιο της οποίας αξιολογήσαμε ποσοτικά το επίπεδο Εταιρικής Υπευθυνότητας και καθορίσαμε την επιδιωκόμενη επίδοση έως το 2020, θέσαμε συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους σε 7 Περιοχές Εταιρικής Υπευθυνότητας και αναγνωρίσαμε τις Περιοχές, υπο-Περιοχές και Διαστάσεις όπου πρέπει να εστιάσουμε. Στη συνέχεια, καθορίσαμε 104 συγκεκριμένες μελλοντικές ενέργειες και υπεύθυνους εργαζομένους για κάθε ενέργεια στις 7 Περιοχές που αποτελούν το Σχέδιο Δράσης Εταιρικής Υπευθυνότητας 2018-2020, τις οποίες έχουμε ενσωματώσει στους στόχους του ομίλου ATTICA. Αξίξει να σημειωθεί ότι περισσότεροι από 200 συμμετέχοντες από όλο τον κόσμο ενημερώθηκαν κατά τη διάρκεια 2 σχετικών ηλεκτρονικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων (webinars) του European Foundation for Quality Management (EFQM) σχετικά με τη μεθοδολογία μας για την ανάπτυξη της Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης Εταιρικής Υπευθυνότητας.

Βραβεύσεις – Διακρίσεις για το 2019

Ο όμιλος ATTICA κατά το 2019 απέσπασε τα ακόλουθα βραβεία:

- Την 06/03/2019 ο όμιλος ATTICA ανακοίνωσε τη χρυσή του διάκριση στα GREEK HOSPITALITY AWARDS 2019, που διοργανώθηκαν από την ETHOS MEDIA. Ειδικότερα, ο όμιλος ATTICA βραβεύτηκε με το χρυσό βραβείο στην κατηγορία «Καλύτερη Ελληνική Ακτοπλοϊκή Εταιρεία».
- Την 08/04/2019 ο όμιλος ATTICA ανακοίνωσε τη χρυσή διάκρισή του στα Loyalty Awards 2019 που διοργανώθηκαν από την Boussias Communications. Ειδικότερα, ο όμιλος ATTICA βραβεύτηκε με το χρυσό βραβείο στην κατηγορία Best in Loyalty & Engagement (Travel) για το πρόγραμμα επιβράβευσης Seasmiles.
- Την 02/05/2019 ο όμιλος ATTICA ανακοίνωσε τη βράβευσή του με πέντε (5) βραβεία στα Tourism Awards 2019, που διοργανώθηκαν από τη Boussias Communications. Ειδικότερα έλαβε τα ακόλουθα βραβεία: α) Gold βραβείο στην κατηγορία «Καινοτόμο Concept» – Eurail – Interrail Greek islands pass 5 προορισμών εσωτερικού, β) Gold βραβείο στην κατηγορία «On Line Strategy» – Online Performance Marketing SUPERFAST FERRIES, γ) Silver βραβείο στην κατηγορία «Προγράμματα Επιβράβευσης» – Πρόγραμμα Επιβράβευσης SEASMILES, δ) Silver βραβείο στην κατηγορία «Storytelling Experience» – Ενέργεια «Η Αθέατη Ομορφιά του

Αιγαίου» BLUE STAR FERRIES, ε) Silver βραβείο στην κατηγορία «Social Media Presence» – Social Media της HELLENIC SEAWAYS.

Οι εργαζόμενοι μας

Η επιχειρηματική μας επιτυχία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τους εργαζόμενους μας και ως εκ τούτου πολιτική μας είναι η καλλιέργεια ενός εργασιακού περιβάλλοντος που διασφαλίζει κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας.

Ο όμιλος ATTICA στις 31/12/2019 απασχολούσε 1.595 εργαζόμενους. Επισημαίνουμε ότι λόγω της εποχικότητας της ακτοπλοικής δραστηριότητας, ο αριθμός των εργαζομένων στα πλοία αυξάνεται κατά την καλοκαιρινή περίοδο και μειώνεται κατά τους χειμερινούς μήνες. Λαμβάνοντας υπόψιν το στοιχείο αυτό, το 2019 κατά μέσο όρο απασχολήθηκαν 1.779 εργαζόμενοι[1].

Το 100% των εργαζομένων μας έχουν συμβάσεις πλήρους απασχόλησης, εκ των οποίων το 88,9% έχουν συμβάσεις αορίστου χρόνου. Ο μέσος όρος παραμονής των εργαζομένων στα γραφεία και στα πλοία υπερβαίνει τα 14 και 10 έτη αντίστοιχα.

Κύρια δέσμευση μας αποτελεί η ισότιμη αντιμετώπιση των εργαζόμενων μας και η σύνδεση της επαγγελματικής τους εξέλιξης αποκλειστικά με την απόδοση και τις ικανότητές τους. Στο πλαίσιο αυτό, αξιολογήσαμε το σύνολο των εργαζομένων μας στα πλοία ενώ είμαστε στο στάδιο αναθεώρησης του συστήματος αξιολόγησης για τους εργαζόμενους των γραφείων μας.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην ισότιμη αντιμετώπιση των γυναικών με το συνολικό ποσοστό των γυναικών στα γραφεία και στα πλοία είναι 54,8% και 6,4% αντίστοιχα. Αξίζει να σημειωθεί ότι μέσα στο 2019, δεν υπήρξε κανένα παράπονο ή καταγγελία για πρακτικές εργασίας και κανένα περιστατικό διακριτικής μεταχείρισης εργαζομένων.

Καθώς, βασική μας προτεραιότητα είναι η δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας στα πλοία και στα γραφεία μας, πραγματοποιούμε συνεχείς εκπαιδεύσεις σε θέματα Υγείας & Ασφάλειας. Κατά τη διάρκεια του 2019:

- Υλοποιήσαμε εσωτερικά γυμνάσια σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας (όπως αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης) στο 100% των εργαζομένων στα πλοία μας.
- Δεν υπήρξαν εργαζόμενοι με υψηλή πιθανότητα εμφάνισης ή κίνδυνο εκδήλωσης ασθενειών σχετιζόμενη με την εργασία τους.
- Δεν καταγράφτηκε κανένα περιστατικό επαγγελματικών ασθενειών.
- Δεν υπήρξε κανένα θανατηφόρο ατύχημα.
- Σημειώθηκαν 32 τραυματισμοί σε μέλη του πληρώματός μας, χωρίς να σημειωθεί κανένα ατύχημα στους εργαζομένους στα γραφεία.

Παράλληλα, επενδύουμε στους ανθρώπους μας, δίνοντας ουσιαστικές δυνατότητες εκπαίδευσης και ανάπτυξης έτσι ώστε να παρέχονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες εργασίας και εξέλιξης. Το 2019 πραγματοποιήσαμε συνολικά πάνω από 30 εκπαιδευτικά προγράμματα, η συνολική διάρκεια των οποίων ξεπέρασε τις 5.900 ώρες εκπαίδευσης με μέσο όρο ωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο στα γραφεία και στα πλοία 20,6 και 0,1 αντίστοιχα (χωρίς να περιλαμβάνονται τα εσωτερικά γυμνάσια που υλοποιούνται στα πλοία).

Για την Κοινωνία

Επιδιώκουμε να συνεισφέρουμε ουσιαστικά και έμπρακτα στην υποστήριξη της κοινωνίας και στη στήριξη των τοπικών κοινωνιών που επηρεάζονται από τις δραστηριότητές μας, ώστε να συμβάλλουμε στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της ευημερίας της κοινωνίας.

[1] Τα στοιχεία αναφέρονται στο μέσο όρο της 01/03/2019 και 01/07/2019 για τους εργαζομένους στα πλοία λόγω της εποχικότητας στην σύνθεση των πληρωμάτων και την 31/12/2019 για τους εργαζομένους στα γραφεία.

Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2019:

- Υποστηρίξαμε κοινωνικές δράσεις στο σύνολο των νησιών που δραστηριοποιούμαστε.
- Χορηγήσαμε μεγάλο αριθμό εκπτωτικών εισιτηρίων για περιβαλλοντικές, κοινωνικές, αθλητικές δράσεις και δράσεις υγείας που πραγματοποιήθηκαν στην συντριπτική τους πλειοψηφία στις τοπικές κοινωνίες που δραστηριοποιούμαστε.
- Στηρίξαμε με χορηγίες και δωρεές διάφορους οργανισμούς, κοινωνικές ομάδες και φιλανθρωπικά ιδρύματα.
- Υποστηρίξαμε την ισότιμη πρόσβαση των κατοίκων σε νησιά στην εκπαίδευση και στα πολιτιστικά δρώμενα, μέσω του προγράμματος «Άγονη Γραμμή Γόνιμη».
- Συνεχίσαμε τη δράση «Ελληνικές Κοινότητες Ιταλίας - Ένα ταξίδι στα γράμματα», μια πρωτοβουλία για τη διάδοση της Ελληνικής γλώσσας και του Ελληνικού πολιτισμού στις Ελληνικές Κοινότητες της Ιταλίας, εκεί όπου ακόμα και σήμερα χτυπά ολοζώντανη η καρδιά μιας άλλης Ελλάδας.
- Παρείχαμε ειδικές εκπτώσεις για 4η χρονιά στους επισκέπτες των νησιών που δέχθηκαν έντονες προσφυγικές ροές τα τελευταία χρόνια, με στόχο την τόνωση της τουριστικής τους κίνησης.
- Συνεχίσαμε για 6η χρονιά το πρόγραμμα «Πρώτες Βοήθειες» σε συνεργασία με την Εθελοντική Διασωστική Ομάδα Κρίσεων (ΕΔΟΚ). Συνολικά, από την έναρξη του προγράμματος έχουν υλοποιηθεί σεμινάρια παροχής Πρώτων Βοηθειών στα νησιά Τήλο, Αμοργό, Σαντορίνη, Πάρο, Νάξο και το 2019 σε Λέρο και Σύμη, με πάνω από 670 συμμετέχοντες (εκ των οποίων 169 μέσα στο 2019), συνεισφέροντας ουσιαστικά στη μετάδοση πολύτιμων γνώσεων για την παροχή Πρώτων Βοηθειών και την καλλιέργεια του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης προς τους συνανθρώπους μας. Επιπλέον, το 2019 πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια Α' Βοηθειών και για τους εργαζόμενους στα γραφεία του ομίλου ATTICA, στα οποία συμμετείχαν συνολικά 75 εργαζόμενοι και συνεχίζονται έως και σήμερα.
- Υλοποιήσαμε για 11η συνεχή χρονιά το Πρόγραμμα Εθελοντικής Αιμοδοσίας «Δεσμοί Αίματος» και συγκεντρώσαμε 99 μονάδες αίματος από εθελοντές αιμοδότες εργαζομένους μας στα γραφεία και στα πλοία.
- Συμμετείχαμε στον 3ο φιλανθρωπικό αγώνα No Finish Line καλύπτοντας συνολικά 1.560 χιλιόμετρα για την ενίσχυση της Ένωσης «Μαζί για το Παιδί» και κατακτήσαμε την 1η θέση ανάμεσα στις 18 εταιρίες με 60-119 δρομείς και την 18η θέση στη γενική κατάταξη μεταξύ 100 συμμετεχόντων εταιρειών.

Στο πλαίσιο της δέσμευσης μας για την ανάπτυξη των συνεργατών μας, δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στις συνεργασίες μας με τους προμηθευτές. Καθώς αναγνωρίζουμε ότι έχουμε την ηθική υποχρέωση να επηρεάζουμε θετικά και να προωθούμε τις αρχές της Εταιρικής Υπευθυνότητας στην εφοδιαστική αλυσίδα μας, επιλέγουμε τους προμηθευτές με υπευθυνότητα και δίνουμε προτεραιότητα σε τοπικούς και εγχώριους προμηθευτές, καθώς και στις μακροχρόνιες συνεργασίες που έχουν αναπτυχθεί.

Για τους Επιβάτες μας

Καθώς η ασφάλεια και υγεία των επιβατών στα πλοία αποτελεί αδιαπραγμάτευτη υποχρέωσή μας, δεσμευόμαστε να τους προσφέρουμε την καλύτερη δυνατή ταξιδιωτική εμπειρία και να ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες και προσδοκίες τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους.

Στο πλαίσιο αυτό εντός του 2019:

- Ενημερώσαμε τους επιβάτες μας και συμβάλαμε στην ευαισθητοποίησή τους σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, τον πολιτισμό και την υγεία με την προβολή σχετικών μηνυμάτων μέσω των digital monitors που διαθέτει η πλειοψηφία των πλοίων του στόλου μας.

- Συνεχίσαμε να επικοινωνούμε τα προϊόντα και τις υπηρεσίες μας με υπευθυνότητα, με αποτέλεσμα τη μη ύπαρξη περιστατικού μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και προαιρετικούς κώδικες marketing, διαφήμισης, προώθησης, πληροφόρησης και σήμανσης προϊόντων και υπηρεσιών.
- Δεν υπήρξε κανένα περιστατικό μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς αναφορικά με τη χρήση των προϊόντων και υπηρεσιών μας ή τις επιπτώσεις τους στην υγεία και ασφάλεια.
- Δεχτήκαμε 45 επιθεωρήσεις στα πλοία μας από τοπικές αρχές, για υγιεινή και ασφάλεια τροφίμων, χωρίς να καταγραφεί περιστατικό μη συμμόρφωσης.
- Συντάξαμε πολιτικές και διαδικασίες για τη συμμόρφωσή μας με τις απαιτήσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων, όπως την Πολιτική Εκπαίδευσης των Εργαζομένων σε θέματα του Κανονισμού GDPR (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και τη διαδικασία Διαχείρισης Παραβίασης Προσωπικών Δεδομένων / Αντιμετώπισης Περιστατικών Παραβίασης Προσωπικών Δεδομένων.
- Έχουμε επικοινωνήσει στους αναδόχους διαδικασία ενημέρωσης και τις απαιτούμενες πληροφορίες σε περιπτώσεις ανάκλησης προϊόντων ή υπηρεσιών από τα καταστήματα, εστιατόρια και άλλους χώρους εστίασης των πλοίων μας.
- Αποστείλαμε 2.813 ενημερώσεις για την εξυπηρέτηση επιβατών στα πλοία μας, εκ των οποίων 596 για επιβάτες με μειωμένη κινητικότητα και 12 για επιβάτες με ευαισθησία σε αλλεργιογόνες ουσίες.

Για το Περιβάλλον

Βασική μας δέσμευση είναι να λειτουργούμε υπεύθυνα προς το περιβάλλον και να διεξάγουμε τις δραστηριότητες μας με τρόπο που περιορίζει τον περιβαλλοντικό μας αντίκτυπο, ο οποίος αναπόφευκτα προκύπτει από τη λειτουργία μας. Για το λόγο αυτό, υλοποιούμε σχετικές πρωτοβουλίες στις ακόλουθες κύριες ενότητες:

1. Ποιότητα Αέρα και Ενέργεια

Καθώς επιδιώκουμε να λειτουργούμε και να διεξάγουμε τις δραστηριότητές μας με περιβαλλοντικά υπεύθυνο τρόπο:

- Καταγράφουμε τις περιβαλλοντικές μας επιδόσεις.
- Έχουμε εφοδιάσει όλα τα πλοία μας στα δρομολόγια εξωτερικού με πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.
- Συζητούμε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια συναντήσεων της επιτροπής Ασφάλειας.
- Αξιολογούμε ετησίως την επίδραση μας στο περιβάλλον, μέσω του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζουμε.

Επίσης, επιχειρούμε να διαχειριστούμε το κλιματικό μας αποτύπωμα, να μειώσουμε την επίδραση στη στοιβάδα του όζοντος και στην ατμόσφαιρα καθώς και να ελέγξουμε τα επίπεδα θορύβου. Ειδικότερα:

- Προκειμένου να αναγνωρίσουμε τις πηγές από τις οποίες μπορεί να μειωθεί η περιβαλλοντική μας επίδραση, υπολογίζουμε τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ανά πηγή ενέργειας που χρησιμοποιούμε, οι κυριότερες εκ των οποίων περιλαμβάνουν το πετρέλαιο (για την κίνηση και ηλεκτροδότηση των πλοίων) και την ηλεκτρική ενέργεια (για τη λειτουργία των γραφείων).
- Κατά τη συντήρηση των γραφείων και των πλοίων απαιτούμε οι προμηθευτές μας να μη χρησιμοποιούν ως ψυκτικό μέσο υλικά με σημαντική επίδραση στη στιβάδα του όζοντος.
- Προβαίνουμε σε ενέργειες που μειώνουν την επίδραση μας σε αέριους ρύπους προερχόμενους κυρίως από τη λειτουργία των μηχανών των πλοίων.
- Καταβάλλουμε προσπάθειες να περιορίσουμε την ηχητική όχληση των πλοίων μας.

2. Πρώτες Ύλες και Στερεά Απορρίμματα

Καθώς αναγνωρίζουμε ότι οι πρώτες ύλες δεν είναι ανεξάντλητες:

- Έχουμε θέσει ως προτεραιότητα την αποδοτικότερη χρήση φυσικών πόρων και εφαρμόζουμε προγράμματα διαχείρισης υλικών.
- Υλοποιούμε ενέργειες για τη μείωση των χρησιμοποιούμενων υλικών.
- Μεριμνούμε για την επαναχρησιμοποίηση αναλωσίμων, όπου αυτό είναι δυνατό.
- Ανακυκλώνουμε υλικά (όπως χαρτί, μπαταρίες, toners, μαγειρικά έλαια και λιπαντικά) όπου είναι εφικτό.
- Διαχειριζόμαστε ορθολογικά τα στερεά απόβλητα.

3. Νερό και Υγρά Απόβλητα

Καθώς επιδιώκουμε να συμβάλλουμε μακροπρόθεσμα στην καλύτερη διαχείριση υδάτινων πόρων:

- Ελέγχουμε την κατανάλωση νερού μέσω διαφόρων ενεργειών, καθώς μεταξύ άλλων χρησιμοποιούμε εκτεταμένα θαλασσινό νερό έπειτα από κατάλληλη επεξεργασία, πραγματοποιούμε μόνο τους απαραίτητους εξωτερικούς καθαρισμούς σε περιπτώσεις βροχόπτωσης ή κακοκαιρίας και έχουμε τοποθετήσει ειδικές σημάνσεις υπενθύμισης των επιβατών και των εργαζομένων για την υπεύθυνη χρήση του νερού στους χώρους διαμονής, υγιεινής και εστίασης των πλοίων της BLUE STAR FERRIES και SUPERFAST FERRIES.
- Διαχειριζόμαστε ορθολογικά τα υγρά απόβλητα, καθώς παρακολουθούμε τακτικά τη λειτουργία του συστήματος επεξεργασίας λυμάτων, παραδίδουμε τα υγρά απόβλητα από τα πλοία μας σε αδειοδοτημένους παρόχους στα λιμάνια και συμμορφωνόμαστε με τους σχετικούς κανονισμούς διαχείρισης σεντινόνερων και θαλάσσιου έρματος.
- Αναγνωρίζουμε τη σημασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και την ευθύνη μας για τη μείωση του κινδύνου διατάραξής της και προβαίνουμε σε ενέργειες για την προστασία της, όπως η κατασκευή και δωρεάν διανομή τασακιών ακτής σε επιβάτες και πολίτες.

Το 2019 πραγματοποιήσαμε σειρά ενεργειών για την καλύτερη διαχείριση και μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, καθώς ενδεικτικά:

- Υλοποιήσαμε εσωτερικά γυμνάσια στο σύνολο των εργαζομένων στα πλοία μας σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως διαχείριση απορριμμάτων και υπεύθυνη χρήση νερού.
- Συνεχίσαμε την προμήθεια εξοπλισμού γραφείου (όπως υπολογιστές και οθόνες) με προδιαγραφές εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και την προμήθεια ανακατασκευασμένου (refurbished) ηλεκτρονικού εξοπλισμού για τα πλοία μας.
- Συνεχίσαμε τη λειτουργία της φωτοβολταϊκής μονάδας που έχουμε εγκαταστήσει σε ένα πλοίο μας, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό τη χρήση ορυκτών καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και τις εκπομπές αέριων ρύπων.
- Χρησιμοποιήσαμε αποκλειστικά ψυκτικά υγρά χωρίς επίδραση στη στιβάδα του όζοντος.
- Συνεχίσαμε τη δράση για τη μείωση της κατανάλωσης πλαστικής σακούλας στα δοχεία απορριμμάτων των γραφείων μας.

Ανθρώπινα δικαιώματα / Καταπολέμηση διαφθοράς / Δεοντολογία

Σεβόμαστε τις Διεθνείς Αρχές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το οποίο έχουμε προσυπογράψει, καθώς και στη Ναυτική Σύμβαση Εργασίας (MLC), για την οποία έχουμε πιστοποιηθεί και ελεγχόμαστε για την ορθή εφαρμογή της. Ως αποτέλεσμα, μέσα στο 2019 δεν υπήρξε κανένα παράπονο ή καταγγελία για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Παραλληλα, εχουμε προσυπογράψει το Ευρωπαϊκό Επιχειρηματικό Μανιφέστο 2020 (European Enterprise Manifesto 2020), μέρος της κοινής πρωτοβουλίας «Επιχείρηση 2020» του Δικτύου CSR Hellas, του Ευρωπαϊκού Δικτύου CSR Europe και 42 ακόμη Δικτύων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης σε όλη την Ευρώπη, το οποίο προωθεί τη συνεργασία και ανάληψη πρωτοβουλιών σε τρεις στρατηγικούς τομείς:

- Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της κοινωνικής ένταξης.
- Προώθηση νέων βιώσιμων τρόπων παραγωγής, κατανάλωσης και διαβίωσης.
- Ενίσχυση της διαφάνειας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για την καταπολέμηση και εξάλειψη της διαφθοράς:

- Έχουμε αποδεχτεί και συνυπογράψει την πρωτοβουλία 'Call for Action' του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, για την εφαρμογή πολιτικών και πρακτικών ουσιαστικής αντιμετώπισης της διαφθοράς.
- Καταθέτουμε τις προτάσεις μας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο μέσω των οργανισμών INTERFERRY (Διεθνής Σύνδεσμος Εταιρειών Επιβατηγών Πλοίων) και Σ.Ε.Ε.Ν. (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας) για τη διαφανή διατύπωση των θέσεων μας αναφορικά με θέματα δημοσίου διαλόγου.
- Έχουμε συντάξει Κανονισμό Αντιμετώπισης της Διαφθοράς με τις βασικές πρακτικές επαγγελματικής ακεραιότητας και επιχειρηματικής ηθικής.

Τέλος, προκειμένου να διαφυλάξουμε την επιχειρησιακή μας ηθική και υπεύθυνη λειτουργία, έχουμε επικοινωνήσει τον Κανονισμό Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς με τις κατευθυντήριες αρχές και κανόνες που διέπουν τις επιχειρηματικές μας δραστηριότητες σε όλους τους εργαζόμενους στα γραφεία μας, ενώ συμπεριλαμβάνεται και στο πακέτο γνωριμίας που δίνουμε στους νεοπροσληφθέντες εργαζόμενους. Παράλληλα, έχουμε επικοινωνήσει το ενημερωτικό εγχειρίδιο «Βελτιώνοντας το καλύτερο» σε όλους τους εργαζομένους στα πλοία μας, το οποίο περιέχει τους βασικούς κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς προς συναδέλφους και πελάτες, με στόχο να διατηρούμε ένα υψηλό επίπεδο ποιότητας και επαγγελματισμού.

Ο Κανονισμός Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και το Εγχειρίδιο Προσωπικού είναι δεσμευτικά για όλους τους εργαζομένους, ενώ τυχόν μη τήρησή τους μπορεί να οδηγήσει σε διακοπή της σχέσης εργασίας ή ακόμα και σε ποινικές κυρώσεις.

10.3 Όμιλος SINGULARLOGIC

Η SINGULARLOGIC αποτελεί μια ιστορική εταιρεία στην ελληνική αγορά πληροφορικής με παράλληλη πολυετή παρουσία σε επιλεγμένες διεθνείς αγορές. Κατά τη διάρκεια του πλήθους των ετών λειτουργίας της έχει επιτύχει σημαντικές διακρίσεις και έχει αποκτήσει μια διευρυμένη πελατειακή βάση, επιτυγχάνοντας σταθερές και πιστές συνεργασίες. Τα προϊόντα και τις λύσεις έχουν εμπιστευτεί διακεκριμένες επιχειρήσεις στην ελληνική αγορά σε διαφόρους κλάδους της οικονομίας.

Οι δραστηριότητές της περιλαμβάνουν την ανάπτυξη και διάθεση προϊόντων επιχειρηματικού λογισμικού, τη μελέτη, σχεδίαση και υλοποίηση Ολοκληρωμένων Λύσεων Πληροφορικής για τον Ιδιωτικό και Δημόσιο Τομέα, υπηρεσίες outsourcing καθώς και τη διάθεση και υποστήριξη προϊόντων καταξιωμένων διεθνών οίκων πληροφορικής.

Όραμα μας

Η διατήρηση της ηγετικής μας θέσης και η δημιουργία του ισχυρότερου επιχειρηματικού οικοσυστήματος για λύσεις enterprise software στην Ελλάδα.

Αποστολή μας

Να βοηθούμε τους πελάτες μας να επιτυγχάνουν τους στόχους τους μέσα από την χρήση των enterprise software λύσεων που τους προσφέρουμε.

Οι αξίες μας:

- Καινοτομία
- Ομαδικότητα
- Συνέπεια
- Αφοσίωση στην επιτυχία του πελάτη

Η SINGULARLOGIC δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή :

- πολιτικών και διαδικασιών που συμβάλλουν στην επίτευξη χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης
- συστήματος διαχείρισης της ποιότητας των υπηρεσιών της πιστοποιημένο κατά ISO 20001 (Σύστημα για τη Διαχείριση Παροχής Υπηρεσιών Πληροφορικής)
- συστήματος Διαχείρισης της Ασφάλειας των Πληροφοριών πιστοποιημένο κατά ISO 27001

καθώς και στην ανάληψη πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη των εργαζομένων της καθώς και για την υποστήριξη της κοινωνίας με προτεραιότητα τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Το συνεχώς μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό και τεχνολογικό περιβάλλον απαιτεί ευελιξία, και οι επιχειρηματικές εφαρμογές θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις. Η SINGULARLOGIC διαθέτει ευρύ portfolio προϊόντων και καινοτόμων υπηρεσιών πληροφορικής.

Στο ανθρώπινο δυναμικό του ομίλου SINGULARLOGIC, που αριθμεί συνολικά 520 άτομα, συγκαταλέγονται έμπειρα στελέχη με υψηλή εξειδίκευση και πελατοκεντρική φιλοσοφία.

Η SINGULARLOGIC διαθέτει προϊόντα	Παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες	Αναπτύσσει λύσεις
▪ Galaxy Enterprise Suite ▪ Galaxy Commercial ▪ Galaxy SFA ▪ Galaxy CRM ▪ Galaxy Retail ▪ SRS Retail System ▪ Galaxy Hospitality Suite ▪ Galaxy Payroll ▪ HCM/SHR ▪ Station Manager ▪ Accountant ▪ CFMS (Credit Facilities Management Solution) ▪ Λύσεις για ΟΤΑ	▪ Επιχειρηματικές Εφαρμογές ▪ Ολοκλήρωση Συστημάτων ▪ Διοίκηση Έργων ▪ Ανάπτυξη Λογισμικού ▪ Υποστήριξη IT ▪ Business Process Outsourcing ▪ Business Service Provisioning ▪ SINGULARLOGIC Data Center	▪ Διαχείριση Επιχειρησιακών Πόρων ▪ Διαχείριση Σχέσεων Πελατών ▪ Επιχειρηματική Ευφυία ▪ Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού ▪ mCommerce & eCommerce ▪ Διαχείριση Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών ▪ Λύσεις IOT (Internet of Things)

Η συνοπτική και περιεκτική αποτύπωση του επιχειρηματικού μοντέλου της SINGULARLOGIC περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

SINGULARLOGIC Επιχειρηματικό Μοντέλο

Κρίσιμες συνεργασίες	Κύριες δραστηριότητες	Αξία/ χρησιμότητα	Τμήματα αγοράς που απευθύνεται η εταιρεία
Συνεργασία με καταξιωμένους διεθνείς οίκους πληροφορικής. **Διάρθρωση κόστους** ▪ Αμοιβές και Παροχές εργαζομένων. ▪ Ειδικές συμβάσεις με Οίκους τους εξωτερικού για αγορά πνευματικών δικαιωμάτων για μεταπώληση/διάθεση αδειών χρήσεως επί προϊόντων λογισμικού. ▪ Αγορά HW και εξοπλισμού υποστήριξης λογισμικών. ▪ Αμοιβές εξωτερικών συνεργατών. ▪ Αγορές λογισμικού.	I. Μελέτη, σχεδίαση και υλοποίηση ολοκληρωμένων λύσεων πληροφορικής II. Ανάπτυξη και διάθεση προϊόντων επιχειρηματικού λογισμικού. III. Ανάπτυξη και διάθεση εφαρμογών για λειτουργία και χρήση μέσω έξυπνων κινητών συσκευών τηλεφώνων, καθώς και λύσεων λογισμικού ως συνδρομητική υπηρεσία. IV. Διάθεση και υποστήριξη προϊόντων καταξιωμένων διεθνών οίκων πληροφορικής. V. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, σε Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς, Οργανισμούς Υγείας, εταιρίες Τροφίμων και Ποτών και Οργανισμούς του Δημόσιου Τομέα. **Διάρθρωση εσόδων** Τα έσοδα της SINGULARLOGIC προέρχονται από την παροχή των παραπάνω υπηρεσιών και την πώληση προϊόντων και λύσεων λογισμικού και εξοπλισμού πληροφορικής.	Ανάπτυξη και διάθεση καινοτόμων προϊόντων επιχειρηματικού λογισμικού, μελέτη, σχεδίαση και υλοποίηση ολοκληρωμένων έργων πληροφορικής για τον Ιδιωτικό και Δημόσιο τομέα, καθώς και διάθεση και υποστήριξη προϊόντων καταξιωμένων διεθνών οίκων πληροφορικής. **Βασικές ανάγκες των πελατών που ικανοποιεί η SINGULARLOGIC είναι:** Η SINGULARLOGIC μέσω των υπηρεσιών υψηλής ποιότητας που παρέχει, είναι σε θέση να καλύπτει κάθε ανάγκη που μπορεί να προκύψει για προϊόντα επιχειρηματικού λογισμικού.	Η εταιρεία προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις στον Ιδιωτικό και Δημόσιο τομέα, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. **ΚΑΝΑΛΙΑ** Τα κύρια κανάλια μέσω των οποίων η SINGULARLOGIC έρχεται σε επαφή με υποψήφιους πελάτες είναι: ▪ Διαγωνισμοί έργων του Δημοσίου ▪ Εκθέσεις εσωτερικού και εξωτερικού ▪ Συστάσεις από το υπάρχον πελατολόγιο ▪ Μέσω της συμμετοχής της σε μεγάλα ευρωπαϊκά έργα. ▪ Μέσω των συνεργατών της ▪ Μέσω του εταιρικού της ιστότοπου.

(αποτύπωση βάσει μοντέλου των Yves Pigneur και Alexander Osterwalder)

Η SINGULARLOGIC μέσω των δραστηριοτήτων της δημιουργεί αξία για την οικονομία και την κοινωνία. Η προστιθέμενη αξία που παράγεται από τις δραστηριότητές της επιστρέφει σε μεγάλο βαθμό στους εργαζόμενους, στους συνεργάτες της και στην ευρύτερη κοινωνία. Σε αυτό το πλαίσιο, η εταιρεία φροντίζει ώστε να αναπτύσσεται αμφίδρομη επικοινωνία με τους εργαζόμενους, πελάτες, μετόχους και όλες τις ομάδες συμμετόχων, προκειμένου να υπάρχει συνεχής καταγραφή και ανταπόκριση στις ανάγκες τους.

Επικοινωνία με τους συμμέτοχους και ουσιαστικά θέματα

Η SINGULARLOGIC έχει αναγνωρίσει ως συμμέτοχους/ενδιαφερόμενα μέρη τα πρόσωπα ή οργανισμούς/εταιρείες που μπορεί να επηρεάζει ή/και, να επηρεάζεται από, ή/και να θεωρούν ότι επηρεάζονται από τις δραστηριότητες της Εταιρείας. Οι ομάδες ενδιαφερομένων μερών είναι:

- μέτοχοι
- εργαζόμενοι
- πελάτες
- προμηθευτές
- συνεργάτες
- κράτος και ρυθμιστικές αρχές
- χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί
- επιστημονική κοινότητα
- δίκτυο πωλήσεων (μεταπωλητές)
- ευρύτερο δημόσιο
- κοινωνία
- Μ.Μ.Ε.

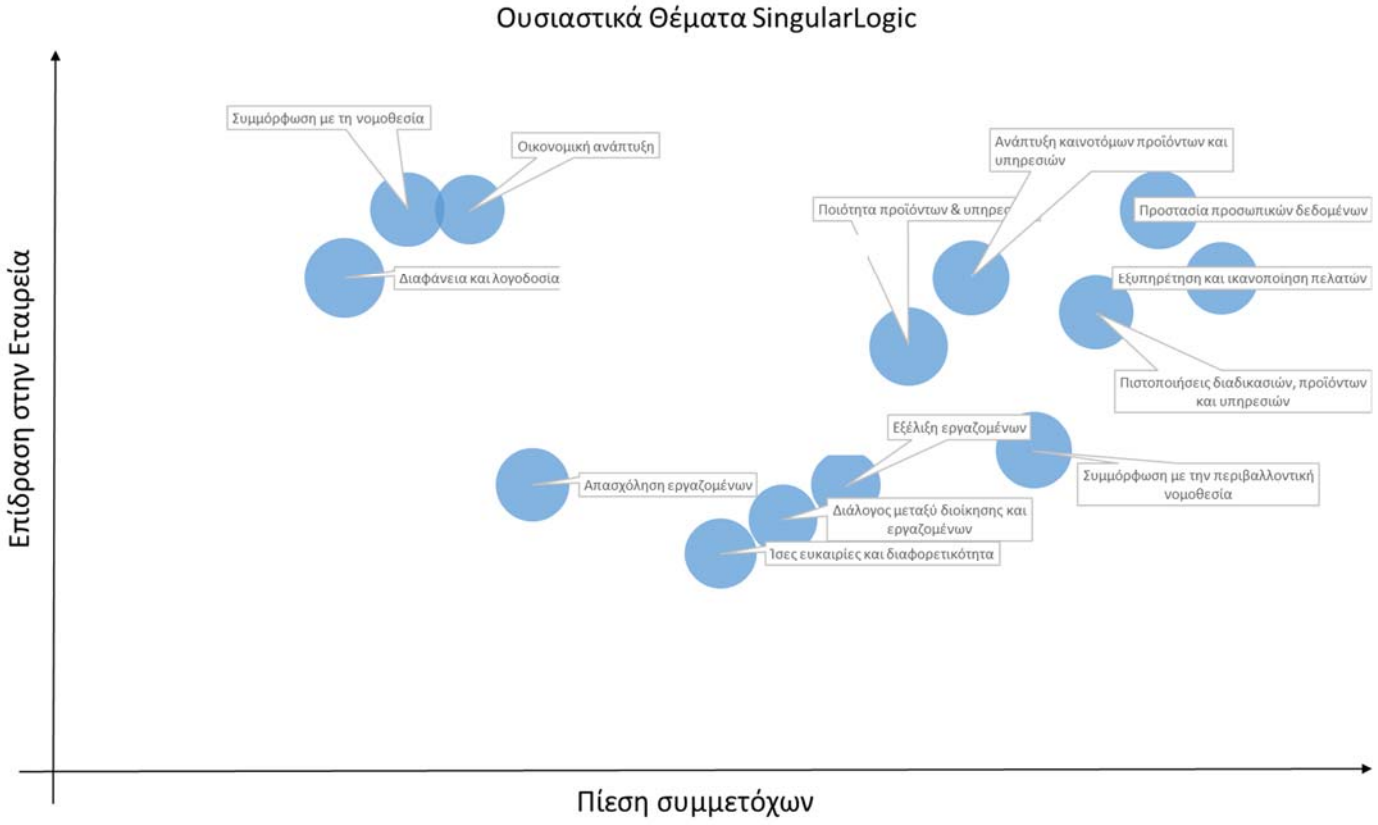
Η υπεύθυνη, ειλικρινής και διαφανής επικοινωνία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και η πλήρης συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και το θεσμικό πλαίσιο περί θεμιτού ανταγωνισμού αποτελεί δέσμευση για τη SINGULARLOGIC και τους εργαζομένους της, προκειμένου να δημιουργούνται και να διατηρούνται σχέσεις εμπιστοσύνης με την κοινωνία και το ευρύτερο επιχειρηματικό περιβάλλον.

απόσπασμα από την Πολιτική Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

Οι προβληματισμοί, οι προσδοκίες και τα θέματα που απασχολούν τους συμμέτοχους της εταιρείας σε σχέση με τις δραστηριότητές της, απασχολούν τη διοίκηση του οργανισμού που επιδιώκει με την αμφίδρομη επικοινωνία και το διάλογο μαζί τους να βελτιώνεται στα σημεία που διαπιστώνει αδυναμία ικανοποίησής τους.

Για την ανάπτυξη της παρούσας Έκθεσης Μη Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης πραγματοποιήθηκε από τη διοικητική ομάδα της Εταιρείας μια πρωταρχική ανάλυση των ουσιαστικών θεμάτων της SINGULARLOGIC.

Τα αποτελέσματα απεικονίζονται ως εξής:

Ο κάθετος άξονας αφορά στην επίδραση των ουσιαστικών θεμάτων στη λειτουργία της εταιρείας.
Ο οριζόντιος άξονας αφορά στην πίεση που ασκούν οι συμμέτοχοι στην εταιρεία αναφορικά με τα θέματα αυτά.

Ουσιαστικά θέματα

Οικονομική ανάπτυξη	Απασχόληση εργαζομένων	Ποιότητα προϊόντων & υπηρεσιών
Συμμόρφωση με τη νομοθεσία	Διάλογος μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων	Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών
Διαφάνεια και λογοδοσία	Ίσες ευκαιρίες και διαφορετικότητα	Εξυπηρέτηση και ικανοποίηση πελατών
Προστασία προσωπικών δεδομένων	Εξέλιξη εργαζομένων	Πιστοποιήσεις διαδικασιών, προϊόντων και υπηρεσιών
	Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία	

Για την υλοποίηση της αποστολής της, η εταιρεία αναπτύσσει και παρέχει αξιόπιστες και κοινωνικά υπεύθυνες υπηρεσίες και προϊόντα εφαρμόζοντας βέλτιστες πρακτικές στη διαχείριση Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Ασφάλειας Πληροφοριών και Υπηρεσιών Πληροφορικής, όπως επιβεβαιώνεται από τις σχετικές πιστοποιήσεις κατά ISO 9001, ISO14001, ISO 27001 και ISO 20000.

Για τη SINGULARLOGIC η υπεύθυνη επιχειρηματικότητα αποτελεί επιλογή στρατηγικής σημασίας για την επίτευξη των επιχειρηματικών της στόχων. Οι δράσεις που αναλαμβάνει αφορούν τέσσερις κύριους άξονες:

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η SINGULARLOGIC επιδιώκοντας τη μεγιστοποίηση της αξίας της προς όφελος των μετόχων της, όσων συμβάλλουν στην ανάπτυξή της αλλά και της κοινωνίας γενικότερα, έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης το οποίο περιλαμβάνει:

- όργανα διοίκησης με σαφείς ρόλους, αρμοδιότητες και υποχρεώσεις,
- κατάλληλη οργανωτική δομή και εταιρικές διαδικασίες,
- αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου και
- οργανωμένο σύστημα επικοινωνίας τόσο με το εξωτερικό, όσο και με το εσωτερικό της περιβάλλον.

Βασικό στοιχείο του πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζεται στην εταιρεία αποτελεί η Επιτροπή Ελέγχου, η οποία υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο στην άσκηση των εποπτικών καθηκόντων του, στην εξασφάλιση της διαφάνειας στις εταιρικές δραστηριότητες, και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων και ευθυνών του έναντι των μετόχων.

Η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου επιπρόσθετα πραγματοποιεί αξιολόγηση και ανασκόπηση των δραστηριοτήτων της εταιρείας, στοχεύοντας στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και εταιρικής διακυβέρνησης.

Αρχής της Πρόληψης και διαχείριση κινδύνων

Η SINGULARLOGIC έχει αναγνωρίσει και περιγράψει με σαφήνεια τις περιοχές κινδύνων και εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες οι οποίες έχουν αναπτυχθεί με βάση την **Αρχή της Πρόληψης**.

Με στόχο τη μείωση της πιθανότητας, αλλά και της σημαντικότητας επέλευσης των κινδύνων, η εταιρεία λαμβάνει προληπτικές δράσεις και ενέργειες. Σε αυτό το πλαίσιο, η εταιρεία:

- Υλοποιεί συστηματικά συγκεκριμένο πρόγραμμα διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων.
- Εφαρμόζει κριτήρια λειτουργίας και ασφάλειας στην εργασία που βρίσκονται σε συμφωνία με την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως αναλυτικά περιγράφονται στην Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία.
- Έχει πραγματοποιήσει Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών Πλευρών, σύμφωνα με τις διαδικασίες του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζει.
- Υλοποιεί συστηματικά αξιολόγηση πόρων και κινδύνων για την ασφάλεια των πληροφοριών στο πλαίσιο του Διεθνούς πρότυπου ISO27001 που εφαρμόζει.

Διαφάνεια και καταπολέμηση της διαφθοράς

Στην εταιρεία δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην υλοποίηση προληπτικών ενεργειών αναφορικά με θέματα διαφάνειας και διαφθοράς με στόχο την ανταπόκριση στις ανάγκες των συμμετόχων. Σε αυτό το πλαίσιο, η εταιρεία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Πολιτική Επαγγελματικής Συμπεριφοράς, μέσω της οποίας παρέχονται σαφείς κατευθύνσεις για την τήρηση των κανόνων ηθικής εντός και εκτός της εταιρείας, ενδεικτικά στις σχέσεις με τους προμηθευτές και τους άλλους συμμέτοχους.

Ο κανονισμός εργασίας της εταιρείας περιγράφει με σαφήνεια τις περιοχές κινδύνων και περιλαμβάνει συγκεκριμένες διαδικασίες για τη διασφάλιση της διαφάνειας, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί με βάση την **Αρχή της Πρόληψης**.

Η SINGULARLOGIC εφαρμόζει σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης το οποίο προάγει τη διαφάνεια σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της εταιρείας και στοχεύει στην ενίσχυση των δικλίδων ασφαλείας ενάντια σε κάθε είδους παραβατικής συμπεριφοράς.

Προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα προσωπικά δεδομένα που διαχειρίζεται η Εταιρεία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πελατών της, καθώς και για εσωτερικές αναλύσεις και σχετικές αναφορές, λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα στο νέο κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2016/679 (GDPR). Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων πραγματοποιείται μέσω ασφαλών εφαρμογών που είτε ανήκουν στην εταιρεία, είτε έχουν αναπτυχθεί από τη SINGULARLOGIC. Ειδικότερα κατά τη διάρκεια του 2018, ξεκίνησε η ενσωμάτωση του GDPR στα συστήματα Διαχείρισης.

Επιπλέον, οι εφαρμογές της SINGULARLOGIC, από το σχεδιασμό τους διαθέτουν ενσωματωμένα χαρακτηριστικά που παρέχουν υψηλά επίπεδα ασφάλειας, δυνατότητες ελέγχου και διαβαθμισμένης

πρόσβασης στα δεδομένα. Καθώς τα πληροφοριακά συστήματα αποτελούν ένα σημαντικό μέρος της προσαρμογής των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις του GDPR, η SINGULARLOGIC ενισχύει περαιτέρω τις εφαρμογές της που αφορούν στα συστήματα ERP, CRM, Retail, Hospitality, Εμπορικές και Λογιστικές εφαρμογές και εφαρμογές Ανθρώπινου Δυναμικού με το υποσύστημα Advanced Security. Το υποσύστημα βοηθά τις χιλιάδες επιχειρήσεις πελάτες της, να επιτύχουν αξιόπιστη διαχείριση και έλεγχο των δεδομένων τους, καθώς και να διαμορφώσουν τις διαδικασίες τους ευκολότερα, σύμφωνα με τις αλλαγές που έχει επιφέρει ο Κανονισμός GDPR.

Υπεύθυνη διαχείριση της προμηθευτικής αλυσίδας

Η SINGULARLOGIC επιλέγει, διαχειρίζεται και αξιολογεί τους προμηθευτές της με υπευθυνότητα. Οι προμηθευτές είναι σημαντικοί συνεργάτες σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων που αναπτύσσει η εταιρεία.

Αναφορικά με τα ποσοτικά στοιχεία των προμηθευτών, οι κατηγορίες των προμηθευτών ανέρχονται σε δεκατρείς. Ο συνολικός αριθμός προμηθευτών κατά το 2019 ανήλθε στους 704. Οι προμηθευτές εσωτερικού είναι 627 που αντιπροσωπεύουν το 89,06% και του εξωτερικού 77 που αντιπροσωπεύουν το 10,94%.

Αξιολόγηση προμηθευτών και υπεργολάβων

Η αξιολόγηση των προμηθευτών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της προσπάθειας της εταιρείας για διαρκή βελτίωση των προϊόντων και των υπηρεσιών της. Πραγματοποιείται ετησίως αξιολόγηση στους προμηθευτές λαμβάνοντας υπόψη ειδικά κριτήρια. Ειδικότερα, προμηθευτές με περιβαλλοντική επίπτωση αξιολογούνται σε ετήσια βάση ακολουθώντας την εταιρική διαδικασία.

Επιπλέον, για τους προμηθευτές που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο των διαχειριστικών συστημάτων ISO 27001 και 20001 η εταιρεία έχει υιοθετήσει εξιδεικευμένα κριτήρια για την αξιολόγηση των προμηθευτών των πληροφοριακών συστημάτων και υπηρεσιών.

Τεχνολογική υπεροχή & καινοτομία

Η SINGULARLOGIC επενδύει στρατηγικά στην Ποιότητα, προκειμένου να διατηρήσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και την πρωτοποριακή θέση της στην αγορά, μέσω της συνεχούς βελτίωσης της επιχειρηματικής της λειτουργίας και της αποτελεσματικής ικανοποίησης των πελατών της. Σε αυτό το πλαίσιο εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου για την Ποιότητα ISO 9001:2015 το οποίο καλύπτει τις κύριες δραστηριότητές της. Οι στρατηγικοί άξονες του συστήματος Ποιότητας της SINGULARLOGIC συνοψίζονται ως εξής:

- Δουλεύουμε συστηματικά και αποτελεσματικά,
- Στοχεύουμε στην ικανοποίηση των αναγκών και των προσδοκιών των πελατών μας και του ευρύτερου επιχειρησιακού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργούμε,
- Τηρούμε την κείμενη νομοθεσία, τους κανονισμούς και τα πρότυπα που αφορούν τις δραστηριότητές μας,
- Βελτιώνουμε συνεχώς το σύστημα ποιότητας και την επιχειρηματική μας λειτουργία,
- Αξιοποιούμε τα νέα τεχνολογικά επιτεύγματα και τα εντάσσουμε στα προϊόντα και τις υπηρεσίες μας, προς όφελος των πελατών μας.

Η τεκμηριωμένη και εγκεκριμένη Πολιτική για την Ποιότητα που υιοθετεί η εταιρεία, εκφράζει τη βούληση και τη δέσμευση της Ανώτατης Διοίκησης της εταιρείας ως προς την Ποιότητα και την εξυπηρέτηση του πελάτη.

Επιπλέον, η SINGULARLOGIC εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΣΔΥΠ) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 20000:2011 και καλύπτει κάποιες

από τις κύριες δραστηριότητές της. Με απόλυτη προτεραιότητα την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής υψηλής ποιότητας, η εταιρεία μέσω της εφαρμογής του συστήματος αυτού επιδιώκει:

- Στην επίτευξη των προδιαγραφών, στόχων εξυπηρέτησης και συμβατικών υποχρεώσεων απέναντι στους πελάτες,
- Στην παροχή υψηλών επιπέδων ποιότητας, διαθεσιμότητας και αξιοπιστίας των παρεχόμενων υπηρεσιών,
- Στην ταχεία ανταπόκριση στα αιτήματα πελατών εντός των προβλεπόμενων χρόνων,
- Στην ανάπτυξη μακροχρόνιων σχέσεων προστιθέμενης αξίας με τους πελάτες μας.

Από το Νοέμβριο του 2018 είναι σε λειτουργία σύστημα ITSMS (IT Service Management System) για την υποστήριξη του ISO 20001 και επιπλέον έχει επικαιροποιηθεί η τεκμηρίωση του ISO 20001 σύμφωνα με το ITSMS.

Ασφάλεια των πληροφοριών

Η Ασφάλεια των Πληροφοριών αποτελεί πρωταρχική προτεραιότητα της SINGULARLOGIC προκειμένου να διασφαλίσει τη συνεχή και αποτελεσματική λειτουργία της, προστατεύοντας τις πληροφορίες και τα πληροφοριακά συστήματα από κάθε απειλή, εσωτερική ή εξωτερική, σκόπιμη ή τυχαία.

Η SINGULARLOGIC εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών (ΣΔΑΠ) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 27001:2013 και καλύπτει κάποιες από τις κύριες δραστηριότητές της. Η Ασφάλεια των Πληροφοριών είναι ευθύνη όλων στη SINGULARLOGIC.

Οι στρατηγικοί άξονες της Πολιτικής Ασφάλειας των Πληροφοριών της SINGULARLOGIC συνοψίζονται ως εξής:

- Η εμπιστευτικότητα της πληροφορίας έχει εξασφαλιστεί προστατεύοντάς την από μη εγκεκριμένη πρόσβαση,
- Η ακεραιότητα των πληροφοριών διατηρείται συστημικά και αποτελεσματικά,
- Οι επιχειρησιακές απαιτήσεις για τη διαθεσιμότητα των πληροφοριών και των συστημάτων καθώς και την ανάκτηση κρίσιμων πληροφοριών και συστημάτων έχουν αναγνωριστεί και ικανοποιούνται.

Η SINGULARLOGIC με την εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών, στοχεύει στα ακόλουθα:

- Προστασία των υπολογιστικών πόρων και της διακινούμενης πληροφορίας στις υπηρεσίες της SINGULARLOGIC από κάθε απειλή, εσωτερική ή εξωτερική, σκόπιμη ή τυχαία,
- Συστηματική αποτίμηση και αξιολόγηση των κινδύνων που αφορούν στη διασφάλιση πληροφοριών, προσβλέποντας στην ορθή και έγκαιρη διαχείρισή τους,
- Αρχειοθέτηση δεδομένων, αποφυγή ιών και εξωτερικών εισβολών, έλεγχο πρόσβασης στα συστήματα, καταγραφή όλων των περιστατικών ασφαλείας και διαχείριση απρόσμενων εξελίξεων,
- Διαρκή ενημέρωση της διοίκησης και του προσωπικού σε θέματα ασφάλειας πληροφοριών και τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών σεμιναρίων για το προσωπικό,
- Δέσμευση της Διοίκησης της εταιρείας στην πιστή εφαρμογή και στη συνεχή βελτίωση του ΣΔΑΠ, το οποίο συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 27001.

Η εταιρεία επιμελείται τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης, επικαιροποιεί και κατ' επέκταση βελτιώνει τις διαδικασίες της και τις πολιτικές της τις οποίες αναρτά στο νέο intranet με διαβαθμισμένη πρόσβαση και διάρθρωση βάσει χρηστικότητας με αποτέλεσμα να εξασφαλίζεται η χρήση του αλλά και η ενημέρωση του κάθε εργαζόμενου.

Στοχοθεσία 2020-2021

Οι στόχοι μας για τα επόμενα έτη είναι :

- Συνέχιση της ενοποίησης των Συστημάτων Διαχείρισης της Ποιότητας
- Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ISO 27001
- Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ISO 20000
- Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης της Επιχειρησιακής Συνέχειας της Εταιρείας (Business Continuity) και στη συνέχεια η πιστοποίησή του με βάση το ISO 22301 B.V.

Ανθρώπινο Δυναμικό & Κοινωνία

Η SINGULARLOGIC απασχολεί εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό προκειμένου να παρέχει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πελάτες και συνεργάτες της. Η διατήρηση και συνεχής ανάπτυξη και εκπαίδευση των εργαζομένων της αποτελεί αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα.

Η SINGULARLOGIC ως εργοδότης δεσμεύεται στη διαμόρφωση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, το οποίο παρέχει δίκαιη ανταμοιβή και διασφαλίζει ισότιμες ευκαιρίες για όλους τους εργαζόμενους, ανεξαρτήτως φύλου, εθνικής καταγωγής, πολιτικών πεποιθήσεων, θρησκείας, γενετήσιου προσανατολισμού ή άλλου χαρακτηριστικού στοιχείου ή ιδιότητας, η οποία προστατεύεται από την εθνική και διεθνή νομοθεσία για τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα.

Η εταιρεία δεν ανέχεται κανενός είδους παρενόχληση, εξαναγκασμό ή εκβιασμό προς και από τους εργαζομένους της και δεσμεύεται στο σεβασμό των θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων στην ελευθερία, την ασφάλεια και την εργασία, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα του συνέρχεστε και συνεταιρίζεσθε. Επιπλέον η SINGULARLOGIC δεν θα ανεχθεί σε καμία περίπτωση την τυχόν καταναγκαστική εργασία ή τη μη νόμιμη απασχόληση παιδιών από οποιονδήποτε συνεργάτη της.

απόσπασμα από την Πολιτική Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

Στην εταιρεία έχει αναπτυχθεί και εφαρμόζεται Κανονισμός Εργασίας. Τον Κανονισμό Εργασίας πλαισιώνουν οι εξής πολιτικές:

- Πολιτική Επαγγελματικής Συμπεριφοράς
- Πολιτική Απασχόλησης Συγγενικών Προσώπων
- Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία

Η εταιρεία έχει καθορίσει το πλαίσιο ορθής επιχειρηματικής συμπεριφοράς με βάση το οποίο οφείλουν όλοι οι εργαζόμενοι να λειτουργούν και το οποίο καλύπτει πλήρως τις προβλέψεις του κώδικα Electronic Industry Coalition v4.0 (www.eicc.info) και του συμφώνου Global Compact των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις (http://www.unglobalcompact.org). Η απασχόληση του ομίλου SINGULARLOGIC κατά τα δυο τελευταία έτη περιλάμβανε τα ακόλουθα στοιχεία:

Ανθρώπινο Δυναμικό ανά φύλο	**2018**			**2019**		
	Άνδρες	**Γυναίκες**	**Σύνολο**	**Άνδρες**	**Γυναίκες**	**Σύνολο**
Συνολικό προσωπικό ανά φύλο	**380**	**197**	**577**	**335**	**185**	**520**
Μόνιμοι εργαζόμενοι	375	194	569	334	184	518
Εποχικοί εργαζόμενοι	5	3	8	1	1	2

Ηλικιακή κατανομή ανθρώπινου δυναμικού 2019			
	<30	**30-50**	**51+**
Άνδρες	38	215	83
Γυναίκες	13	138	33
Υπο-σύνολα	**51**	**353**	**116**

Το 100% των εργαζομένων καλύπτεται από συμβάσεις εργασίας με το 99,4% να έχει σύμβαση πλήρους απασχόλησης και το 0,6% σύμβαση μερικής απασχόλησης.

Σύμβαση εργασίας	**2018**				**2019**			
	Αττική	**Υπόλοιπη Ελλάδα**	**Λοιπές Χώρες εντός Ε.Ε**	**Σύνολο**	**Αττική**	**Υπόλοιπη Ελλάδα**	**Λοιπές Χώρες εντός Ε.Ε**	**Σύνολο**
Σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου	501	41	27	**569**	455	39	24	**518**
Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου	7	1	-	**8**	2	-	-	**2**
Σύνολο	**508**	**42**	**27**	**577**	**457**	**39**	**24**	**520**

Συνολικές προσλήψεις ανά ηλικιακή κατανομή & γεωγραφική τοποθεσία 2019			
	<30	**30-50**	**51+**
Αττική	21	48	5
Υπόλοιπη Ελλάδα	-	5	-
Λοιπές Χώρες Ε.Ε	-	-	-
Υπο-σύνολα	**21**	**53**	**5**

Προσλήψεις / Αποχωρήσεις	**2018**	**2019**
Προσλήψεις	91	79
Αποχωρήσεις (πχ. σύνταξη, λήξη σύμβασης)	123	136

Η πολιτική αμοιβών και παροχών έχει αναπτυχθεί στη SINGULARLOGIC με σκοπό την προσέλκυση, απασχόληση και διατήρηση υψηλού επιπέδου με τεχνολογική εξειδίκευση ανθρωπίνου δυναμικού. Η αμοιβή κάθε εργαζόμενου αντανακλά το μορφωτικό υπόβαθρο, την εμπειρία, την ευθύνη, αλλά και την αξία / βαρύτητα της θέσης στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, ανάλογα με την ιεραρχική βαθμίδα, την προϋπηρεσία του εργαζομένου, και τις αντικειμενικές δυσκολίες που ενδεχομένως αντιμετωπίζει (όπως για παράδειγμα ανάγκη απομακρυσμένης εργασίας), η εταιρεία προσφέρει επιπρόσθετες παροχές όπως: εταιρικό αυτοκίνητο, χιλιομετρική αποζημίωση, κινητό τηλέφωνο, φορητός Η/Υ κατά περίπτωση και άλλες.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο ανταμοιβής και διατήρησης σε υψηλό επίπεδο του βαθμού ικανοποίησης των ανθρώπων της, η εταιρεία προσφέρει μία σειρά από πρόσθετες παροχές τόσο για τον ίδιο τον εργαζόμενο, όσο και για την οικογένειά του, όπως:

- Ομαδικό Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο Νοσηλείας και Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
- Δώρο γέννησης τέκνου
- Ελαστικό ωράριο προσέλευσης στην εργασία
- Επιδότηση μεταπτυχιακού προγράμματος
- Τράπεζα αίματος

Επιπρόσθετα, για την πρόσβαση στην εταιρεία, παρέχεται λεωφορείο μεταφοράς προσωπικού από και προς τις εγκαταστάσεις της εταιρείας από επιλεγμένους σταθμούς μετρό και προαστιακού.

Εθελοντισμός εργαζομένων

Στο πλαίσιο των δράσεων Εταιρικής Υπευθυνότητας που διοργανώνει η SINGULARLOGIC, η συμμετοχή των εργαζομένων της είναι καθοριστική για την επιτυχία τους. Ειδικότερα κατά τη διάρκεια του 2019 πραγματοποιήθηκαν δράσεις ενίσχυσης διαφόρων ΜΚΟ όπως:

- Πρωινό μπουφέ Αγάπης: Βραβευμένη ενέργεια στα πλαίσια των HR Awards κατά την οποία οι εργαζόμενοι της SINGULARLOGIC ετοιμάζουν και διαθέτουν γλυκά και αλμυρά εδέσματα τα οποία προσφέρουν στους συναδέλφους σε συμβολικές τιμές.
- Bazaar: Φιλοξενία διαφόρων ΜΚΟ στο πλαίσιο καθιερωμένης διοργάνωσης κατά την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων και του Πάσχα, παραχωρώντας χώρο στα κτίρια Αθήνας & Θεσσαλονίκης για bazaar με σημαντικό κοινωνικό σκοπό.
- Συγκέντρωση πλαστικών καπακιών και παράδοση στον Πανελλήνιο Σύλλογο Πρόληψης Τροχαίων Ατυχημάτων & Στήριξης ΑΜΕΑ ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΖΩΗ για την αγορά αναπηρικών αμαξιδίων.

Κοινωνικές δράσεις

- Δωρεάν διάθεση λογισμικού για εκπαιδευτικούς σκοπούς σε 13 εκπαιδευτικά ιδρύματα με σκοπό να ενισχυθεί η ποιότητα της εκπαίδευσης των σπουδαστών σε πραγματικές συνθήκες.
- Διάθεση 2 Η/Υ για τις ανάγκες του 2ου Νηπιαγωγείου Ραφήνας, συμβάλλοντας στην προσπάθεια του Συλλόγου Διδασκόντων καθώς και του Συλλόγου Γονέων και κηδεμόνων στη λειτουργία του σχολείου ειδικά μετά την καταστροφική φωτιά που έπληξε την περιοχή το καλοκαίρι του 2018.
- Εταιρική ευχετήρια κάρτα Χριστουγέννων, που αντιστοιχεί σε ποσό που διατίθεται σε ΜΚΟ. Το 2019, όπως και τα δύο προηγούμενα έτη (2017 & 2018) η SINGULARLOGIC επέλεξε το ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.

Στοχοθεσία 2020-2021

Οι στόχοι μας που αφορούν στο Ανθρώπινο Δυναμικό, για τα επόμενα έτη περιλαμβάνουν:

- Περαιτέρω αξιοποίηση τηλεργασίας.
- Υποστήριξη και κάλυψη του κόστους συμμετοχής στο Μαραθώνιο της Αθήνας για όλους τους εργαζόμενους που επιθυμούν να λάβουν μέρος.
- Ευαισθητοποίηση για την περαιτέρω ενίσχυση περιβάλλοντος ίσων ευκαιριών.
- Ανάπτυξη των ταλέντων των ανθρώπων μας και επικέντρωση στην καινοτομία μέσα από προγράμματα επιμόρφωσης σε νέες τεχνολογίες.

Δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης της SINGULARLOGIC

Η SINGULARLOGIC, ως εταιρεία παροχής υπηρεσιών, δεν προκαλεί ιδιαίτερα σημαντική επιβάρυνση στο περιβάλλον με τις λειτουργίες της. Ωστόσο, αναγνωρίζοντας τη σημαντικότητα που

έχει για όλους τους συμμέτοχούς της η προστασία του περιβάλλοντος, εντείνει τις προσπάθειές της στην καταγραφή και βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεών της. Σε αυτό το πλαίσιο έχει προχωρήσει στην αναγνώριση και καταγραφή των σημαντικότερων περιβαλλοντικών επιπτώσεων και εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης το οποίο έχει πιστοποιηθεί με βάση τα κριτήρια του διεθνούς προτύπου ISO 14001.

Ο σκοπός του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης είναι η αποτελεσματική διαχείριση τυχών σημαντικών περιβαλλοντικών πλευρών και επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία της εταιρείας προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα πρόκλησης ρύπανσης. Επιπλέον, το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης διασφαλίζει την έγκαιρη εναρμόνιση της λειτουργίας της εταιρείας με τη σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία και τη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής της επίδοσης.

«Η διοίκηση της SINGULARLOGIC αναγνωρίζει ότι η προστασία του Περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση των φυσικών πόρων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος κάθε υπεύθυνης και αειφόρου επιχειρηματικής ανάπτυξης. Σε αυτό το πλαίσιο η Εταιρεία δεσμεύεται να:

Βελτιώνει συνεχώς το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης με σκοπό τη βελτίωση της Περιβαλλοντικής της επίδοσης, εφαρμόζοντας κατάλληλες διαδικασίες και προγράμματα, με συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους, οι οποίοι ανασκοπούνται και εγκρίνονται από τη Διοίκηση,

Ακολουθεί, μαζί με τους κύριους συνεργάτες της, ορθές Περιβαλλοντικές πρακτικές προκειμένου να συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης ρύπανσης,

Παρακολουθεί και συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας, των υποχρεώσεων συμμόρφωσης, καθώς και τις απαιτήσεις και προσδοκίες του ευρύτερου επιχειρησιακού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί.»

απόσπασμα από την Περιβαλλοντική Πολιτική

Οι κύριες περιβαλλοντικές δράσεις της εταιρείας για το 2019 αφορούσαν:

- Πραγματοποιήθηκε ανακύκλωση σε χαρτί/χαρτόνι (συνολικού βάρους 7.230 kg). Το μεγαλύτερο μέρος της ανακυκλούμενης ποσότητας χαρτιού προέκυψε από την προετοιμασία των εκλογών 2019. Συνεχίστηκαν οι έλεγχοι στο πλαίσιο της προληπτικής συντήρησης των κτιρίων.
- Η εταιρεία ανακύκλωσε παλαιό γραφειακό εξοπλισμό (2.410 kg).

Δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης της SINGULARLOGIC

Κατανάλωση ρεύματος (συνολική και ειδική κατανάλωση ανά ημέρα) *

Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας* (σε KWh)	**2018**	**2019**	**%**	**Ειδική Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (σε KWh/ ημέρα)**	**2018**	**2019**	**%**
Κτίριο Α	972.413	1.019.336	5%	Κτίριο Α	2.664	2.793	5%
Κτίριο Β	124.123	118.539	-4%	Κτίριο Β	340	324,76	-4%
ΣΥΝΟΛΟ	**1.096.536**	**1.137.875**	4%	**ΣΥΝΟΛΟ**	**3.004**	**3.117**	4%

**οι ποσότητες κατανάλωσης ρεύματος για το 2019 παρουσιάζουν αύξηση λόγω των διευρυμένων αναγκών λειτουργίας της εταιρίας που σχετίζονται με το έργο των εκλογικών αναμετρήσεων του 2019*

Κατανάλωση νερού* (συνολική και ειδική κατανάλωση ανά ημέρα)

Κατανάλωση Νερού σε m^3	**2018**	**2019**
Κατανάλωση νερού (σε lt)	2.302	2.040
Ειδική Κατανάλωση νερού (lt/ημέρα)	6	5,6

**οι ποσότητες κατανάλωσης νερού για το 2019 είναι μειωμένες λόγω ενεργειών μείωσης της κατανάλωσης.*

Διαχείριση αποβλήτων

Απόβλητα σε κιλά (kg)	**2018**	**2019**	**Τρόπος διαχείρισης**
Χαρτί/χαρτόνι	890	7.230	Ανακύκλωση
Toner/μελάνια	204	204	Επαναχρησιμοποίηση
Μπαταρίες	113	80	Ανακύκλωση (ΑΦΗΣ)
Ηλεκτρονικός & ηλεκτρικός εξοπλισμός	109	125	Ανακύκλωση (μέσω αδειοδοτημένων συνεργατών)
Ασφαλής καταστροφή χαρτιού	66	90	Ανακύκλωση

Οι ποσότητες των υλικών προς ανακύκλωση συνεχίζουν να είναι σε υψηλά επίπεδα.

Η SINGULARLOGIC επιδιώκει συνεχώς τη βελτίωση και θέτει αντίστοιχα στόχους σε θέματα περιβαλλοντικής προστασίας. Ειδικότερα για τα επόμενα έτη στοχεύει να υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Υλοποίηση βελτιωτικών ενεργειών στις κτιριακές υποδομές για την περαιτέρω μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.
- Ενέργειες ευαισθητοποίησης εργαζομένων για την ανακύκλωση και το περιβάλλον.
- Συνέχιση της βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεων.

Στόχος της εταιρείας είναι να μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμά της, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες και προσδοκίες των συμμετόχων της και του ευρύτερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί.

Κηφισιά, 01 Ιουνίου 2020

Εκ μέρους του Δ.Σ.

Παναγιώτης Θρουβάλας
Πρόεδρος του Δ.Σ.

Αθανάσιος Παπανικολάου
Διευθύνων Σύμβουλος

Δ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (ΔΠΧΑ), ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Οι συνημμένες ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ την 01/06/2020 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.marfininvestmentgroup.com καθώς και στον διαδικτυακό χώρο του Χ.Α.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων θυγατρικών εταιρειών, που προβλέπονται από την απόφαση 8/754/14.4.2016 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, αναρτώνται στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.marfininvestmentgroup.com.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2019

		Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**Σημ.**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Πωλήσεις	**34**	1.067.767	996.164
Κόστος πωληθέντων	**35**	(772.572)	(731.062)
Μικτό κέρδος		**295.195**	**265.102**
Έξοδα διοίκησης	**35**	(86.761)	(90.737)
Έξοδα διάθεσης	**35**	(176.195)	(168.768)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	**36**	28.570	39.842
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	**37**	(3.836)	(10.043)
Λειτουργικό κέρδος/(ζημιά)		**56.973**	**35.396**
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	**38**	(21.054)	(7.739)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	**39**	(69.069)	(84.167)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	**40**	728	158
Έσοδα από μερίσματα		8	7
Κέρδη/(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	**41**	1.449	1.001
Ζημιές προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(30.965)**	**(55.344)**
Φόρος εισοδήματος	**42**	1.451	2.940
Ζημιές χρήσης μετά φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(29.514)**	**(52.404)**
Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης μετά από φόρους από διακοπείσες δραστηριότητες	**7**	4.697	105.718
Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης μετά φόρων		**(24.817)**	**53.314**
Κατανεμημένα σε:			
Ιδιοκτήτες της μητρικής		**(32.253)**	**46.963**
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(36.882)	(54.792)
- από διακοπείσες δραστηριότητες		4.629	101.755
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		**7.436**	**6.351**
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		7.368	2.388
- από διακοπείσες δραστηριότητες		68	3.963
Κέρδη/(Ζημιές) ανά μετοχή (€ / μετοχή) :			
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή	**43**	**(0,0344)**	**0,0500**
- Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(0,0393)	(0,0583)
- Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή από διακοπείσες δραστηριότητες		0,0049	0,1083
Μειωμένα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή	**43**	**(0,0051)**	**0,0113**
- Μειωμένα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(0,0062)	(0,0071)
- Μειωμένα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή από διακοπείσες δραστηριότητες		0,0011	0,0184

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2019

		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**Σημ.**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Έσοδα/(Έξοδα) από συμμετοχές και λοιπά χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού	**38**	2.545	(118.801)
Έσοδα/(Έξοδα) χρημ/κών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**38**	254	(228)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	**36**	5	65
Σύνολο λειτουργικών εσόδων/(εξόδων)		**2.804**	**(118.964)**
Παροχές & προμήθειες τρίτων	**35**	(1.948)	(7.826)
Παροχές προσωπικού	**35**	(5.207)	(5.363)
Αποσβέσεις		(396)	(372)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	**35**	(2.076)	(2.363)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων		**(9.627)**	**(15.924)**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	**40**	362	257
Χρηματοοικονομικά έξοδα	**39**	(23.790)	(28.993)
Ζημιές χρήσης προ φόρων		**(30.251)**	**(163.624)**
Φόρος εισοδήματος		-	-
Ζημιές χρήσης μετά φόρων		**(30.251)**	**(163.624)**
Κέρδη/(Ζημιές) ανά μετοχή (€ / μετοχή) :			
- Βασικά	**43**	(0,0322)	(0,1742)
- Μειωμένα	**43**	(0,0046)	(0,0268)

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2019

Ποσά σε € '000	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01/01-31/12/2019	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2019	01/01-31/12/2018
Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης μετά από φόρους (από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες)		**(24.817)**	**53.314**	**(30.251)**	**(163.624)**
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες χρήσεις					
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		(1.916)	(1.097)	(24)	(10)
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		392	336	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή		(4)	(20)	-	-
		(1.528)	**(781)**	**(24)**	**(10)**
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες χρήσεις					
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών :					
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας χρήσης		2.687	(11.136)	-	-
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα χρήσης		10.732	(4.871)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού		(2)	-	-	-
Μερίδιο στα λοιπά συνολικά έσοδα των επενδύσεων που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης :					
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας χρήσης		(5)	-	-	-
		13.412	**(16.007)**	**-**	**-**
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης μετά φόρων	**44**	**11.884**	**(16.788)**	**(24)**	**(10)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά φόρων		**(12.933)**	**36.526**	**(30.275)**	**(163.634)**
Κατανεμημένα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		(22.905)	33.959		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		9.972	2.567		

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**Σημ.**	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Ενσώματα πάγια	**9**	991.506	1.017.807	636	203
Ενσώματα πάγια με δικαίωμα χρήσης	**9**	67.106	-	732	-
Υπεραξία επιχείρησης	**10**	218.018	233.655	-	-
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	**11**	237.124	235.146	40	9
Επενδύσεις σε θυγατρικές	**12**	-	-	774.635	782.092
Επενδύσεις σε συγγενείς	**13**	23.962	22.552	-	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	**14**	524	304	-	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	**15**	260.042	259.786	-	-
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	**16**	5.146	5.975	180.616	174.572
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**17**	16.025	18.491	-	-
Σύνολο		**1.819.453**	**1.793.716**	**956.659**	**956.876**
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Αποθέματα	**18**	64.965	70.474	-	-
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	**19**	175.238	156.335	-	-
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	**20**	58.206	51.486	3.253	17.512
Λοιπά χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**14**	42	177	-	150
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	**28**	3.375	2.738	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα & δεσμευμένες καταθέσεις	**21**	169.938	121.462	2.316	3.114
Σύνολο		**471.764**	**402.672**	**5.569**	**20.776**
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	**7.4**	-	61.709	-	-
Σύνολο Ενεργητικού		**2.291.217**	**2.258.097**	**962.228**	**977.652**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	**22**	281.853	281.853	281.853	281.853
Υπέρ το άρτιο	**22**	3.874.689	3.874.689	3.874.689	3.874.689
Αποθεματικά εύλογης αξίας	**23**	1.416	(10.034)	-	-
Λοιπά αποθεματικά	**23**	32.954	32.956	32.948	32.948
Αποτελέσματα εις νέον		(3.969.882)	(3.950.646)	(3.809.337)	(3.779.062)
Ίδια Κεφάλαια Αποδιδόμενα στους Ιδιοκτήτες της Μητρικής		**221.030**	**228.818**	**380.153**	**410.428**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		116.172	118.992	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**337.202**	**347.810**	**380.153**	**410.428**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**17**	87.202	96.644	-	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	**24**	21.679	21.269	242	230
Επιχορηγήσεις	**25**	6.574	7.715	-	-
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	**26**	1.076.762	964.033	295.105	297.205
Μακροπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις	**26**	55.536	790	623	-
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	**29**	3.586	3.255	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**30**	5.907	4.610	2.277	3.638
Σύνολο		**1.257.246**	**1.098.316**	**298.247**	**301.073**
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	**31**	131.442	132.083	-	-
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	**32**	676	892	-	-
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	**26**	401.945	489.169	255.070	249.650
Βραχυπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις	**26**	12.825	1.264	97	-
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	**28**	-	10.732	-	-
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	**29**	456	542	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	**33**	149.425	137.521	28.661	16.501
Σύνολο		**696.769**	**772.203**	**283.828**	**266.151**
Υποχρεώσεις άμεσα συνδεδεμένες με μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	**7.4**	-	39.768	-	-
Σύνολο Υποχρεώσεων		**1.954.015**	**1.910.287**	**582.075**	**567.224**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**2.291.217**	**2.258.097**	**962.228**	**977.652**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2019

Ποσά σε € '000	Σημ.	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Αποθ/κά Εύλογης Αξίας	Λοιπά Αποθ/κά	Αποτελέσματα εις νέον	Ίδ. Κεφάλαια Αποδιδ. στους Ιδιοκτήτες της Μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμ/χές	Σύνολο Ιδ. Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 01/01/2019		**939.510.748**	**281.853**	**3.874.689**	**(10.034)**	**32.956**	**(3.950.646)**	**228.818**	**118.992**	**347.810**
Προσαρμογές λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16	**3.5.3**	-	-	-	-	-	78	78	120	198
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο την 01/01/2019		**939.510.748**	**281.853**	**3.874.689**	**(10.034)**	**32.956**	**(3.950.568)**	**228.896**	**119.112**	**348.008**
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον		-	-	-	798	-	(798)	-	-	-
Μη ελέγχουσες συμμετοχές από την αρχική απόκτηση θυγατρικών		-	-	-	-	-	-	-	3	3
Αύξηση/(μείωση) ποσοστού μη ελεγχουσών συμμετοχών σε θυγατρικές		-	-	-	-	-	15.039	15.039	6.467	21.506
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμ/χές θυγατρικών εταιρειών		-	-	-	-	-	-	-	(3.528)	(3.528)
Μείωση μη ελεγχουσών συμμετοχών από πώληση ποσοστού θυγατρικών		-	-	-	-	-	-	-	(15.357)	(15.357)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με επιστροφή μετρητών σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-	-	-	-	(497)	(497)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		**-**	**-**	**-**	**798**	**-**	**14.241**	**15.039**	**(12.912)**	**2.127**
Αποτέλεσμα χρήσης		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(32.253)**	**(32.253)**	**7.436**	**(24.817)**
Λοιπά συνολικά έσοδα:										
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών										
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας χρήσης		-	-	-	2.133	-	-	2.133	554	2.687
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	8.519	-	-	8.519	2.213	10.732
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού		-	-	-	-	(2)	-	(2)	-	(2)
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		-	-	-	-	-	(1.627)	(1.627)	(289)	(1.916)
Μερίδιο στα λοιπά συνολικά έσοδα των επενδύσεων που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης										
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας χρήσης		-	-	-	-	-	(5)	(5)	-	(5)
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού	**44**	-	-	-	-	-	335	335	57	392
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή	**44**	-	-	-	-	-	(5)	(5)	1	(4)
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους	**44**	**-**	**-**	**-**	**10.652**	**(2)**	**(1.302)**	**9.348**	**2.536**	**11.884**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά φόρων		**-**	**-**	**-**	**10.652**	**(2)**	**(33.555)**	**(22.905)**	**9.972**	**(12.933)**
Υπόλοιπο την 31/12/2019		**939.510.748**	**281.853**	**3.874.689**	**1.416**	**32.954**	**(3.969.882)**	**221.030**	**116.172**	**337.202**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018

Ποσά σε € '000	Σημ.	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Αποθ/κά Εύλογης Αξίας	Λοιπά Αποθ/κά	Αποτελέσματα εις νέον	Ίδ. Κεφάλαια Αποδιδ. στους Ιδιοκτήτες της Μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμ/χές	Σύνολο Ιδ. Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 01/01/2018		**939.510.748**	**281.853**	**3.874.689**	**2.273**	**32.752**	**(3.952.499)**	**239.068**	**111.099**	**350.167**
Προσαρμογές λόγω εφαρμογής των ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 15		-	-	-	12	-	(3.479)	(3.467)	(737)	(4.204)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο την 01/01/2018		**939.510.748**	**281.853**	**3.874.689**	**2.285**	**32.752**	**(3.955.978)**	**235.601**	**110.362**	**345.963**
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου		-	-	-	-	-	-	-	71	71
Αύξηση/(μείωση) ποσοστού μη ελεγχουσών συμμετοχών σε θυγατρικές		-	-	-	-	-	(40.946)	(40.946)	48.386	7.440
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμ/χές θυγατρικών εταιρειών		-	-	-	-	-	-	-	(1.923)	(1.923)
Μείωση μη ελεγχουσών συμμετοχών από πώληση ποσοστού θυγατρικών		-	-	-	-	204	-	204	(39.953)	(39.749)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με επιστροφή μετρητών σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-	-	-	-	(518)	(518)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		**-**	**-**	**-**	**-**	**204**	**(40.946)**	**(40.742)**	**6.063**	**(34.679)**
Αποτέλεσμα χρήσης		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**46.963**	**46.963**	**6.351**	**53.314**
Λοιπά συνολικά έσοδα:										
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών										
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας χρήσης		-	-	-	(9.151)	-	-	(9.151)	(1.985)	(11.136)
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	(3.168)	-	-	(3.168)	(1.703)	(4.871)
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		-	-	-	-	-	(960)	(960)	(137)	(1.097)
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού	**44**	-	-	-	-	-	297	297	39	336
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή	**44**	-	-	-	-	-	(22)	(22)	2	(20)
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους	**44**	**-**	**-**	**-**	**(12.319)**	**-**	**(685)**	**(13.004)**	**(3.784)**	**(16.788)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά φόρων		**-**	**-**	**-**	**(12.319)**	**-**	**46.278**	**33.959**	**2.567**	**36.526**
Υπόλοιπο την 31/12/2018		**939.510.748**	**281.853**	**3.874.689**	**(10.034)**	**32.956**	**(3.950.646)**	**228.818**	**118.992**	**347.810**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2019

Ποσά σε € '000	Σημ.	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Λοιπά Αποθ/κά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδ. Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 01/01/2019		**939.510.748**	**281.853**	**3.874.689**	**32.948**	**(3.779.062)**	**410.428**
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		-	-	-	-	-	-
Αποτέλεσμα χρήσης		-	-	-	-	**(30.251)**	**(30.251)**
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		-	-	-	-	(24)	(24)
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους	**44**	-	-	-	-	**(24)**	**(24)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά φόρων		-	-	-	-	**(30.275)**	**(30.275)**
Υπόλοιπο την 31/12/2019		**939.510.748**	**281.853**	**3.874.689**	**32.948**	**(3.809.337)**	**380.153**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018

Ποσά σε € '000	Σημ.	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Λοιπά Αποθ/κά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδ. Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 01/01/2018		**939.510.748**	**281.853**	**3.874.689**	**32.948**	**(3.615.428)**	**574.062**
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		-	-	-	-	-	-
Αποτέλεσμα χρήσης		-	-	-	-	**(163.624)**	**(163.624)**
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		-	-	-	-	(10)	(10)
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους	**44**	-	-	-	-	**(10)**	**(10)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά φόρων		-	-	-	-	**(163.634)**	**(163.634)**
Υπόλοιπο την 31/12/2018		**939.510.748**	**281.853**	**3.874.689**	**32.948**	**(3.779.062)**	**410.428**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2019 (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Ζημιές χρήσης προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(30.965)**	**(55.344)**	**(30.251)**	**(163.624)**
Προσαρμογές στα κέρδη	175.769	159.429	21.006	147.863
Ταμ. Ροές από λειτ/κές δραστ/τες πριν τις μεταβολές του κεφ. κίνησης	**144.804**	**104.085**	**(9.245)**	**(15.761)**
Μεταβολές κεφαλαίου κίνησης				
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	6.140	1.475	-	-
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων	(33.951)	27.296	982	(596)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων	4.082	171	(849)	526
(Αύξηση)/μείωση χρημ/κών στοιχείων ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-	217
	(23.729)	***28.942***	***133***	***147***
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**121.075**	**133.027**	**(9.112)**	**(15.614)**
Καταβληθέντες τόκοι	(45.375)	(110.924)	(10.745)	(22.644)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος	(6.255)	(4.620)	-	-
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**69.445**	**17.483**	**(19.857)**	**(38.258)**
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες από διακοπείσες δραστηριότητες	**92**	**22.923**	**-**	**-**
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**69.537**	**40.406**	**(19.857)**	**(38.258)**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσώματων παγίων	(57.694)	(33.336)	(658)	(13)
Αγορές ασώματων παγίων	(6.420)	(5.460)	(38)	(9)
Αγορές επενδύσεων σε ακίνητα	(1.138)	(1.535)	-	-
Πωλήσεις ενσώματων, άυλων παγίων και επενδυτικών ακινήτων	4.688	99.802	6	-
Μερίσματα εισπραχθέντα	15	-	1.112	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς	7.070	76.310	9.003	203.768
Επενδύσεις σε λοιπά χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού	(3.859)	(16)	-	-
Τόκοι που εισπράχθηκαν	286	418	127	116
Δάνεια χορηγηθέντα σε συνδεδεμένα μέρη	-	-	(600)	(10.750)
Εισπράξεις από χορηγηθέντα δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη	-	-	7.000	-
Εισπράξεις επιχορηγήσεων	-	2.012	-	-
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(57.052)**	**138.195**	**15.952**	**193.112**
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες από διακοπείσες δραστηριότητες	**27.016**	**(9.055)**	**-**	**-**
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	**(30.036)**	**129.140**	**15.952**	**193.112**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Έκδοση κοινών μετοχών θυγατρικής	-	71	-	-
Δάνεια αναληφθέντα	245.557	266.039	5.000	40.000
Δάνεια πληρωθέντα	(193.495)	(433.521)	(2.100)	(207.289)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από μισθώσεις	(13.318)	(1.168)	(213)	-
Εισροές/(εκροές) από μεταβολές ποσοστών σε υφιστάμενες θυγατρικές	(2.539)	(558)	-	-
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου σε μη ελέγχουσες συμμετοχές θυγατρικών	(497)	(518)	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(1.187)	(3.409)	-	-
Δάνεια αναληφθέντα από συνδεδεμένα μέρη	-	-	420	6.000
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**34.521**	**(173.064)**	**3.107**	**(161.289)**
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες από διακοπείσες δραστηριότητες	**(27.642)**	**(3.175)**	**-**	**-**
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**6.879**	**(176.239)**	**3.107**	**(161.289)**
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	**46.380**	**(6.693)**	**(798)**	**(6.435)**
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στην αρχή της χρήσης	123.589	130.576	3.114	9.554
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(31)	(140)	-	(5)
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις από διακοπείσες δραστηριότητες	-	(154)	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στο τέλος της χρήσης	**169.938**	**123.589**	**2.316**	**3.114**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι προσαρμογές στα κέρδη αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01-31/12/2019	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2019	01/01-31/12/2018
Προσαρμογές για:				
Απόσβεση ενσώματων/άυλων περιουσιακών στοιχείων	87.777	74.177	396	372
Μεταβολές στις υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού	1.098	1.138	25	23
Προβλέψεις και λοιπά μη ταμειακά (έσοδα)/έξοδα	4.380	2.874	(25)	(11)
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	21.818	17.724	2.688	109.491
(Κέρδη)/ζημιές εύλογης αξίας επενδύσεων σε ακίνητα	882	7.460	-	-
Μη πραγματοποιηθέντα (κέρδη)/ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	165	144	2	11
(Κέρδη)/ ζημιές από την πώληση ενσώματων, άυλων παγίων και επενδυτικών ακινήτων	(260)	(11.629)	(5)	-
(Κέρδη)/ζημιές εύλογης αξίας άλλων χρημ/κών στοιχείων μέσω αποτελεσμάτων	630	370	-	-
Μερίδιο καθαρών (κερδών) / ζημιών από συγγενείς που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(1.449)	(1.001)	-	-
(Κέρδη)/ζημιές από πώληση χρημ/κών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(2.549)	(11.136)	(256)	-
(Κέρδη)/ζημιές από πώληση μεριδίου θυγατρικών/συγγενών	25	-	(4.131)	9.310
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(728)	(158)	(362)	(257)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	68.711	83.793	23.786	28.989
Έσοδα από μερίσματα	(8)	(7)	(1.112)	-
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(1.141)	(1.138)	-	-
Έσοδα από χρησιμοποίηση προβλέψεων προηγούμενων χρήσεων	(3.582)	(3.182)	-	(65)
Σύνολο	**175.769**	**159.429**	**21.006**	**147.863**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Η συμφωνία των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων της Κατάστασης των Ταμειακών Ροών σε σχέση με τα κονδύλια των Οικονομικών Καταστάσεων έχει ως εξής:

	31/12/2019	31/12/2018
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	169.938	121.462
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις ομάδων διάθεσης κατεχόμενων προς πώληση	-	2.127
Σύνολο ταμειακών διαθεσίμων, ταμειακών ισοδυνάμων και δεσμευμένων καταθέσεων στην Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	**169.938**	**123.589**

1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Εταιρεία «MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» με διακριτικό τίτλο MARFIN INVESTMENT GROUP (MIG), εδρεύει στην Ελλάδα στον δήμο Κηφισιάς Αττικής (Αχαϊας 3 & Τροιζηνίας, 145 64). Η διάρκεια της Εταιρείας είναι 100 χρόνια από τη σύστασή της και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Η MIG λειτουργεί ως ανώνυμη εταιρεία συμμετοχών σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και ειδικότερα τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 περί ανωνύμων εταιρειών, ως αυτός ισχύει. Οι Οικονομικές Καταστάσεις αναρτώνται στην ιστοσελίδα www.marfininvestmentgroup.com. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η μετοχή της Εταιρείας συμμετέχει στον Γενικό Δείκτη του Χ.Α. (Bloomberg Ticker: MIG GA, Reuters ticker: MIGr.AT, σύμβολο ΟΑΣΗΣ: ΜΙΓ).

Βασικό αντικείμενο δραστηριότητας του Ομίλου είναι η επικέντρωση σε εξαγορές εταιρειών, μετοχικές συμμετοχές και επενδύσεις στην Ελλάδα, στην Κύπρο και στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η δραστηριότητα του Ομίλου επικεντρώνεται σε 5 λειτουργικούς τομείς:

- Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά,
- Μεταφορές,
- Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες,
- Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες, και
- Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 το σύνολο του προσωπικού του Ομίλου ήταν 7.497 άτομα, ενώ την 31η Δεκεμβρίου 2018 ήταν 11.157 άτομα (εκ των οποίων 3.415 αντιστοιχούσαν στις διακοπείσες δραστηριότητες). Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 ο αριθμός προσωπικού της Εταιρείας ήταν 29 εργαζόμενοι, ενώ την 31η Δεκεμβρίου 2018 ήταν 34 εργαζόμενοι.

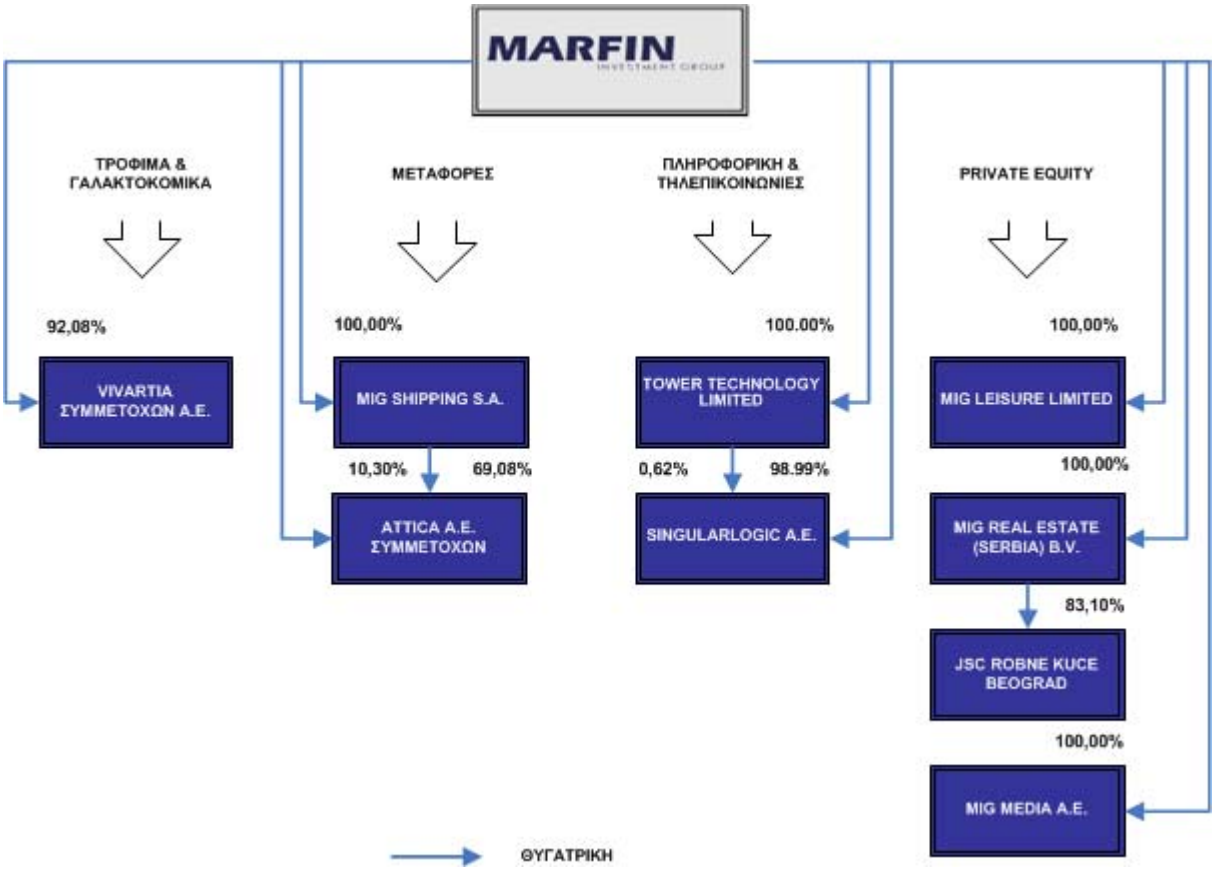
Οι εταιρείες της MIG που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις τους παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 2 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2019 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 01 Ιουνίου 2020 και υπόκεινται στην οριστική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, είναι δε διαθέσιμες στο επενδυτικό κοινό στα γραφεία της Εταιρείας (Αχαϊας 3 & Τροιζηνίας, 145 64 Κηφισιά) και την ιστοσελίδα της Εταιρείας στο διαδίκτυο.

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου MIG ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις Οικονομικές Καταστάσεις της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε., η οποία είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και της οποίας το ποσοστό συμμετοχής στην Εταιρεία την 31/12/2019 ανέρχεται σε 31,19%.

2 ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Η δομή του Ομίλου την 31/12/2019 έχει ως εξής:

2.1 Πίνακας ενοποιούμενων εταιρειών κατά την 31/12/2019

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις ενοποιούμενες εταιρείες της MIG κατά την 31/12/2019, τις έδρες τους, το αντικείμενο δραστηριότητάς τους, τις άμεσες και έμμεσες συμμετοχές της Εταιρείας επί των μετοχικών τους κεφαλαίων, τη μέθοδο ενοποίησης, καθώς και τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις.

Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Αντικείμενο δραστηριότητας	% Άμεσης Συμ/χής	% Έμμεσης Συμ/χής	% Συν/κής Συμ/χής	Μέθοδος Ενοποίησης	Ανέλεγκτες Φορ/κές Χρήσεις (4)
MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	**Ελλάδα**	**Εταιρεία συμμετοχών**		**Μητρική Εταιρεία**			**2014-2019**
Θυγατρικές της MIG							
MARFIN CAPITAL S.A.	BVI (3)	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	-	**100,00%**	Ολική Ενοποίηση	- (1)
VIVARTIA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Εταιρεία συμμετοχών & επενδύσεων	92,08%	-	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
MIG LEISURE LTD	Κύπρος	Διαχείριση επενδύσεων	100,00%	-	**100,00%**	Ολική Ενοποίηση	-
MIG SHIPPING S.A.	BVI (3)	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	-	**100,00%**	Ολική Ενοποίηση	- (1)
MIG REAL ESTATE (SERBIA) B.V.	Ολλανδία	Διαχείριση επενδύσεων	100,00%	-	**100,00%**	Ολική Ενοποίηση	-
SINGULARLOGIC A.E.	Ελλάδα	Εταιρεία πληροφοριακών συστημάτων & εφαρμογών πληροφορικής	98,99%	0,62%	**99,61%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ATHENIAN ENGINEERING ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ	Ελλάδα	Εταιρεία συντήρησης & επισκευής αερ/φών	100,00%	-	**100,00%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
MIG AVIATION HOLDINGS LTD	Κύπρος	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	-	**100,00%**	Ολική Ενοποίηση	-
TOWER TECHNOLOGY LTD	Κύπρος	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	-	**100,00%**	Ολική Ενοποίηση	-
MIG MEDIA Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Ελλάδα	Υπηρεσίες διαφήμισης	100,00%	-	**100,00%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρική της MIG SHIPPING S.A.							
ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Εταιρεία συμμετοχών	10,30%	69,08%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρική της MIG REAL ESTATE (SERBIA) B.V.							
JSC ROBNE KUCE BEOGRAD (RKB)	Σερβία	Διαχείριση ακινήτων	-	83,10%	**83,10%**	Ολική Ενοποίηση	-
Θυγατρικές της MIG AVIATION HOLDINGS LTD							
MIG AVIATION 1 LTD	Κύπρος	Υπό εκκαθάριση	-	100,00%	**100,00%**	Ολική Ενοποίηση	-
MIG AVIATION 2 LTD	Κύπρος	Υπό εκκαθάριση	-	100,00%	**100,00%**	Ολική Ενοποίηση	-
ΟΜΙΛΟΣ VIVARTIA							
Θυγατρικές της VIVARTIA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.							
ΔΕΛΤΑ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ (πρώην ΔΕΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.)	Ελλάδα	Παραγωγή & εμπορία γαλακτοκομικών προϊόντων	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
GOODY'S Α.Ε. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ (πρώην INVESTAL ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ Α.Ε.)	Ελλάδα	Εταιρεία συμμετοχών & επενδύσεων	-	91,56%	**91,56%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Β.Ε.Ε. (πρώην ΚΑΦΕ ΑΛΚΥΟΝΗ Α.Ε.)	Ελλάδα	Παραγωγή & εμπορία κατεψυγμένων προϊόντων	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
EVEREST Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	Ελλάδα	Εταιρεία συμμετοχών & επενδύσεων	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρικές της ΔΕΛΤΑ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ							
ΕΥΡΩΤΡΟΦΕΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε.	Ελλάδα	Παραγωγή & εμπορεία ζωοτροφών	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
UNITED MILK COMPANY AD	Βουλγαρία	Εταιρεία συμμετοχών & επενδύσεων	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	-
GOODY'S Α.Ε. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ (πρώην INVESTAL ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ Α.Ε.)	Ελλάδα	Εταιρεία συμμετοχών & επενδύσεων	-	0,45%	**0,45%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019

Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Αντικείμενο δραστηριότητας	% Άμεσης Συμ/χής	% Έμμεσης Συμ/χής	% Συν/κής Συμ/χής	Μέθοδος Ενοποίησης	Ανέλεγκτες Φορ/κές Χρήσεις (4)
Θυγατρικές της GOODY'S Α.Ε.							
BALKAN RESTAURANTS S.A.	Βουλγαρία	Καφεζαχαροπλαστείο	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	-
HELLENIC CATERING Α.Ε.	Ελλάδα	Βιομηχανία φαγητών & τροφίμων - εμπορία	-	90,26%	**90,26%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
HELLENIC FOOD INVESTMENTS Α.Ε.	Ελλάδα	Εταιρεία συμμετοχών & επενδύσεων	-	55,10%	**55,10%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	55,25%	**55,25%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΚΑΒΑΛΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΜΑΛΙΑΚΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΧΑΡΙΛΑΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΚΑΦΕΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΒΕΡΟΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Καφεζαχαροπλαστείο	-	89,61%	**89,61%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΑΡΜΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	47,42%	**47,42%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΕΛΛΕΣΤΙΑ Α.Ε. (πρώην ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΠΑΛΛΗΝΗΣ Α.Ε.)	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	90,36%	**90,36%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΕΖΕΕ ΑΛΜΥΡΟΥ ΒΟΛΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	52,57%	**52,57%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρική της HELLENIC FOOD INVESTMENTS Α.Ε.							
ΕΖΕΕ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	39,30%	**39,30%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρικές της ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Β.Ε.Ε.							
UNCLE STATHIS EOD	Βουλγαρία	Παραγωγή & εμπορία κατεψυγμένων λαχανικών & τροφίμων	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	-
ΑΛΕΣΙΣ Α.Ε.Β.Ε	Ελλάδα	Χονδρικό εμπόριο τυποποιημένων ζαχαρωδών προϊόντων	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΜΙΧ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	Ελλάδα	Εργ.παραγωγής τυροπιτών, ζύμης αρτοποιΐας & ζαχαροπλαστικής	-	45,12%	**45,12%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
GOODY'S Α.Ε. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ (πρώην INVESTAL ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ Α.Ε.)	Ελλάδα	Εταιρεία συμμετοχών & επενδύσεων	-	0,07%	**0,07%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρικές της EVEREST Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ							
OLYMPIC CATERING Α.Ε.	Ελλάδα	Τροφοδοσία αεροσκαφών & κυλικεία - εστιατόρια	-	64,46%	**64,46%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΠΑΣΤΕΡΙΑ Α.Ε. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΕΣΤΙΑΣΕΩΣ & ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Ελλάδα	Εταιρεία συμμετοχών & επενδύσεων	-	91,57%	**91,57%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΤΡΟΦΗ Α.Ε.Ε.	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	73,66%	**73,66%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΚΟΡΥΦΗ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΔΕΚΑΕΞΙ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	56,17%	**56,17%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΥΜΗΤΤΟΥ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	69,52%	**69,52%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΚΑΛΛΙΘΕΑ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΠΑΤΗΣΙΑ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	64,46%	**64,46%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΠΛΑΤΕΙΑ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	60,77%	**60,77%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
EVERCAT Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ	Ελλάδα	Εταιρεία παροχής τεχνογνωσίας & εκπαίδευσης	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΒΑΡΕΛΑΣ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
EVERFOOD Α.Ε.Ε.	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
EVERHOLD LTD	Κύπρος	Εταιρεία συμμετοχών	-	92,08%	**92,08%**	Ολική	-

Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Αντικείμενο δραστηριότητας	% Άμεσης Συμ/χής	% Έμμεσης Συμ/χής	% Συν/κής Συμ/χής	Μέθοδος Ενοποίησης	Ανέλεγκτες Φορ/κές Χρήσεις (4)
		& επενδύσεων				Ενοποίηση	
ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΜΑΡΟΥΣΙ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	65,38%	**65,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
OLYMPUS PLAZA CATERING A.E.	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2015 & 2018-2019
MAGIC FOOD A.E. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
FOOD CENTER A.E. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	62,78%	**62,78%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΑΧΑΡΝΩΝ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	36,83%	**36,83%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
OLYMPUS PLAZA A.E.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Σνακ καφέ & Μίνι μάρκετ	-	78,34%	**78,34%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΧΟΛΑΡΓΟΣ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	61,69%	**61,69%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Π. ΦΟΡΤΟΤΗΡΑΣ - Ε. ΚΛΑΓΚΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	23,02%	**23,02%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΒΟΥΛΙΠΑ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΓΑΛΑΤΣΙ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
EVERSTORY A.E.	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΚΟΜΒΟΣ ΓΕΥΣΕΩΝ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΩΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ ΑΕ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
PLAZA A.E.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Σνακ καφέ & Μίνι μάρκετ	-	88,96%	**88,96%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΟΛΥΜΠΟΥΣ ΠΛΑΖΑ Ε.Π.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Σνακ καφέ & Μίνι μάρκετ	-	18,63%	**18,63%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρικές της ΠΑΣΤΕΡΙΑ Α.Ε. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ & ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ							
ΧΩΡΟΣ ΚΟΛΩΝΑΚΙΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόριο - Αναψ/ριο	-	91,50%	**91,50%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΝΤΕΛΙ ΓΛΥΦΑΔΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόριο - Αναψ/ριο	-	90,66%	**90,66%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΑΛΥΣΙΣ Ε.Π.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόριο - Αναψ/ριο	-	50,37%	**50,37%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
PANACOTTA A.E. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Εστιατόριο - Αναψ/ριο	-	21,98%	**21,98%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
CAPRESE A.E.	Ελλάδα	Εστιατόριο - Αναψ/ριο	-	91,57%	**91,57%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
FOOD CENTER A.E. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	29,14%	**29,14%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρικές της HELLENIC CATERING A.E.							
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΕΛΛΕΣΤΙΑ Α.Ε. (πρώην ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΠΑΛΛΗΝΗΣ Α.Ε.)	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	1,69%	**1,69%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
OLYMPIC CATERING A.E.	Ελλάδα	Τροφοδοσία αεροσκαφών & κυλικεία - εστιατόρια	-	27,08%	**27,08%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρική της ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΜΑΛΙΑΚΟΥ Α.Ε.							
ΕΖΕΕ ΑΛΜΥΡΟΥ ΒΟΛΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Καφεζαχαροπλαστεία	-	8,74%	**8,74%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρική της FOOD CENTER A.E. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ							
PANACOTTA A.E. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Εστιατόριο - Αναψ/ριο	-	46,88%	**46,88%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρική της ΑΛΕΣΙΣ ΑΕΒΕ							
BULZYMCO LTD	Κύπρος	Εταιρεία συμμετοχών & επενδύσεων	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	-
Θυγατρική της BULZYMCO LTD							
ALESIS BULGARIA EOOD	Βουλγαρία	Παραγωγή τυροπιτών, Ζύμης αρτοποιΐας & ζαχαροπλαστικής	-	46,96%	**46,96%**	Ολική Ενοποίηση	-
Θυγατρική της UNITED MILK COMPANY AD							

Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Αντικείμενο δραστηριότητας	% Άμεσης Συμ/χής	% Έμμεσης Συμ/χής	% Συν/κής Συμ/χής	Μέθοδος Ενοποίησης	Ανέλεγκτες Φορ/κές Χρήσεις (4)
DELTA GREEK FOODS USA INC (πρώην VIVARTIA USA INC)	Αμερική	Εμπορική εταιρεία	-	92,08%	**92,08%**	Ολική Ενοποίηση	-
Θυγατρικές της MAGIC FOOD A.E. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ							
E.K.T.E.K. A.E.	Ελλάδα	Εκμετάλλευση ακινήτων	-	20,72%	**20,72%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
GS COFFEE N ICE E.E.	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	73,66%	**73,66%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρική της ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΧΑΡΙΛΑΟΥ Α.Ε.							
HELLENIC FOOD INVESTMENTS A.E.	Ελλάδα	Εταιρεία συμμετοχών & επενδύσεων	-	1,04%	**1,04%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρική της OLYMPUS PLAZA A.E.							
ΟΛΥΜΠΟΥΣ ΠΛΑΖΑ Ε.Π.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Σνακ καφέ & Μίνι μάρκετ	-	30,75%	**30,75%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρική της OLYMPUS PLAZA CATERING A.E.							
ΟΛΥΜΠΟΥΣ ΠΛΑΖΑ Ε.Π.Ε.	Ελλάδα	Εστιατόρια - Σνακ καφέ & Μίνι μάρκετ	-	15,84%	**15,84%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Θυγατρική της ΒΑΡΕΛΑΣ Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ							
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΩΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ ΑΕ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	Ελλάδα	Αναψ/ριο - Φαστ φουντ	-	45,12%	**45,12%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Συγγενής της ΜΙΧ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ Α.Β.Ε.Ε.							
ΙΩΝΙΚΗ ΣΦΟΛΙΑΤΑ Α.Ε.	Ελλάδα	Παραγωγή κατεψυγμένων προϊόντων ζύμης & σφολιάτας	-	15,34%	**15,34%**	Καθαρή Θέση	2017-2019
Συγγενείς της ΔΕΛΤΑ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ							
ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.	Ελλάδα	Παραγωγή & εμπορία γαλακτοκομικών προϊόντων	-	39,78%	**39,78%**	Καθαρή Θέση	2014-2019
Θυγατρικές της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.							
ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΟΝ. ΕΠΕ	Ελλάδα	Αδρανής	-	39,78%	**39,78%**	Καθαρή Θέση	2014-2019
ΕΒΡΟΓΑΛ ΑΕΒΕ	Ελλάδα	Αδρανής	-	39,78%	**39,78%**	Καθαρή Θέση	2014-2019
MEVGAL USA INC	Αμερική	Αδρανής	-	39,78%	**39,78%**	Καθαρή Θέση	-
MEVGAL ENTERPRISES LIMITED	Κύπρος	Αδρανής	-	39,78%	**39,78%**	Καθαρή Θέση	-
MEVGAL BULGARIA EOOD	Βουλγαρία	Υπό εκκαθάριση	-	39,78%	**39,78%**	Καθαρή Θέση	-
MEVGAL UK LIMITED	Αγγλία	Διαχείριση εμπορικών σημάτων	-	39,78%	**39,78%**	Καθαρή Θέση	-
Συγγενής της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.							
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑ Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανής	-	7,96%	**7,96%**	Καθαρή Θέση	2014-2019
ΟΜΙΛΟΣ ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ							
Θυγατρικές της ATTICA A.E.							
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΠΤΑ Ν.Ε.	Ελλάδα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΟΚΤΩ Ν.Ε.	Ελλάδα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΝΝΕΑ Ν.Ε.	Ελλάδα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΕΚΑ Ν.Ε.	Ελλάδα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΝΟΡΝΤΙΑ Ν.Ε.	Ελλάδα	Θαλάσσιες μεταφορές	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
MAPIN Ν.Ε.	Ελλάδα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ATTICA CHALLENGE LTD	Μάλτα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	-
ATTICA SHIELD LTD	Μάλτα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	-
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΩΔΕΚΑ (ΕΛΛΑΣ) ΙΝΚ & ΣΙΑ	Ελλάδα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Υπό εν. Διεύ/ση(2)	2014-2019
SUPERFAST FERRIES S.A.	Λιβερία	Υπηρεσίες διαχ/σης ποντοπόρων πλοίων	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
SUPERFAST PENTE INC	Λιβερία	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
SUPERFAST EXI INC	Λιβερία	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
SUPERFAST ENDEKA INC	Λιβερία	Θαλάσσιες & ακτοπλοϊκές	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019

Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Αντικείμενο δραστηριότητας	% Άμεσης Συμ/χής	% Έμμεσης Συμ/χής	% Συν/κής Συμ/χής	Μέθοδος Ενοποίησης	Ανέλεγκτες Φορ/κές Χρήσεις (4)
		μεταφορές					
SUPERFAST DODEKA INC	Λιβερία	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
BLUE STAR FERRIES ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Θαλάσσιες & ακτοπλοϊκές μεταφορές	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES	Ελλάδα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Υπό εν. Διεύ/ση(2)	2014-2019
BLUE STAR FERRIES S.A.	Λιβερία	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014
WATERFRONT NAVIGATION COMPANY	Λιβερία	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	-
THELMO MARINE S.A.	Λιβερία	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	-
BLUE ISLAND SHIPPING INC	Παναμάς	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	-
STRINTZIS LINES SHIPPING LTD	Κύπρος	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	-
SUPERFAST ONE INC	Λιβερία	Θαλάσσιες & ακτοπλοϊκές μεταφορές	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
SUPERFAST TWO INC	Λιβερία	Θαλάσσιες & ακτοπλοϊκές μεταφορές	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΑΤΤΙΚΑ ΦΕΡΡΙΣ Ν.Ε.	Ελλάδα	Θαλάσσιες & ακτοπλοϊκές μεταφορές	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
Κ/ΞΙΑ BLUE STAR FERRIS ΝΑΕ & ΣΙΑ	Ελλάδα	Θαλάσσιες & ακτοπλοϊκές μεταφορές	-	79,38%	**79,38%**	Υπό εν. Διεύ/ση(2)	2014-2019
BLUE STAR N.E.	Ελλάδα	Θαλάσσιες & ακτοπλοϊκές μεταφορές	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
BLUE STAR FERRIES N.E.	Ελλάδα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ATTICA FERRIS ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Θαλάσσιες & ακτοπλοϊκές μεταφορές	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ Α.Ν.Ε.	Ελλάδα	Θαλάσσιες & ακτοπλοϊκές μεταφορές	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΚΑΡΓΚΟ Ν.Ε.	Ελλάδα	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
HELLENIC SEAWAYS MANAGEMENT S.A.	Λιβερία	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
WORLD CRUISES HOLDINGS LTD	Λιβερία	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	-
HELCAT LINES S.A.	Νήσοι Marshall	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	-
TANGIER MARITIME INC	Παναμάς	Θαλάσσιες & ακτοπλοϊκές μεταφορές	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	-
TANGER MOROCCO MARITIME S.A.	Μαρόκο	Αδρανής	-	79,38%	**79,38%**	Ολική Ενοποίηση	-
Συγγενής της ATTICA A.E.							
AFRICA MOROCCO LINKS	Μαρόκο	Θαλάσσιες μεταφορές	-	38,90%	**38,90%**	Καθαρή Θέση	-
ΟΜΙΛΟΣ SINGULARLOGIC							
Θυγατρικές της SINGULARLOGIC A.E.							
PROFESSIONAL COMPUTER SERVICES S.A.	Ελλάδα	Ανάπτυξη εφαρμογών Η/Υ	-	50,30%	**50,30%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
SINGULAR BULGARIA EOOD	Βουλγαρία	Παροχή μηχανογράφησης & εμπορία	-	99,61%	**99,61%**	Ολική Ενοποίηση	-
SINGULAR ROMANIA SRL	Ρουμανία	Παροχή μηχανογράφησης & εμπορία	-	99,61%	**99,61%**	Ολική Ενοποίηση	-
SYSTEM SOFT A.E.	Ελλάδα	Υπηρεσίες παροχής συμβουλών μηχανογράφησης	-	99,61%	**99,61%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
SINGULARLOGIC CYPRUS LTD	Κύπρος	Παροχή μηχανογράφησης & εμπορία	-	98,41%	**98,41%**	Ολική Ενοποίηση	-
G.I.T. HOLDINGS A.E.	Ελλάδα	Εταιρεία συμμετοχών	-	99,61%	**99,61%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
G.I.T. CYPRUS	Κύπρος	Εταιρεία επενδύσεων	-	99,61%	**99,61%**	Ολική Ενοποίηση	-

Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Αντικείμενο δραστηριότητας	% Άμεσης Συμ/χής	% Έμμεσης Συμ/χής	% Συν/κής Συμ/χής	Μέθοδος Ενοποίησης	Ανέλεγκτες Φορ/κές Χρήσεις (4)
SENSE ONE TECHNOLOGIES A.E.	Ελλάδα	Παροχή μηχανογράφησης & εμπορία	-	50,79%	**50,79%**	Ολική Ενοποίηση	2014-2019
SINGULARLOGIC B.V.	Ολλανδία	Παροχή υπηρεσιών στους τομείς των επικοινωνιών & τηλεπικοινωνιών	-	99,61%	**99,61%**	Ολική Ενοποίηση	-
Συγγενείς της SINGULARLOGIC A.E.							
INFOSUPPORT A.E.	Ελλάδα	Παροχή μηχανογράφησης & εμπορία	-	33,87%	**33,87%**	Καθαρή Θέση	2014-2019
INFO A.E.	Ελλάδα	Εμπόριο Η/Υ	-	34,86%	**34,86%**	Καθαρή Θέση	2014-2019
LOGODATA A.E.	Ελλάδα	Μηχανογραφικές εφαρμογές	-	23,79%	**23,79%**	Καθαρή Θέση	2014-2019

Σημειώσεις

(1) Οι εταιρείες MARFIN CAPITAL S.A. και MIG SHIPPING S.A. είναι υπεράκτιες και δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος. Για τις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκατεστημένες εταιρείες του Ομίλου, οι οποίες δεν έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα, δεν υπάρχει υποχρέωση φορολογικού ελέγχου.

(2) Υπό εν. Διεύ/ση = Υπό ενιαία Διεύθυνση

(3) BVI = British Virgin Islands

(4) Για τις εταιρείες του Ομίλου με έδρα την Ελλάδα, οι οποίες πληρούν τα σχετικά κριτήρια υπαγωγής στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έχει ολοκληρωθεί για τις χρήσεις 2014 έως 2018 φορολογικός έλεγχος βάσει των διατάξεων του Ν.4174/2013 άρθρο 65Α παρ.1. Σημειώνεται ότι ο φορολογικός έλεγχος της χρήσης 2019 βρίσκεται σε εξέλιξη. Την 31/12/2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρ. 36 του Ν. 4174/2013, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για παράταση του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

2.2 Μεταβολές στη δομή του Ομίλου

Στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 και σε σχέση με την αντίστοιχη ετήσια συγκριτική περίοδο του 2018 περιλαμβάνονται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης οι εταιρείες: i) ΟΛΥΜΠΟΥΣ ΠΛΑΖΑ Ε.Π.Ε. ως απόρροια αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου χωρίς τη συμμετοχή των μετόχων μειοψηφίας εντός του δ' τριμήνου 2019 (έως εκείνη τη χρονική στιγμή η παραπάνω εταιρεία ενοποποιούνταν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης).

Στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 και σε σχέση με την αντίστοιχη ετήσια συγκριτική περίοδο του 2018 δεν περιλαμβάνονται (α) με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης οι εταιρείες: i) ο όμιλος ΥΓΕΙΑ και οι θυγατρικές του λόγω εκποίησης την 09/11/2018, ii) ΚΕΤΑ λόγω εκποίησης την 18/04/2019, iii) ΚΑΜΑΡΑ Α.Ε. λόγω ολοκλήρωσης της διαδικασίας εκκαθάρισης της αδρανούς εταιρείας εντός του α' εξαμήνου 2018, iv) MIG LRE CROATIA λόγω ολοκλήρωσης της διαδικασίας εκκαθάρισης της εταιρείας εντός του β' εξαμήνου 2018, v) UNITED MILK HOLDINGS L.T.D. λόγω ολοκλήρωσης της διαδικασίας εκκαθάρισης εντός του α' εξαμήνου 2019, vi) ΠΟΥΛΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε. λόγω ολοκλήρωσης της διαδικασίας εκκαθάρισης εντός του δ' τριμήνου του 2019, vii) MIG ENVIRONMENT λόγω ολοκλήρωσης της διαδικασίας εκκαθάρισης εντός του α' εξαμήνου 2019, viii) SINGULARLOGIC MARITIME SERVICES LTD λόγω εκκαθάρισής της εντός του δ' τριμήνου του 2019, και ix) METASOFT Α.Ε. λόγω ολοκλήρωσης της διαδικασίας εκκαθάρισης εντός του δ' τριμήνου του 2019.

Στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της ετήσιας συγκριτικής περιόδου που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 στο κονδύλι «Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση» περιλαμβάνεται η εταιρεία ΚΕΤΑ και η εταιρεία MIG LEISURE (βλ. αναλυτικά σημείωση 7.4).

Αναφέρεται, τέλος, ότι τα στοιχεία των αποτελεσμάτων της ATHENIAN ENGINEERING για τις παρουσιαζόμενες περιόδους παρουσιάζονται στα αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες του Ομίλου (βλ. αναλυτικά σημείωση 7.4).

3 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

3.1 Δήλωση συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2019 που καλύπτουν την ετήσια περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019. Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω στη σημείωση 4, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Οι εν λόγω Οικονομικές Καταστάσεις έχουν καταρτιστεί βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern), η οποία προϋποθέτει ότι η Εταιρεία και οι θυγατρικές της θα έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις λειτουργίες τους ως δρώσες οικονομικές οντότητες στο προβλεπόμενο μέλλον. Η χρήση αυτής της λογιστικής βάσης λαμβάνει υπόψη την τρέχουσα και την προβλεπόμενη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου, αφού ληφθούν υπόψη και οι κάτωθι συνθήκες και δράσεις που έχει σχεδιάσει και υλοποιεί η Διοίκηση.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 παρουσιάζουν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά € 225.005 χιλ. και € 278.259 χιλ. αντίστοιχα, με το σημαντικότερο μέρος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων να αφορά σε δανειακές υποχρεώσεις καταβλητέες εντός των επόμενων 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

(α) Αναχρηματοδότηση βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων της MARFIN INVESTMENT GROUP ύψους € 253,8 εκ. κατά την ημερομηνία αναφοράς

Για δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας ποσού € 253.750 χιλ. συμβατικά πληρωτέες την 30/06/2020, η Διοίκηση βρίσκεται σε συζητήσεις με την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ για την αναχρηματοδότηση ή /και την χρονική μετάθεση των εν λόγω υποχρεώσεων. Ήδη, την 30/04/2020 η Διοίκηση απέστειλε αίτημα παροχής συναίνεσης προς την πιστώτρια τράπεζα για τη χρονική μετάθεση της ημερομηνίας αποπληρωμής του κεφαλαίου των ανωτέρω δανείων και την παράταση της περιόδου εκτοκισμού έως την 31/07/2021.

Η ολοκλήρωση των σχετικών συζητήσεων και η παροχή συναίνεσης εκτιμάται εύλογα από τη Διοίκηση ότι θα έχει περαιωθεί έως τα τέλη Ιουνίου, γεγονός που θα εξασφαλίσει την απρόσκοπτη λειτουργία της Εταιρείας.

(β) Υλοποίηση Συμφωνίας Αναδιάρθρωσης της MARFIN INVESTMENT GROUP αναφορικά με δανειακές υποχρεώσεις ύψους € 295,1 εκ. κατά την ημερομηνία αναφοράς

Για δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας ποσού € 295.105 χιλ. πληρωτέες την 31/07/2021, η Διοίκηση βρίσκεται στο στάδιο υλοποίησης της Συμφωνίας Αναδιάρθρωσης ("Restructuring Agreement"), όπως αυτή τροποποιήθηκε την 23/12/2019.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης των όρων της ως άνω Συμφωνίας Αναδιάρθρωσης, εντός της χρήσης 2019, έχει πραγματοποιηθεί η πώληση της θυγατρικής εταιρείας ΚΕΤΑ. Όπως αναφέρεται στη σημείωση 7.1, την 18/04/2019 ολοκληρώθηκε η πώληση της θυγατρικής με την μεταβίβαση των ως άνω μετοχών. Από το τίμημα της πώλησης εξοφλήθηκε τραπεζικός δανεισμός ποσού € 27,5 εκ. της MIG LEISURE, ενώ μέρος του υπολειπόμενου τιμήματος χρησιμοποιήθηκε για την αποπληρωμή δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας.

Η Συμφωνία Αναδιάρθρωσης περιλαμβάνει όρους, που αφορούν μεταξύ άλλων στην τήρηση δεσμεύσεων σε σχέση με χρηματοοικονομικούς δείκτες. Παράλληλα, προβλέπει τη δέσμευση της Εταιρείας να προχωρήσει στην αναδιάρθρωση του συνόλου του δανεισμού της με την εξασφάλιση αναχρηματοδότησης ή /και με τη διάθεση ενός ή περισσοτέρων περιουσιακών της στοιχείων μέχρι τη λήξη της σχετικής δανειακής σύμβασης την 31/07/2021.

(γ) Συζητήσεις με πιστώτριες τράπεζες για την αναδιάρθρωση λοιπών δανειακών υποχρεώσεων εταιρειών του Ομίλου

Στις υποχρεώσεις του Ομίλου κατά την 31/12/2019 (όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 26) περιλαμβάνονται υποχρεώσεις κεφαλαίου και τόκων των θυγατρικών SINGULARLOGIC € (24.306 χιλ.), RKB € (106.369 χιλ.) συνολικού ποσού € 130,7 εκ., για την αναδιάρθρωση των οποίων οι διοικήσεις βρίσκονται σε συζητήσεις με την πιστώτρια τράπεζα.

Ειδικότερα, οι ως άνω εταιρείες του Ομίλου κατά την ημερομηνία έγκρισης των συνημμένων Οικονομικών Καταστάσεων, βρίσκονται σε διαδικασία συζητήσεων με τα πιστωτικά ιδρύματα, με σκοπό την αναδιάρθρωση των όρων των δανειακών τους υποχρεώσεων (βλ. σημείωση 26), εξετάζοντας σχέδια που θα μπορέσουν να γίνουν εκατέρωθεν αποδεκτά. Στόχος των συζητήσεων είναι η επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής των δανείων και η διαμόρφωση χρηματοοικονομικών δεικτών εναρμονισμένων με την τρέχουσα οικονομική συγκυρία.

(δ) Μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας

Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, σε συνδυασμό με τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της, επέδρασαν αρνητικά στην οικονομική δραστηριότητα του Ομίλου πλήττοντας κατά κύριο λόγο τον όμιλο VIVARTIA και συγκεκριμένα τον υποκλάδο εστίασης καθώς και τον όμιλο ATTICA.

Ο προσδιορισμός των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας ενέχει σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας και δεν μπορεί επί του παρόντος να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, καθώς εξαρτάται από έναν αριθμό παραγόντων όπως είναι μεταξύ άλλων ο επακριβής καθορισμός του πλαισίου επιστροφής στην κανονικότητα, η ολοκλήρωση της διαδικασίας άρσης των μέτρων περιορισμού της πανδημίας και τα μέτρα στήριξης της Πολιτείας προς τις πληγείσες επιχειρήσεις.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εκτίμηση της επίδρασης της πανδημίας του COVID-19 στην χρηματοοικονομική απόδοση, θέση και τη ρευστότητα του Ομίλου καθώς και των παραγόντων αβεβαιότητας που υφίστανται, παρουσιάζονται στη σημείωση 49.1 των οικονομικών καταστάσεων. Στην ίδια σημείωση αναλύονται και οι δράσεις που έχει σχεδιάσει και υλοποιεί η Διοίκηση για την ενίσχυση της ρευστότητας και κερδοφορίας του Ομίλου με απώτερο στόχο τη διασφάλιση τη απρόσκοπτης λειτουργίας του.

Αν οι ανωτέρω επιδιωκόμενες ενέργειες της Διοίκησης για την Εταιρεία και τις θυγατρικές της δεν τελεσφορήσουν ή αποδειχθούν ανεπαρκείς, λόγω της αστάθειας και αβεβαιότητας που επικρατεί, συνεπεία και της πανδημίας του COVID-19 αλλά και της αβεβαιότητας υλοποίησης των ενεργειών που δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από τη Διοίκηση, τότε ενδέχεται να επηρεαστούν δυσμενώς τα αποτελέσματα, η λειτουργία και οι προοπτικές του Ομίλου. Ο συνδυασμός των περιγραφόμενων καταστάσεων υποδηλώνει την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας σχετικά με τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας.

Ωστόσο, η Διοίκηση αναμένει εύλογα την επιτυχή ολοκλήρωση των ενεργειών που έχουν περιγραφεί ανωτέρω και εκτιμά ως εκ τούτου, ότι δεν θα αντιμετωπίσει θέματα χρηματοδότησης και ρευστότητας του Ομίλου και της Εταιρείας εντός των επόμενων 12 μηνών.

3.2 Βάση επιμέτρησης

Οι Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται για την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία των παρακάτω στοιχείων:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (περιλαμβάνονται και τα παράγωγα),
- χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, και
- επενδύσεις σε ακίνητα.

3.3 Νόμισμα παρουσίασης

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (νόμισμα της χώρας της έδρας της μητρικής του Ομίλου) και όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

3.4 Χρήση εκτιμήσεων

Η σύνταξη Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν στο μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς.

Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται στη σημείωση 8 των Οικονομικών Καταστάσεων.

3.5 Αλλαγή στις λογιστικές πολιτικές

Στις Οικονομικές Καταστάσεις έχουν τηρηθεί οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιήθηκαν για να καταρτιστούν οι Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2018, προσαρμοσμένων με νέα Πρότυπα, και τις αναθεωρήσεις επί των Προτύπων που επιτάσσουν τα ΔΠΧΑ (βλ. παραγράφους 3.5.1, 3.5.2 και 3.5.3).

3.5.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και Διερμηνείες των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2019 ή μεταγενέστερα.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του

σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Η επίδραση από την εφαρμογή στον Όμιλο και στην Εταιρεία περιγράφεται στη σημείωση 3.5.3.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

3.5.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και Αναθεωρήσεις Προτύπων αλλά και οι ακόλουθες Διερμηνείες για τα υπάρχοντα Πρότυπα, έχουν δημοσιευθεί αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα:

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: "Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου" (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει

να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)**

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.5.3 Επίδραση από την αρχική υιοθέτηση του Προτύπου ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο αναγνώρισης των μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με το οποίο ο μισθωτής αναγνωρίζει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεις μίσθωσης κατά την ημερομηνία που τα πάγια καθίστανται διαθέσιμα για χρήση.

Το ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» αντικαθιστά τον υφιστάμενο λογιστικό χειρισμό βάσει των ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις», ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορισμός των συμφωνιών που περιέχουν μίσθωση», SIC 15 «Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα» και SIC 27 «Αξιολόγηση συναλλαγών που έχουν τη νομική μορφή μίσθωσης». Το νέο Πρότυπο εισάγει ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις με ορισμένες εξαιρέσεις ενώ παρέχει και συγκεκριμένες πρακτικές διευκόλυνσης όπως αναλύονται κατωτέρω.

Ο Όμιλος εφάρμοσε το νέο Πρότυπο από την 1η Ιανουαρίου 2019 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση, αναγνωρίζοντας την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, τα συγκριτικά στοιχεία στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου δεν έχουν επαναδιατυπωθεί και παρουσιάζονται σύμφωνα με όσα προβλέπονταν από το ΔΛΠ 17.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έκαναν χρήση των κατωτέρω πρακτικών διευκόλυνσης όπως προβλέπεται από το ΔΠΧΑ 16:

- Αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων, ο Όμιλος εφάρμοσε τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 μόνο σε όσες συμβάσεις ήταν σε ισχύ κατά την 1η Ιανουαρίου 2019 και είχαν αναγνωριστεί ως μισθώσεις με βάση το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4.
- Οι μισθώσεις με χρονική διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών, καθώς και οι μισθώσεις χαμηλής αξίας εξαιρέθηκαν από την εφαρμογή του νέου Προτύπου.

- Χρησιμοποιήθηκε ένα ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά (όπως η διάρκεια μίσθωσης, η φύση του παγίου κ.λπ.).
- Εξαιρέθηκαν οι αρχικές άμεσες δαπάνες από την επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής.
- Συμβάσεις οι οποίες εμπεριέχουν όρους επέκτασης ή λύσης αξιολογήθηκαν με βάση την προγενέστερη εμπειρία.

Επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16

Η επίδραση των προσαρμογών στα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου και της Εταιρείας από την εφαρμογή του νέου Προτύπου ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» αναλύεται στον κατωτέρω πίνακα. Τυχόν γραμμές οι οποίες δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το νέο Πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**	**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019	**65.817**	**210**
Πλέον: Προπληρωμένες λειτουργικές μισθώσεις την 1η Ιανουαρίου 2019	585	1
(Μείον): Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018	(2.054)	-
Σύνολο Δικαιωμάτων χρήσης παγίων που αναγνωρίστηκαν την 1η Ιανουαρίου 2019	**64.348**	**211**

Μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**5% - 6%**	**5% - 6%**
Αποτίμηση στην παρούσα αξία την 1η Ιανουαρίου 2019	63.763	210
Πλέον υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018	2.054	-
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019	**65.817**	**210**

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**	**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
Μακροπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	53.954	67
Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	11.863	143
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019	**65.817**	**210**

Οι κατηγορίες παγίων με τις οποίες σχετίζονται τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού παρατίθενται αναλυτικά στη Σημείωση 9.2.

Η συμφωνία των δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις κατά την 31/12/2018, όπως αυτές γνωστοποιήθηκαν στη Σημείωση 46 των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2018, με τις μισθωτικές υποχρεώσεις που αναγνωρίσθηκαν κατά την 01/01/2019 έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**	**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις που γνωστοποιήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2018	**106.819**	**295**
(Μείον): Μισθώσεις εκτός πεδίου εφαρμογής ΔΠΧΑ 16	(20.740)	-
(Μείον): Βραχυπρόθεσμες μισθώσεις	(995)	(57)
(Μείον): Μισθώσεις χαμηλής αξίας	(26)	-
Πλέον/(Μείον): Λοιπές προσαρμογές	213	-
Σύνολο	**85.271**	**238**

Από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, ο Όμιλος αναγνώρισε αποσβέσεις και χρηματοοικονομικά έξοδα αντί για έξοδα από μισθώσεις. Για την ετήσια περίοδο που έληξε την 31/12/2019 ο Όμιλος αναγνώρισε € 10,7 εκ. αποσβέσεις και € 3,1 εκ. χρηματοοικονομικά έξοδα ενώ η Εταιρεία € 166 χιλ. και € 34 χιλ. αντίστοιχα. Τα Κέρδη προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών

αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) για την ετήσια περίοδο που έληξε την 31/12/2019 έχουν επηρεαστεί θετικά κατά € 11,8 εκ. λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16.

4 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

4.1 Ενοποίηση

4.1.1 Θυγατρικές

Είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες η Μητρική έχει τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιριών. Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία, αποτελώντας το σημαντικότερο και μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρεία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται. Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται με βάση τη μέθοδο της απόκτησης. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η αποκτώσα επιχείρηση αναγνωρίζει την υπεραξία που προκύπτει από τη συναλλαγή της απόκτησης, ως το υπερβάλλον ποσό μεταξύ:

- του αθροίσματος (i) του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε αποτιμώμενο σε εύλογες αξίες, (ii) του ποσού των τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην αποκτώμενη (αποτιμώμενων είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών επί των καθαρών αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού της αποκτώμενης) και (iii) σε συνένωση επιχειρήσεων που ολοκληρώνεται σε στάδια, της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που κατείχε η αποκτώσα προηγουμένως στην αποκτώμενη, μείον
- της καθαρής αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των αποκτηθέντων αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων,

Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για πιθανή απομείωση και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας της αναγνωρίζεται ως ζημιά απομείωσης, επιβαρύνοντας τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου.

Τα κόστη που σχετίζονται με την απόκτηση των επενδύσεων σε θυγατρικές (π.χ. αμοιβές συμβούλων, νομικών, λογιστών, εκτιμητών και άλλες επαγγελματικές και συμβουλευτικές αμοιβές), αναγνωρίζονται ως έξοδα και επιβαρύνουν τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

Σε αντίθετη περίπτωση, που η αποκτώσα επιχείρηση προβεί σε μία απόκτηση συμμετοχικού δικαιώματος στην οποία, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η καθαρή αξία των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων υπερβαίνει τα ανταλλάγματα που μεταβιβάζονται, τότε πρόκειται για μία αγορά ευκαιρίας. Αφού διενεργηθούν οι απαραίτητοι επανέλεγχοι, το υπερβάλλον ποσό της παραπάνω διαφοράς αναγνωρίζεται ως κέρδος, στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.

Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών εταιρειών έχουν τροποποιηθεί, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο. Στη σημείωση 2, παρατίθεται πλήρης λίστα των ενοποιούμενων θυγατρικών μαζί με τα σχετικά ποσοστά του Ομίλου.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής εταιρείας.

4.1.2 Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις)

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις ενοποιούμενες θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

4.1.3 Μεταβολές ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων σε θυγατρικές

Όταν πραγματοποιούνται μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε μία θυγατρική, τότε εξετάζεται εάν οι μεταβολές αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια του ελέγχου στη θυγατρική ή όχι.

- Όταν οι μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, τότε λογίζονται ως συναλλαγές ιδίων κεφαλαίων (δηλαδή ως συναλλαγές με ιδιοκτήτες υπό την ιδιότητά τους ως ιδιοκτήτες). Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι λογιστικές αξίες των ελεγχουσών και μη ελεγχουσών συμμετοχών προσαρμόζονται, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις σχετικές συμμετοχές τους στη θυγατρική. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του ποσού με το οποίο οι μη ελέγχουσες συμμετοχές προσαρμόζονται και της εύλογης αξίας του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και κατανέμεται στους ιδιοκτήτες της μητρικής.
- Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή όταν οι μεταβολές ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων οδηγούν σε απώλεια ελέγχου, τότε η μητρική λογιστικοποιεί τις απαραίτητες εγγραφές πώλησης και αναγνωρίζει το αποτέλεσμα από την πώληση (αποαναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού, της υπεραξίας και των υποχρεώσεων της θυγατρικής κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου, αποαναγνώριση της λογιστικής αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, προσδιορισμός του αποτελέσματος από την πώληση). Με την απώλεια ελέγχου μίας θυγατρικής, τυχόν επένδυση που διακρατείται στην πρώην θυγατρική, αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.

4.1.4 Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση. Οι ζημιές που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής. Τα κέρδη ή οι ζημιές και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

4.1.5 Συγγενείς

Είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκεί ουσιώδη επιρροή, ωστόσο δεν ασκεί έλεγχο. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μίας εταιρείας υποδηλώνει ουσιώδη επιρροή πάνω στην επενδυόμενη εταιρεία, εκτός αν μπορεί να αποδειχθεί ξεκάθαρα ότι δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης και κατόπιν αποτιμώνται σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς, το κόστος αυξάνεται ή μειώνεται με την αναλογία του Ομίλου στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδυόμενης. Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή στις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημίες σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει το κόστος της συμμετοχής του στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα. Εάν μεταγενέστερα η συγγενής επιχείρηση παρουσιάσει κέρδη, η επενδύτρια αρχίζει να αναγνωρίζει εκ νέου το μερίδιό της επί των κερδών, μόνον εφόσον το μερίδιό της επί των κερδών εξισωθεί με το μερίδιο των ζημιών που δεν είχε αναγνωρίσει.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιούν οι συγγενείς δεν είναι διαφορετικές από αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος, ενώ η ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων των συγγενών επιχειρήσεων, συμπίπτει με αυτή της μητρικής.

4.1.6 Επενδύσεις σε συγγενείς (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις)

Οι επενδύσεις σε συγγενείς στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις αποτιμώνται σε εύλογες αξίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα του ΔΠΧΑ 9 για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Οι επενδύσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, ενώ οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή σε αυτή την αξία, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Κατά την 31/12/2019 η Εταιρεία δεν κατείχε επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις.

4.1.7 Συμμετοχές σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Οι επενδύσεις σε από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται ως από κοινού δραστηριότητες (συμμετοχές σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο), είτε ως κοινοπραξίες και η ταξινόμηση εξαρτάται από τα συμβατικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή.

Οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες, σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μετά προσαρμόζονται με το ποσοστό του Ομίλου πάνω στα κέρδη ή τις ζημίες και στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των κοινοπραξιών. Όταν το ποσοστό του Ομίλου στις ζημίες μιας κοινοπραξίας είναι ίσο ή υπερβαίνει τη συμμετοχή του σε αυτή την κοινοπραξία, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προχωρήσει σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κοινοπραξίες. Επίσης, απαλείφονται και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις από τη συναλλαγή για την απομείωση του περιουσιακού στοιχείου που μεταβιβάσθηκε.

Περαιτέρω, για τις συμμετοχές του σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις:

α) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού),

β) τις υποχρεώσεις του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιασδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού),
γ) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση, και
δ) τις δαπάνες του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιεσδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού).

4.2 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο σε μία άλλη επιχείρηση.

4.2.1 Αρχική αναγνώριση και αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, ο Όμιλος καθίσταται ένας εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου, ή όταν ο Όμιλος μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο και ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

4.2.2 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Εκτός από εκείνες τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική συνιστώσα χρηματοδότησης και επιμετρώνται με βάση την τιμή συναλλαγής τους σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία προσθέτοντας το σχετικό κόστος της συναλλαγής εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

α. χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος,
β. χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, και
γ. χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η ταξινόμηση προσδιορίζεται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου του Ομίλου σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τα οποία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα», «Χρηματοοικονομικά έξοδα» και «Χρηματοοικονομικά έσοδα», εκτός από την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται εντός των λειτουργικών αποτελεσμάτων.

4.2.3 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

i. το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και
ii. εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου (“SPPI” κριτήριο).

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά. Μετά την αρχική αναγνώριση, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αντίκτυπος από την προεξόφληση είναι ασήμαντος, η προεξόφληση παραλείπεται.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Η εύλογη αξία των στοιχείων προσδιορίζεται με αναφορά σε συναλλαγές σε μία ενεργό αγορά ή με τη χρήση τεχνικών μεθόδων αποτίμησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά.

4.2.4 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως Ομολογιακά Δάνεια και δάνεια τραπεζών. Οι δανειακές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δύναται να ταξινομηθούν κατά την αρχική αναγνώριση ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αν ικανοποιούνται τα κάτωθι κριτήρια.

(α) Η ταξινόμηση αντιστρέφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό τις επιδράσεις της λογιστικής ασυνέπειας (accounting mismatch) που θα προέκυπτε αν η υποχρέωση είχε αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος.
(β) Οι εν λόγω υποχρεώσεις αποτελούν μέρος μιας ομάδας υποχρεώσεων οι οποίες διαχειρίζονται ή αξιολογούνται ως προς την απόδοσή τους στην βάση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις στρατηγικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ομίλου.
(γ) Η χρηματοοικονομική υποχρέωση περιέχει ένα ενσωματωμένο παράγωγο το οποίο ταξινομείται και αποτιμάται διακεκριμένα.

Μετατρέψιμα ομολογιακά δάνεια

Ο Όμιλος ταξινομεί ένα χρηματοοικονομικό μέσο έκδοσής του στα ίδια κεφάλαια ή στις υποχρεώσεις ανάλογα με την ουσία των συμβατικών όρων του μέσου. Τα μετατρέψιμα ομολογιακά δάνεια διαχωρίζονται σε δύο τμήματα, αφενός στην χρηματοοικονομική υποχρέωση και αφετέρου στο τμήμα των ιδίων κεφαλαίων που αφορά στο δικαίωμα προαίρεσης που παρέχεται στον κάτοχο να μετατρέψει τις ομολογίες του σε κοινές μετοχές της Εταιρείας.

Η χρηματοοικονομική υποχρέωση αποτιμάται αρχικά στην παρούσα αξία όλων των μελλοντικών πληρωμών που έχει αναλάβει να πραγματοποιήσει ο Όμιλος ανεξάρτητα από την εξάσκηση ή όχι των δικαιωμάτων προαίρεσης των ομολογιούχων. Ως επιτόκιο προεξόφλησης λαμβάνεται το επιτόκιο που ισχύει στην αγορά κατά την ημερομηνία της έκδοσης για ένα όμοιο δάνειο χωρίς το ενσωματωμένο δικαίωμα μετατροπής. Μεταγενέστερα, η υποχρέωση αποτιμάται είτε στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου είτε στην εύλογη αξία σύμφωνα με τα ειδικά χαρακτηριστικά του εκάστοτε ΜΟΔ. Οι τόκοι που προκύπτουν από τα ομολογιακά δάνεια περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έξοδα».

Η υπολειμματική αξία μεταξύ του καθαρού προϊόντος της έκδοσης και της παρούσας αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης αναγνωρίζεται, μετά την αφαίρεση του αναλογούντα φόρου εισοδήματος, απευθείας σε λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων.

Στην περίπτωση κατά την οποία δεν πληρείται ο κανόνας «fixed for fixed» του ΔΛΠ 32, το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο αποτελεί στην ολότητά του ένα σύνθετο χρηματοοικονομικό μέσο και, στο σύνολό του (και το στοιχείο του δανείου και το ενσωματωμένο παράγωγο με τη μορφή του δικαιώματος μετατροπής) αποτελεί μια χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Πώληση μετατρέψιμων ομολογιών της Εταιρείας μεταγενέστερα της έκδοσής τους, από εταιρείες του Ομίλου λογιστικοποιείται, στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, με τρόπο ανάλογο με την αρχική έκδοση ομολογιών.

4.2.5 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης

Ο Όμιλος κάνει χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων όπως συμβόλαια προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων και άλλα παράγωγα για αντιστάθμιση κινδύνων που συνδέονται με διακυμάνσεις επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Ο Όμιλος ταξινομεί τα παράγωγα ως κατεχόμενα για αντιστάθμιση κινδύνων. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για την αντιστάθμιση κινδύνων που απορρέουν από τις μεταβολές των επιτοκίων, των τιμών μετοχών και των τιμών συναλλάγματος και καυσίμων. Ο Όμιλος εφαρμόζει αντισταθμιστική λογιστική εύλογης αξίας ή ταμειακών ροών για παράγωγα τα οποία πληρούν τα σχετικά κριτήρια. Για παράγωγα τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική, κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Σχέση αντιστάθμισης για σκοπούς εφαρμογής της λογιστικής αντιστάθμισης υπάρχει όταν:

α. υπάρχει οικονομική σχέση μεταξύ του αντισταθμιζόμενου στοιχείου και του μέσου αντιστάθμισης,
β. η επίδραση του πιστωτικού κινδύνου δεν κυριαρχεί στις μεταβολές της τιμής που προκύπτουν από αυτήν την οικονομική σχέση, και
γ. η αναλογία αντιστάθμισης της σχέσης αντιστάθμισης είναι η ίδια με αυτή που προκύπτει από την ποσότητα του αντισταθμιζόμενου στοιχείου που η οικονομική οντότητα στην πραγματικότητα αντισταθμίζει και την ποσότητα του μέσου αντιστάθμισης που η οικονομική οντότητα στην

πραγματικότητα χρησιμοποιεί, για αυτή την αντισταθμιστική σχέση. Ωστόσο, ο σχεδιασμός αυτός δεν πρέπει να αντανακλά μία ανισορροπία μεταξύ των σταθμίσεων του αντισταθμιζόμενου στοιχείου και του μέσου αντιστάθμισης, που θα μπορούσε να δημιουργήσει αναποτελεσματικότητα αντιστάθμισης (ανεξάρτητα από το αν θα αναγνωριζόταν ή όχι), η οποία θα οδηγούσε σε ένα λογιστικό αποτέλεσμα ασυμβίβαστο με τους σκοπούς της λογιστικής αντιστάθμισης.

Τα παράγωγα που αποτελούν μέσα αντιστάθμισης αποτιμώνται σε κάθε ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς. Ο λογιστικός χειρισμός των μεταβολών στην εύλογη αξία εξαρτάται από τον τύπο της αντιστάθμισης. Για τους σκοπούς της αντισταθμιστικής λογιστικής, η αντιστάθμιση χρηματοοικονομικού κινδύνου ταξινομείται είτε ως αντιστάθμιση εύλογης αξίας, όταν αντισταθμίζεται ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας του καταχωρημένου περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης, ή ως αντιστάθμιση ταμειακών ροών, όταν αντισταθμίζεται η διακύμανση στις ταμειακές ροές, η οποία μπορεί να προέρχεται από ένα συγκεκριμένο κίνδυνο, άμεσα συσχετιζόμενο με το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση.

Σε συναλλαγές αντιστάθμισης εύλογης αξίας, που πληρούν τα κριτήρια αντισταθμιστικής λογιστικής, τα κέρδη ή οι ζημιές που προέρχονται από την αποτίμηση του μέσου αντιστάθμισης στην εύλογη αξία του, καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Το κέρδος ή η ζημιά της αντιστάθμισης που προκύπτει από το αντισταθμισμένο στοιχείο προσαρμόζει την λογιστική αξία του αντισταθμισμένου στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Σε συναλλαγές αντιστάθμισης ταμειακών ροών, τα κέρδη ή οι ζημιές που αφορούν στο αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης και προέρχονται από μεταβολές στην εύλογη αξία του παράγωγου χρηματοοικονομικού μέσου, καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα σε ένα αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών, ενώ το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης καταχωρείται απευθείας στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά είχε αναγνωρισθεί προηγουμένως στα λοιπά συνολικά έσοδα αναταξινομείται από τα ίδια κεφάλαια στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και παρουσιάζεται ως προσαρμογή εντός των λοιπών συνολικών εσόδων την περίοδο κατά την οποία ένα αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει τα αποτελέσματα της χρήσης. Ωστόσο, όταν ένα μη χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρέωση αναγνωρίζεται συνεπεία της συναλλαγής αντιστάθμισης, το κέρδος ή η ζημιά που είχε αναγνωρισθεί προηγουμένως στα λοιπά συνολικά έσοδα περιλαμβάνεται στην αρχική επιμέτρηση του αντισταθμισμένου στοιχείου.

Όταν μία προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, οποιαδήποτε σχετικό κέρδος ή ζημιά αναγνωρίσθηκε στα λοιπά συνολικά έσοδα μεταφέρεται απευθείας στα κέρδη ή τις ζημιές. Εάν η σχέση αντιστάθμισης παύει να πληρεί τις προϋποθέσεις της αποτελεσματικότητας, η λογιστική αντιστάθμισης διακόπτεται και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές διατηρούνται στο αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών έως ότου η προβλεπόμενη συναλλαγή πραγματοποιηθεί.

4.2.6 Μέθοδοι επιμέτρησης εύλογης αξίας

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης χωρίς να αφαιρούνται τα έξοδα πώλησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία, οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση γενικά αποδεκτών τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται, μοντέλα αποτίμησης παραγώγων και προεξόφληση ταμειακών ροών.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ευρέως αποδεκτές μεθόδους αποτίμησης για την εκτίμηση της εύλογης αξίας συνηθισμένων προϊόντων, όπως δικαιώματα και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συναλλάγματος. Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται βασίζονται σε σχετικές μετρήσεις της αγοράς (επιτόκια, τιμές μετοχών κ.λπ.) κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τεχνικές αποτίμησης χρησιμοποιούνται, επίσης, και για την αποτίμηση μη διαπραγματεύσιμων συμμετοχικών τίτλων, καθώς και παραγώγων με υποκείμενο μη διαπραγματεύσιμους συμμετοχικούς τίτλους. Στην περίπτωση αυτή οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται είναι περισσότερο πολύπλοκες και εκτός από δεδομένα της αγοράς, ενσωματώνουν υποθέσεις και εκτιμήσεις για τις μελλοντικές ταμειακές ροές του τίτλου. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές βασίζονται στις καλύτερες εκτιμήσεις της Διοίκησης και το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο της αγοράς για ένα μέσο με τα ίδια χαρακτηριστικά και κινδύνους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις οι αξίες που προκύπτουν από τις ευρέως αποδεκτές μεθόδους αποτίμησης συμμετοχικών τίτλων προσαρμόζονται για να αντανακλούν παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά λαμβάνουν υπόψη τους κατά την εκτίμηση της αξίας ενός τίτλου, όπως επιχειρηματικός κίνδυνος και κίνδυνος εμπορευσιμότητας.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων, που αποτιμώνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης, περιγράφεται ακολούθως. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις του Ομίλου σχετικά με τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσε ένας επενδυτής στην αποτίμηση της εύλογης αξίας και επιλέγονται βάσει των ειδικών χαρακτηριστικών κάθε επένδυσης.

Η Εταιρεία σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων διενεργεί τους απαιτούμενους υπολογισμούς αναφορικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών της μέσων. Οι επενδύσεις που αφορούν σε εισηγμένες μετοχές σε χρηματιστήρια εσωτερικού και εξωτερικού αποτιμώνται με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές των μετοχών αυτών. Οι επενδύσεις που αφορούν σε μη εισηγμένες μετοχές αποτιμώνται με βάση γενικά αποδεκτά μοντέλα αποτίμησης τα οποία άλλοτε περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς και άλλοτε βασισμένα σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία.

4.2.7 Συμψηφισμός

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό εμφανίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, μόνο όταν ο Όμιλος έχει το νομικό δικαίωμα και προτίθεται να προβεί στον ταυτόχρονο διακανονισμό της απαίτησης και υποχρέωσης στο καθαρό ποσό.

Έξοδα και έσοδα συμψηφίζονται μόνο αν κάτι τέτοιο επιτρέπεται από τα πρότυπα ή όταν αφορούν κέρδη ή ζημιές που προέκυψαν από μία ομάδα παρόμοιων συναλλαγών, όπως συναλλαγές εμπορικού χαρτοφυλακίου.

4.3 Απομείωση αξίας στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος στα πλαίσια των διενεργούμενων ελέγχων απομείωσης στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς:

i) Αναγνωρίζει και αξιολογεί την επικρατούσα κατάσταση στην ελληνική οικονομία, αλλά και την απόδοση δείγματος εταιρειών του κλάδου της εκάστοτε εταιρείας.
ii) Συγκεντρώνει, αναλύει και παρακολουθεί τις απολογιστικές πληροφορίες απόδοσης, με σημεία αναφοράς την εξέλιξη των χρηματοοικονομικών μεγεθών των εταιρειών στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς. Η ανάλυση των εν λόγω στοιχείων παρέχει πληροφορίες

αναφορικά με την επίτευξη ή μη των επιχειρηματικών στόχων και δεικνύει την τάση για τα αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική επίδοση των εταιρειών κατά τη λήξη της ετήσιας περιόδου αναφοράς.

iii) Εξετάζει τις επιχειρηματικές συνθήκες και τις διαθέσιμες πληροφορίες και εκτιμήσεις αναφορικά με τις μετέπειτα εξελίξεις των οικονομικών μεγεθών και τάσεων.

Εφόσον προκύπτουν ενδείξεις απομείωσης στις ενδιάμεσες περιόδους αναφοράς, ο Όμιλος προβαίνει σε επανέλεγχο των παραδοχών των επιχειρηματικών σχεδίων του, χρησιμοποιώντας ως βάση το επιχειρηματικό σχέδιο που καταρτίζεται στη λήξη της προηγούμενης ετήσιας περιόδου αναφοράς και αφορά σε μετέπειτα οικονομικές περιόδους σε ορίζοντα πενταετίας.

4.3.1 Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού (υπεραξία, λοιπά άυλα στοιχεία του ενεργητικού και ενσώματα πάγια)

Για σκοπούς εκτίμησης της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού κατηγοριοποιούνται στην μικρότερη ομάδα στοιχείων που μπορεί να παράγει ταμειακές ροές ανεξάρτητα από άλλα στοιχεία ή ομάδες στοιχείων του Ομίλου (Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών). Ως αποτέλεσμα, ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού εξετάζονται για μείωση της αξίας τους μεμονωμένα, ενώ άλλα σε επίπεδο Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Η υπεραξία κατανέμεται σε εκείνες τις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών από τις οποίες αναμένεται να προκύψουν ωφέλειες από συνέργειες σχετιζόμενων επιχειρηματικών συνενώσεων και αντιπροσωπεύει το μικρότερο επίπεδο εντός του Ομίλου στο οποίο η Διοίκηση παρακολουθεί την υπεραξία.

Οι Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών στις οποίες έχει κατανεμηθεί η υπεραξία, ελέγχονται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Όλα τα άλλα μεμονωμένα στοιχεία του ενεργητικού ή Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών ελέγχονται για απομείωση όταν γεγονότα ή μεταβολές των συνθηκών δεικνύουν ότι η λογιστική αξία τους ενδεχομένως να μην είναι ανακτήσιμη.

Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μιας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι το υψηλότερο μεταξύ εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης, η Διοίκηση προσδιορίζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών προσδιορίζοντας ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο προκειμένου να υπολογίσει την παρούσα αξία αυτών των ταμειακών ροών. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο απομείωσης προκύπτουν άμεσα από τους πιο πρόσφατους εγκεκριμένους από τη Διοίκηση προϋπολογισμούς, προσαρμοσμένα κατάλληλα ώστε να μην περιλαμβάνουν μελλοντικές αναδιοργανώσεις και βελτιώσεις των στοιχείων του ενεργητικού. Προεξοφλητικοί παράγοντες προσδιορίζονται μεμονωμένα για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και αντικατοπτρίζουν τα αντίστοιχα στοιχεία κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί από τη Διοίκηση για κάθε ένα από αυτά.

Οι ζημιές απομείωσης των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών μειώνουν πρώτα τη λογιστική αξία της υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί σε αυτές. Οι εναπομένουσες ζημιές απομείωσης χρεώνονται pro rata στα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού της συγκεκριμένης Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Με εξαίρεση την υπεραξία, όλα τα στοιχεία του ενεργητικού μεταγενέστερα επανεξετάζονται για ενδείξεις που υποδηλώνουν ότι η προηγούμενα αναγνωρισθείσα ζημιά απομείωσής τους δεν υφίσταται πλέον. Μία ζημιά απομείωσης αναστρέφεται εάν η ανακτήσιμη αξία μίας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει την λογιστική της αξία.

4.3.2 Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1),
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2), και
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3).

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εντάσσονται στο Στάδιο 1 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο των επόμενων δώδεκα μηνών, ενώ για εκείνα που εντάσσονται στο Στάδιο 2 ή το Στάδιο 3 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος ή η Εταιρεία αναμένουν να λάβουν. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μία εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του Προτύπου για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτήν, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

4.4 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

(α) Δραστηριότητες εξωτερικού

Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και της υπεραξίας και των προσαρμογών εύλογης αξίας λόγω επιχειρηματικών συνενώσεων, των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, μετατρέπονται σε Ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την

ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα έσοδα και τα έξοδα έχουν μετατραπεί στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου στις μέσες ισοτιμίες κατά την αναφερόμενη χρήση. Όποιες διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία, έχουν χρεωθεί /(πιστωθεί) στο αποθεματικό μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών σε ξένο νόμισμα, των ιδίων κεφαλαίων, ενώ αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων. Κατά την πώληση, διαγραφή ή αποαναγνώριση κάποιας θυγατρικής εξωτερικού το παραπάνω αποθεματικό μεταφέρεται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

(β) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρησιμοποιώντας την ισοτιμία κλεισίματος κατά την ημερομηνία αυτή. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τα μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς, καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας. Στην περίπτωση αποτελεσματικής αντιστάθμισης του συναλλαγματικού κινδύνου για μη νομισματικά χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται ως διαθέσιμα προς πώληση, το μέρος της μεταβολής της εύλογης αξίας τους που οφείλεται στην μεταβολή του συναλλάγματος καταχωρείται στα αποτελέσματα της περιόδου αναφοράς.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αλλά και από την αποτίμηση τέλους χρήσης νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα που πληρούν τις προϋποθέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών, απεικονίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και σωρευτικά στα ίδια κεφάλαια.

4.5 Ενσώματα πάγια

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις στις αξίες κτήσης τους, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν ζημίες απομείωσης των παγίων. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων αυτών.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Ενσώματα πάγια	Ωφέλιμη ζωή (σε έτη)
Κτίρια	50-60
Κτιριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	6
Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	10-20
Οχήματα	5-16
Πλοία συμβατικά	35
Ταχύπλοα πλοία τύπου catamaran	25
Πλοία υδροπτέρυγα - ιπτάμενα δελφίνια	15
Προσθήκες και βελτιώσεις πλοίων	5
Λιμενικές εγκαταστάσεις	10
Λοιπός εξοπλισμός	3-10

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων επανεξετάζονται στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, τότε η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα. Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

4.6 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού και δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται κυρίως άδειες λογισμικού, δικαιώματα και σήματα. Επιπλέον, στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις αναγνωρίζονται άυλα περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους, τα οποία προηγουμένως δεν είχαν αναγνωριστεί στις εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις των εξαγοραζόμενων εταιρειών.

Ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού αποτιμάται αρχικά στο κόστος κτήσης του. Το κόστος ενός άυλου στοιχείου του ενεργητικού το οποίο αποκτήθηκε σε μία συνένωση επιχειρήσεων, αποτελεί η εύλογη αξία του στοιχείου αυτού κατά την ημερομηνία της απόκτησής του.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημιά απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των άυλων στοιχείων. Με εξαίρεση ορισμένα εμπορικά σήματα τα οποία εκτιμήθηκε ότι έχουν απεριόριστη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, όλα τα άλλα άυλα στοιχεία του ενεργητικού έχουν περιορισμένη διάρκεια ζωής, η οποία κυμαίνεται από 3 έως 20 χρόνια. Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης αναθεωρούνται τουλάχιστον στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς.

(α) Λογισμικό
Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη. Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού, πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού, ενσωματώνονται στο κόστος κτήσης του άυλου παγίου με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

(β) Εμπορικά σήματα
Τα σήματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης. Επιπλέον, αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα περιουσιακά στοιχεία και στις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων.

Στο κόστος κτήσης των σημάτων περιλαμβάνονται οι δαπάνες εκπόνησης των σχεδίων και οι δαπάνες που απαιτούνται για την κατοχύρωση των σημάτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

(γ) Συμβάσεις με πελάτες (Customer relations)
Οι συμβάσεις με πελάτες αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα περιουσιακά στοιχεία και στις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων.

(δ) Άδειες
Οι άδειες αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα στοιχεία του ενεργητικού και στις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων. Οι άδειες που αναγνωρίσθηκαν κατά τον επιμερισμό του κόστους αγοράς έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή και εξετάζονται για τυχόν απομείωση σε κάθε περίοδο αναφοράς.

(ε) Κόστος έρευνας και ανάπτυξης προϊόντων / λογισμικού
Το κόστος έρευνας αναγνωρίζεται ως έξοδο στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων κατά την πραγματοποίησή του. Τα έξοδα ανάπτυξης πραγματοποιούνται κυρίως για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και την ανάπτυξη λογισμικού. Τα κόστη έρευνας και ανάπτυξης, αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία μόνο όταν ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του ΔΛΠ 38 «Άυλα Στοιχεία του Ενεργητικού». Έξοδα ανάπτυξης τα οποία σε προηγούμενες ετήσιες περιόδους είχαν καταχωρηθεί ως έξοδα, δεν αναγνωρίζονται ως άυλα στοιχεία του ενεργητικού σε μεταγενέστερη περίοδο, ακόμα και αν προκύψει ότι η συγκεκριμένη ανάπτυξη λογισμικού θα εισφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

(στ) Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας
Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβάνουν αγορά πνευματικών δικαιωμάτων για πώληση λογισμικού και αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον αποσβέσεις και τυχόν ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών.

Στη συνέχεια ακολουθεί μία περίληψη των πολιτικών που εφαρμόζονται και αφορούν στην ωφέλιμη ζωή των άυλων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου:

Άυλο στοιχείο του ενεργητικού	Διάρκεια	Ωφέλιμη ζωή (σε έτη)
Σήματα / Εμπορικές επωνυμίες	Περιορισμένη	10-20
Λογισμικά προγράμματα	Περιορισμένη	3-8
Κόστος έρευνας και ανάπτυξης	Περιορισμένη	4-8
Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας	Περιορισμένη	5
Μισθωτικά δικαιώματα	Περιορισμένη	Μισθωτική περίοδος
Σήματα: SingularLogic	Απεριόριστη	-
Σήματα: Blue Star Ferries, Superfast, Hellenic Seaways	Απεριόριστη	-
Σήματα: Delta, Vlachas, Milko, Vitaline, Advance, Life, Barba Stathis, Vereia, Fibella, Everest, La Pasteria, Goody's, Flocafe	Απεριόριστη	-

4.7 Υπεραξία

Υπεραξία (Goodwill) προκύπτει από την εξαγορά θυγατρικών και συγγενών επιχειρήσεων.

Ως υπεραξία αναγνωρίζεται η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εξαγοραζόμενης επιχείρησης κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Στην περίπτωση εξαγοράς μίας θυγατρικής επιχείρησης, η υπεραξία παρουσιάζεται ως ένα διακεκριμένο στοιχείο του ενεργητικού, ενώ στην περίπτωση εξαγοράς συγγενούς επιχείρησης η υπεραξία ενσωματώνεται στην αξία που παρουσιάζεται η επένδυση του Ομίλου στη συγγενή.

Κατά την ημερομηνία της απόκτησης (ή κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχετικού επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς), η υπεραξία που αποκτάται, κατανέμεται στις μονάδες

δημιουργίας ταμειακών ροών, ή σε ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τη συνένωση αυτή. Μετά την αρχική αναγνώριση η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος μείον τις σωρευμένες ζημιές λόγω μείωσης της αξίας της. Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται για απομείωση ετησίως ή και πιο συχνά εάν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών, υποδεικνύουν ότι μπορεί να έχει προκληθεί πιθανή μείωση της αξίας της (βλέπε σημείωση 4.3.1 για τις διαδικασίες που ακολουθούνται για την εξέταση απομείωσης της υπεραξίας).

Αν τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παραμένει.

4.8 Επενδύσεις σε ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν σε όλα εκείνα τα ακίνητα τα οποία κατέχονται (είτε μέσω αγοράς είτε μέσω χρηματοοικονομικής μίσθωσης) από τον Όμιλο, είτε για να αποκομίζει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους, είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου), είτε και για τα δύο, και δεν κατέχονται για: (α) να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή ή στην προμήθεια υλικών / υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς και (β) για πώληση κατά την συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται αρχικά στο κόστος κτήσης συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία καθορίζεται από ανεξάρτητους εκτιμητές, με επαρκή εμπειρία σχετικά με την τοποθεσία και τη φύση της επένδυσης σε ακίνητα.

Η λογιστική αξία που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Κάθε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από μεταβολή στην εύλογη αξία της επένδυσης, συνιστά αποτέλεσμα και αναγνωρίζεται στα κέρδη ή στις ζημιές περιόδου στην οποία προκύπτει (για το αποτέλεσμα που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της παρουσιαζόμενης περιόδου, βλ. σημείωση 15).

Ακίνητα που βρίσκονται υπό κατασκευή ή αξιοποιούνται για μελλοντική χρήση ως επενδυτικά ακίνητα συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων. Στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει την εύλογη αξία του υπό κατασκευή ακινήτου, αλλά αναμένει να είναι σε θέση να προσδιορίσει την εύλογη αξία κατά την ολοκλήρωσή του, το υπό κατασκευή επενδυτικό ακίνητο θα επιμετρηθεί στο κόστος έως την στιγμή που θα καταστεί εφικτό να προσδιοριστεί η εύλογη αξία ή θα ολοκληρωθεί η κατασκευή του.

Μεταφορές ακινήτων από την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή χρήσης αυτών, που αποδεικνύεται από την έναρξη της ιδιοχρησιμοποίησης από τον Όμιλο ή την έναρξη της αξιοποίησης με σκοπό την πώληση.

Μία επένδυση σε ακίνητα αποαναγνωρίζεται (απαλείφεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης) κατά τη διάθεση ή όταν η επένδυση αποσύρεται μονίμως από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή της. Τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από την απόσυρση ή τη διάθεση μίας επένδυσης σε ακίνητα, αφορούν στην διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του στοιχείου του ενεργητικού και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο της απόσυρσης ή της διάθεσης.

4.9 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των ετοίμων και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στο τρέχον σημείο εναπόθεσης και επεξεργασίας τους και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα (βασιζόμενα σε κανονική λειτουργική ικανότητα, αλλά χωρίς να περιλαμβάνει κόστη δανεισμού) και κόστος συσκευασίας. Το κόστος των πρώτων υλών και των ετοίμων προϊόντων καθορίζεται με βάση το μέσο σταθμικό κόστος.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των ετοίμων και ημιτελών προϊόντων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα κόστη για την ολοκλήρωσή τους και τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία της Εταιρείας. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

4.10 Μισθώσεις

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Για κάθε νέα σύμβαση που συνάπτεται την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019, ο Όμιλος αξιολογεί εάν η σύμβαση είναι, ή εμπεριέχει μίσθωση. Μία μίσθωση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση, εάν η σύμβαση αυτή εκχωρεί το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωρισμένου στοιχείου του ενεργητικού για μία χρονική περίοδο και έναντι ορισμένου ανταλλάγματος. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος αξιολογεί εάν:

- η σύμβαση εκχωρεί το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωρισμένου στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο καθορίζεται είτε ρητά στη σύμβαση είτε εμμέσως εφόσον καθορίζεται ρητά κατά τη χρονική στιγμή που το εν λόγω στοιχείο καταστεί διαθέσιμο προς χρήση από τον Όμιλο,
- ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αποκτήσει ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από τη χρήση του αναγνωρισμένου, και
- ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να κατευθύνει τη χρήση του αναγνωρισμένου στοιχείου του ενεργητικού.

Οι μισθώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης, την ημερομηνία που το μισθωμένο πάγιο καθίσταται διαθέσιμο για χρήση. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων κατά την 1η Ιανουαρίου 2019, αναγνωρίζονται σε ποσό που ισούται με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένο κατά το ποσό των προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.

Τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στο κόστος μειωμένο κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις της αξίας τους. Το κόστος κατά την αρχική αναγνώριση περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, αρχικές δαπάνες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με το μίσθιο, τα κόστη αποκατάστασης και τις πληρωμές μισθώσεων που έγιναν την ημερομηνία έναρξης ή πριν αυτή, μειωμένες κατά το ποσό των εκπτώσεων ή άλλων κινήτρων. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του στοιχείου και της διάρκειας μίσθωσής του και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις.

Οι υποχρεώσεις μίσθωσης αναγνωρίζονται αρχικά σε ποσό ίσο με την παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά τη συνολική διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τα συμβατικά σταθερά

μισθώματα, μεταβλητά μισθώματα που εξαρτώνται από κάποιον δείκτη και ποσά που σχετίζονται με πληρωμές υπολειμματικής αξίας και αναμένονται να πληρωθούν. Επίσης, περιλαμβάνουν την τιμή εξάσκησης δικαιώματος αγοράς, καθώς και ποσά κυρώσεων λήξης μιας σύμβασης στην περίπτωση που είναι σχεδόν βέβαιο ότι ο εκμισθωτής θα ασκήσει το δικαίωμα αυτό. Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των μισθωμάτων χρησιμοποιείται το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης ή σε περίπτωση που αυτό δεν προσδιορίζεται από τη σύμβαση, το επιτόκιο επιπρόσθετου δανεισμού (incremental borrowing rate). Το επιτόκιο αυτό αντιπροσωπεύει το κόστος που θα όφειλε να καταβάλει ο μισθωτής για να δανειστεί το απαραίτητο κεφάλαιο ώστε να αποκτήσει ένα στοιχείο ενεργητικού με παρόμοια χαρακτηριστικά, και συνθήκες με το μισθωμένο στοιχείο σε ένα παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον. Κατά την 1η Ιανουαρίου 2019, το μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε για τον Όμιλο και την Εταιρεία ήταν 5% - 6%.

Μετά την αρχική αναγνώριση, το ποσό των υποχρεώσεων μίσθωσης προσαυξάνεται με το χρηματοοικονομικό τους κόστος και μειώνεται με την πληρωμή των μισθωμάτων. Στην περίπτωση που υπάρξει μεταβολή στο ποσό των μισθωμάτων λόγω μεταβολής κάποιου δείκτη, στην εκτίμηση της υπολειμματικής αξίας ή στην αξιολόγηση ενός δικαιώματος αγοράς, επέκτασης ή λήξης της σύμβασης, τότε γίνεται επανεκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης.

Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης συμπεριλαμβάνονται στο κονδύλι «Ενσώματα Πάγια» ενώ οι υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται χωριστά.

Sale and leaseback

Για συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης (sale and leaseback) που συνιστούν χρηματοδοτική μίσθωση, οποιαδήποτε θετική διαφορά υπέρ του προϊόντος της πώλησης του περιουσιακού στοιχείου αυτού, σε σχέση με την λογιστική του αξία, δεν αναγνωρίζεται άμεσα ως έσοδο από την Εταιρεία και εμφανίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις ως έσοδο επομένων χρήσεων, το οποίο αποσβένεται σύμφωνα με την διάρκεια της μίσθωσης.

Αν η εύλογη αξία του περιουσιακού στοιχείου κατά τη χρονική στιγμή μίας συναλλαγής πώλησης και επαναμίσθωσης, είναι μικρότερη από την λογιστική αξία του, τότε η ζημία που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας δεν αναγνωρίζεται αμέσως, εκτός αν υπάρχει απομείωση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου, οπότε η λογιστική αξία μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις του Ομίλου ως εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές ή ως χρηματοοικονομικές. Μία μίσθωση ταξινομείται ως χρηματοοικονομική, εάν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με την κυριότητα του υποκείμενου στοιχείου του ενεργητικού. Αντίθετα, μία μίσθωση ταξινομείται ως λειτουργική, εάν δεν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται την κυριότητα του στοιχείου του ενεργητικού.

Τα έσοδα από μισθώματα από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τους όρους της μίσθωσης με τη σταθερή μέθοδο. Αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον Όμιλο στη διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης, προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ως έσοδα μίσθωσης.

Τα περιουσιακά στοιχεία που τελούν υπό χρηματοοικονομική μίσθωση αποαναγνωρίζονται και ο Όμιλος αναγνωρίζει μια απαίτηση ποσού ίσου με την καθαρή επένδυση στη μίσθωση. Η απαίτηση από μισθώσεις προεξοφλείται με τη μέθοδο πραγματικού επιτοκίου και η λογιστική αξία

προσαρμόζεται αναλόγως. Τα εισπρακτέα μισθώματα αυξάνονται βάσει των τόκων επί της απαίτησης και μειώνονται με την είσπραξη των μισθωμάτων.

4.11 Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις

Τα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές καταθέσεις, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις οι οποίες είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμειακών διαθεσίμων που υπόκεινται σε μη σημαντικό κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους. Περιλαμβάνουν επίσης διακριτά τις δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Για τον σκοπό της σύνταξης των ενοποιημένων Καταστάσεων των Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

4.12 Μετοχικό κεφάλαιο και ίδιες μετοχές

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου.

(α) Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου
Τα άμεσα έξοδα σχετικά με την έκδοση νέων μετοχών απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων, καθαρά από φόρους.

(β) Μερίσματα μετοχών
Τα μερίσματα μετοχών αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στην χρήση που εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

(γ) Ίδιες μετοχές
Οι μετοχές της Εταιρείας που κατέχονται από την ίδια ή από τις θυγατρικές της, αναγνωρίζονται στην αξία κτήσης τους, περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ίδιες Μετοχές» και απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας έως ότου ακυρωθούν, επανεκδοθούν ή επαναπωληθούν. Η αξία κτήσης των ιδίων μετοχών περιλαμβάνει και έξοδα συναλλαγών, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από την Εταιρεία δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία, ωστόσο επηρεάζει τον αριθμό των μετοχών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Εταιρεία δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος. Η διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης και του οριστικού τιμήματος από την επαναπώληση (ή επανέκδοση) των ιδίων μετοχών, καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια και δεν περιλαμβάνεται στον προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος της χρήσης. Κατά την 31/12/2019 ο Όμιλος δεν είχε στην κατοχή του ίδιες μετοχές.

4.13 Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενη φορολογία

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

Τρέχουσα φορολογία εισοδήματος
Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις

φορολογικές της δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους, και υπολογίζεται σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

Αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος
Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στη χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ενώ επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνονται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα είναι διαθέσιμο επαρκές φορολογητέο κέρδος για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή στις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού των Ιδίων Κεφαλαίων.

Κέρδη από ναυτιλιακές δραστηριότητες
Σύμφωνα με τον νόμο 27/1975 άρθρο 6, οι πλοιοκτήτριες εταιρίες πλοίων με Ελληνική σημαία πληρώνουν φόρο για τα πλοία τους, ανεξάρτητα αν έχουν κέρδη ή ζημιές, βάσει των κόρων ολικής χωρητικότητας. Ο φόρος αυτός ουσιαστικά είναι φόρος εισοδήματος ο οποίος αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με όσα ορίζονται από το παραπάνω νόμο.

Με την πληρωμή του παραπάνω φόρου εξαντλείται κάθε υποχρέωση που έχει σχέση με την φορολογία εισοδήματος από ναυτιλιακές δραστηριότητες. Στην περίπτωση αυτή δημιουργείται μόνιμη διαφορά μεταξύ του λογιστικού και του φορολογητέου αποτελέσματος και ως εκ τούτου η διαφορά αυτή δεν λαμβάνεται υπ' όψη στον υπολογισμό αναβαλλόμενης φορολογίας.

Κέρδη από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες
Στην περίπτωση αυτή υπολογίζουμε το σύνολο των εσόδων προσθέτοντας τα έσοδα από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες. Τα έξοδα που δεν αφορούν έξοδα πλοίων επιμερίζονται με βάση τους κόρους ολικής χωρητικότητας του κάθε πλοίου.

Το ποσό των κερδών που προκύπτει από τον παραπάνω υπολογισμό και αφορά τα μη ναυτιλιακά έσοδα, φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

4.14 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στην επιδότηση ενσώματων στοιχείων του ενεργητικού, αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι λήψης της θα τηρηθούν.

Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίζονται ως έσοδα επομένων χρήσεων και μεταφέρονται στα κέρδη ή στις ζημιές κάθε περιόδου αναφοράς σε ισόποσες ετήσιες δόσεις βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των επιχορηγούμενων παγίων, αφαιρετικά των αντίστοιχων εξόδων αποσβέσεων.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναγνωρίζονται αφαιρετικά αυτών των εξόδων κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για τη συστηματική συσχέτιση τους με τα επιχορηγούμενα έξοδα.

4.15 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

(α) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών
Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που ο Φορέας αδυνατεί να καταβάλλει την παροχή στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στους Φορείς. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

(β) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)
Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο

απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρεία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2019 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης /(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

(γ) Αποδοχές βασιζόμενες σε συμμετοχικούς τίτλους

Ο Όμιλος παρέχει στο προσωπικό αποδοχές σε συμμετοχικούς τίτλους. Συγκεκριμένα ο Όμιλος παρέχει στο προσωπικό, βάσει εγκεκριμένου από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων προγράμματος stock option, δικαιώματα αγοράς μετοχών της Εταιρείας.

Οι αποδοχές αυτές διακανονίζονται με την έκδοση νέων μετοχών από τη Εταιρεία εφόσον ο εργαζόμενος εκπληρώσει κάποιους όρους κατοχύρωσης που συνδέονται με την αποδοτικότητα του και εξασκήσει τα δικαιώματά του.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τους εργαζομένους αποτιμώνται στην εύλογη αξία των δικαιωμάτων που τους παραχωρούνται κατά την ημερομηνία παραχώρησης. Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων υπολογίζεται χρησιμοποιώντας ένα ευρέως αποδεκτό μοντέλο αποτίμησης δικαιωμάτων και λαμβάνοντας υπόψη την χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης. Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων μετά την έκδοση τους αναπροσαρμόζεται σε περίπτωση που υπάρξει κάποια τροποποίηση στο πρόγραμμα που είναι ευνοϊκή για τους

εργαζομένους. Η υπολογιζόμενη αξία των υπηρεσιών των εργαζομένων αναγνωρίζεται ως έξοδο στην Κατάσταση των Αποτελεσμάτων με ισόποση πίστωση στο λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων, στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο. Το σχετικό ποσό επιμερίζεται σε όλη τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης και υπολογίζεται με βάση των αριθμό των δικαιωμάτων που εκτιμάται ότι θα κατοχυρωθούν σε κάθε έτος.

Κατά την εξάσκηση των δικαιωμάτων το καθαρό ποσό που εισπράττεται (μετά την αφαίρεση των άμεσων εξόδων) αναγνωρίζεται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία νέων μετοχών) και στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο (διαφορά τιμής εξάσκησης και ονομαστικής αξίας μετοχής).

Κατά την 31/12/2019, δεν υφίσταται ενεργό πρόγραμμα διάθεσης μετοχών της Εταιρείας και του Ομίλου.

4.16 Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα στοιχεία του ενεργητικού

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Προβλέψεις αναδιοργάνωσης αναγνωρίζονται μόνο εάν υπάρχει ένα λεπτομερές πρόγραμμα της αναδιοργάνωσης και η Διοίκηση έχει ανακοινώσει τα βασικά σημεία του στα μέρη που επηρεάζονται από την αναδιοργάνωση. Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης αποτελεί η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση.

Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

4.17 Αναγνώριση εσόδων – εξόδων

Για την αναγνώριση και την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες ακολουθείται ένα μοντέλο αποτελούμενο από τα εξής πέντε στάδια:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των δεσμεύσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή καθώς) οι δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης εκπληρώνονται.

Η τιμή συναλλαγής είναι το ποσό του ανταλλάγματος σε μία σύμβαση για το οποίο ο Όμιλος αναμένει να έχει δικαίωμα, ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε έναν πελάτη, εξαιρουμένων ποσών που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων). Εάν το αντάλλαγμα είναι μεταβλητό, τότε ο Όμιλος εκτιμά το ποσό του ανταλλάγματος που θα δικαιούται για τη μεταβίβαση των υποσχόμενων

αγαθών ή υπηρεσιών με τη μέθοδο της αναμενόμενης αξίας ή με τη μέθοδο του πιο πιθανού ποσού. Η τιμή της συναλλαγής, συνήθως, κατανέμεται στις επιμέρους δεσμεύσεις εκτέλεσης με βάση τις σχετικές αυτοτελείς τιμές πώλησης κάθε υποσχόμενου στη σύμβαση, διακριτού αγαθού ή υπηρεσίας.

Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν εκπληρώνονται οι σχετικές δεσμεύσεις εκτέλεσης, είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση αγαθών σε έναν πελάτη) είτε με την πάροδο του χρόνου (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση υπηρεσιών σε έναν πελάτη).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία συμβατική υποχρέωση για ποσά που λαμβάνει από τους πελάτες (προπληρωμές) τα οποία αφορούν σε δεσμεύσεις εκτέλεσης που δεν έχουν εκπληρωθεί, καθώς επίσης και όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των δεσμεύσεων εκτέλεσης της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι δεσμεύσεις εκτέλεσης και το έσοδο αναγνωρισθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία απαίτηση από πελάτη όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει το τίμημα για τις εκτελεσμένες δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης προς τον πελάτη. Αντίστοιχα, ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα στοιχείο του ενεργητικού από συμβάσεις όταν έχει ικανοποιήσει τις δεσμεύσεις εκτέλεσης, πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου για την έκδοση τιμολογίου.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- **Πώληση αγαθών:** Το έσοδο από την πώληση αγαθών αναγνωρίζεται κατά την χρονική στιγμή που ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο των αγαθών, συνήθως με την παράδοση των αγαθών.
- **Αμοιβές παροχής εμπορικού σήματος:** Οι αμοιβές παροχής εμπορικού σήματος σχετίζονται με μία θυγατρική που ιδρύει και αναπτύσσει εστιατόρια γρήγορης εστίασης και καφέ μπαρ μέσω της μεταβίβασης χρήσης εμπορικού σήματος (franchisees). Οι αμοιβές αυτές αναγνωρίζονται ως έσοδο σε δεδουλευμένη βάση στη διάρκεια της σύμβασης.
- **Έσοδα από ναύλους πλοίων:** Τα έσοδα από ναύλους αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης πραγματοποιήσει το ταξίδι.

  Οι κρατικές επιδοτήσεις άγονων γραμμών αναγνωρίζονται κατά την περίοδο που εκτελούνται και περιλαμβάνονται στις Πωλήσεις.
- **Έσοδα από ναυλώσεις πλοίων:** Τα έσοδα από ναυλώσεις πλοίων αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου εσόδου, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στα ναυλοσύμφωνα.
- **Έσοδα από πωλήσεις υπηρεσιών επί των πλοίων:** Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες είτε απευθείας στον πελάτη είτε μέσω αναδόχων εκδίδοντας κατά την ολοκλήρωση την απόδειξη ή τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών. Η αναγνώριση του εσόδου πραγματοποιείται με βάση την παροχή της υπηρεσίας (αρχή δεδουλευμένου εσόδου).
- **Παροχή υπηρεσιών βάσει συμβάσεων με προκαθορισμένη τιμή /συμβόλαια πολλαπλών στοιχείων:** Ο Όμιλος συνάπτει συμβάσεις με πελάτες για παροχή υπηρεσιών συντήρησης λογισμικού με προκαθορισμένη τιμή ή άλλα μακροχρόνια κατασκευαστικά συμβόλαια (customer-related long-term construction contracts). Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται είτε συνδυαστικά με την πώληση τεχνολογικού εξοπλισμού (συμβάσεις πολλαπλών στοιχείων) είτε σε ξεχωριστά συμβόλαια.

Οι πελάτες υποχρεούνται να καταβάλουν τμηματικά το τίμημα με βάση τους συμβατικούς όρους. Στην περίπτωση συμβάσεων πολλαπλών στοιχείων, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα παραδοτέα με βάση τη σύμβαση (υπηρεσίες, εξοπλισμός κ.λπ.) και επιμερίζει το τίμημα μεταξύ αυτών χρησιμοποιώντας την μέθοδο της σχετικής εύλογης αξίας.

Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15, στις περιπτώσεις συμβολαίων πολλαπλών στοιχείων, προσδιορίζονται αρχικά οι επιμέρους δεσμεύσεις εκτέλεσης και στη συνέχεια επιμερίζεται η τιμή της συναλλαγής βάσει των αυτοτελών τιμών πώλησης των δεσμεύσεων που έχουν αναγνωριστεί. Το έσοδο από την παροχή υπηρεσιών συντήρησης λογισμικού αναγνωρίζεται με την πάροδο του χρόνου με βάση την αναλογία των ωρών που αναλώθηκαν στην τρέχουσα περίοδο αναφοράς προς το σύνολο των ωρών που προβλέπεται να αναλωθούν βάσει των συμβατικών όρων.

Η αναγνώριση των εσόδων με την πάροδο του χρόνου βάσει της επιμέτρησης της προόδου ως προς την πλήρη εκπλήρωση μίας δέσμευσης εκτέλεσης εξαρτάται από εκτιμήσεις που σχετίζονται με το σύνολο των εισροών που απαιτούνται για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων εκτέλεσης (π.χ. το συνολικό προϋπολογισθέν συμβατικό κόστος). Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα το αποτέλεσμα μίας δέσμευσης εκτέλεσης (π.χ. κατά τη διάρκεια των αρχικών σταδίων μίας σύμβασης), τότε προβαίνει σε εκτίμηση του αποτελέσματος στην έκταση που το αναληφθέν κόστος πιθανολογείται ότι θα ανακτηθεί, ενώ το κόστος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται.

- **Έσοδα από ενοίκια:** Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου αναγνωρίζονται σταδιακά στην διάρκεια της μίσθωσης.
- **Έσοδα από τόκους και μερίσματα:** Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

  Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους από τους μετόχους.

- **Έσοδα από διακοπείσες δραστηριότητες**
  - **Έσοδα από παροχή υπηρεσιών υγείας:** Ο Όμιλος παρείχε, μέσω του ομίλου ΥΓΕΙΑ, υπηρεσίες υγείας τόσο σε ιδιώτες ασθενείς – πελάτες όσο και σε ασθενείς – πελάτες που καλύπτονται μέσω των συνεργαζόμενων ασφαλιστικών ταμείων και ασφαλιστικών οργανισμών. Πιο συγκεκριμένα ο βασικός ασφαλιστικός φορέας με τον οποίο συνεργάζεται ο Όμιλος είναι ο ΕΟΠΥΥ. Αξίζει να σημειωθεί ότι, με τον φορέα αυτόν ο Όμιλος είχε συνάψει συμφωνίες μέσω των οποίων οι ασθενείς καλύπτονταν πλήρως ή μερικώς ως προς τα έξοδά τους (προσυμφωνημένη αμοιβή) σε ότι αφορά συγκεκριμένες επεμβάσεις. Οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί με τους οποίους συνεργαζόταν ο Όμιλος, αφορούσαν σε ασφαλιστικές εταιρείες του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού. Στις βασικές υπηρεσίες του Ομίλου περιλαμβάνονταν αμοιβές για ιατρικές υπηρεσίες και νοσηλεία, υγειονομικό και φαρμακευτικό υλικό. Το έσοδο υπολογίσθηκε σύμφωνα με τους εγκεκριμένους τιμοκαταλόγους ανά συμβαλλόμενο (ΕΟΠΥΥ, ιδιώτες, ασφαλιστικές εταιρείες) και αναγνωρίσθηκε κατά την περίοδο παροχής της υπηρεσίας με βάση τα ποσά που αναμένονταν να εισπραχθούν από τους αντισυμβαλλόμενους.

- **Έσοδα διαχείρισης ξενοδοχείων:** Τα έσοδα από τη διαχείριση του ξενοδοχείου αναγνωρίζονται μετά την αφαίρεση του φόρου προστιθέμενης αξίας, δικαιώματα υπηρεσιών, άλλων φόρων και εκπτώσεων στην περίοδο παροχής των υπηρεσιών.

- **Έξοδα:** Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου αναφοράς σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσης του μισθίου.

  Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

4.18 Κόστος δανεισμού

Το κόστος δανεισμού το οποίο αποδίδεται άμεσα στην αγορά, κατασκευή ή παραγωγή επιλέξιμων στοιχείων του ενεργητικού για τα οποία απαιτείται σημαντική περίοδος μέχρι να είναι έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση ή πώλησή τους, προστίθεται στο κόστος κτήσης αυτών των περιουσιακών στοιχείων μέχρι την χρονική στιγμή που αυτά θα είναι ουσιαστικά έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση ή πώλησή τους. Το κόστος δανεισμού στις υπόλοιπες περιπτώσεις επιβαρύνει τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται.

4.19 Κέρδη ή ζημιές από διακοπείσες δραστηριότητες

Μία διακοπείσα δραστηριότητα αποτελεί ένα συστατικό μέρος του Ομίλου που έχει είτε διατεθεί είτε ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση και

- αντιπροσωπεύει ένα ξεχωριστό μεγάλο τμήμα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή μία γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων,
- είναι μέρος ενός ενιαίου, συντονισμένου προγράμματος διάθεσης ενός μεγάλου τμήματος δραστηριοτήτων ή μιας γεωγραφικής περιοχής εκμεταλλεύσεων ή
- είναι θυγατρική που αποκτήθηκε αποκλειστικά με προοπτική να επαναπωληθεί.

Τα κέρδη ή οι ζημιές από διακοπείσες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των κερδών ή ζημιών της συγκριτικής περιόδου, παρουσιάζονται ως ξεχωριστό κονδύλι της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Το ποσό αυτό αποτελεί τα μετά φόρων αποτελέσματα των διακοπεισών δραστηριοτήτων και το μετά φόρων κέρδος ή ζημιά που προέκυψε από την αποτίμηση και διάθεση των στοιχείων του ενεργητικού που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση (βλέπε και σημείωση 7).

Οι γνωστοποιήσεις διακοπεισών δραστηριοτήτων της συγκριτικής περιόδου περιλαμβάνουν γνωστοποιήσεις για προγενέστερες περιόδους που παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις ώστε οι γνωστοποιήσεις να σχετίζονται με όλες τις εκμεταλλεύσεις που έχουν διακοπεί μέχρι την ημερομηνία του λήξης της τελευταίας περιόδου που παρουσιάζεται. Στην περίπτωση κατά την οποία δραστηριότητες προηγούμενα ταξινομημένες ως διακοπείσες θεωρούνται πλέον συνεχιζόμενες, οι γνωστοποιήσεις προηγούμενων περιόδων προσαρμόζονται ανάλογα.

4.20 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (ΚΑΜ) υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής εταιρείας με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν ως ίδιες μετοχές.

Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της μητρικής (αφού αφαιρεθεί ο τόκος επί των μετατρέψιμων μετοχών μετά φόρων) με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση των απομειούμενων μετατρέψιμων μετοχών).

Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και για όλες τις παρουσιαζόμενες λογιστικές περιόδους προσαρμόζεται για γεγονότα που έχουν μεταβάλει τον αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία χωρίς αντίστοιχη μεταβολή στους πόρους.

4.21 Λειτουργικοί τομείς

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων και ελέγχει τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης προκειμένου να αξιολογήσει την επίδοση της Εταιρείας και του Ομίλου και να λάβει αποφάσεις σχετικά με την κατανομή πόρων. Η Διοίκηση έχει καθορίσει τους τομείς δραστηριότητας βασισμένη σε αυτές τις εσωτερικές αναφορές. Το Διοικητικό Συμβούλιο χρησιμοποιεί διαφορετικά κριτήρια προκειμένου να αξιολογήσει τις δραστηριότητες του Ομίλου, τα οποία και ποικίλουν ανάλογα με τη φύση κάθε τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε κινδύνους και τις υπάρχουσες ταμειακές ανάγκες.

Ως λειτουργικοί τομείς της MIG ορίζονται οι τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος και στους οποίους βασίζεται το εσωτερικό σύστημα πληροφόρησης του Ομίλου.

Πρέπει να σημειωθεί ότι λόγω των κριτηρίων συνάθροισης και της φύσης των δραστηριοτήτων της MIG (buyouts και equity investments) μερικές από τις θυγατρικές παρουσιάζουν ή ενδέχεται να παρουσιάζουν παρόμοιες επιδόσεις σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, ως να δραστηριοποιούνται στον ίδιο κλάδο και συνεπώς συναθροίζονται και παρουσιάζονται σε έναν λειτουργικό τομέα. Για την κατηγοριοποίηση ανά λειτουργικό τομέα έχουν ληφθεί υπόψη τα εξής:

- η φύση των προϊόντων και υπηρεσιών,
- ο τύπος καταναλωτή για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες,
- οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τη διανομή των προϊόντων και των υπηρεσιών,
- το νομοθετικό πλαίσιο, και
- οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι.

Από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 8 και με βάση τη διοικητική προσέγγιση προέκυψαν 5 λειτουργικοί τομείς. Ακολούθως παρατίθενται οι λειτουργικοί τομείς του Ομίλου καθώς και οι κύριες ενοποιούμενες εταιρείες (θυγατρικές και συγγενείς) ανά παρουσιαζόμενο λειτουργικό τομέα:

- **Τρόφιμα & Γαλακτοκομικά** (VIVARTIA)
- **Μεταφορές** (MIG SHIPPING, ATTICA, ATHENIAN ENGINEERING)
- **Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες** (SINGULARLOGIC, TOWER TECHNOLOGY)
- **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** (MARFIN INVESTMENT GROUP, MIG AVIATION HOLDINGS, MARFIN CAPITAL), και
- **Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων-Private equity** (MIG LEISURE*, KETA*, MIG REAL ESTATE SERBIA, RKB, MIG MEDIA)

* Τα αποτελέσματα των εταιρειών MIG LEISURE και KETA παρουσιάζονται στις διακοπείσες δραστηριότητες.

4.22 Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Ο Όμιλος ταξινομεί ένα μακροπρόθεσμο στοιχείο του ενεργητικού ή μία ομάδα στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων ως κατεχόμενα προς πώληση, αν η αξία τους αναμένεται να ανακτηθεί κατά κύριο λόγο μέσω διάθεσης των στοιχείων και όχι μέσω της χρήσης τους.

Οι βασικές προϋποθέσεις για να ταξινομηθεί ένα μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα στοιχείων (περιουσιακών και υποχρεώσεων) σαν κατεχόμενα προς πώληση, είναι το περιουσιακό

στοιχείο ή η ομάδα να είναι διαθέσιμα προς άμεση πώληση στην παρούσα τους κατάσταση, η δε ολοκλήρωση της πώλησης να εξαρτάται μόνο από συνθήκες που είναι συνήθεις και τυπικές για πωλήσεις τέτοιων στοιχείων και η πώληση θα πρέπει να είναι εξαιρετικά πιθανή.

Για να θεωρείται η πώληση εξαιρετικά πιθανή θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- να υπάρχει δέσμευση της Διοίκησης αναφορικά με ένα σχέδιο πώλησης των περιουσιακών στοιχείων ή της ομάδας,
- να έχει ενεργοποιηθεί ένα πρόγραμμα εξεύρεσης αγοραστή και ολοκλήρωσης της συναλλαγής,
- η προσφερόμενη τιμή πώλησης θα πρέπει να είναι σε λογική συσχέτιση με την τρέχουσα αγοραία αξία των προς πώληση περιουσιακών στοιχείων ή της ομάδας περιουσιακών στοιχείων,
- η πώληση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημέρα που το περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα στοιχείων ταξινομήθηκαν σαν κατεχόμενα προς πώληση εκτός ορισμένων εξαιρέσεων, και
- οι ενέργειες που απαιτείται να γίνουν προκειμένου να ολοκληρωθεί το σχέδιο πώλησης θα πρέπει να καταδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανόν να απαιτηθούν σημαντικές τροποποιήσεις στο σχέδιο ούτε ότι το σχέδιο θα ακυρωθεί.

Αμέσως πριν την αρχική ταξινόμηση του στοιχείου του ενεργητικού ή της ομάδας στοιχείων και υποχρεώσεων ως κατεχόμενων προς πώληση το στοιχείο του ενεργητικού (ή όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην ομάδα) αποτιμώνται με βάση τα ισχύοντα σε κάθε περίπτωση ΔΠΧΑ.

Τα μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία (ή οι ομάδες περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) που ταξινομούνται σαν κατεχόμενα προς πώληση αποτιμώνται (μετά την αρχική ταξινόμηση ως ανωτέρω) στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της αξίας που αυτά φέρονται στις οικονομικές καταστάσεις και της εύλογης αξίας τους μειωμένης κατά τα άμεσα έξοδα διάθεσης, και οι προκύπτουσες ζημίες απομείωσης καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως. Όποια πιθανή αύξηση της εύλογης αξίας σε μεταγενέστερη αποτίμηση θα καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως αλλά όχι για ποσό μεγαλύτερο της αρχικά καταχωρηθείσας ζημίας απομείωσης.

Από την ημερομηνία κατά την οποία ένα μακροπρόθεσμο στοιχείο του ενεργητικού (ή τα μακροπρόθεσμα στοιχεία του ενεργητικού που περιλαμβάνονται σε μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) ταξινομείται ως κατεχόμενο προς πώληση, δεν λογίζονται αποσβέσεις επί των εν λόγω μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού.

Κατά την 31/12/2019, ο Όμιλος δεν είχε ταξινομήσει μακροπρόθεσμα στοιχεία του ενεργητικού ή ομάδες διάθεσης στοιχείων του ενεργητικού στην εν λόγω κατηγορία. Για την ετήσια συγκριτική περίοδο αναφοράς στο κονδύλι «μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση» περιλαμβάνονται τα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της ΚΕΤΑ και της MIG LEISURE (βλέπε και σημείωση 7).

5 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Συγκεκριμένα, ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά

με αξίες ή συνθήκες, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και ως εκ τούτου τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών. Ο Όμιλος αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

(1) Συνενώσεις επιχειρήσεων

Κατά την αρχική αναγνώριση τα στοιχεία του ενεργητικού, καθώς και οι υποχρεώσεις της αποκτώμενης επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους. Κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών, η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, ωστόσο τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν. Οποιαδήποτε αλλαγή στην επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση θα επηρεάσει την επιμέτρηση της υπεραξίας. Λεπτομέρειες των αποκτώμενων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων αναλύονται στη σημείωση 6.

(2) Εκτιμήσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ

Ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Εφόσον διαπιστωθεί ότι συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ καθορίζονται για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, με βάση τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, ο οποίος απαιτεί εκτιμήσεις. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ. Στον υπολογισμό χρησιμοποιούνται ταμειακές προβλέψεις βασισμένες σε εγκεκριμένα από τη Διοίκηση επιχειρηματικά σχέδια. Αυτά τα επιχειρηματικά σχέδια και οι προβλέψεις ταμειακών ροών συνήθως καλύπτουν περίοδο πέντε ετών. Ταμειακές ροές πέραν της περιόδου κατά την οποία οι προβλέψεις είναι διαθέσιμες, προεκτείνονται βάσει των εκτιμώμενων ρυθμών ανάπτυξης. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των διαφορετικών ΜΔΤΡ και οι εκάστοτε αναλύσεις ευαισθησίας που έχουν πραγματοποιηθεί, αναφέρονται στη σημείωση 10 των Οικονομικών Καταστάσεων.

(3) Έλεγχοι απομείωσης υπεραξίας και άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή

Ο Όμιλος διενεργεί τον σχετικό έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη διάρκεια ζωής που έχουν προκύψει από θυγατρικές και συγγενείς, τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή και όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Για τον ως άνω έλεγχο απομείωσης απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της επιχειρηματικής μονάδας. Συνήθως, χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι της παρούσας αξίας ταμειακών ροών, η αποτίμηση βάσει δεικτών ομοειδών συναλλαγών ή επιχειρήσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και η χρηματιστηριακή τιμή. Για την εφαρμογή των συγκεκριμένων μεθόδων, η Διοίκηση απαιτείται να

χρησιμοποιήσει στοιχεία όπως εκτιμώμενη μελλοντική κερδοφορία της θυγατρικής, επιχειρηματικά σχέδια καθώς και στοιχεία της αγοράς, όπως επιτόκια κ.λπ. (περαιτέρω πληροφορίες στις σημειώσεις 10 & 38 των Οικονομικών Καταστάσεων).

(4) Απομείωση ενσώματων παγίων

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή την μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 9).

(5) Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού σε κάθε ετήσια περίοδο αναφοράς. Την 31/12/2019 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

(6) Εκτίμηση εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων

Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων για τα οποία δεν υπάρχουν δημοσιευμένες τιμές αγοράς, απαιτεί τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένων τεχνικών εκτίμησης. Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας τους απαιτεί διαφόρων ειδών εκτιμήσεις. Οι σημαντικότερες αφορούν στην εκτίμηση των διαφόρων κινδύνων στους οποίους υπόκειται το μέσο, όπως επιχειρηματικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας κ.λπ., και στην εκτίμηση των μελλοντικών προοπτικών κερδοφορίας επιχειρήσεων σε περίπτωση αποτίμησης συμμετοχικών τίτλων.

(7) Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με τον κίνδυνο αθέτησης και τα ποσοστά των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ειδικότερα, η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει στο σχηματισμό κρίσεων κατά την επιλογή των εν λόγω παραδοχών, καθώς και την επιλογή των εισροών για τον υπολογισμό της απομείωσης, βάσει των ιστορικών στοιχείων, των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς και των προβλέψεων για τα μελλοντικά οικονομικά μεγέθη στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις χρησιμοποιείται η απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων με τη χρήση ενός πίνακα προβλέψεων. Ο εν λόγω πίνακας βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία αλλά προσαρμόζεται με τέτοιον τρόπο ώστε να αντανακλούνται προβλέψεις για την μελλοντική κατάσταση του οικονομικού περιβάλλοντος. Η συσχέτιση μεταξύ των ιστορικών στοιχείων, της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης και των αναμενόμενων πιστωτικών απαιτεί σημαντικές εκτιμήσεις. Το ύψος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις αλλαγές των συνθηκών και τις προβλέψεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης. Επιπλέον, τα ιστορικά στοιχεία και οι προβλέψεις που γίνονται για το μέλλον ενδέχεται να μην οδηγήσουν σε συμπεράσματα ενδεικτικά του πραγματικού ύψους αθέτησης των υποχρεώσεων πελατών στο μέλλον (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 4.3.2 και 19).

(8) Εκτίμηση εύλογης αξίας παραγώγων και λογιστική αντιστάθμισης

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία για τη διαχείριση μιας σειράς κινδύνων στους οποίους περιλαμβάνονται κίνδυνοι που σχετίζονται με τα επιτόκια, το συνάλλαγμα και τις τιμές των αγαθών. Για τον καθορισμό μιας αποτελεσματικής αντισταθμιστικής σχέσης, ο Όμιλος απαιτείται αφενός να δηλώσει την στρατηγική του για την αντιστάθμιση και αφετέρου να εκτιμήσει ότι η αντιστάθμιση θα είναι αποτελεσματική καθ' όλη τη διάρκεια του μέσου

αντιστάθμισης (παραγώγου). Επιπλέον πληροφόρηση σχετικά με τη χρήση των παραγώγων παρέχεται στη σημείωση 28.

(9) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Για τον συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος όπως παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσον θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 42).

(10) Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί φορολογικών ζημιών

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημίες. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 17).

(11) Επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα

Οι εκτιμήσεις των επενδύσεων σε ακίνητα υποστηρίζονται από εκθέσεις εκτίμησης που πραγματοποιούνται από ανεξάρτητους εκτιμητικούς οίκους, οι οποίοι και προσδιορίζουν την αξία των επενδυτικών ακινήτων ακολουθώντας κατά περίπτωση τις διεθνώς αναγνωρισμένες μεθόδους εκτίμησης. Η πλέον κατάλληλη ένδειξη της εύλογης αξίας είναι οι τρέχουσες αξίες που ισχύουν σε μια ενεργή αγορά για συναφή μισθωτήρια αλλά και λοιπά συμβόλαια. Εάν δεν είναι εφικτή η ανεύρεση τέτοιων πληροφοριών, η αξία προσδιορίζεται μέσα από ένα εύρος λογικών εκτιμήσεων των εύλογων αξιών. Στις περισσότερες περιπτώσεις κρίθηκε ως πλέον κατάλληλη, η Τεχνική Ανάλυσης των Προεξοφλημένων Ταμειακών Ροών, καθώς τα ακίνητα κατέχονται από τον Όμιλο για επενδυτικούς σκοπούς και για όλα έχει σχεδιαστεί η μίσθωσή τους ή έχουν ήδη μισθωθεί. Τα μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, βασίζονται σε αξιόπιστες εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών, που πηγάζουν από τους όρους των εν ισχύ μισθωμάτων και (όπου είναι εφικτό) από εξωτερικά στοιχεία όπως, τρέχουσες τιμές ενοικίασης παρεμφερών ακινήτων στην ίδια τοποθεσία και κατάσταση, χρησιμοποιώντας προεξοφλητικά επιτόκια που απεικονίζουν την τρέχουσα εκτίμηση της αγοράς αναφορικά με την αβεβαιότητα για το ύψος και τη χρονική στιγμή εμφάνισης αυτών των ταμειακών ροών. Για την εφαρμογή τεχνικών αποτίμησης προεξόφλησης ταμειακών ροών, χρησιμοποιούνται παραδοχές, που θεμελιώνουν εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας και είναι αυτές που σχετίζονται με: την είσπραξη συμβατικών ενοικίων, προσδοκώμενα μελλοντικά μισθώματα στην αγορά, κενές περίοδοι, υποχρεώσεις συντήρησης, καθώς και κατάλληλα προεξοφλητικά επιτόκια. Περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τις βασικές παραδοχές περιλαμβάνονται στη σημείωση 47.2.

(12) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 24).

(13) Αναγνώριση εσόδων από συμβάσεις με προκαθορισμένη τιμή

Η αναγνώριση των εσόδων με την πάροδο του χρόνου βάσει της επιμέτρησης της προόδου ως προς την πλήρη εκπλήρωση μίας δέσμευσης εκτέλεσης εξαρτάται από εκτιμήσεις που σχετίζονται με το σύνολο των εισροών που απαιτούνται για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων εκτέλεσης (π.χ. το συνολικό προϋπολογισθέν συμβατικό κόστος). Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα το αποτέλεσμα μίας δέσμευσης εκτέλεσης (π.χ. κατά τη διάρκεια των αρχικών σταδίων μίας σύμβασης), τότε προβαίνει σε εκτίμηση του αποτελέσματος στην έκταση που το αναληφθέν κόστος πιθανολογείται ότι θα ανακτηθεί, ενώ το κόστος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται.

(14) Ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων

Η αναγνώριση των εξόδων, που αποδίδονται στην ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων του Ομίλου, ως άυλα στοιχεία του ενεργητικού, πραγματοποιείται μόνο όταν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν από τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού θα εισρεύσουν στην επιχείρηση. Στην εκτίμηση των μελλοντικών οικονομικών οφελών ο Όμιλος συνυπολογίζει την τεχνική δυνατότητα να ολοκληρωθεί το άυλο στοιχείο του ενεργητικού προκειμένου αυτό να διατεθεί προς πώληση ή χρήση, την ύπαρξη αγοράς για το προϊόν που παράγει το άυλο στοιχείο του ενεργητικού ή, αν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί εσωτερικά, τη χρησιμότητα του άυλου στοιχείου του ενεργητικού καθώς και τη δυνατότητα αξιόπιστης μέτρησης των εξόδων που θα αποδοθούν στο άυλο στοιχείο του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της ανάπτυξής του.

(15) Ενδεχόμενα στοιχεία του ενεργητικού και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί δεν θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου την 31/12/2019. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα στοιχεία από την Νομική Υπηρεσία του Ομίλου και των συνεργαζόμενων δικηγορικών γραφείων, τα οποία προκύπτουν βάσει των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται. Στην περίπτωση κατά την οποία πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, η Διοίκηση προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Ο προσδιορισμός του ποσού που θα απαιτηθεί για τον διακανονισμό της υποχρέωσης βασίζεται σε εκτιμήσεις της Διοίκησης και σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης. Μεταβολές στις κρίσεις ή εκτιμήσεις είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μείωση των υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τα γεγονότα βάσει των οποίων μπορεί να οδηγηθεί και σε αναθεώρηση των εκτιμήσεών της (βλ. σημείωση 46.3).

6 ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ ΜΗ ΕΛΕΓΧΟΥΣΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

6.1 Μεταβολή σε μη ελέγχουσες συμμετοχές εντός της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2019

- Εντός του Φεβρουαρίου 2019, η ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΕΛΛΕΣΤΙΑ Α.Ε. (πρώην ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΠΑΛΛΗΝΗΣ Α.Ε.) προχώρησε στην απόκτηση του υπολειπόμενου 48,99% της θυγατρικής του ομίλου VIVARTIA, WHITE MOUNTAIN Α.Ε. έναντι μηδενικού τιμήματος. Εν συνεχεία, το πούλησε στην θυγατρική του ομίλου VIVARTIA, HELLENIC CATERING Α.Ε. έναντι μηδενικού τιμήματος. Από τις εν λόγω συναλλαγές προέκυψε υπεραξία ύψους € 87 χιλ., η οποία διαγράφτηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια του ομίλου VIVARTIA, ως αποτέλεσμα αύξησης ποσοστού συμμετοχής σε υφιστάμενες θυγατρικές. Το συνολικό έμμεσο ποσοστό συμμετοχής του ομίλου VIVARTIA ανήλθε σε 98,91%.
- Εντός του τρίτου τριμήνου 2019 η EVEREST προχώρησε σε αύξηση κεφαλαίου προς τη θυγατρική ΥΜΗΤΤΟΥ Α.Ε. ύψους € 88 χιλ., χωρίς την συμμετοχή των μετόχων μειοψηφίας. Από την εν λόγω συναλλαγή το συνολικό έμμεσο ποσοστό του ομίλου VIVARTIA στην ανωτέρω εταιρεία ανήλθε σε 75,5%.
- Εντός του τρίτου τριμήνου 2019, η ΒΑΡΕΛΑΣ Α.Ε. προχώρησε στην απόκτηση του υπολειπόμενου 49% της θυγατρικής ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΩΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ Α.Ε. έναντι € 30 χιλ. Από την ανωτέρω συναλλαγή προέκυψε υπεραξία ύψους € 3 χιλ., η οποία διαγράφηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια του ομίλου VIVARTIA, ως αποτέλεσμα αύξησης ποσοστού συμμετοχής σε υφιστάμενες θυγατρικές.
- Εντός του τετάρτου τριμήνου 2019, η EVEREST προχώρησε στην απόκτηση επιπρόσθετου ποσοστού 20% επί της θυγατρικής του ομίλου VIVARTIA, ΜΑΡΟΥΣΙ Α.Ε. έναντι € 44 χιλ. Από την ανωτέρω συναλλαγή προέκυψε υπεραξία ύψους € 63 χιλ., η οποία διαγράφηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια του ομίλου VIVARTIA, ως αποτέλεσμα αύξησης ποσοστού συμμετοχής σε υφιστάμενες θυγατρικές.
- Επιπρόσθετα, η EVEREST προχώρησε στην απόκτηση του υπολειπόμενου 1,04% της θυγατρικής του ομίλου VIVARTIA, OLYMPIC CATERING Α.Ε. έναντι € 143 χιλ. Από την ανωτέρω συναλλαγή προέκυψε υπεραξία ύψους € 261 χιλ. η οποία διαγράφηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια του ομίλου VIVARTIA, ως αποτέλεσμα αύξησης ποσοστού συμμετοχής σε υφιστάμενες θυγατρικές. Εν συνεχεία, η HELLENIC CATERING Α.Ε. προχώρησε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου προς τη θυγατρική OLYMPIC CATERING Α.Ε. κατά το ποσό € 11.678 χιλ., διαμορφώνοντας το συνολικό έμμεσο ποσοστό συμμετοχής του ομίλου VIVARTIA στην εν λόγω εταιρεία σε 99,40%.
- Η ΠΑΣΤΕΡΙΑ Α.Ε. προχώρησε σε αύξηση κεφαλαίου προς τη θυγατρική ΠΟΥΛΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε. ύψους € 681 χιλ., χωρίς την συμμετοχή των μετόχων μειοψηφίας. Από την εν λόγω συναλλαγή το συνολικό έμμεσο ποσοστό του ομίλου VIVARTIA στην ανωτέρω εταιρεία ανήλθε σε 73,07%.
- Εντός του τετάρτου τριμήνου 2019, η MIG προχώρησε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου προς τη θυγατρική SINGULARLOGIC ύψους € 31.782 χιλ. Η αύξηση πραγματοποιήθηκε με καταβολή μετρητών και κεφαλαιοποίηση χρέους, περιλαμβανομένων κοινών ομολογιακών δανείων έκδοσης της SINGULARLOGIC ονομαστικής αξίας € 26.008 χιλ. και δεδουλευμένων τόκων ποσού € 1.273 χιλ. Η αύξηση καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από τη MIG, το συνολικό ποσοστό της οποίας στο μετοχικό κεφάλαιο της SINGULARLOGIC διαμορφώθηκε σε 99,61%.

6.2 Λοιπές μεταβολές εντός της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2019

- Εντός του Ιανουαρίου 2019 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθάρισης της αδρανούς θυγατρικής εταιρείας UNITED MILK HOLDINGS LTD, στην οποία ο όμιλος VIVARTIA είχε συμμετοχή 100%.
- Εντός του πρώτου εξαμήνου η ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ πραγματοποίησε μείωση μετοχικού κεφαλαίου στην εταιρεία ΑΛΕΣΙΣ Α.Β.Ε.Ε. (€ 759 χιλ.) με επιστροφή κεφαλαίου, εκ του οποίου ποσό € 382 χιλ. καταβλήθηκε στους μετόχους μειοψηφίας, σύμφωνα με τα υφιστάμενα ποσοστά συμμετοχής, διατηρώντας σταθερό το έμμεσο ποσοστό συμμετοχής του ομίλου VIVARTIA στην εν λόγω θυγατρική σε 51%.
- Εντός του τελευταίου τριμήνου, οι εταιρείες EVEREST, OLYMPUS PLAZA Α.Ε. και OLYMPUS PLAZA CATERING Α.Ε. προχώρησαν στην αύξηση κεφαλαίου προς τη συγγενή εταιρεία ΟΛΥΜΠΟΥΣ ΠΛΑΖΑ Ε.Π.Ε. ύψους € 1.303 χιλ., χωρίς τη συμμετοχή των μετόχων μειοψηφίας. Από την εν λόγω συναλλαγή το συνολικό έμμεσο ποσοστό του ομίλου VIVARTIA στην ανωτέρω εταιρεία ανήλθε σε 70,82% μετατρέποντας την εν λόγω εταιρεία από συγγενή σε θυγατρική του ομίλου VIVARTIA. Από τη συναλλαγή αυτή προέκυψε υπεραξία ύψους € 759 χιλ., η οποία διαγράφτηκε, επιβαρύνοντας το σχετικό κονδύλι στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου VIVARTIA.
- Εντός του πρώτου τριμήνου του 2019, ολοκληρώθηκε και η πώληση του ποσοστού συμμετοχής στην συγγενή εταιρεία EXEED VIVARTIA INVESTMENTS και των θυγατρικών της EXEED VIVARTIA GENERAL TRADING και EXEED VIVARTIA COMMERCIAL BROKERAGE.
- Εντός του τελευταίου τριμήνου ολοκληρώθηκε και η διαδικασία εκκαθάρισης της αδρανούς θυγατρικής εταιρείας ΠΟΥΛΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε., στην οποία ο όμιλος VIVARTIA είχε συμμετοχή 73,07%.
- Την 20η Νοεμβρίου 2019 εγκρίθηκε από τις αρμόδιες αρχές η συγχώνευση των εταιρειών του ομίλου VIVARTIA, HELLENIC CATERING Α.Ε. με απορρόφηση της εταιρείας HELLENIC FOOD SERVICE ΠΑΤΡΩΝ Α.Ε. με βάση τις διατάξεις των άρθρων 68-78α του Κ.Ν. 2190/1920 και των άρθρων 1-5 του Ν.2166/1993.
- Την 19η Δεκεμβρίου 2019 εγκρίθηκε από τις αρμόδιες αρχές η συγχώνευση των εταιρειών του ομίλου VIVARTIA, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΕΛΛΕΣΤΙΑ Α.Ε. (πρώην ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΠΑΛΛΗΝΗΣ Α.Ε.) με απορρόφηση των εταιρειών ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΚΑΦΕΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΓΕΥΣΙΠΛΟΙΑ Α.Ε., PELASGIANS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ, ΑΘΗΝΑΙΚΑ ΚΑΦΕΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ Α.Ε.Β.Ε., W ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΣΤΙΑΣΕΩΣ Α.Ε., ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΠΑΤΡΩΝ Α.Ε., ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΕΜΠΩΝ Α.Ε. και WHITE MOUNTAIN Α.Ε., με βάση τις διατάξεις των άρθρων 68-78α του Κ.Ν. 2190/1920 και των άρθρων 1-5 του Ν.2166/1993.
- Επιπρόσθετα, την 19η Δεκεμβρίου 2019 εγκρίθηκε από τις αρμόδιες αρχές η συγχώνευση των εταιρειών του ομίλου VIVARTIA, HELLENIC FOOD INVESTMENTS Α.Ε. με απορρόφηση των εταιρειών ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ HOLLYWOOD Α.Ε., ΚΑΦΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ Α.Ε. και ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΖΕΥΞΗ Α.Ε., με βάση τις διατάξεις των άρθρων 68-78α του Κ.Ν. 2190/1920 και των άρθρων 1-5 του Ν.2166/1993.
- Εντός του Δεκεμβρίου 2019, η θυγατρική του ομίλου VIVARTIA, GOODY'S Α.Ε. πραγματοποίησε μείωση μετοχικού κεφαλαίου στην εταιρεία HELLENIC CATERING Α.Ε. (€ 6.304 χιλ.) διατηρώντας σταθερό το έμμεσο ποσοστό συμμετοχής του ομίλου VIVARTIA στην εν λόγω θυγατρική σε 98,02%. Ποσό € 125 χιλ. καταβλήθηκε στους μετόχους μειοψηφίας,

σύμφωνα με τα υφιστάμενα ποσοστά συμμετοχής. Το ποσό της επιστροφής χρησιμοποιήθηκε για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην θυγατρική του ομίλου VIVARTIA, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΕΛΛΕΣΤΙΑ Α.Ε. (πρώην ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΠΑΛΛΗΝΗΣ Α.Ε.) κατά συνολικό ποσό € 7.200 χιλ. με τη συμμετοχή όλων των μετόχων.

- Εντός του 2019, η MIG προχώρησε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στις θυγατρικές της εταιρείες MIG REAL ESTATE SERBIA ύψους € 65 χιλ και TOWER TECHNOLOGY LTD ύψους € 6 χιλ. Παράλληλα, εντός του 2019, η MIG LEISURE προχώρησε σε επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου στη MIG συνολικού ποσού € 11.276 χιλ. Τέλος, εντός του τελευταίου τριμήνου 2019, η MIG SHIPPING προχώρησε σε επιστροφή κεφαλαίου στη MIG συνολικού ποσού € 7.401 χιλ.
- Εντός του 2019 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθάρισης της αδρανούς θυγατρικής εταιρείας MIG ENVIRONMENT A.E. στην οποία η MIG είχε συμμετοχή 100%.
- Εντός του Ιανουαρίου 2019 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθάρισης της αδρανούς θυγατρικής εταιρείας UNITED MILK HOLDINGS LTD, στην οποία ο όμιλος VIVARTIA είχε συμμετοχή 100%.
- Εντός του τελευταίου τριμήνου ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση των εταιρειών METASOFT A.E. και SINGULARLOGIC MARITIME SERVICES LTD στις οποίες ο όμιλος SINGULARLOGIC είχε συμμετοχή 100%.

7 ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΠΕΙΣΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

7.1 Πώληση της συμμετοχής στην κυπριακή ΚΕΤΑ

Η Διοίκηση του Ομίλου, συνεξετάζοντας τις αναληφθείσες δεσμεύσεις στο πλαίσιο της Συμφωνίας Αναδιάρθρωσης της μητρικής εταιρείας, εντός του β' εξαμήνου 2018 αποφάσισε την πώληση του συνόλου των μετοχών που κατέχει η θυγατρική της MIG LEISURE στην εταιρεία ΚΕΤΑ, ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου Hilton Cyprus. Στη βάση αυτή, η Διοίκηση του Ομίλου προέβη στον διορισμό χρηματοοικονομικού συμβούλου για τον συντονισμό, μεταξύ άλλων, της λήψης μη δεσμευτικών αρχικά και δεσμευτικών ακολούθως προσφορών από τους ενδιαφερόμενους επενδυτές, καθώς επίσης και την υποστήριξη στις διαπραγματεύσεις με τους προτιμώμενους επενδυτές.

Περαιτέρω, την 27/02/2019, η MIG ανακοίνωσε την υπογραφή συμφωνίας πώλησης για την πώληση του συνόλου των μετοχών που κατέχει η θυγατρική της MIG LEISURE στην εταιρεία ΚΕΤΑ, ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου Hilton Cyprus, προς την εταιρεία VIBRANA HOLDINGS LTD συμφερόντων της ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ Α.Ε.Ε.Α.Π. και του ομίλου INVEL. Το τίμημα της πώλησης ανήλθε σε € 38,43 εκ. και συμφωνήθηκε να καταβληθεί εξ ολοκλήρου κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η οποία θα λάμβανε χώρα μετά την χορήγηση στην αγοράστρια της απαιτούμενης έγκρισης από την αρμόδια κυπριακή Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού. Η πώληση της συμμετοχής στην ΚΕΤΑ αποτελεί μέρος ευρύτερης συναλλαγής για την πώληση προς την αγοράστρια συνολικά ποσοστού 96,82% στην ΚΕΤΑ ιδιοκτησίας της Εταιρείας και της LOUIS PLC έναντι € 54,89 εκ. Την 27/03/2019 η συναλλαγή εγκρίθηκε από την αρμόδια κυπριακή Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, ενώ την 18/04/2019 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση των ως άνω μετοχών. Από το τίμημα της πώλησης εξοφλήθηκε τραπεζικός δανεισμός ποσού € 27,5 εκ. της MIG LEISURE, ενώ μέρος του υπολειπόμενου τιμήματος χρησιμοποιήθηκε για την αποπληρωμή δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας.

Από την παραπάνω συναλλαγή προέκυψε για τον Όμιλο κέρδος ποσού € 4.904 χιλ., το οποίο περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες της ενοποιημένης Κατάστασης

Αποτελεσμάτων. Το ποσό του κέρδους υπολογίστηκε ως η διαφορά μεταξύ του προϊόντος της διάθεσης της συμμετοχής, αφαιρουμένων των σχετικών με τη συναλλαγή εξόδων, και της λογιστικής της αξίας κατά την ημερομηνία της πώλησης. Αντίστοιχα, προέκυψε για την Εταιρεία κέρδος ποσού € 4.131 χιλ., το οποίο περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Έσοδα/(Έξοδα) από συμμετοχές και λοιπά χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού» της εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Αναλυτικά, η λογιστική αξία των καθαρών στοιχείων του ενεργητικού της ΚΕΤΑ κατά την ημερομηνία της οριστικοποίησης της πώλησης παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε € '000	**Λογιστικές αξίες κατά την ημερομηνία της πώλησης**
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	58.416
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	2.364
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	**60.780**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	9.354
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.546
Σύνολο υποχρεώσεων	**11.900**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	**48.880**
Μείον: Μη ελέγχουσες συμμετοχές	15.357
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	**33.523**

Αντίστοιχα, ο υπολογισμός του αποτελέσματος της συναλλαγής αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	**Αποτέλεσμα από την πώληση**
Λογιστική αξία	33.523
Τίμημα πώλησης μείον των εξόδων διάθεσης	38.427
Κέρδος από την πώληση	**4.904**
Κατανεμημένα σε:	
Ιδιοκτήτες της μητρικής	4.904
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	-

Ο Όμιλος δεν ενοποίησε κατά την 31/12/2019 τα στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής θέσης της ΚΕΤΑ, ενώ συμπεριέλαβε στην ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων το αποτέλεσμα από διακοπείσες δραστηριότητες της εν λόγω εταιρείας έως και την ημερομηνία πώλησης και της MIG LEISURE, ήτοι κέρδη ποσού € 4.712 χιλ. (αναλύεται περαιτέρω σε κέρδος από την πώληση ποσού € 4.904 χιλ., και ζημιές για το 2019 ποσού € 192 χιλ. - βλ. αναλυτικά σημείωση 7.4).

Κατά την 31/12/2018 τα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της της ΚΕΤΑ και της MIG LEISURE ταξινομήθηκαν ως μία ομάδα διάθεσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5 για τα κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

7.2 Απόφαση για διακοπή δραστηριοτήτων της ATHENIAN ENGINEERING

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ATHENIAN ENGINEERING με βάση την από 21/12/2012 συνεδρίασή του, αποφάσισε να προβεί σε διακοπή των δραστηριοτήτων της, λαμβανομένων υπόψη της εξέλιξης των οικονομικών μεγεθών της εταιρείας και των προοπτικών της αγοράς.

Σε συνέχεια της παραπάνω απόφασης ο Όμιλος ενοποίησε κατά την 31/12/2019 και την 31/12/2018 τα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της ATHENIAN ENGINEERING με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης, ενώ συμπεριέλαβε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων τα αποτελέσματα από

διακοπείσες δραστηριότητες της εν λόγω εταιρείας για τις περιόδους 01/01-31/12/2019 και 01/01-31/12/2018, ήτοι ζημιές ποσού € 15 χιλ. και € 16 χιλ., αντίστοιχα (βλ. αναλυτικά σημείωση 7.4).

7.3 Διακοπείσες δραστηριότητες της συγκριτικής περιόδου αναφοράς (01/01-30/12/2018)

Στις διακοπείσες δραστηριότητες της συγκριτικής περιόδου περιλαμβάνονται:

- τα αποτελέσματα της ΚΕΤΑ και της MIG LEISURE για την περίοδο 01/01-31/12/2018 (λόγω πώλησης την 18/04/2019). Η εταιρεία ΚΕΤΑ ενοποιούνταν με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης,
- τα αποτελέσματα του ομίλου ΥΓΕΙΑ για την περίοδο 01/01-09/11/2018 (λόγω πώλησης την 09/11/2018), και
- τα αποτελέσματα της ATHENIAN ENGINEERING για την περίοδο 01/01-31/12/2018 (λόγω της από 21/12/2012 απόφασης του ΔΣ της εν λόγω εταιρείας για διακοπή των δραστηριοτήτων της).

7.4 Καθαρά αποτελέσματα Ομίλου από διακοπείσες δραστηριότητες

Τα καθαρά αποτελέσματα του Ομίλου από διακοπείσες δραστηριότητες για τις ετήσιες περιόδους 01/01-31/12/2019 και 01/01-31/12/2018 αναλύονται ως εξής:

	01/01-31/12/2019			01/01-31/12/2018			
Ποσά σε € '000	**Μεταφορές**	**Εταιρίες Ιδιωτικών Κεφαλαίων**	**Σύνολο**	**Υπηρεσίες Υγείας**	**Μεταφορές**	**Εταιρίες Ιδιωτικών Κεφαλαίων**	**Σύνολο**
Πωλήσεις	-	2.823	**2.823**	191.215	-	12.209	**203.424**
Κόστος πωληθέντων	-	(1.191)	**(1.191)**	(155.014)	-	(4.962)	**(159.976)**
Μικτό κέρδος	**-**	**1.632**	**1.632**	**36.201**	**-**	**7.247**	**43.448**
Έξοδα διοίκησης	(17)	(801)	**(818)**	(15.075)	(16)	(2.709)	**(17.800)**
Έξοδα διάθεσης	-	(804)	**(804)**	(4.543)	-	(3.412)	**(7.955)**
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	-	-	**-**	3.130	-	4	**3.134**
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	-	-	**-**	(833)	(3)	(1.773)	**(2.609)**
Λειτουργικό κέρδος	**(17)**	**27**	**10**	**18.880**	**(19)**	**(643)**	**18.218**
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	-	(2)	**(2)**	1.296	-	(5)	**1.291**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	(193)	**(193)**	(6.590)	-	(673)	**(7.263)**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	2	-	**2**	5	3	3	**11**
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες	**(15)**	**(168)**	**(183)**	**13.591**	**(16)**	**(1.318)**	**12.257**
Φόρος εισοδήματος	-	(24)	**(24)**	(162)	-	46	**(116)**
Κέρδη/(Ζημιές) μετά φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες	**(15)**	**(192)**	**(207)**	**13.429**	**(16)**	**(1.272)**	**12.141**
Διαγραφή συνολικών εσόδων σχετιζόμενων με μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενων προς πώληση μέσα από την κατάσταση αποτελεσμάτων	-	-	**-**	196	-	-	**196**
Κέρδη /(ζημιές) από την εκποίηση διακοπεισών δραστηριοτήτων	-	4.904	**4.904**	93.381	-	-	**93.381**
Αποτέλεσμα χρήσης από διακοπείσες δραστηριότητες	**(15)**	**4.712**	**4.697**	**107.006**	**(16)**	**(1.272)**	**105.718**
Κατανεμημένα σε:							
Ιδιοκτήτες της μητρικής	(15)	4.644	**4.629**	103.024	(16)	(1.253)	**101.755**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	68	**68**	3.982	-	(19)	**3.963**

Επιπλέον οι λογιστικές αξίες των στοιχείων του ενεργητικού και των σχετιζόμενων με αυτά υποχρεώσεων ταξινομημένων ως κατεχόμενες προς πώληση (ΚΕΤΑ και MIG LEISURE) κατά την 31/12/2018 αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	31/12/2018 Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ενσώματα πάγια	58.792
Αποθέματα	160
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	559
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	71
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	2.127
Στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	**61.709**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	8.426
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.062
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	481
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	28.058
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.741
Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	**39.768**

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες που αφορούν στις διακοπείσες δραστηριότητες για τις περιόδους 01/01-31/12/2019 και 01/01-31/12/2018:

	01/01-31/12/2019			01/01-31/12/2018			
Ποσά σε € '000	Μεταφορές	Εταιρίες Ιδιωτικών Κεφαλαίων	Σύνολο	Υπηρεσίες Υγείας	Μεταφορές	Εταιρίες Ιδιωτικών Κεφαλαίων	Σύνολο
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(21)	113	**92**	22.489	(24)	458	**22.923**
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(422)	27.438	**27.016**	(8.533)	3	(525)	**(9.055)**
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	-	(27.642)	**(27.642)**	(2.470)	-	(705)	**(3.175)**
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	-	-	**-**	(154)	-	-	**(154)**
Συνολικές καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	**(443)**	**(91)**	**(534)**	**11.332**	**(21)**	**(772)**	**10.539**

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή από διακοπείσες δραστηριότητες για τις παρουσιαζόμενες ετήσιες περιόδους αναφοράς 01/01-31/12/2019 και 01/01-31/12/2018 ανέρχονται σε € 0,0049 και € 0,1083 αντίστοιχα, ενώ τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή από διακοπείσες δραστηριότητες ανήλθαν σε € 0,0011 και € 0,0184 αντίστοιχα (βλ. αναλυτικό τρόπο υπολογισμού στη σημείωση 43).

8 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Ο Όμιλος εφαρμόζει τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 8, σύμφωνα με το οποίο, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στην «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων και έχει καθορίσει πέντε (5) λειτουργικούς τομείς δραστηριότητας του Ομίλου (βλ. σημείωση 4.21). Η απαιτούμενη πληροφόρηση ανά λειτουργικό τομέα έχει ως εξής:

Τα έσοδα και κέρδη, τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις κάθε λειτουργικού τομέα παρουσιάζονται ως ακολούθως:

Ποσά σε € '000	**Τρόφιμα & Γαλακτοκομικά**	**Χρηματ/κες Υπηρεσίες**	**Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες**	**Μεταφορές**	**Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων ***	**Σύνολο από συνεχ/νες δραστ/τες**	**Διακοπείσες δραστ/τες**	**Σύνολο**
01/01-31/12/2019								
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	624.385	-	46.158	389.412	7.812	**1.067.767**	2.823	**1.070.590**
Διατομεακά έσοδα	4.964	-	791	15.983	7.217	**28.955**	-	**28.955**
Λειτουργικό κέρδος	28.248	(9.640)	1.109	34.530	2.726	**56.973**	10	**56.983**
Απόσβεση ενσώματων/άυλων περιουσιακών στοιχείων	(40.431)	(396)	(3.490)	(43.454)	(6)	**(87.777)**	(449)	**(88.226)**
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	68.679	(9.244)	4.599	77.984	2.732	**144.750**	459	**145.209**
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	(427)	244	(356)	1.220	83	**764**	(2)	**762**
Απομείωση	(6.122)	-	(15.696)	-	-	**(21.818)**	-	**(21.818)**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	244	16	361	100	7	**728**	2	**730**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(22.305)	(23.792)	(2.816)	(15.667)	(4.489)	**(69.069)**	(193)	**(69.262)**
Κέρδη /(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	1.268	-	-	181	-	**1.449**	-	**1.449**
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	914	(33.172)	(17.398)	20.364	(1.673)	**(30.965)**	(183)	**(31.148)**
Φόρος εισοδήματος	1.134	-	(636)	1.000	(47)	**1.451**	(24)	**1.427**
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2019	960.180	266.457	76.902	982.401	273.468	**2.559.408**	-	**2.559.408**
Υποχρεώσεις της 31/12/2019	703.041	582.083	65.166	504.268	367.648	**2.222.206**	-	**2.222.206**

Ποσά σε € '000	**Τρόφιμα & Γαλακτοκομικά**	**Χρηματ/κες Υπηρεσίες**	**Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες**	**Μεταφορές**	**Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων ***	**Σύνολο από συνεχ/νες δραστ/τες**	**Διακοπείσες δραστ/τες**	**Σύνολο**
01/01-31/12/2018								
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	600.122	-	37.691	350.766	7.585	**996.164**	203.424	**1.199.588**
Διατομεακά έσοδα	6.483	-	3.683	14.635	6.302	**31.103**	-	**31.103**
Λειτουργικό κέρδος	26.980	(15.888)	(435)	28.687	(3.948)	**35.396**	18.218	**53.614**
Απόσβεση ενσώματων/άυλων περιουσιακών στοιχείων	(31.997)	(372)	(1.840)	(39.962)	(6)	**(74.177)**	(14.675)	**(88.852)**
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	58.977	(15.516)	1.405	68.649	(3.942)	**109.573**	32.893	**142.466**
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	(79)	(229)	(641)	10.935	(1)	**9.985**	1.291	**11.276**
Απομείωση	(4.953)	-	-	(12.771)	-	**(17.724)**	-	**(17.724)**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	79	40	7	28	4	**158**	11	**169**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(21.334)	(28.804)	(3.272)	(26.551)	(4.206)	**(84.167)**	(7.263)	**(91.430)**
Κέρδη /(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	574	-	-	427	-	**1.001**	-	**1.001**
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	1.274	(44.881)	(4.341)	755	(8.151)	**(55.344)**	12.257	**(43.087)**
Φόρος εισοδήματος	1.769	-	(859)	2.065	(35)	**2.940**	(116)	**2.824**
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2018	923.231	272.983	89.433	916.045	270.614	**2.472.306**	61.709	**2.534.015**
Υποχρεώσεις της 31/12/2018	665.012	567.234	91.163	459.870	363.158	**2.146.437**	39.768	**2.186.205**

* Υποκατηγορίες του λειτουργικού τομέα Εταιρειών Ιδιωτικών Κεφαλαίων:

Ποσά σε € '000

01/01-31/12/2019	**Τομέας Αναψυχής**	**Εκμετάλλευση ακινήτων**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	-	7.646	166	**7.812**
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	-	(1.829)	156	**(1.673)**
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2019	29	268.711	4.728	**273.468**
01/01-31/12/2018				
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	-	7.277	308	**7.585**
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	(55)	(8.194)	98	**(8.151)**
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2018	-	266.159	4.455	**270.614**

Η συμφωνία των εσόδων, των λειτουργικών κερδών ή ζημιών, των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων κάθε λειτουργικού τομέα με τα αντίστοιχα ποσά των Οικονομικών Καταστάσεων έχει ως εξής:

Ποσά σε € '000

Έσοδα	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Συνολικά έσοδα παρουσιαζόμενων τομέων	1.099.545	1.230.691
Προσαρμογές για :		
Διατομεακά έσοδα	(28.955)	(31.103)
Διακοπείσες δραστηριότητες	(2.823)	(203.424)
Έσοδα Κατάστασης Αποτελεσμάτων	**1.067.767**	**996.164**

Ποσά σε € '000

Κέρδη ή ζημιές	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Συνολικά κέρδη ή ζημιές τομέων	(31.148)	(43.087)
Προσαρμογές για :		
Διακοπείσες δραστηριότητες	183	(12.257)
Κέρδη ή ζημιές προ φόρων	**(30.965)**	**(55.344)**

Ποσά σε € '000

Κέρδη / (Ζημιές) διακοπεισών δραστηριοτήτων	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων διακοπεισών δραστηριοτήτων	(183)	12.257
Προσαρμογές για :		
Φόρος εισοδήματος	(24)	(116)
Διαγραφή συνολικών εσόδων σχετιζόμενων με μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενων προς πώληση μέσα από την κατάσταση αποτελεσμάτων	-	196
Κέρδη /(Ζημιές) από την εκποίηση της διακοπείσας δραστηριότητας	4.904	93.381
Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης μετά φόρων διακοπεισών δραστηριοτήτων	**4.697**	**105.718**

Ποσά σε € '000

Στοιχεία ενεργητικού	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Στοιχεία ενεργητικού τομέων	2.559.408	2.472.306
Διατομεακές απαιτήσεις	(268.191)	(275.918)
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	-	61.709
Σύνολο ενεργητικού Κατάστασης Οικονομικής Θέσης Ομίλου	**2.291.217**	**2.258.097**

Ποσά σε € '000

Υποχρεώσεις	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Υποχρεώσεις τομέων	2.222.206	2.146.437
Διατομεακές υποχρεώσεις	(268.191)	(275.918)
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	-	39.768
Σύνολο υποχρεώσεων Κατάστασης Οικονομικής Θέσης Ομίλου	**1.954.015**	**1.910.287**

Γνωστοποίηση γεωγραφικών πληροφοριών:

Ποσά σε € '000

Στοιχεία την 31/12/2019	**Ελλάδα**	**Χώρες Ευρώπης**	**Λοιπές Χώρες**	**Σύνολο**
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	917.464	133.513	16.790	**1.067.767**
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες (διακοπείσες δραστηριότητες)	-	2.823	-	**2.823**
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού*	1.760.688	42.166	50	**1.802.904**

Ποσά σε € '000

Στοιχεία την 31/12/2018	**Ελλάδα**	**Χώρες Ευρώπης**	**Λοιπές Χώρες**	**Σύνολο**
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	860.199	119.728	16.237	**996.164**
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες (διακοπείσες δραστηριότητες)	180.418	23.006	-	**203.424**
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού 31/12/2018	1.737.350	37.571	-	**1.774.921**

** Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού δεν περιλαμβάνουν τα «Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού» καθώς επίσης και τις «Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις» σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 8.*

9 ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ & ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

9.1 Ενσώματα πάγια

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων παγίων του Ομίλου αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
Ποσά σε € '000	**Πλοία**	**Οικόπεδα, Κτίρια & εγκαταστάσεις**	**Μηχανήματα & Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση**	**Σύνολο**
Μικτή λογιστική αξία την 01/01/2019	**1.031.510**	**244.028**	**331.450**	**53.546**	**11.794**	**1.672.328**
Μεταφορά σε ενσώματα πάγια με δικαίωμα χρήσης	(9.650)	-	-	-	-	(9.650)
Αναπροσαρμοσμένη μικτή λογιστική αξία την 01/01/2019	**1.021.860**	**244.028**	**331.450**	**53.546**	**11.794**	**1.662.678**
Προσθήκες	28.236	3.175	3.039	3.678	19.536	57.664
Προσθήκες από εταιρείες που ενοποιούνταν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	35	-	35
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	-	-	(97)	(415)	-	(512)
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	(390)	(7.963)	(9.747)	(1.977)	(30)	(20.107)
Απομείωση ενσώματων παγίων	-	(2.664)	(2.852)	-	(6)	(5.522)
Λοιπές κινήσεις/Αναταξινομήσεις	-	(2.788)	12.249	178	(11.383)	(1.744)
Μικτή λογιστική αξία την 31/12/2019	**1.049.706**	**233.788**	**334.042**	**55.045**	**19.911**	**1.692.492**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 01/01/2019	**(334.625)**	**(67.431)**	**(208.191)**	**(44.274)**	**-**	**(654.521)**
Μεταφορά σε ενσώματα πάγια με δικαίωμα χρήσης	6.815	-	-	-	-	6.815
Αναπροσαρμοσμένες συσσωρευμένες αποσβέσεις την 01/01/2019	**(327.810)**	**(67.431)**	**(208.191)**	**(44.274)**	**-**	**(647.706)**
Αποσβέσεις χρήσης	(39.539)	(6.288)	(19.580)	(4.336)	-	(69.743)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις θυγατρικών που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά	-	-	-	(35)	-	(35)
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	351	5.749	7.797	1.883	-	15.780
Συσσωρευμένες αποσβέσεις πωληθεισών θυγατρικών	-	-	97	415	-	512
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	(1)	1	-	-
Λοιπές κινήσεις/Αναταξινομήσεις	-	198	90	(82)	-	206
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31/12/2019	**(366.998)**	**(67.772)**	**(219.788)**	**(46.428)**	**-**	**(700.986)**
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2019	**682.708**	**166.016**	**114.254**	**8.617**	**19.911**	**991.506**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
Ποσά σε € '000	**Πλοία**	**Οικόπεδα, Κτίρια & εγκαταστάσεις**	**Μηχανήματα & Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση**	**Σύνολο**
Μικτή λογιστική αξία την 01/01/2018	**780.340**	**458.957**	**375.533**	**69.084**	**11.378**	**1.695.292**
Προσθήκες	12.887	5.489	4.334	3.288	7.338	33.336
Προσθήκες από νέες ενοποιήσεις	373.431	191	84	3.100	-	376.806
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	-	(148.998)	(54.488)	(13.188)	(1.012)	(217.686)
Προσθήκες πωληθεισών θυγατρικών	-	1.012	7.502	1.006	254	9.774
Προσθήκες περιουσιακών στοιχείων ταξινομημένων ως κατεχόμενα προς πώληση	-	-	-	535	-	535
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	(134.671)	(1.979)	(1.484)	(3.755)	-	(141.889)
Πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων πωληθεισών θυγατρικών	-	(5)	(3.747)	(46)	-	(3.798)
Απομείωση ενσώματων παγίων	(909)	-	-	-	-	(909)
Περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση	-	(72.284)	(40)	(6.238)	-	(78.562)
Λοιπές κινήσεις/Αναταξινομήσεις	432	1.645	3.756	(240)	(6.164)	(571)
Μικτή λογιστική αξία την 31/12/2018	**1.031.510**	**244.028**	**331.450**	**53.546**	**11.794**	**1.672.328**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 01/01/2018	**(234.283)**	**(107.233)**	**(226.423)**	**(55.498)**	**-**	**(623.437)**
Αποσβέσεις χρήσης	(38.976)	(7.131)	(20.337)	(3.635)	-	(70.079)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις θυγατρικών που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά	(111.308)	(181)	(78)	(2.591)	-	(114.158)
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	49.941	1.841	1.338	3.717	-	56.837
Αποσβέσεις στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	-	(1.327)	-	(446)	-	(1.773)
Αποσβέσεις χρήσης πωληθεισών θυγατρικών	-	(3.254)	(3.498)	(746)	-	(7.498)
Αποσβέσεις πωληθέντων στοιχείων πωληθεισών θυγατρικών	-	5	1.618	46	-	1.669
Συσσωρευμένες αποσβέσεις πωληθεισών θυγατρικών	-	34.158	39.170	10.827	-	84.155
Συσσωρευμένες αποσβέσεις στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	-	15.667	40	4.063	-	19.770
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	1	-	1
Λοιπές κινήσεις/Αναταξινομήσεις	1	24	(21)	(12)	-	(8)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31/12/2018	**(334.625)**	**(67.431)**	**(208.191)**	**(44.274)**	**-**	**(654.521)**
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2018	**696.885**	**176.597**	**123.259**	**9.272**	**11.794**	**1.017.807**

Επί των ενσώματων παγίων πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των ενσώματων παγίων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, το επιπλέον ποσό αφορά σε ζημιά απομείωσης, η οποία αναγνωρίζεται απευθείας σε επιβάρυνση των αποτελεσμάτων. Το μεγαλύτερο ποσό που προκύπτει από τη σύγκριση μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου αφού εξαιρεθούν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την πώληση και της αξίας λόγω χρήσης (value in use), αποτελεί και την ανακτήσιμη αξία του παγίου.

Κατά τη χρήση 2019, αναγνωρίσθηκαν ζημιές απομείωσης ενσώματων παγίων για τον Όμιλο ποσού € 5.522 χιλ. Το σύνολο των εν λόγω απομειώσεων σχετίζεται με απομειώσεις οικοπέδων, κτιρίων, εγκαταστάσεων και μηχανημάτων του λειτουργικού τομέα «Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά». Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίστηκε στη βάση της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα διάθεσης, όπως αυτή εκτιμήθηκε από ανεξάρτητους εκτιμητικούς οίκους.

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων παγίων της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε € '000	**Οικόπεδα, Κτίρια & εγκαταστάσεις**	**Μηχανήματα Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Μικτή λογιστική αξία την 01/01/2019	**3.710**	**5**	**1.228**	**4.943**
Προσθήκες	448	-	210	658
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	(3.508)	-	(190)	(3.698)
Αναταξινομήσεις	(202)	-	202	-
Μικτή λογιστική αξία την 31/12/2019	**448**	**5**	**1.450**	**1.903**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 01/01/2019	**(3.564)**	**(1)**	**(1.175)**	**(4.740)**
Αποσβέσεις χρήσης	(184)	(1)	(38)	(223)
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	3.508	-	188	3.696
Αναταξινομήσεις	202	-	(202)	-
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31/12/2019	**(38)**	**(2)**	**(1.227)**	**(1.267)**
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2019	**410**	**3**	**223**	**636**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε € '000	**Οικόπεδα, Κτίρια & εγκαταστάσεις**	**Μηχανήματα Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Μικτή λογιστική αξία την 01/01/2018	**3.710**	**5**	**1.219**	**4.934**
Προσθήκες	-	-	13	13
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-	-	(4)	(4)
Μικτή λογιστική αξία την 31/12/2018	**3.710**	**5**	**1.228**	**4.943**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 01/01/2018	**(3.215)**	**-**	**(1.159)**	**(4.374)**
Αποσβέσεις χρήσης	(349)	(1)	(20)	(370)
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	-	-	4	4
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31/12/2018	**(3.564)**	**(1)**	**(1.175)**	**(4.740)**
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2018	**146**	**4**	**53**	**203**

9.2 Δικαιώματα χρήσης στοιχείων ενεργητικού

Η αναπόσβεστη αξία των δικαιωμάτων χρήσης στοιχείων του ενεργητικού κατά την 31/12/2019 και οι αποσβέσεις για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2019 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως ακολούθως ανά κατηγορία παγίων:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Ποσά σε € '000	**Πλοία**	**Οικόπεδα, Κτίρια & εγκαταστάσεις**	**Μηχανήματα & Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Μικτή λογιστική αξία την 01/01/2019	**9.650**	**-**	**-**	**-**	**9.650**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική ΔΠΧΑ 16	-	59.976	4.336	36	64.348
Αναπροσαρμοσμένη μικτή λογιστική αξία την 01/01/2019	**9.650**	**59.976**	**4.336**	**36**	**73.998**
Προσθήκες	34	5.677	2.388	-	8.099
Προσαρμογή από επαναμέτρηση μισθώσεων	4.954	135	(1)	-	5.088
Παύση συμβολαίων μίσθωσης	-	(648)	(157)	-	(805)
Λοιπές κινήσεις/Αναταξινομήσεις	-	-	-	(1)	(1)
Μικτή λογιστική αξία την 31/12/2019	**14.638**	**65.140**	**6.566**	**35**	**86.379**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 01/01/2019	**(6.815)**	**-**	**-**	**-**	**(6.815)**
Αποσβέσεις περιόδου	(2.019)	(8.741)	(1.958)	(15)	(12.733)
Παύση συμβολαίων μίσθωσης	-	253	22	-	275
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31/12/2019	**(8.834)**	**(8.488)**	**(1.936)**	**(15)**	**(19.273)**
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2019	**5.804**	**56.652**	**4.630**	**20**	**67.106**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε € '000	**Οικόπεδα, Κτίρια & εγκαταστάσεις**	**Μηχανήματα & Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Μικτή λογιστική αξία την 01/01/2019	**-**	**-**	**-**	**-**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική ΔΠΧΑ 16	-	194	17	211
Αναπροσαρμοσμένη μικτή λογιστική αξία την 01/01/2019	**-**	**194**	**17**	**211**
Προσθήκες	688	-	-	688
Αναταξινομήσεις	-	-	(1)	(1)
Μικτή λογιστική αξία την 31/12/2019	**688**	**194**	**16**	**898**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 01/01/2019	**-**	**-**	**-**	**-**
Αποσβέσεις χρήσης	(95)	(62)	(9)	(166)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31/12/2019	**(95)**	**(62)**	**(9)**	**(166)**
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2019	**593**	**132**	**7**	**732**

10 ΥΠΕΡΑΞΙΑ

10.1 Ανάλυση κίνησης της υπεραξίας

Η κίνηση της υπεραξίας στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31/12/2019 και 31/12/2018 έχει ως κάτωθι:

Ποσά σε € '000	**Τρόφιμα & Γαλακτοκομικά**	**Υπηρεσίες Υγείας**	**Μεταφορές**	**Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες**	**Σύνολα**
Καθαρή λογιστική αξία την 01/01/2018	**156.182**	**14.551**	**22.662**	**47.343**	**240.738**
Αγορά - ενοποίηση θυγατρικών	-	-	10.778	-	10.778
Πώληση θυγατρικής	-	(14.551)	-	-	(14.551)
Απομείωση υπεραξίας	-	-	(3.310)	-	(3.310)
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2018	**156.182**	**-**	**30.130**	**47.343**	**233.655**
Καθαρή λογιστική αξία την 01/01/2019	**156.182**	**-**	**30.130**	**47.343**	**233.655**
Απομείωση υπεραξίας	-	-	-	(15.637)	(15.637)
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2019	**156.182**	**-**	**30.130**	**31.706**	**218.018**
Μικτή λογιστική αξία την 31/12/2019	999.619	-	174.428	47.343	1.221.390
Συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης	(843.437)	-	(144.298)	(15.637)	(1.003.372)
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2019	**156.182**	**-**	**30.130**	**31.706**	**218.018**

Η υπεραξία που είχε αναγνωριστεί κατά την 31/12/2018 μειώθηκε κατά ποσό € 15.637 χιλ. λόγω του ελέγχου απομείωσης που διενεργήθηκε στη λήξη της παρουσιαζόμενης ετήσιας περιόδου αναφοράς. Οι ζημιές απομείωσης αφορούν στην αποαναγνώριση υπεραξίας που είχε κατανεμηθεί στον λειτουργικό τομέα «Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες».

10.2 Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας και άυλων με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή

Κατά την 31/12/2019 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας που έχει αναγνωριστεί και κατ' επέκταση των αναγνωρισμένων άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη διάρκεια ζωής. Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας που προέκυψε από τις αποκτήσεις των ενοποιούμενων εταιρειών του Ομίλου πραγματοποιήθηκε έχοντας επιμερίσει τα στοιχεία αυτά στις επιμέρους Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Το ανακτήσιμο ποσό της υπεραξίας που σχετίζεται με τις

επιμέρους ΜΔΤΡ έχει προσδιοριστεί με βάση την αξία λόγω χρήσης, η οποία υπολογίστηκε με την χρησιμοποίηση της μεθόδου των προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Αντίστοιχα, το ανακτήσιμο ποσό των εμπορικών σημάτων με απεριόριστη διάρκεια ζωής (αξία λόγω χρήσης), προσδιορίστηκε με βάση τα έσοδα που θα προέκυπταν από τα δικαιώματα χρήσης (μέθοδος Income Approach via Relief from Royalty). Στον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεση της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων (βλ. αναλυτικά σημείωση 10.3).

Κατά την 31/12/2019, ανά ΜΔΤΡ, οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώριση των εν λόγω απομειώσεων έχουν ως εξής:

Τομέας «Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά»: Οι απομειώσεις προέκυψαν από τον υποκλάδο «Γαλακτοκομικά και ποτά» του ομίλου VIVARTIA και αφορούν σε ζημιές που αναγνωρίστηκαν σε άυλο του εν λόγω κλάδου. Οι ζημιές οφείλονται στον περιορισμό των εσόδων της δραστηριότητας που συνδέεται με το εν λόγω άυλο, ως αποτέλεσμα της μεταβολής των οικονομικών συνθηκών και της επίδρασης τους στη συγκεκριμένη αξία.

Τομέας «Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες»: Οι απομειώσεις αφορούν σε ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην υπεραξία του ομίλου SINGULARLOGIC. Οι εν λόγω ζημιές αντανακλούν τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για μία πιο βραδεία ανάκαμψη του κύκλου εργασιών του τομέα στα προ κρίσης επίπεδα.

10.2.1 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η κίνηση της υπεραξίας εντός της χρήσης 2019 και ο τρόπος που αυτή έχει επιμεριστεί στους λειτουργικούς τομείς του Ομίλου περιγράφεται αναλυτικά στη σημείωση 10.1 ανωτέρω. Από τον διενεργηθέντα έλεγχο απομείωσης, προέκυψε η ανάγκη αποαναγνώρισης υπεραξίας συνολικού ποσού € 15.637 χιλ., ποσό το οποίο και έχει επιβαρύνει τα ενοποιημένα αποτελέσματα των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων του Ομίλου και περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα» της ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου, ανάλυση των οποίων παρουσιάζεται στη σημείωση 11, περιλαμβάνουν και άυλα στοιχεία του ενεργητικού με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή. Από τον διενεργηθέντα έλεγχο απομείωσης με ημερομηνία αναφοράς την 31/12/2019 προέκυψε η ανάγκη αναγνώρισης ζημιών απομείωσης επί των άυλων στοιχείων του ενεργητικού ποσού € 659 χιλ. (2018: € 13.505 χιλ.) εκ του οποίου (i) ποσό € 600 χιλ. αφορά σε απομειώσεις άυλων με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή του λειτουργικού τομέα «Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά» και (ii) ποσό € 59 χιλ. αφορά σε απομειώσεις άυλων με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή του λειτουργικού τομέα «Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες» (βλ. σημείωση 11). Τα ανωτέρω ποσά περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα» της ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Μετά τις διενεργηθείσες απομειώσεις, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή ανέρχονται συνολικά κατά την 31/12/2019 σε ποσό € 216.514 χιλ. (2018: € 217.114 χιλ.) και περιλαμβάνουν τα εξής: (α) εμπορικά σήματα του τομέα «Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά» ποσού € 176.279 χιλ., (β) εμπορικά σήματα του τομέα «Μεταφορές» ποσού € 27.429 χιλ., και (γ) εμπορικά σήματα του τομέα «Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες» ποσού € 12.806 χιλ.

10.2.2 Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις

Αντίστοιχα, σε επίπεδο εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων το συνολικό ποσό απομείωσης ανήλθε σε ποσό € 2.688 χιλ. το οποίο αφορά: (i) ποσό € 1.141 χιλ. σε απομειώσεις της συμμετοχής (άμεσο και έμμεσο ποσοστό) στην SINGULARLOGIC, (ii) ποσό € 65 χιλ. σε απομειώσεις της συμμετοχής στην MIG REAL ESTATE SERBIA, (iii) ποσό € 5 χιλ. σε απομειώσεις της συμμετοχής στην MARFIN CAPITAL, (iv) ποσό € 14 χιλ. σε απομειώσεις της συμμετοχής στην MIG AVIATION HOLDINGS, και (v) ποσό € 1.463 χιλ. σε απομειώσεις λοιπών στοιχείων του ενεργητικού από την RKB (βλ. σημείωση 16). Τα ανωτέρω ποσά περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Έσοδα/(Έξοδα) από συμμετοχές και λοιπά χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού» της εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

10.3 Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης

Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε ΜΔΤΡ (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών). Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- **Κατάρτιση 5ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ:**
    - Τα επιχειρηματικά σχέδια καταρτίζονται βάσει μίας μέγιστης περιόδου 5ετίας, εκτός εάν μία μεγαλύτερη περίοδος μπορεί να αιτιολογηθεί. Οι ταμειακές ροές πέραν της περιόδου αυτής εξάγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω.
    - Τα επιχειρηματικά σχέδια βασίζονται σε πρόσφατα καταρτισμένους προϋπολογισμούς και εκτιμήσεις.
    - Επί των επιχειρηματικών σχεδίων χρησιμοποιούνται προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA, καθώς και μελλοντικές εκτιμήσεις με τη χρήση εύλογων παραδοχών.

Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των ΜΔΤΡ βασίστηκαν σε επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- **Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:**

Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας έχουν εξαχθεί συμπερασματικά χρησιμοποιώντας τις εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης στο διηνεκές, όπως αυτές λήφθηκαν από εξωτερικές πηγές. Για την χρήση που έληξε την 31/12/2019 και τη χρήση που έληξε την 31/12/2018 το ποσοστό ανάπτυξης στο διηνεκές προσδιορίσθηκε σε 1,6%.

- **Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC):**

Η μέθοδος του WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return):

Δεδομένου του προσδιορισμού όλων των ταμειακών ροών των επιχειρηματικών σχεδίων στο νόμισμα του ευρώ, ως απόδοση μηδενικού κινδύνου (risk-free return), χρησιμοποιήθηκε η απόδοση του δεκαετούς Euro Swap Rate (EUS). Κατά την ημερομηνία της αποτίμησης το δεκαετές Euro Swap Rate ήταν 0,21%. Δεν χρησιμοποιήθηκε ως απόδοση μηδενικού κινδύνου το 10ετές Ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου, δεδομένης της αναγνώρισης από τις αγορές σημαντικού ασφάλιστρου κινδύνου (spread) στον συγκεκριμένο τίτλο.

- Ειδικός κίνδυνος της χώρας (country risk premium):

Για τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου της χώρας (country risk premium) λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την δραστηριοποίηση στην κάθε αγορά (Ελλάδα, Βουλγαρία κ.λπ.), όπως αυτός προκύπτει από το προαναφερθέν country risk premium, έχει συμπεριληφθεί στο Κόστος Κεφαλαίου (Cost of Equity) της κάθε εταιρείας.

- Equity risk premium:

Για τον υπολογισμό του equity risk premium λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Οι δείκτες ευαισθησίας beta αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς.

Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της. Παρακάτω αναφέρονται οι κυριότερες παραδοχές που υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον υπολογισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών, προκειμένου να προσδιοριστεί η αξία χρήσης και να διενεργηθεί έλεγχος απομείωσης:

Βασικές παραδοχές επιχειρηματικών πλάνων	WACC		Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές	
	2019	2018	2019	2018
Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά	7,4%-7,9%	8,2%-8,7%	1,6%	1,6%
Μεταφορές	9,9%	10,4%	1,6%	1,6%
Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες	8,1%	10,0%	1,6%	1,6%

Οι απομειώσεις της χρήσης σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας παρουσιάζονται στην σημείωση 38 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών:

Η Διοίκηση δεν γνωρίζει επί του παρόντος οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή συνθήκη που θα επέφερε λογικά πιθανή μεταβολή σε κάποια από τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των ΜΔΤΡ. Παρά ταύτα, την 31/12/2019, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μεταβολή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται στη σημείωση 10.3 (ενδεικτικά αναφέρεται μία αλλαγή: (i) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το 2024 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το διηνεκές, (ii) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το 2024 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το διηνεκές ή (iii) μισής εκατοστιαίας μονάδας στον ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές). Από τις σχετικές αναλύσεις προκύπτει ότι στην περίπτωση των ανωτέρω μεταβολών μπορεί να ανακύψει ένα ποσό απομείωσης για τον Όμιλο μεταξύ € 26,4 εκ. έως μέγιστο € 53,6 εκ. το οποίο και αφορά συνολικά στους λειτουργικούς τομείς «Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά», «Μεταφορές» και «Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες».

11 ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου για τις χρήσεις 2019 και 2018 παρουσιάζονται συνοπτικά στους πίνακες που ακολουθούν:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
Ποσά σε € '000	**Εμπορικά Σήματα**	**Λογισμικά Προγράμματα**	**Συμβάσεις Διανομής**	**Τεχνική Υποστήριξη (Τεχνογνωσία)**	**Λοιπά**	**Σύνολα**
Μικτή λογιστική αξία την 01/01/2019	**230.908**	**26.501**	**4.702**	**7.415**	**39.220**	**308.746**
Προσθήκες	-	2.250	-	-	4.170	6.420
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-	(45)	-	-	(282)	(327)
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	-	(4)	-	-	-	(4)
Απομείωση άυλων στοιχείων του ενεργητικού	(600)	-	-	-	(59)	(659)
Λοιπές κινήσεις/Αναταξινομήσεις	22	1.287	-	-	225	1.534
Μικτή λογιστική αξία την 31/12/2019	**230.330**	**29.989**	**4.702**	**7.415**	**43.274**	**315.710**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 01/01/2019	**(9.812)**	**(21.584)**	**(4.702)**	**(7.415)**	**(30.087)**	**(73.600)**
Αποσβέσεις χρήσης	(576)	(1.874)	-	-	(2.824)	(5.274)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	1	-	-	282	283
Αποσβέσεις χρήσης πωληθεισών θυγατρικών	-	4	-	-	-	4
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(1)	-	-	-	(1)
Λοιπές κινήσεις/Αναταξινομήσεις	(22)	24	-	-	-	2
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31/12/2019	**(10.410)**	**(23.430)**	**(4.702)**	**(7.415)**	**(32.629)**	**(78.586)**
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2019	**219.920**	**6.559**	**-**	**-**	**10.645**	**237.124**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
Ποσά σε € '000	**Άδειες**	**Σχέσεις Πελατών**	**Εμπορικά Σήματα**	**Λογισμικά Προγράμματα**	**Συμβάσεις Διανομής**	**Τεχνική Υποστήριξη (Τεχνογνωσία)**	**Λοιπά**	**Σύνολα**
Μικτή λογιστική αξία την 01/01/2018	**86.661**	**45.232**	**309.665**	**38.689**	**4.702**	**7.551**	**36.066**	**528.566**
Προσθήκες	-	-	100	2.063	-	-	3.297	5.460
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-	-	-	(561)	-	-	(265)	(826)
Προσθήκες από νέες ενοποιήσεις	-	-	5.745	110	-	-	-	5.855
Προσθήκες πωληθεισών θυγατρικών	21	-	-	1.218	-	-	-	1.239
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	(86.682)	(45.232)	(70.950)	(15.442)	-	(136)	(37)	(218.479)
Απομείωση άυλων στοιχείων του ενεργητικού	-	-	(13.505)	-	-	-	-	(13.505)
Λοιπές κινήσεις/Αναταξινομήσεις	-	-	(147)	424	-	-	159	436
Μικτή λογιστική αξία την 31/12/2018	**-**	**-**	**230.908**	**26.501**	**4.702**	**7.415**	**39.220**	**308.746**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 01/01/2018	**(45)**	**(20.506)**	**(9.367)**	**(32.862)**	**(4.702)**	**(7.551)**	**(28.302)**	**(103.335)**
Αποσβέσεις χρήσης	-	-	(592)	(1.575)	-	-	(1.904)	(4.071)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-	521	-	-	265	786
Συσσωρευμένες αποσβέσεις θυγατρικών που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά	-	-	-	(25)	-	-	-	(25)
Αποσβέσεις χρήσης πωληθεισών θυγατρικών	(12)	(2.108)	-	(1.190)	-	-	-	(3.310)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις πωληθείσας θυγατρικής	57	22.614	-	13.548	-	136	4	36.359
Λοιπές κινήσεις/Αναταξινομήσεις	-	-	147	(1)	-	-	(150)	(4)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις την 31/12/2018	**-**	**-**	**(9.812)**	**(21.584)**	**(4.702)**	**(7.415)**	**(30.087)**	**(73.600)**
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2018	**-**	**-**	**221.096**	**4.917**	**-**	**-**	**9.133**	**235.146**

Εντός της χρήσης αναγνωρίστηκαν συνολικές ζημιές απομείωσης επί της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού ποσού € 659 χιλ. (31/12/2018: € 13.505 χιλ.) οι οποίες και επιβάρυναν

τα ενοποιημένα αποτελέσματα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (βλ. σημείωση 10.2). Το εν λόγω ποσό αφορά σε ζημιές απομείωσης επί των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή € (600 χιλ.) και σε ζημιές απομείωσης επί των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή € (59 χιλ.).

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού της Εταιρείας για τις χρήσεις 2019 και 2018 παρουσιάζονται συνοπτικά στον πίνακα που ακολουθεί και αφορούν στο σύνολό τους λογισμικά προγράμματα:

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Μικτή λογιστική αξία έναρξης	**693**	**684**
Προσθήκες	38	9
Μικτή λογιστική αξία λήξης	**731**	**693**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	**(684)**	**(682)**
Αποσβέσεις χρήσης	(7)	(2)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις λήξης	**(691)**	**(684)**
Καθαρή λογιστική αξία λήξης	**40**	**9**

12 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

12.1 Ανάλυση κίνησης επενδύσεων σε θυγατρικές χρήσης 2019

Οι θυγατρικές της Εταιρείας παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 2.

Η λογιστική αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Εταιρεία	**31/12/2019**	**31/12/2018**
MARFIN CAPITAL S.A.	25	30
ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ / MIG SHIPPING S.A.	361.332	368.733
VIVARTIA A.B.E.E.	398.976	398.976
MIG LEISURE LIMITED	-	7.145
MIG REAL ESTATE (SERBIA) B.V.	-	-
MIG AVIATION HOLDINGS LTD	62	76
SINGULARLOGIC A.E. / TOWER TECHNOLOGY HOLDINGS (OVERSEAS) LIMITED	14.165	7.057
MIG MEDIA A.E.	75	75
ATHENIAN ENGINEERING A.E.	-	-
Σύνολα	**774.635**	**782.092**

Η ανάλυση της κίνησης του λογαριασμού «Επενδύσεις σε Θυγατρικές» κατά την παρούσα και την προηγούμενη χρήση, έχει ως εξής:

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**782.092**	**1.096.579**
Μεταβολές μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	(10.363)	110
Πωλήσεις θυγατρικών	4.131	(211.828)
Απομείωση επενδύσεων αναγνωρισμένη στα αποτελέσματα	(1.225)	(102.769)
Υπόλοιπο κλεισίματος	**774.635**	**782.092**

Σύμφωνα με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές και τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, η Εταιρεία διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης επί των στοιχείων του ενεργητικού στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις απομείωσης. Ο σχετικός έλεγχος μπορεί

να διενεργείται και νωρίτερα, όταν ανακύπτουν ενδείξεις ενδεχόμενης ζημιάς απομείωσης. Η αξιολόγηση που διενεργείται, εστιάζει τόσο σε εξωγενείς όσο και σε ενδογενείς παράγοντες.

Εντός της χρήσης που έληξε την 31/12/2019 προέκυψε απομείωση επί της αξίας των συμμετοχών σε θυγατρικές συνολικού ποσού € 1.225 χιλ. το οποίο περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Έσοδα/(Έξοδα) από συμμετοχές και λοιπά χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού» της εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Η ζημιά απομείωσης οφείλεται σε μεταβολές επί των παραδοχών της Διοίκησης κατά την κατάρτιση των επιχειρηματικών πλάνων που σχετίζονται με τη λειτουργία των επιμέρους εταιρειών καθώς και του ρυθμού ανάπτυξης στο διηνεκές (βλ. αναλυτικά σημείωση 10.2.2).

12.2 Θυγατρικές με σημαντικό ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις θυγατρικές εταιρείες με σημαντικό ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών:

	Αναλογία δικαιωμάτων ιδιοκτησίας και ψήφου κατεχόμενων από μη ελέγχουσες συμμετοχές		Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα που κατανέμονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές		Σωρευμένες μη ελέγχουσες συμμετοχές στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	
Επωνυμία θυγατρικής	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΟΜΙΛΟΣ VIVARTIA	7,92%	7,92%	3.412	3.434	38.174	35.746
ΟΜΙΛΟΣ ATTICA	20,62%	20,62%	7.191	(2.660)	94.299	90.883

Ακολούθως συνοψίζονται οι οικονομικές πληροφορίες των ενοποιούμενων ομίλων, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό:

Ποσά σε € '000	ΟΜΙΛΟΣ VIVARTIA		ΟΜΙΛΟΣ ATTICA	
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού	735.340	696.675	766.819	767.711
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού	224.840	226.556	222.750	146.938
Σύνολο Ενεργητικού	**960.180**	**923.231**	**989.569**	**914.649**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	524.787	504.769	404.861	286.802
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	178.254	160.243	107.965	173.059
Σύνολο Υποχρεώσεων	**703.041**	**665.012**	**512.826**	**459.861**
Ίδια Κεφάλαια Αποδιδόμενα στους Ιδιοκτήτες της Μητρικής	**218.965**	**222.473**	**382.444**	**363.905**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	**38.174**	**35.746**	**94.299**	**90.883**

Ποσά σε € '000	ΟΜΙΛΟΣ VIVARTIA		ΟΜΙΛΟΣ ATTICA	
Κατάσταση Αποτελεσμάτων /Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Πωλήσεις	**629.349**	**606.605**	**405.395**	**365.401**
Κέρδη /(Ζημιές) χρήσης κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	(1.605)	(567)	16.921	1.966
Κέρδη /(Ζημιές) χρήσης κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	3.584	3.525	4.477	1.049
Κέρδη /(Ζημιές) χρήσης	**1.979**	**2.958**	**21.398**	**3.015**
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης	**(1.260)**	**(788)**	**13.163**	**(16.110)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	(2.693)	(1.264)	27.370	(10.435)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	3.412	3.434	7.191	(2.660)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης	**719**	**2.170**	**34.561**	**(13.095)**
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(1.170)	(3.396)	-	-

Ποσά σε € '000	ΟΜΙΛΟΣ VIVARTIA		ΟΜΙΛΟΣ ATTICA	
Κατάσταση των Ταμειακών Ροών	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	42.802	(19.558)	25.125	82.145
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(22.113)	(18.606)	(34.409)	(20.988)
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(20.943)	33.376	55.164	(45.745)
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	**(254)**	**(4.788)**	**45.880**	**15.412**
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στην αρχή της χρήσης	55.158	59.946	59.424	44.099
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	-	26	(87)
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στο τέλος της χρήσης	**54.904**	**55.158**	**105.330**	**59.424**

Σημ.: *Ενοποιημένα στοιχεία πριν από τις απαλοιφές με τον ευρύτερο Όμιλο.*

Ο Όμιλος δεν έχει συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες δομημένες οντότητες.

13 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει συμμετοχές σε συνδεδεμένες εταιρείες, οι οποίες λόγω ουσιώδους επιρροής ταξινομούνται ως συγγενείς και ενοποιούνται με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (το αντικείμενο δραστηριότητας και τα κατεχόμενα ποσοστά συμμετοχής του Ομίλου στις εν λόγω επενδύσεις, παρουσιάζονται αναλυτικά στην σημείωση 2 των οικονομικών καταστάσεων).

Ο Όμιλος, βασιζόμενος στη συνεισφορά των συγγενών εταιρειών στα κέρδη/(ζημιές) προ φόρων του Ομίλου, έκρινε ότι καθεμία από τις συγγενείς εταιρείες ξεχωριστά είναι επουσιώδης και για τον λόγο αυτό γνωστοποιεί στον παρακάτω πίνακα, συγκεντρωτικά το μερίδιό του για αυτές τις συγγενείς εταιρείες:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Κέρδη /(ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	1.449	1.001
Λοιπά συνολικά έσοδα	(5)	-
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	**1.444**	**1.001**
Συνολική συμμετοχή του Ομίλου στη λογιστική αξία αυτών των συγγενών	**23.962**	**22.552**

Η κίνηση του λογαριασμού των συγγενών επιχειρήσεων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου, έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**22.552**	**17.119**
Μεταβολές μετοχικού κεφαλαίου	(34)	8.290
Μεταφορά σε θυγατρικές	(79)	-
Μεταφορά από λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	-	(4.033)
Ζημιές απομείωσης που αναστράφηκαν στην ΚΑΧ	79	-
Κέρδος/(Ζημιές) από συγγενείς επιχ/σεις ενοπ/νες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	1.444	1.176
Υπόλοιπο κλεισίματος	**23.962**	**22.552**

14 ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Η ανάλυση των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού μέσω των αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31/12/2019		**31/12/2018**	
Ποσά σε € '000	**Μακροπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**	**Βραχυπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**	**Μακροπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**	**Βραχυπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης:				
Μετοχές εισηγμένες στο ΧΑ	-	42	-	27
Μετοχές εισηγμένες σε Χρηματιστήρια εξωτερικού	194	-	123	-
Μη εισηγμένες μετοχές	165	-	165	-
Αμοιβαία κεφάλαια	165	-	16	150
Σύνολα	**524**	**42**	**304**	**177**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2019		**31/12/2018**	
Ποσά σε € '000	**Μακροπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**	**Βραχυπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**	**Μακροπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**	**Βραχυπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης:				
Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	150
Σύνολα	**-**	**-**	**-**	**150**

Η μεταβολή των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού μέσω των αποτελεσμάτων για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**		**31/12/2018**	
	Μακροπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού	**Βραχυπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**	**Μακροπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**	**Βραχυπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**304**	**177**	**5.353**	**437**
Προσθήκες	149		16	
Πωλήσεις	(33)	(151)	-	-
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	-	-	-	13
Αύξηση/(μείωση) από προσαρμογές στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	71	16	(65)	(228)
Συναλλαγματικές διαφορές	1	-	-	-
Ζημιές απομείωσης που αναστράφηκαν στην ΚΑΧ	32	-	-	-
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	-	-	-	(45)
Αναταξινομήσεις	-	-	(5.000)	-
Υπόλοιπο κλεισίματος	**524**	**42**	**304**	**177**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε € '000	31/12/2019		31/12/2018	
	Μακροπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού	Βραχυπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού	Μακροπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού	Βραχυπρόθεσμα χρημ/κά στοιχεία ενεργητικού
Υπόλοιπο ανοίγματος	**-**	**150**	**-**	**367**
Πωλήσεις	-	(150)	-	-
Αύξηση/(μείωση) από προσαρμογές στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-	(217)
Υπόλοιπο κλεισίματος	**-**	**-**	**-**	**150**

15 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Οι επενδύσεις σε ακίνητα του Ομίλου προσδιορίζονται με βάση τη μέθοδο της εύλογης αξίας του ΔΛΠ 40, ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	31/12/2019	31/12/2018
Καθαρή λογιστική αξία έναρξης	**259.786**	**265.878**
Προσθήκες	1.138	1.535
Μειώσεις από πωλήσεις θυγατρικών	-	(167)
Αναπροσαρμογή εύλογης αξίας επενδύσεων σε ακίνητα	(882)	(7.460)
Καθαρή λογιστική αξία λήξης	**260.042**	**259.786**

Οι επενδύσεις σε ακίνητα την 31/12/2019 περιλαμβάνουν επενδυτικά ακίνητα της θυγατρικής εταιρείας RKB συνολικής αξίας € 260.042 χιλ. επί των οποίων υφίστανται προσημειώσεις προς εξασφάλιση δανεισμού της RKB (βλ. σημείωση 46.2). Ο Όμιλος εντός της χρήσης 2019 προέβη στην επανεκτίμηση της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου ακινήτων της RKB, αναθέτοντας την εργασία της εκτίμησης σε ανεξάρτητο οίκο εκτιμητών ακινήτων. Από την επανεκτίμηση της εύλογης αξίας των εν λόγω επενδυτικών ακινήτων προέκυψε μείωση κατά ποσό € 882 χιλ. το οποίο και περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης» της ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων της χρήσης 2019.

Επιπροσθέτως, τα ακόλουθα ποσά τα οποία σχετίζονται με τα επενδυτικά ακίνητα έχουν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα της χρήσης:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	01/01-31/12/2019	01/01-31/12/2018
Έσοδα μισθωμάτων από την επένδυση σε ακίνητα	10.803	10.318
Άμεσες λειτουργικές δαπάνες που προκύπτουν από την επένδυση σε ακίνητα που δημιούργησε τα μισθωτικά έσοδα κατά τη διάρκεια της χρήσης	3.157	3.041
Άμεσες λειτουργικές δαπάνες που προκύπτουν από την επένδυση σε ακίνητα που δεν δημιούργησε τα μισθωτικά έσοδα κατά τη διάρκεια της χρήσης	1.650	1.314

16 ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Εγγυήσεις	3.757	4.101	23	44
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	1.389	1.874	-	10
Έντοκα δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη	-	-	7.538	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	-	-	251.836	251.836
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-	-	(78.781)	(77.318)
Καθαρή λογιστική αξία	**5.146**	**5.975**	**180.616**	**174.572**

Το ποσό των € 251.836 χιλ. που αντλήθηκε κατά τη χρήση 2014 από το ΜΟΔ της MIG χρησιμοποιήθηκε για την αποπληρωμή δανειακών υποχρεώσεων της θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου RKB προς την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. για τις οποίες είχε παρασχεθεί η εταιρική εγγύηση της MIG. Με την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. έχει συμφωνηθεί η υποκατάσταση της Εταιρείας στη θέση της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. για τις δανειακές υποχρεώσεις που εξοφλήθηκαν σύμφωνα με κάθε εφαρμοστέο δίκαιο και την κρατούσα πρακτική.

Η κίνηση των προβλέψεων απομείωσης για την Εταιρεία κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2019 και 2018 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Υπόλοιπο αρχής	**(77.318)**	**(70.596)**
Πρόσθετες προβλέψεις	(1.463)	(6.722)
Υπόλοιπο κλεισίματος	**(78.781)**	**(77.318)**

17 ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και υπολογίζονται βάσει του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που αναμένεται να ισχύει στις χρήσεις κατά τις οποίες αναμένεται να αναστραφούν οι προσωρινές φορολογητέες και εκπεστέες διαφορές.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στον βαθμό που είναι πιθανή η πραγματοποίηση του σχετικού φορολογικού οφέλους μέσω μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Τα συμψηφισμένα ποσά για τον Όμιλο είναι τα παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31/12/2019		**31/12/2018**	
Ποσά σε € '000	**Α.Φ. Απαίτηση**	**Α.Φ. Υποχρέωση**	**Α.Φ. Απαίτηση**	**Α.Φ. Υποχρέωση**
Ενσώματα πάγια	-	34.066	-	40.222
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	-	50.930	-	51.152
Μακροπρόθεσμες επενδύσεις	306	-	319	-
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	3.851	-	4.386	-
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	223	472	434	3.066
Λοιπά αποθεματικά	-	1	-	14
Αποτελέσματα εις νέον	3.296	-	5.318	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	4.346	-	4.531	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.281	1.236	1.607	1.255
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.225	-	961	-
Σύνολα	**15.528**	**86.705**	**17.556**	**95.709**
Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων	497	497	935	935
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση / Υποχρέωση	**16.025**	**87.202**	**18.491**	**96.644**

Σημειώνεται ότι αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσού € 3.296 χιλ. έχει αναγνωριστεί μόνο σε εκείνο το τμήμα των ζημιών για το οποίο η Διοίκηση εκτιμά ότι είναι εύλογα βέβαιος ο συμψηφισμός τους με μελλοντικά φορολογικά κέρδη κατά την επόμενη πενταετία.

18 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Εμπορεύματα	12.555	11.176
Έτοιμα προϊόντα	13.957	16.885
Ημιτελή προϊόντα	9.174	14.777
Πρώτες ύλες και λοιπά αναλώσιμα	20.690	21.252
Καύσιμα και λιπαντικά	4.938	3.745
Ανταλλακτικά παγίων στοιχείων	5.673	5.262
Σύνολα	**66.987**	**73.097**
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδέως κινούμενα και κατεστραμμένα αποθέματα χρήσης	(136)	(521)
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδέως κινούμενα και κατεστραμμένα αποθέματα προηγούμενων χρήσεων	(1.886)	(2.102)
Καθαρή Λογιστική Αξία	**64.965**	**70.474**

Κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι λόγω του σημαντικά διαφοροποιημένου αντικειμένου δραστηριότητας των ενοποιούμενων εταιρειών, η φύση των αποθεμάτων διαφέρει. Τα αποθέματα προέρχονται κατά βάση από τους ομίλους VIVARTIA και ATTICA.

Η κίνηση των προβλέψεων για απαξίωση αποθεμάτων για τον Όμιλο κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2019 και 2018 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Υπόλοιπο αρχής	**(2.623)**	**(3.165)**
Προσθήκες	(136)	(521)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	737	820
Μειώσεις από πωλήσεις θυγατρικών	-	243
Υπόλοιπο κλεισίματος	**(2.022)**	**(2.623)**

19 ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Εμπορικές απαιτήσεις από τρίτους	251.990	235.714
Εμπορικές απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	1.172	2.070
Γραμμάτια εισπρακτέα	482	639
Επιταγές εισπρακτέες	46.014	41.790
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(131.236)	(130.973)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	**168.422**	**149.240**
Προκαταβολές σε προμηθευτές	8.020	8.292
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(1.204)	(1.197)
Σύνολα	**175.238**	**156.335**

Έναντι εμπορικών απαιτήσεων του ομίλου VIVARTIA ποσού € 92.474 χιλ. ο Όμιλος έχει λάβει εγγυήσεις από πελάτες ποσού € 15.977 χιλ. (31/12/2018: € 18.489 χιλ.).

Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31/12/2019 και 31/12/2018 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Υπόλοιπο αρχής	**(132.170)**	**(142.465)**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική ΔΠΧΑ 9	-	(2.730)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο αρχής	**(132.170)**	**(145.195)**
Πρόσθετες προβλέψεις	(1.862)	(1.545)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	1.650	1.885
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	-	(15.292)
Μειώσεις από πωλήσεις θυγατρικών	-	28.085
Προβλέψεις διακοπεισών δραστηριοτήτων	-	(1.859)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις πωληθεισών θυγατρικών	-	1.710
Μεταφορά από και προς ομάδες διάθεσης κατεχόμενες προς πώληση	-	26
Συναλλαγματικές διαφορές	(58)	15
Υπόλοιπο κλεισίματος	**(132.440)**	**(132.170)**

Η ανάλυση των ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων εμπορικών απαιτήσεων παρατίθεται στη σημείωση 48.5.

20 ΛΟΙΠΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Τα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Χρεώστες διάφοροι	34.505	33.860	-	264
Απαιτήσεις από δημόσιες αρχές	8.308	6.151	149	151
Προκαταβολές και δάνεια στο προσωπικό	749	844	-	41
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	1.368	1.791	-	112
Προπληρωθέντα έξοδα	15.354	14.452	57	681
Απαιτήσεις από πώληση συμμετοχών	2.184	2.184	2.184	2.184
Λοιπές απαιτήσεις	11.658	9.053	863	14.343
Σύνολα	**74.126**	**68.335**	**3.253**	**17.776**
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(15.920)	(16.849)	-	(264)
Καθαρές απαιτήσεις χρεωστών	**58.206**	**51.486**	**3.253**	**17.512**

Η κατηγορία «Χρεώστες διάφοροι» στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την απαίτηση του ομίλου ATTICA από την εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS, η οποία ενοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι απαιτήσεις από δημόσιες αρχές αφορούν κυρίως σε προκαταβεβλημένους και παρακρατούμενους φόρους και σε ΦΠΑ, ο οποίος κατά περίπτωση αναμένεται να εισπραχθεί ή να συμψηφισθεί.

Η κίνηση των προβλέψεων απομείωσης λοιπών κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2019 και 2018 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Υπόλοιπο αρχής	**(16.849)**	**(11.893)**	**(264)**	**(264)**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική ΔΠΧΑ 9	-	(1.290)	-	-
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο αρχής	**(16.849)**	**(13.183)**	**(264)**	**(264)**
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	-	(7.167)	-	-
Μειώσεις από πωλήσεις θυγατρικών	-	3.434	-	-
Πρόσθετες προβλέψεις	(259)	(123)	-	-
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	1.188	190	264	-
Υπόλοιπο κλεισίματος	**(15.920)**	**(16.849)**	**-**	**(264)**

21 ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ, ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και οι δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Μετρητά στο ταμείο	3.519	7.085	7	129
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	154.628	107.926	112	257
Βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές τραπεζικές καταθέσεις	1.220	2.340	1.220	2.340
Δεσμευμένες τραπεζικές καταθέσεις	10.571	4.111	977	388
Σύνολο ταμειακών διαθεσίμων, ταμειακών ισοδυνάμων και δεσμευμένων καταθέσεων	**169.938**	**121.462**	**2.316**	**3.114**
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις σε €	159.916	113.260	2.315	3.113
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις σε ξένο νόμισμα	10.022	8.202	1	1
Σύνολο ταμειακών διαθεσίμων, ταμειακών ισοδυνάμων και δεσμευμένων καταθέσεων	**169.938**	**121.462**	**2.316**	**3.114**

Οι καταθέσεις σε τράπεζες τοκίζονται με κυμαινόμενα επιτόκια και βασίζονται στα μηνιαία επιτόκια καταθέσεων τραπεζών. Τα έσοδα από τόκους από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε τράπεζες λογιστικοποιούνται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έσοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Από τις δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου, ποσό € 9.645 χιλ. (31/12/2018: € 3.723 χιλ.) αφορά στην εξασφάλιση πιστωτικών διευκολύνσεων θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Το αντίστοιχο ποσό για την Εταιρεία ανέρχεται σε € 589 χιλ. (31/12/2018: € 0 χιλ.).

22 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31/12/2019 ανέρχεται στο ποσό των € 281.853.224,40 ολοσχερώς καταβεβλημένο και διαιρούμενο σε 939.510.748 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής € 0,30. Κάθε μετοχή της Εταιρείας παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου. Ο λογαριασμός της διαφοράς υπέρ το άρτιο ανέρχεται την 31/12/2019 σε € 3.874.689 χιλ.

23 ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ

Τα λοιπά αποθεματικά για τον Όμιλο αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Ποσά σε € '000	**Τακτικό αποθεματικό**	**Ειδικά αποθεματικά**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού**	**Σύνολα**
Υπόλοιπο ανοίγματος την 01/01/2019	**32.140**	**501**	**381**	**(66)**	**32.956**
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(2)	(2)
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2019	**32.140**	**501**	**381**	**(68)**	**32.954**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Ποσά σε € '000	**Τακτικό αποθεματικό**	**Ειδικά αποθεματικά**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού**	**Σύνολα**
Υπόλοιπο ανοίγματος την 01/01/2018	**32.140**	**501**	**177**	**(66)**	**32.752**
Λοιπές τακτοποιήσεις	-	-	400	-	400
Πωληθείσα θυγατρική	-	-	(196)	-	(196)
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	**32.140**	**501**	**381**	**(66)**	**32.956**

Τα λοιπά αποθεματικά για την Εταιρεία αναλύονται ως ακολούθως:

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε € '000	**Τακτικό αποθεματικό**	**Ειδικά αποθεματικά**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Σύνολα**
Υπόλοιπο ανοίγματος την 01/01/2019	**32.140**	**501**	**307**	**32.948**
Κινήσεις εντός της χρήσης	-	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2019	**32.140**	**501**	**307**	**32.948**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε € '000	**Τακτικό αποθεματικό**	**Ειδικά αποθεματικά**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Σύνολα**
Υπόλοιπο ανοίγματος την 01/01/2018	**32.140**	**501**	**307**	**32.948**
Κινήσεις εντός της χρήσης	-	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	**32.140**	**501**	**307**	**32.948**

Τα αποθεματικά εύλογης αξίας για τον Όμιλο αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2019	**31/12/2018**
Ποσά σε € '000	**Αντιστάθμιση ταμειακών ροών**	**Αντιστάθμιση ταμειακών ροών**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**(10.034)**	**2.273**
Προσαρμογές λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9	-	12
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος	**(10.034)**	**2.285**
Κέρδη /(Ζημιές) μεταφερόμενα στα αποτελέσματα της περιόδου	798	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	10.652	(12.319)
Υπόλοιπο κλεισίματος	**1.416**	**(10.034)**

24 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους. Αναφορικά με τις θυγατρικές που έχουν έδρα την Ελλάδα (που συνιστούν και το μεγαλύτερο μέρος της δραστηριότητας του Ομίλου) το ύψος των αποζημιώσεων ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Σε περίπτωση αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης καταβάλλεται εφάπαξ αποζημίωση του Ν.2112/20. Ο Όμιλος αναγνωρίζει ως υποχρέωση την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης για την καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Πρόκειται για μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών (defined benefit plans) σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 και η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε βάσει αναλογιστικής μελέτης.

Η ανάλυση της υποχρέωσης παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
	31/12/2019			**31/12/2018**		
Ποσά σε € '000	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)**	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)**	**Σύνολο**	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)**	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)**	**Σύνολο**
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	21.679	-	21.679	21.269	-	21.269
	21.679	**-**	**21.679**	**21.269**	**-**	**21.269**
Ταξινομημένη ως :						
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση	21.679	-	21.679	21.269	-	21.269

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	31/12/2019			31/12/2018		
Ποσά σε € '000	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	242	-	242	230	-	230
	242	**-**	**242**	**230**	**-**	**230**
Ταξινομημένη ως :						
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση	242	-	242	230	-	230

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
	31/12/2019			31/12/2018		
Ποσά σε € '000	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	738	-	738	769	-	769
Κόστος προϋπηρεσίας	6.029	-	6.029	5.715	-	5.715
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	358	-	358	374	-	374
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	**7.125**	**-**	**7.125**	**6.858**	**-**	**6.858**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	31/12/2019			31/12/2018		
Ποσά σε € '000	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	21	-	21	19	-	19
Κόστος προϋπηρεσίας	251	-	251	142	-	142
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	4	-	4	4	-	4
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	**276**	**-**	**276**	**165**	**-**	**165**

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
	31/12/2019			31/12/2018		
Ποσά σε € '000	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	(1.505)	-	(1.505)	(308)	-	(308)
Αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές στην εμπειρία	(411)	-	(411)	(964)	-	(964)
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	**(1.916)**	**-**	**(1.916)**	**(1.272)**	**-**	**(1.272)**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	31/12/2019			31/12/2018		
Ποσά σε € '000	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	(20)	-	(20)	(3)	-	(3)
Αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές στην εμπειρία	(4)	-	(4)	(7)	-	(7)
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	**(24)**	**-**	**(24)**	**(10)**	**-**	**(10)**

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
	31/12/2019			31/12/2018		
Ποσά σε € '000	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	**21.269**	**-**	**21.269**	**33.033**	**3.918**	**36.951**
Τρέχον κόστος απασχόλησης	738	-	738	769	-	769
Έξοδο τόκων	358	-	358	374	-	374
Αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) στην υποχρέωση	1.916	-	1.916	1.272	-	1.272
Παροχές πληρωθείσες	(8.631)	-	(8.631)	(7.926)	-	(7.926)
Κόστος προϋπηρεσίας	6.029	-	6.029	5.715	-	5.715
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών διακοπεισών δραστηριοτήτων	-	-	-	(12.910)	(3.918)	(16.828)
Κόστος προϋπηρεσίας από νεοαποκτηθείσες εταιρείες	-	-	-	942	-	942
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	**21.679**	**-**	**21.679**	**21.269**	**-**	**21.269**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	31/12/2019			31/12/2018		
Ποσά σε € '000	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	**230**	**-**	**230**	**209**	**-**	**209**
Τρέχον κόστος απασχόλησης	21	-	21	19	-	19
Έξοδο τόκων	4	-	4	4	-	4
Αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) στην υποχρέωση	24	-	24	10	-	10
Παροχές πληρωθείσες	(288)	-	(288)	(154)	-	(154)
Κόστος προϋπηρεσίας	251	-	251	142	-	142
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	**242**	**-**	**242**	**230**	**-**	**230**

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος του Ομίλου έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2019	31/12/2018
Ποσά σε € '000	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)
Εύλογη αξία στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος την 1η Ιανουαρίου	**-**	**1.186**
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	-	(1.186)
Εύλογη αξία στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος την 31η Δεκεμβρίου	**-**	**-**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τους ανωτέρω λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,15%	1,70%	1,15%	1,70%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,82%	1,84%	1,80%	1,80%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%

Οι παραπάνω παραδοχές αναπτύχθηκαν από τη Διοίκηση σε συνεργασία με ανεξάρτητο αναλογιστή που εκπόνησε την αναλογιστική μελέτη.

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων είναι το επιτόκιο προεξόφλησης και η αναμενόμενη μεταβολή των μισθών. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά τις επιδράσεις στην αναλογιστική υποχρέωση από τυχόν μεταβολές των εν λόγω παραδοχών.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2019		31/12/2018		31/12/2019		31/12/2018	
Ποσά σε € '000	Προεξοφλητικό επιτόκιο		Προεξοφλητικό επιτόκιο		Προεξοφλητικό επιτόκιο		Προεξοφλητικό επιτόκιο	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(1.709)	1.484	(1.653)	1.491	(18)	20	(16)	18
	Μελλοντικές αυξήσεις μισθών		Μελλοντικές αυξήσεις μισθών		Μελλοντικές αυξήσεις μισθών		Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	1.343	(1.525)	1.359	(1.556)	12	(10)	12	(11)

25 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Οι κρατικές επιχορηγήσεις του Ομίλου αφορούν σε επιχορηγήσεις επενδύσεων και η κίνησή τους κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31/12/2019 και την 31/12/2018 ήταν οι κάτωθι:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο ανοίγματος	**7.715**	**6.946**
Είσπραξη νέων επιχορηγήσεων	-	2.012
Απόσβεση επιχορηγήσεων	(1.141)	(1.138)
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	-	(105)
Υπόλοιπο κλεισίματος	**6.574**	**7.715**

26 ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας την 31/12/2019 αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις				
Τραπεζικός δανεισμός	122.703	137.053	-	-
Ομολογιακά δάνεια (ΟΔ)	990.585	955.647	228.750	228.750
Μετατρέψιμα ομολογιακά δάνεια (ΜΟΔ)	295.105	297.205	295.105	297.205
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα στους επόμενους 12 μήνες	(331.631)	(425.872)	(228.750)	(228.750)
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	**1.076.762**	**964.033**	**295.105**	**297.205**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις				
Τραπεζικός δανεισμός	70.314	63.297	25.000	20.000
Λοιπά δάνεια	-	-	1.320	900
Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα στους επόμενους 12 μήνες	331.631	425.872	228.750	228.750
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	**401.945**	**489.169**	**255.070**	**249.650**

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων καθώς και των χρηματοδοτικών μισθώσεων για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2019 (και την αντίστοιχη συγκριτική ετήσια περίοδο) περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έξοδα» της ενοποιημένης και εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Το μέσο επιτόκιο του Ομίλου για την ετήσια περίοδο που έληξε την 31/12/2019 ανήλθε: (α) για τα μακροπρόθεσμα δάνεια σε 3,85% (2018: 4,82%) και (β) για τα βραχυπρόθεσμα δάνεια σε 5,10% (2018: 6,14%).

Στις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της 31/12/2019 του Ομίλου, περιλαμβάνονται υποχρεώσεις κεφαλαίου και τόκων (βλ. σημείωση 3.1) συνολικού ποσού € 130.369 χιλ. θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου, για τις οποίες η Διοίκηση βρίσκεται, κατά την ημερομηνία έγκρισης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων, σε συζητήσεις με τις πιστώτριες τράπεζες για την αναδιάρθρωσή τους. Παράλληλα, αναφορικά με δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας συνολικού ποσού € 253.750 χιλ. κατά την 31/12/2019, η Διοίκηση έχει αποστείλει αίτημα παροχής συναίνεσης προς την πιστώτρια τράπεζα για τη χρονική μετάθεση της ημερομηνίας αποπληρωμής και την παράταση της περιόδου εκτοκισμού των δανείων έως την 31/07/2021.

(α) Δανεισμός της Εταιρείας (MIG):

Κοινό ομολογιακό δάνειο € 115.000 χιλ.

Την 18/03/2015 η MIG προχώρησε στην υπογραφή Προγράμματος Ομολογιακού Δανείου ύψους έως € 115.000 χιλ. σε δύο σειρές, που ανέλαβε την υποχρέωση να καλύψει η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε., για την αναχρηματοδότηση ισόποσων υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας προς αυτήν. Η έκδοση της πρώτης σειράς ύψους € 100.000 χιλ. ολοκληρώθηκε την 19/03/2015, ενώ η έκδοση της δεύτερης σειράς ύψους € 15.000 χιλ. ολοκληρώθηκε την 21/10/2016. Η διάρκεια του δανείου ορίσθηκε τριετής (3) με λήξη τον Οκτώβριο 2019. Το επιτόκιο προσδιορίστηκε σε Euribor 6μήνου πλέον περιθωρίου 4,10% το οποίο προσαυξήθηκε σταδιακά, καταλήγοντας στην τελευταία χρήση να ανέρχεται σε 5,25%.

Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2019 ανέρχεται σε € 86.250 χιλ., κατόπιν καταβολής οφειλόμενων δόσεων συνολικού ποσού € 28.750 χιλ. την 28/12/2018. Το υπόλοιπο του δανείου καθίσταται συμβατικά πληρωτέο την 30/06/2020. Την 30/04/2020 η Διοίκηση απέστειλε αίτημα παροχής συναίνεσης προς την πιστώτρια τράπεζα για τη χρονική μετάθεση της ημερομηνίας αποπληρωμής του κεφαλαίου και την παράταση της περιόδου εκτοκισμού του δανείου έως την 31/07/2021.

Κοινό ομολογιακό δάνειο € 150.000 χιλ.

Την 21/10/2016 η MIG προχώρησε στην υπογραφή Προγράμματος Ομολογιακού Δανείου ύψους έως € 150.000 χιλ., που ανέλαβε την υποχρέωση να καλύψει η ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E., για την αναχρηματοδότηση ισόποσων υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας προς αυτήν. Η διάρκεια του δανείου ορίσθηκε τριετής (3) με λήξη τον Οκτώβριο 2019. Το επιτόκιο προσδιορίστηκε σε Euribor 6μήνου πλέον περιθωρίου 4,40% το οποίο προσαυξήθηκε σταδιακά, καταλήγοντας στην τελευταία χρήση να ανέρχεται σε 5,25%.

Την 02/12/2016 η ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε. προέβη σε μεταβίβαση του κοινού ομολογιακού δανείου έκδοσης της Εταιρείας ύψους € 150.000 χιλ. προς Επενδυτικά Κεφάλαια που διαχειρίζεται η FORTRESS, τα οποία την 24/12/2018 μεταβίβασαν το κοινό ομολογιακό δάνειο στο νομικό πρόσωπο CF Aegean Investments Designated Activity Company. Εν συνεχεία, την 23/10/2019 η CF Aegean Investments Designated Activity Company μεταβίβασε το σύνολο του κοινού ομολογιακού δανείου στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2019 ανέρχεται σε € 142.500 χιλ., κατόπιν καταβολής της πρώτης δόσης ποσού € 7.500 χιλ. την 30/06/2017 με το σύνολο του δανείου να είναι συμβατικά πληρωτέο την 30/06/2020. Την 30/04/2020 η Διοίκηση απέστειλε αίτημα παροχής συναίνεσης προς την πιστώτρια τράπεζα για τη χρονική μετάθεση της ημερομηνίας αποπληρωμής του κεφαλαίου και την παράταση της περιόδου εκτοκισμού του δανείου έως την 31/07/2021.

Προς εξασφάλιση των παραπάνω ομολογιακών δανείων συνολικού ποσού € 228,8 εκ. κατά την 31/12/2019, έχει συσταθεί ενέχυρο α' και β' τάξης επί του συνόλου των μετοχών των εταιρειών ATTICA και VIVARTIA κυριότητας (άμεσης και έμμεσης) της Εταιρείας. Τα δικαιώματα ψήφου των παραπάνω μετοχών παραμένουν στην Εταιρεία, ενώ το ενέχυρο εκτείνεται στους καρπούς και στα ωφελήματα των εν λόγω χρεογράφων με τη δυνατότητα να αποδίδονται στην Εταιρεία.

Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειου ύψους € 425.200 χιλ.

Την 27/07/2017 το Δ.Σ. της MIG προέβη στην εξειδίκευση των όρων του νέου Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου, η έκδοση του οποίου αποφασίσθηκε από τη Β΄ Επαναληπτική Τακτική Γενική Συνέλευση της 10/07/2017. Η συνολική έκδοση του ΜΟΔ δύναται να ανέλθει σε ποσό έως € 460.302 χιλ. με την έκδοση έως 1.534.340.000 ομολογιών ονομαστικής αξίας εκάστης € 0,30 μετατρέψιμων σε μετοχές.

Οι ομολογιούχοι θα δύνανται να ζητούν τη μετατροπή των ομολογιών τους σε μετοχές της Εταιρείας το πρώτον μετά την παρέλευση 12 μηνών από την έκδοση του ΜΟΔ και στη συνέχεια σε κάθε μηνιαία επέτειο καθ' όλη τη διάρκεια του ΜΟΔ με προηγούμενη έγγραφη ειδοποίηση προς την Εταιρεία (εφεξής η «Ημέρα Ειδοποίησης Μετατροπής»). Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία θα έχει δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής του συνόλου των εν λόγω ομολογιών, για τις οποίες ασκείται το δικαίωμα μετατροπής, εντός προθεσμίας 15 εργασίμων ημερών αρχομένης την επομένη της Ημέρας Ειδοποίησης Μετατροπής. Εφόσον παρέλθει άπρακτη η εν λόγω προθεσμία, θα επέρχεται η μετατροπή των εν λόγω ομολογιών την 20η εργάσιμη ημέρα από την επομένη της Ημέρας Ειδοποίησης Μετατροπής (εφεξής η «Ημέρα Μετατροπής»). Η τιμή μετατροπής θα ισούται με την χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής της προηγούμενης της Ημέρας Ειδοποίησης Μετατροπής. Σε περίπτωση που κατά την προηγούμενη της Ημέρας Ειδοποίησης Μετατροπής η χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής είναι κατώτερη της ονομαστικής αξίας της μετοχής € (0,30), η Εταιρεία θα προβαίνει κατόπιν αιτήματος των ομολογιούχων στις κατάλληλες εταιρικές πράξεις προκειμένου να προκληθεί αναπροσαρμογή της χρηματιστηριακής τιμής της μετοχής σε ποσό τουλάχιστον τριάντα λεπτών του ευρώ € (0,30), η οποία και θα είναι η τιμή μετατροπής. Η Ημέρα Μετατροπής θα ακολουθεί στην περίπτωση αυτή την ολοκλήρωση των εν λόγω εταιρικών πράξεων. Την 28/07/2017 η MIG προχώρησε στην υπογραφή του Προγράμματος Έκδοσης Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου ύψους έως € 460.250 χιλ. Το νέο ΜΟΔ δεν έχει εισαχθεί προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η διάρκεια του ΜΟΔ ορίστηκε σε 4 έτη με δυνατότητα για πρόωρη αποπληρωμή σε κάθε μηνιαία επέτειο καθ' όλη τη διάρκεια του ΜΟΔ και ειδικώς στην περίπτωση ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής. Το επιτόκιο του ΜΟΔ ορίστηκε σε EURIBOR 12 μηνών πλέον περιθωρίου 4%. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα του ΜΟΔ, η Εταιρεία έχει δυνατότητα κεφαλαιοποίησης μέρους των οφειλόμενων τόκων, κατά τη διακριτική της ευχέρεια, με την έκδοση συνολικά έως 116.833.849

επιπρόσθετων ομολογιών (PIK Bonds) ονομαστικής αξίας εκάστης € 0,30 μετατρέψιμων σε μετοχές της Εταιρείας. Η σχετική σύμβαση περιλαμβάνει όρους σχετικά με υποχρεώσεις και περιορισμούς του εκδότη, γεγονότα καταγγελίας, τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών και διάθεση περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατόπιν λήψης κατά περίπτωσιν των απαιτούμενων συναινέσεων από λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη. Προς εξασφάλιση του ΜΟΔ έχει συσταθεί ενέχυρο γ' τάξης επί του συνόλου των μετοχών των εταιρειών ATTICA και VIVARTIA κυριότητας (άμεσης και έμμεσης) της Εταιρείας.

Ο Όμιλος προχώρησε σε πρόωρη αποπληρωμή του ΜΟΔ εντός του β' εξαμήνου 2018 ποσού € 136.617 χιλ. από την πώληση του ΥΓΕΙΑ και ποσού € 2.100 χιλ. εντός του α' εξαμήνου 2019 από το τίμημα της πώλησης της ΚΕΤΑ. Ως εκ τούτου, το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2019 ανέρχεται σε € 295.105 χιλ. Την 30/04/2020 η Διοίκηση απέστειλε αίτημα παροχής συναίνεσης προς την πιστώτρια τράπεζα για την παράταση της περιόδου εκτοκισμού του δανείου έως την 31/07/2021.

Λοιπές βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις

Στις λοιπές βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις της μητρικής περιλαμβάνεται πίστωση με ανοιχτό αλληλόχρεο λογαριασμό, το υπόλοιπο της οποίας κατά την 31/12/2019 ανήλθε σε ποσό € 25.000 χιλ. συμβατικά πληρωτέο την 30/06/2020. Την 30/04/2020 η Διοίκηση απέστειλε αίτημα παροχής συναίνεσης προς την πιστώτρια τράπεζα για τη χρονική μετάθεση της ημερομηνίας αποπληρωμής της πίστωσης και την παράταση της περιόδου εκτοκισμού έως την 31/07/2021. Προς εξασφάλιση της εν λόγω πίστωσης έχει συσταθεί ενέχυρο δ' τάξης επί του συνόλου των μετοχών των εταιρειών ATTICA και VIVARTIA κυριότητας (άμεσης και έμμεσης) της Εταιρείας.

(β) Δανεισμός του ομίλου VIVARTIA

Οι συνολικές δανειακές υποχρεώσεις του ομίλου VIVARTIA ανήλθαν την 31/12/2019 σε € 424.222 χιλ. εκ των οποίων ποσό € 374.180 χιλ. αφορά μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, ενώ ποσό € 50.042 χιλ. αφορά βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Σημειώνεται ότι εντός του πρώτου εξαμήνου του 2018 ολοκληρώθηκε η αναδιάρθρωση κεφαλαίου και τόκων των κοινοπρακτικών ομολογιακών δανείων του ομίλου VIVARTIA.

(γ) Δανεισμός του ομίλου ATTICA

Την 31/12/2019 τα δάνεια του ομίλου ATTICA ανέρχονται σε € 402.207 χιλ. εκ των οποίων ποσό € 17.478 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Ο όμιλος ATTICA προχώρησε σε αναχρηματοδότηση του δανεισμού του με την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ύψους € 175.000 χιλ. και βραχυπρόθεσμου δανεισμού ύψους € 53.000 χιλ. Μέσω αυτού ο όμιλος ATTICA κατέβαλε το ποσό € 169.092 χιλ. για την εξόφληση των δόσεων των μακροπρόθεσμων δανείων του καθώς και όλων των βραχυπρόθεσμων δανείων. Επιπλέον, ο όμιλος εξόφλησε ποσό € 1.929 χιλ. για τις χρηματοοικονομικές μισθώσεις.

(δ) Δανεισμός RKB

Την 31/12/2019 τα τραπεζικά δάνεια της RKB ανέρχονται σε € 75,0 εκ. και αφορούν σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, ενώ στις λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνονται και δεδουλευμένοι τόκοι ύψους € 31,4 εκ.

Το εν λόγω δάνειο έχει συναφθεί την 24/06/2008 και οι όροι του προβλέπουν περιπτώσεις καταγγελίας που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μη εμπρόθεσμη καταβολή πληρωμών, οικονομικές ρήτρες καθώς και μη συμμόρφωση με τις γενικές και οικονομικές διασφαλίσεις που έχουν παρασχεθεί. Επίσης, προς εξασφάλιση του παραπάνω δανείου έχουν προσημειωθεί ακίνητα ιδιοκτησίας της RKB. Το δάνειο έχει ταξινομηθεί στις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις,

βάσει των απαιτήσεων του ΔΛΠ 1, καθώς η RKB δεν βρίσκεται σε συμμόρφωση με συμβατικούς όρους.

Η Διοίκηση του Ομίλου βρίσκεται σε διαδικασία συζητήσεων αναφορικά με την αναχρηματοδότηση της εν λόγω δανειακής υποχρέωσης.

(ε) Δανεισμός SINGULARLOGIC

Την 31/12/2019 τα δάνεια του ομίλου SINGULARLOGIC ανέρχονται σε € 35.961 χιλ., εκ των οποίων ποσό € 5.675 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις.

Στις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις περιλαμβάνονται ομολογιακά δάνεια ποσού € 24.306 χιλ. Στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης των ανωτέρω ομολογιακών δανείων, η εταιρεία έλαβε τη συναίνεση της πιστώτριας τράπεζας αναφορικά με την παράταση της λήξης τους μέχρι την 31/01/2021. Η διοίκηση της SINGULARLOGIC βρίσκεται σε διαδικασία συζητήσεων με την πιστώτρια τράπεζα με σκοπό την αναδιάρθρωση των εν λόγω δανείων.

Προς εξασφάλιση των ομολογιακών δανείων, έχουν συσταθεί ενέχυρα επί του συνόλου των μετοχών της SINGULARLOGIC καθώς και επί εμπορικών σημάτων και εμπορικών απαιτήσεων της με κριτήρια που ορίζονται από τις δανειακές συμβάσεις. Επίσης, η εταιρεία έχει συστήσει ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών εκδόσεως θυγατρικών της, κυριότητας της, το οποίο θα εκτείνεται και στα μερίσματα των ως άνω μετοχών.

26.1 Πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών δανειακών υποχρεώσεων

Αναφορικά με τα μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια παρατίθεται παρακάτω ο πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31/12/2019 και 31/12/2018.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Έως 1 έτους	401.945	489.169	255.070	249.650
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	372.415	52.632	295.105	-
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	118.307	341.522	-	297.205
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	106.592	160.529	-	-
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών	479.448	105.351	-	-
Άνω των 5 ετών	-	303.999	-	-
	1.478.707	**1.453.202**	**550.175**	**546.855**

26.2 Μισθωτικές υποχρεώσεις

Οι μελλοντικές ελάχιστες καταβολές των μισθώσεων σε σχέση με την παρούσα αξία των καθαρών ελάχιστων καταβολών για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31/12/2019 και 31/12/2018 αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
	31/12/2019		**31/12/2018**		**31/12/2019**		**31/12/2018**	
Ποσά σε € '000	**Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές**	**Καθαρά παρούσα αξία**	**Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές**	**Καθαρά παρούσα αξία**	**Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές**	**Καθαρά παρούσα αξία**	**Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές**	**Καθαρά παρούσα αξία**
Έως 1 έτους	13.620	12.825	1.371	1.264	132	97	-	-
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	38.599	34.307	806	790	685	623	-	-
Άνω των 5 ετών	37.207	21.229	-	-	-	-	-	-
Σύνολο ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	**89.426**	**68.361**	**2.177**	**2.054**	**817**	**720**	**-**	**-**
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(21.065)	-	(123)	-	(97)	-	-	-
Σύνολο παρούσας αξίας ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	**68.361**	**68.361**	**2.054**	**2.054**	**720**	**720**	**-**	**-**

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων καθώς και των μισθωτικών υποχρεώσεων για τη χρήση που έληξε την 31/12/2019 περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έξοδα» της ενοποιημένης και εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων (βλ. σημείωση 39).

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να μην αναγνωρίσει μισθωτικές υποχρεώσεις για βραχυχρόνιες μισθώσεις (μισθώσεις με χρονική διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών) ή για μισθώσεις χαμηλής αξίας. Οι πληρωμές μισθωμάτων για τις μισθώσεις αυτές αναγνωρίζονται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων με τη σταθερή μέθοδο. Επιπρόσθετα, συγκεκριμένα μεταβλητά μισθώματα δεν περιλαμβάνονται στην αρχική αναγνώριση των μισθωτικών υποχρεώσεων και αναγνωρίζονται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, καθώς πραγματοποιούνται. Τα μεταβλητά μισθώματα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μισθώματα που προσδιορίζονται βάσει των πωλήσεων από τη χρήση του υποκείμενου στοιχείου του ενεργητικού.

Το έξοδο σχετικά με καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνεται στην επιμέτρηση των μισθωτικών υποχρεώσεων και το οποίο αναγνωρίσθηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2019 ανήλθε σε € 12.363 χιλ. και € 117 χιλ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία, αντίστοιχα.

Κατά την 31/12/2019 οι συνολικές δεσμεύσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για βραχυχρόνιες μισθώσεις ανέρχονται σε ποσό € 19.834 χιλ. και € 10 χιλ., αντίστοιχα.

Οι συνολικές ταμειακές εκροές για μισθώσεις για τη χρήση 2019 ανήλθαν σε € 13.318 χιλ. και € 213 χιλ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία, αντίστοιχα.

27 ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ακολούθως παρατίθεται η συμφωνία της μεταβολής των υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, για τον Όμιλο και την Εταιρεία για τη χρήση που έληξε την 31/12/2019 και την 31/12/2018:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
Ποσά σε € '000	**Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις**	**Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις**	**Μισθωτικές Υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
01/01/2019	**964.033**	**489.169**	**2.054**	**1.455.256**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική IFRS 16		-	63.763	63.763
01/01/2019	**964.033**	**489.169**	**65.817**	**1.519.019**
Ταμειακές ροές:				
Αποπληρωμές	(59.402)	(134.093)	(13.318)	(206.813)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	176.045	69.512	-	245.557
Μη ταμειακές μεταβολές:				
Προσθήκες/Μειώσεις	-	-	12.609	12.609
Μεταβολές στην εύλογη αξία	(740)	-	-	(740)
Αναταξινομήσεις	(3.360)	3.360	-	-
Λοιπές μεταβολές	186	(26.003)	3.253	(22.564)
31/12/2019	**1.076.762**	**401.945**	**68.361**	**1.547.068**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
Ποσά σε € '000	**Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις**	**Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις**	**Μισθωτικές Υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
01/01/2018	**980.893**	**643.410**	**-**	**1.624.303**
Ταμειακές ροές:				
Αποπληρωμές	(275.350)	(159.339)	-	(434.689)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	220.900	45.139	-	266.039
Μη ταμειακές μεταβολές:				
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών /Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	14.909	(3.907)	-	11.002
Μεταφορά σε ομάδες διάθεσης κατεχόμενες προς πώληση	(1.498)	(28.058)	-	(29.556)
Μεταβολές στην εύλογη αξία	10.503	-	-	10.503
Αναταξινομήσεις	6.047	(8.101)	2.054	-
Λοιπές μεταβολές	7.629	25	-	7.654
31/12/2018	**964.033**	**489.169**	**2.054**	**1.455.256**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε € '000	**Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις**	**Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις**	**Μισθωτικές Υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
01/01/2019	**297.205**	**249.650**	**-**	**546.855**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική IFRS 16	-	-	210	210
01/01/2019	**297.205**	**249.650**	**210**	**547.065**
Ταμειακές ροές:				
Αποπληρωμές	(2.100)	-	(213)	(2.313)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	-	5.420	-	5.420
Μη ταμειακές μεταβολές:				
Προσθήκες/Μειώσεις	-	-	688	688
Λοιπές μεταβολές	-	-	35	35
31/12/2019	**295.105**	**255.070**	**720**	**550.895**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε € '000	**Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις**	**Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις**	**Μισθωτικές Υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
01/01/2018	**623.950**	**75.572**	**-**	**699.522**
Ταμειακές ροές:				
Αποπληρωμές	(136.617)	(70.672)	-	(207.289)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	-	46.000	-	46.000
Μη ταμειακές μεταβολές:				
Αναταξινομήσεις	(198.750)	198.750	-	-
Λοιπές μεταβολές	8.622		-	8.622
31/12/2018	**297.205**	**249.650**	**-**	**546.855**

28 ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ

Την 31/12/2019 τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανέρχονταν σε απαιτήσεις ποσού € 3.375 χιλ. έναντι απαιτήσεων ποσού € 2.738 χιλ. και υποχρεώσεων € 10.732 χιλ. την 31/12/2018. Τα εν λόγω παράγωγα αφορούν σε πράξεις αντιστάθμισης μέρους κινδύνου μεταβολής της τιμής του καυσίμου, στις οποίες έχει προβεί ο όμιλος ΑΤΤΙCA. Στα εν λόγω στοιχεία η αποτίμηση απεικονίζεται σε εύλογη αξία.

29 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται η ανάλυση της κίνησης των προβλέψεων του Ομίλου:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
	31/12/2019			31/12/2018		
Ποσά σε € '000	**Λοιπές προβλέψεις**	**Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων**	**Σύνολα**	**Λοιπές προβλέψεις**	**Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων**	**Σύνολα**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**816**	**2.981**	**3.797**	**1.168**	**12.668**	**13.836**
Πρόσθετες προβλέψεις	1.800	-	1.800	458	365	823
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	(22)	(1.512)	(1.534)	(1.103)	(466)	(1.569)
Αχρησιμοποίητα ποσά προβλέψεων που ανεστράφησαν	-	-	-	(153)	(42)	(195)
Πρόσθετες προβλέψεις από απόκτηση θυγατρικών	-	-	-	446	206	652
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	-	-	-	-	(8.585)	(8.585)
Πρόσθετες προβλέψεις πωληθεισών θυγατρικών	-	-	-	-	44	44
Αχρησιμοποίητα ποσά προβλέψεων που ανεστράφησαν (πωληθείσας θυγατρικής	-	-	-	-	(1.209)	(1.209)
Αναταξινόμηση	(21)	-	(21)	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισίματος	**2.573**	**1.469**	**4.042**	**816**	**2.981**	**3.797**
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	2.220	1.366	3.586	643	2.612	3.255
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	353	103	456	173	369	542
	2.573	**1.469**	**4.042**	**816**	**2.981**	**3.797**

Στον ανωτέρω πίνακα, εκτός από την ανάλυση των προβλέψεων με βάση τη φύση της δέσμευσης, παρουσιάζεται και η ανάλυσή τους με βάση το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα των εκροών οικονομικών πόρων (παρουσιάζεται διάκριση αυτών μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προβλέψεων). Ειδικότερα και αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες προβλέψεις σημειώνεται ότι δεν εμφανίζονται σε προεξοφλημένα ποσά, καθώς δεν υπάρχει ακριβής εκτίμηση του χρόνου καταβολής τους.

Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων:

Οι προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις του Ομίλου κατά την 31/12/2019 συνολικού ποσού € 1.469 χιλ. αφορούν κατά κύριο λόγο: (α) ποσό € 1.141 χιλ. που αφορά σε σχηματισθείσες προβλέψεις του ομίλου ATTICA κυρίως για αποζημιώσεις ναυτικών οι οποίοι εργάζονταν στα πλοία του ομίλου και (β) κατά ποσό € 225 χιλ. σχηματισθείσες προβλέψεις του ομίλου VIVARTIA.

Λοιπές προβλέψεις:

Οι λοιπές προβλέψεις του Ομίλου ανέρχονται κατά την 31/12/2019 σε ποσό € 2.573 χιλ. Η κατηγορία αυτή αφορά σε διάφορες προβλέψεις για κινδύνους κυρίως των εταιρειών του ομίλου VIVARTIA, του ομίλου ATTICA και του ομίλου SINGULARLOGIC, εκ των οποίων κανένας μεμονωμένα δεν είναι ουσιώδης για τα οικονομικά μεγέθη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

30 ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Λοιπές υποχρεώσεις	5.907	4.610	2.277	3.638
Σύνολο	**5.907**	**4.610**	**2.277**	**3.638**

31 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι εμπορικές υποχρεώσεις του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Προμηθευτές	122.999	122.669
Επιταγές πληρωτέες	264	1.378
Προκαταβολές πελατών	6.009	6.779
Λοιπές υποχρεώσεις	2.170	1.257
Σύνολο	**131.442**	**132.083**

Για την Εταιρεία δεν υπάρχει ανάλυση σχετικά με τις εμπορικές υποχρεώσεις, καθώς είναι εταιρεία συμμετοχών.

32 ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου, αφορούν σε τρέχουσες υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Έξοδο φόρου που αναλογεί στη χρήση	673	830
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	3	62
Σύνολο	**676**	**892**

33 ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Έσοδα επόμενης χρήσης - Επιχορηγήσεις	14.235	12.428	-	-
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	11.326	10.701	95	110
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	29.208	32.076	218	288
Μερίσματα πληρωτέα	3.377	1.035	-	-
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό	6.107	8.899	-	-
Δεδουλευμένα έξοδα	11.157	11.886	663	1.737
Λοιπές υποχρεώσεις	12.597	13.927	4.135	4.730
Υποχρεώσεις από αγορά ενσώματων παγίων	731	1.168	-	-
Δεδουλευμένοι τόκοι	60.687	45.401	23.550	9.636
Σύνολο	**149.425**	**137.521**	**28.661**	**16.501**

Στο κονδύλι των δεδουλευμένων τόκων περιλαμβάνονται τόκοι θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου ποσού € 31,4 εκ. περίπου, οι οποίοι κατά την 31/12/2019 δεν είχαν καταβληθεί στα πλαίσια της υφιστάμενης διαπραγμάτευσης για την αναχρηματοδότηση των δανείων του Ομίλου με τα πιστωτικά ιδρύματα.

34 ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Οι πωλήσεις του Ομίλου αναλυτικά ανά γεωγραφική περιοχή έχουν ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές	389.412	350.766
Πωλήσεις προϊόντων	507.792	489.518
Πωλήσεις εμπορευμάτων	110.937	104.384
Πωλήσεις πρώτων υλών	8.212	9.369
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	51.414	42.127
Σύνολα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**1.067.767**	**996.164**
Σύνολα από διακοπείσες δραστηριότητες	2.823	203.424
Σύνολο	**1.070.590**	**1.199.588**

Η κατανομή των εσόδων από πωλήσεις στους λειτουργικούς τομείς του Ομίλου παρουσιάζεται στη σημείωση 8.

35 ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ – ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ

Το κόστος πωληθέντων καθώς και τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	01/01-31/12/2019				**01/01-31/12/2018**			
Ποσά σε € '000	**Κόστος πωληθέντων**	**Έξοδα διοίκησης**	**Έξοδα διάθεσης**	**Σύνολο**	**Κόστος πωληθέντων**	**Έξοδα διοίκησης**	**Έξοδα διάθεσης**	**Σύνολο**
Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	150.050	54.427	57.080	**261.557**	140.632	54.446	54.132	**249.210**
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	287.858	102	1.019	**288.979**	279.444	74	618	**280.136**
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	61.165	3.172	5.404	**69.741**	61.236	3.054	5.792	**70.082**
Αποσβέσεις άυλων παγίων	1.654	1.948	1.701	**5.303**	2.006	1.376	713	**4.095**
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων	5.803	2.103	4.827	**12.733**	-	-	-	**-**
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	10.367	10.619	3.955	**24.941**	7.194	15.940	4.222	**27.356**
Παροχές τρίτων	20.514	1.604	4.630	**26.748**	18.327	1.460	4.373	**24.160**
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	5.074	646	6.643	**12.363**	8.839	3.081	11.996	**23.916**
Φόροι και τέλη	1.246	765	1.165	**3.176**	1.283	1.199	1.170	**3.652**
Καύσιμα - Λιπαντικά	143.598	19	-	**143.617**	137.177	15	-	**137.192**
Προβλέψεις	113	-	2.418	**2.531**	698	-	1.222	**1.920**
Ασφάλιστρα	7.701	1.673	449	**9.823**	6.069	1.405	381	**7.855**
Επισκευές και συντηρήσεις	34.683	3.386	2.413	**40.482**	27.308	3.041	2.209	**32.558**
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	6.905	364	12.500	**19.769**	6.204	474	13.411	**20.089**
Προμήθειες πωλήσεων	-	-	48.986	**48.986**	65	-	47.698	**47.763**
Έξοδα λιμένων	14.926	-	-	**14.926**	13.642	-	-	**13.642**
Λοιπά έξοδα	6.932	5.069	6.231	**18.232**	8.161	4.489	4.849	**17.499**
Έξοδα μεταφοράς	6.304	492	15.623	**22.419**	6.052	396	14.856	**21.304**
Αναλώσιμα	7.679	372	1.151	**9.202**	6.725	287	1.126	**8.138**
Σύνολα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**772.572**	**86.761**	**176.195**	**1.035.528**	**731.062**	**90.737**	**168.768**	**990.567**
Σύνολα από διακοπείσες δραστηριότητες	1.191	818	804	**2.813**	159.976	17.800	7.955	**185.731**
Σύνολο	**773.763**	**87.579**	**176.999**	**1.038.341**	**891.038**	**108.537**	**176.723**	**1.176.298**

Για την ετήσια περίοδο 2019, στα έξοδα διοίκησης του Ομίλου περιλαμβάνονται αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου ύψους € 65,6 χιλ., που αφορούν επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Τα λειτουργικά έξοδα της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ							
	01/01-31/12/2019				01/01-31/12/2018			
Ποσά σε € '000	**Παροχές & προμήθειες τρίτων**	**Παροχές προσωπικού**	**Λοιπά έξοδα**	**Σύνολο**	**Παροχές & προμήθειες τρίτων**	**Παροχές προσωπικού**	**Λοιπά έξοδα**	**Σύνολο**
Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	-	5.207	-	5.207	-	5.363	-	5.363
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	1.419	-	548	1.967	6.821	-	740	7.561
Παροχές τρίτων	-	-	66	66	-	-	80	80
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	-	-	117	117	-	-	302	302
Φόροι και τέλη	-	-	4	4	-	-	13	13
Ασφάλιστρα	-	-	694	694	-	-	663	663
Επισκευές και συντηρήσεις	-	-	375	375	-	-	276	276
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	527	-	-	527	883	-	-	883
Λοιπά έξοδα	2	-	272	274	122	-	289	411
Σύνολο	**1.948**	**5.207**	**2.076**	**9.231**	**7.826**	**5.363**	**2.363**	**15.552**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας λόγω συνταξιοδοτικών προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών ανέρχονται σε € 3.046 χιλ. και € 1.725 χιλ., αντίστοιχα (01/01-31/12/2018: € 6.296 χιλ. και € 1.833 χιλ., αντίστοιχα). Τα ως άνω ποσά περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους» του παραπάνω πίνακα.

36 ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Έσοδα από ενοίκια	433	456
Έσοδα από επιδοτήσεις	3.646	3.234
Αποζημιώσεις	436	597
Αποσβέσεις ληφθέντων επιχορηγήσεων	1.141	1.138
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	3.072	2.538
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις από αποζημίωση προσωπικού	508	644
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	10.917	10.842
Λοιπά έσοδα	8.081	8.662
Κέρδη από την πώληση επενδυτικών ακινήτων, ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού	336	11.731
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**28.570**	**39.842**
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης από διακοπείσες δραστηριότητες	-	3.134
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	**28.570**	**42.976**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων	5	-
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	-	65
Σύνολο λοιπών εσόδων	**5**	**65**

37 ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Τα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης για τον Όμιλο αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Φόροι ακίνητης περιουσίας και λοιποί φόροι	1.114	1.125
Προβλέψεις	1.068	925
Αναπροσαρμογή εύλογης αξίας επενδύσεων σε ακίνητα (Σημ. 15)	882	7.460
Ζημιές από την πώληση επενδυτικών ακινήτων, ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού	76	102
Λοιπά έξοδα	696	431
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**3.836**	**10.043**
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης από διακοπείσες δραστηριότητες	-	2.609
Σύνολο λοιπών εξόδων εκμετάλλευσης	**3.836**	**12.652**

38 ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Κέρδη/(ζημιές) εύλογης αξίας λοιπών χρημ/κών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	87	(293)
Κέρδη/(ζημιές) από την πώληση λοιπών χρημ/κών στοιχείων μέσω αποτελεσμάτων	289	-
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	(21.818)	(17.724)
Αποτέλεσμα από παράγωγα	2.260	11.136
Κέρδη/(Ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	(165)	(144)
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	(1.707)	(714)
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(21.054)**	**(7.739)**
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες	4.902	1.291
Σύνολο λοιπών χρημ/κών αποτελεσμάτων	**(16.152)**	**(6.448)**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Κέρδη/(ζημιές) από πωλήσεις θυγατρικών και συγγενών	4.131	(9.310)
Έσοδα από μερίσματα	1.112	-
Απομείωση επενδύσεων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(2.688)	(109.491)
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	(10)	
Σύνολο εσόδων/(εξόδων) συμμετοχών και λοιπών χρημ/κών στοιχείων ενεργητικού	**2.545**	**(118.801)**
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	256	-
Κέρδη/ (ζημιές) εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	(217)
Κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	(2)	(11)
Σύνολο εσόδων/(εξόδων) χρημ/κών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**254**	**(228)**

Η απομείωση που αναγνωρίστηκε σε επιβάρυνση των ενοποιημένων και εταιρικών αποτελεσμάτων εντός των χρήσεων 2019 και 2018 αναλύεται περαιτέρω ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Απομείωση σε :				
Υπεραξία	15.637	3.310	-	-
Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	659	13.505	-	-
Ενσώματα στοιχεία του ενεργητικού	5.522	909	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές	-	-	1.225	102.769
Συγγενείς και λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	1.463	6.722
Απομείωση από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**21.818**	**17.724**	**2.688**	**109.491**
Απομείωση διακοπεισών δραστηριοτήτων	-	-	-	-
Σύνολο απομείωσης	**21.818**	**17.724**	**2.688**	**109.491**

39 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	4.996	5.324	-	-
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	3.561	3.884	969	1.102
Τόκοι ομολογιακών δανείων	49.185	61.699	22.319	27.836
Τόκοι δικαιωμάτων χρήσης	3.261	201	35	-
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	358	374	4	4
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	403	355	-	-
Λοιποί τόκοι έξοδα	7.305	12.330	463	51
Χρημ/κά έξοδα από συνεχ/νες δραστηριότητες	**69.069**	**84.167**	**23.790**	**28.993**
Χρημ/κά έξοδα από διακ/σες δραστηριότητες	193	7.263	-	-
Σύνολο χρημ/κών εξόδων	**69.262**	**91.430**	**23.790**	**28.993**

40 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	150	95	13	33
Τόκοι πελατών	7	6	-	-
Τόκοι χορηγηθέντων δανείων	-	4	346	224
Λοιποί τόκοι έσοδα	571	53	3	-
Χρημ/κά έσοδα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**728**	**158**	**362**	**257**
Χρημ/κά έσοδα από διακοπείσες δραστηριότητες	2	11	-	-
Σύνολο χρημ/κών εσόδων	**730**	**169**	**362**	**257**

41 ΚΕΡΔΗ /(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ

Στον ακόλουθο πίνακα αναλύονται για τον Όμιλο τα κέρδη και οι ζημιές από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με την μέθοδο της καθαρής θέσης:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Κέρδη από συγγενείς επιχειρήσεις	1.449	1.001
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**1.449**	**1.001**
Κέρδη/(ζημιές) από συγγενείς επιχ/σεις - Διακοπείσες δραστ/τες	-	-
Σύνολο	**1.449**	**1.001**

42 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος (συνολικά τόσο από συνεχιζόμενες όσο και από διακοπείσες δραστηριότητες) που απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις αναλύεται για τον Όμιλο και την Εταιρεία ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Τρέχον έξοδο φόρου	4.359	5.270	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	(6.588)	(9.982)	-	-
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	9	1	-	-
Λοιποί φόροι	769	1.771	-	-
Σύνολο φόρου εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(1.451)**	**(2.940)**	**-**	**-**
Φόρος εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	24	116		
Σύνολο φόρου εισοδήματος	**(1.427)**	**(2.824)**	**-**	**-**

Η συμφωνία για το ποσό των φόρων εισοδήματος που καθορίζεται από την εφαρμογή του Ελληνικού φορολογικού συντελεστή στα κέρδη προ φόρων συνοψίζεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Ζημιές προ Φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(30.965)	(55.344)	(30.251)	(163.624)
Συντελεστής Φόρου	24%	29%	24%	29%
Αναμενόμενη δαπάνη φόρου	**(7.432)**	**(16.050)**	**(7.260)**	**(47.451)**
Προσαρμογές στο φόρο σε σχέση με:				
Αφορολόγητα εισοδήματα	(5.358)	(4.116)	-	-
Συμψηφισμός λόγω σωρευμένων ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(1.748)		-	-
Πρόσθετοι φόροι & προσαυξήσεις προηγούμενων χρήσεων	593	1.576	-	1
Ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλ. φορολ. απαίτηση	11.558	22.384	5.432	45.235
Μη εκπιπτόμενες δαπάνες	5.967	5.377	1.828	2.215
Επίδραση από μεταβολές φορολογικού συντελεστή	(3.963)	(10.944)	-	-
Επίδραση από διαφορές φορολογικών συντελεστών θυγατρικών εξωτερικού	(111)	329	-	-
Λοιπά	(957)	(1.496)	-	-
Σύνολο φόρου συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	**(1.451)**	**(2.940)**	**-**	**-**

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν μια ενδεχόμενη υποχρέωση για πρόσθετες ποινές και φόρους από τις ανέλεγκτες χρήσεις, για τις οποίες έχουν διενεργηθεί επαρκείς προβλέψεις (βλ. σημείωση 46.5). Οι ανέλεγκτες χρήσεις της Εταιρείας και των ενοποιούμενων εταιρειών του Ομίλου, παρουσιάζονται στη σημείωση 2.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4646/2019, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις για τη χρήση 2019 μειώθηκε στο 24%. Ο ισχύων νόμος για τη χρήση 2018 (άρθρο 23 του Ν. 4579/2018), προέβλεπε τη σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά 1% ετησίως, καταλήγοντας από 28% για το φορολογικό έτος 2019 σε 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής.

Από τη μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος, λόγω της επαναμέτρησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, προέκυψε για τον Όμιλο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έσοδο) ποσού € 3.963 χιλ. που καταχωρήθηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Πληροφορίες σχετικά με τον αναβαλλόμενο φόρο αναφέρονται στη σημείωση 17.

43 ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή για την περίοδο 01/01-31/12/2019 και την αντίστοιχη συγκριτική ετήσια περίοδο, τόσο για τις συνεχιζόμενες όσο και για τις διακοπείσες δραστηριότητες υπολογίστηκαν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
(α) Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (ποσά σε € '000)	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Κέρδη/(Ζημιές)				
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(36.882)	(54.792)	(30.251)	(163.624)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής από διακοπείσες δραστηριότητες	4.629	101.755	-	-
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής για σκοπούς βασικών κερδών ανά μετοχή	**(32.253)**	**46.963**	**(30.251)**	**(163.624)**
Αριθμός μετοχών				
Μέσος σταθμικός αριθμός κοινών μετοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των βασικών κερδών/(ζημιών) ανά μετοχή	939.510.748	939.510.748	939.510.748	939.510.748
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(0,0393)**	**(0,0583)**	**(0,0322)**	**(0,1742)**
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή) από διακοπείσες δραστηριότητες	**0,0049**	**0,1083**	**-**	**-**
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή)	**(0,0344)**	**0,0500**	**(0,0322)**	**(0,1742)**

Κατά την 31/12/2019 υπάρχει μια κατηγορία δυνητικών τίτλων μετοχών που θα μπορούσαν να μειώσουν τα κέρδη ανά μετοχή και συγκεκριμένα οι μετατρέψιμοι χρεωστικοί τίτλοι (ΜΟΔ). Οι μετατρέψιμοι χρεωστικοί τίτλοι θεωρείται ότι έχουν μετατραπεί σε κοινές μετοχές και το καθαρό κέρδος ή ζημιά προσαρμόζεται προκειμένου να εξαλειφθεί το έξοδο τόκου.

Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή για την περίοδο 01/01-31/12/2019 και την αντίστοιχη συγκριτική ετήσια περίοδο τόσο για τις συνεχιζόμενες όσο και για τις διακοπείσες δραστηριότητες υπολογίστηκαν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
(β) Μειωμένα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (ποσά σε € '000)	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Κέρδη/(Ζημιές)				
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(36.882)	(54.792)	(30.251)	(163.624)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής από διακοπείσες δραστηριότητες	4.629	101.755	-	-
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής για σκοπούς μειωμένων κερδών ανά μετοχή	**(32.253)**	**46.963**	**(30.251)**	**(163.624)**
Έξοδο τόκου μετατρέψιμων ομολόγων	10.676	15.452	10.676	15.452
Αριθμός μετοχών				
Μέσος σταθμικός αριθμός κοινών μετοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των βασικών κερδών/(ζημιών) ανά μετοχή	939.510.748	939.510.748	939.510.748	939.510.748
Επίδραση απομείωσης:				
Πλέον: Αύξηση αριθμού μετοχών από πιθανή εξάσκηση δικαιωμάτων μετατροπής ομολόγων	3.285.876.232	4.589.385.891	3.285.876.232	4.589.385.891
Μέσος σταθμικός αριθμός κοινών μετοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των μειωμένων κερδών/(ζημιών) ανά μετοχή	4.225.386.980	5.528.896.639	4.225.386.980	5.528.896.639
Μειωμένα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(0,0062)**	**(0,0071)**	**(0,0046)**	**(0,0268)**
Μειωμένα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή) από διακοπείσες δραστηριότητες	**0,0011**	**0,0184**	**-**	**-**
Μειωμένα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή)	**(0,0051)**	**0,0113**	**(0,0046)**	**(0,0268)**

44 ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Οι φορολογικές επιδράσεις των λοιπών συνολικών εσόδων για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
	31/12/2019			31/12/2018		
Ποσά σε € '000	**Ποσά προ φόρων**	**Έσοδο /(έξοδο) φόρου**	**Ποσά μετά φόρων**	**Ποσά προ φόρων**	**Έσοδο /(έξοδο) φόρου**	**Ποσά μετά φόρων**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού	(2)	-	**(2)**	-	-	**-**
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	13.419	-	**13.419**	(16.007)	-	**(16.007)**
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	(1.916)	388	**(1.528)**	(1.097)	316	**(781)**
Μερίδιο στα λοιπά συνολικά έσοδα των επενδύσεων που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(5)	-	**(5)**	-	-	**-**
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)	**11.496**	**388**	**11.884**	**(17.104)**	**316**	**(16.788)**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	31/12/2019			31/12/2018		
Ποσά σε € '000	**Ποσά προ φόρων**	**Έσοδο /(έξοδο) φόρου**	**Ποσά μετά φόρων**	**Ποσά προ φόρων**	**Έσοδο /(έξοδο) φόρου**	**Ποσά μετά φόρων**
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	(24)	-	**(24)**	(10)	-	**(10)**
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)	**(24)**	**-**	**(24)**	**(10)**	**-**	**(10)**

45 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

45.1 Συναλλαγές Εταιρείας με θυγατρικές

α) Λογαριασμοί απαιτήσεων	**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Δάνεια & λοιπές απαιτήσεις	7.981	14.125
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	251.836	251.836
Σύνολο	**259.817**	**265.961**

β) Λογαριασμοί υποχρεώσεων	**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Λοιπές υποχρεώσεις	136	125
Δάνεια & λοιπές υποχρεώσεις	1.320	900
Σύνολο	**1.456**	**1.025**

γ) Έσοδα	**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	346	220
'Εσοδα από μερίσματα	1.112	-
Σύνολο	**1.458**	**220**

δ) Έξοδα	**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Λοιπά έξοδα	658	893
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	191
Σύνολο	**658**	**1.084**

45.2 Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

α) Λογαριασμοί απαιτήσεων	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	17.390	15.929	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα & δεσμευμένες καταθέσεις	38.007	44.148	1.957	2.845
Διακοπείσες δραστηριότητες	-	7	-	-
Σύνολο	**55.397**	**60.084**	**1.957**	**2.845**

β) Λογαριασμοί υποχρεώσεων	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	2.783	2.035	70	11
Δανειακές υποχρεώσεις	902.344	800.791	572.299	411.043
Υποχρεώσεις προς Διευθυντικά στελέχη	-	1	-	1
Διακοπείσες δραστηριότητες	-	27.689	-	-
Σύνολο	**905.127**	**830.516**	**572.369**	**411.055**

γ) Έσοδα	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Λοιπά έσοδα	2.599	2.254	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	38	42	13	17
Διακοπείσες δραστηριότητες	-	220	-	-
Σύνολο	**2.637**	**2.516**	**13**	**17**

δ) Έξοδα	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Λοιπά έξοδα	1.092	1.770	92	77
Χρηματοοικονομικά έξοδα	37.064	36.858	18.787	23.001
Διακοπείσες δραστηριότητες	172	3.651	-	-
Σύνολο	**38.328**	**42.279**	**18.879**	**23.078**

45.3 Συναλλαγές εταιρειών Ομίλου που απαλείφονται

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Απαιτήσεις	268.191	275.918
Υποχρεώσεις	(268.191)	(275.918)
Σύνολο	**-**	**-**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**01/01-31/12/2019**	**01/01-31/12/2018**
Πωλήσεις	28.955	31.103
Λειτουργικά έσοδα/(έξοδα)	(28.955)	(31.103)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	346	411
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(346)	(411)
Σύνολο	**-**	**-**

45.4 Σημαντικότερες συναλλαγές και υπόλοιπα Εταιρείας και Ομίλου

Οι σημαντικότερες συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων μερών την 31/12/2019, όπως αυτά ορίζονται στο ΔΛΠ 24, είναι οι κάτωθι:

Ποσά σε € '000		**ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ**	**ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**	**ΕΣΟΔΑ**	**ΕΞΟΔΑ**
ATTICA	Θυγατρική	-	-	1.112	
VIVARTIA	Θυγατρική	1.718	-	69	7
SINGULARLOGIC	Θυγατρική	6.263	35	277	205
MIG MEDIA A.E. ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Θυγατρική	-	101	-	446
JSC ROBNE KUCE BEOGRAD (RKB)	Θυγατρική	251.836	-	-	
ATHENIAN ENGINEERING	Θυγατρική-Διακοπείσα δραστηριότητα	-	1.320	-	
Όμιλος ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.957	572.369	13	18.878
	ΣΥΝΟΛΟ	**261.774**	**573.825**	**1.471**	**19.536**

Οι σημαντικότερες συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων μερών την 31/12/2019, όπως αυτά ορίζονται στο ΔΛΠ 24, είναι οι κάτωθι:

Ποσά σε € '000		**ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ**	**ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**	**ΕΣΟΔΑ**	**ΕΞΟΔΑ**
Συγγενείς και λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες ομίλου SINGULARLOGIC	Συγγενείς & λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	601	12	392	141
Συγγενείς και λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες ομίλου VIVARTIA	Συγγενείς & λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	571	85	1.745	581
Συγγενείς και λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες ομίλου ATTICA	Συγγενείς & λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	14.497	679	284	-
Όμιλος ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	39.728	904.351	216	37.606
		55.397	**905.127**	**2.637**	**38.328**

45.5 Παροχές βασικών διευθυντικών στελεχών

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών του Ομίλου στις οποίες περιλαμβάνονται μικτοί μισθοί, αμοιβές, κόστος κοινωνικής ασφάλισης, αποζημιώσεις και λοιπές επιβαρύνσεις, ανέρχονται για τη χρήση 2019 σε € 12,0 εκ. και για τη χρήση 2018 σε € 11,8 εκ., (Εταιρεία: για το 2019 € 2,0 εκ., για το 2018 € 2,2 εκ.). Επιπλέον οι προβλέψεις για παροχές μετά την έξοδο τους από την υπηρεσία, σύμφωνα με τις αποφάσεις των Γ.Σ., ανέρχονται για τη χρήση 2019 σε € 2,8 εκ. και για τη χρήση 2018 σε € 6 εκ. (Εταιρεία: για το 2019 € 1,5 εκ., για το 2018 € 1,6 εκ.).

Οι παροχές της διακοπείσας δραστηριότητας για τη χρήση 2019 [αφορούν στην ΚΕΤΑ (ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου Hilton Cyprus)] ανέρχονται σε € 0,1 εκ. και για τη χρήση 2018 [αφορούν στην ΚΕΤΑ (ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου Hilton Cyprus) και στον όμιλο ΥΓΕΙΑ] σε € 4,2 εκ.

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια στα διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειές τους).

46 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

46.1 Εγγυήσεις

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις του Ομίλου MIG την 31/12/2019 συνοψίζονται ακολούθως.

- Ο όμιλος VIVARTIA την 31/12/2019 είχε τις παρακάτω ενδεχόμενες υποχρεώσεις:
  - είχε εκδώσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ύψους € 11.672 χιλ. (31/12/2018: € 10.974 χιλ.),
  - είχε παράσχει εγγυήσεις καλής εκτέλεσης επιδοτούμενων επενδυτικών προγραμμάτων συνολικού ύψους € 16 χιλ. (31/12/2018: € 178 χιλ.),
  - είχε παράσχει εγγυήσεις για συμμετοχή σε διαγωνισμούς ύψους € 366 χιλ. (31/12/2018: € 235 χιλ.),
  - είχε παράσχει εγγυήσεις για την καλή πληρωμή των προμηθευτών ύψους € 1.380 χιλ. (31/12/2018: € 528 χιλ.).
- Ο όμιλος ATTICA την 31/12/2019 είχε τις παρακάτω ενδεχόμενες υποχρεώσεις:
  - είχε εκδώσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ύψους € 1.220 χιλ. (31/12/2018: € 833 χιλ.),
  - είχε παράσχει εγγυήσεις για την αποπληρωμή εμπορικών υποχρεώσεων ύψους € 578 χιλ. (31/12/2018: € 651 χιλ.),
  - είχε παράσχει εγγυήσεις για τη συμμετοχή του σε διάφορους διαγωνισμούς ύψους € 942 χιλ. (31/12/2018: € 641 χιλ.),
  - είχε παράσχει εγγυήσεις προς τις δανείστριες τράπεζες για την αποπληρωμή δανείων των πλοίων του ομίλου ύψους € 299.577 χιλ. (31/12/2018: € 343.474 χιλ.),
  - είχε παράσχει λοιπές εγγυήσεις ύψους € 739 χιλ. (31/12/2018: € 961 χιλ.).
- Ο όμιλος SINGULARLOGIC την 31/12/2019 είχε τις παρακάτω ενδεχόμενες υποχρεώσεις:
  - είχε εκδώσει εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση καλής εκτέλεσης συμβάσεων με πελάτες ύψους € 2.513 χιλ. (31/12/2018: € 2.555 χιλ.),
  - είχε εκδώσει εγγυητικές επιστολές για προκαταβολές έργων του Δημοσίου ύψους € 3.537 χιλ. (31/12/2018: € 3.783 χιλ.),
  - είχε παράσχει εγγυήσεις για συμμετοχή σε διαγωνισμούς ύψους € 229 χιλ. (31/12/2018: € 216 χιλ.).
  - είχε εκχωρήσει απαιτήσεις ύψους € 8.976 χιλ. (31/12/2018: € 8.604 χιλ.) για την κάλυψη τραπεζικών δανείων.

46.2 Εμπράγματα βάρη

- Επί των πλοίων του ομίλου ATTICA έχουν εγγραφεί υποθήκες αξίας € 645.678 χιλ. (31/12/2018: € 932.524 χιλ.) περίπου για εξασφάλιση των ενυπόθηκων δανειακών υποχρεώσεων.
- Προς εξασφάλιση των δανείων της θυγατρικής RKB έχουν προσημειωθεί τα επενδυτικά ακίνητα ιδιοκτησίας της, συνολικής αξίας ποσού € 260.042 χιλ. (31/12/2018: € 259.786 χιλ.).
- Επί συγκεκριμένων παγίων της ΔΕΛΤΑ και ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ (θυγατρικών του ομίλου VIVARTIA) έχουν εγγραφεί προσημειώσεις προς εξασφάλιση των ομολογιακών τους δανείων. Αντίστοιχα, προσημειώσεις έχουν εγγραφεί και επί συγκεκριμένων παγίων της UNITED MILK COMPANY LTD (θυγατρικής του ομίλου VIVARTIA) προς εξασφάλιση του τραπεζικού της δανεισμού. Για την OLYMPIC CATERING AE έχει συσταθεί πλασματικό ενέχυρο επί του παραγωγικού της μηχανολογικού εξοπλισμού προς εξασφάλιση του ομολογιακού της δανείου.
- Προς εξασφάλιση των ομολογιακών δανείων των εταιρειών ΔΕΛΤΑ, GOODY'S και EVEREST (θυγατρικών του ομίλου VIVARTIA), έχουν συσταθεί ενέχυρα επί των σημάτων των εταιρειών.

46.3 Δικαστικές υποθέσεις

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες διαιτησίας στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ο Όμιλος την 31/12/2019 έχει διενεργήσει προβλέψεις ύψους € 1.469 χιλ. (31/12/2018: € 2.981 χιλ.) για επίδικες υποθέσεις (βλ. σημείωση 29). Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους πέρα της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων.

Αγωγή της CPB κατά της MIG

Εν συνεχεία της προσφυγής της MIG στο Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας με την οποία διεκδικούσε το ποσό των € 824 εκ. πλέον τόκων και περαιτέρω ζημιών από την επένδυσή της στην CPB, η κρατική τράπεζα CPB, η οποία από το 2013 τελεί υπό εξυγίανση, κατέθεσε αγωγή εις βάρος της MIG (προσθέτοντάς την ως 12η εναγομένη σε αγωγή που είχε ήδη καταχωρηθεί σε βάρος 11 προσώπων, μεταξύ των οποίων ο Α. Βγενόπουλος και οι κ.κ. Μπουλούτας και Μάγειρας) στα Κυπριακά Δικαστήρια για ποσό άνω των € 2 εκ. χωρίς όμως να προσδιορίσει a priori ποιο είναι το αγωγικό αντικείμενο, «επιφυλασσόμενη να προσδιορίσει τους ισχυρισμούς και τη ζημία της σε μεταγενέστερο χρόνο».

Την 08/05/2013 εκδόθηκε μονομερώς Προσωρινό Διάταγμα (Ασφαλιστικά μέτρα) που, μεταξύ άλλων, διέτασσε και απαγόρευε μέχρι νεωτέρας διαταγής του στην MIG να μεταβιβάσει προς τους ή προς όφελος των Α. Βγενόπουλου, Ε. Μπουλούτα και Κ. Μάγειρα, οιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία (τα οποία κρατούνται για λογαριασμό ή προς όφελος αυτών), συμπεριλαμβανομένων χρημάτων, εκτός εάν η συνολική αξία των περιουσιακών στοιχείων των τελευταίων χωρίς επιβαρύνσεις και άλλες εξασφαλίσεις («αξία χωρίς επιβαρύνσεις») υπερέβαινε το ποσό των € 3,79 δισ.

Στις 28/06/2013 και 01/07/2013 η MIG και οι Α. Βγενόπουλος, Ε. Μπουλούτας και Κ. Μάγειρας καταχώρησαν αιτήσεις παραμερισμού της διαδικασίας (ακύρωσης του κλητηρίου εντάλματος).

Την 02/07/2013 οι Α. Βγενόπουλος, Ε. Μπουλούτας και Κ. Μάγειρας κατέθεσαν εντάσεις στην αίτηση της CPB για προσωρινό διάταγμα. Η MIG δήλωσε ότι δε θα υποβάλει ένσταση και ότι θα

αποδεχθεί την έκβαση των ενστάσεων των ως άνω εναγομένων χωρίς να συνομολογεί τα πραγματικά περιστατικά που εξέθετε η CPB στη δικογραφία της.

Στις 23/05/2014 δημοσιεύθηκαν οι ενδιάμεσες αποφάσεις του Δικαστηρίου με τις οποίες α) απορρίφθηκαν οι αιτήσεις παραμερισμού ημερομηνίας 28/06/2013 και 01/07/2013 και β) έγιναν απόλυτα τα διατάγματα ημερομηνίας 08/05/2013 έναντι όλων των καθ' ων η αίτηση, με ισχύ μέχρι το πέρας της αγωγής ή μέχρι άλλης διαταγής του δικαστηρίου, και απορρίφθηκαν οι σχετικές ενστάσεις των εναγομένων.

Την 06/06/2014 η MIG κατέθεσε εφέσεις κατά α) της ενδιάμεσης απόφασης ημερομηνίας 23/05/2014 επί της αίτησης παραμερισμού και β) της ενδιάμεσης απόφασης/διαταγής ημερομηνίας 23/05/2014 επί της αίτησης για προσωρινό διάταγμα και των σχετικών ενστάσεων των εναγομένων. Επί των εφέσεων αυτών έχουν ήδη καταχωρηθεί περιγράμματα εκατέρωθεν και αναμένεται ο ορισμός ημερομηνίας ακρόασης εντός του 2020.

Την 17/07/2014 η MIG κατέθεσε αίτηση παραμερισμού λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, κατά της οποίας η CPB κατέθεσε ένσταση. Στις 11/04/2016 το Δικαστήριο απεφάνθη ότι το βάρος απόδειξης στις αιτήσεις παραμερισμού φέρουν οι αιτητές – εναγόμενοι. Την 31/01/2017 εκδόθηκε απόφαση με την οποία το Δικαστήριο δέχθηκε τη δικαιοδοσία του, χωρίς να εισέλθει στην εξέταση των επιμέρους αιτημάτων και ισχυρισμών των αιτούντων, μεταξύ των οποίων το αίτημα για την παραπομπή του θέματος στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη διατύπωση προδικαστικού ερωτήματος. Την 14/02/2017 η MIG και οι Ε. Μπουλούτας και Κ. Μάγειρας κατέθεσαν έφεση κατά της ανωτέρω απόφασης, για την οποία αναμένεται ο ορισμός προδικασίας εντός του 2020. Οι κληρονόμοι του εκλιπόντος Α. Βγενόπουλου πρέπει να αναμένεται ότι θα καθορίσουν ομοίως τη θέση τους.

Όσον αφορά τη δικαιοδοσία, η MIG έλαβε γνωμοδότηση από τον Καθηγητή Ιδιωτικού Δικαίου του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης Andrian Briggs ο οποίος υποστηρίζει ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 44/2001 δεν συντρέχει δικαιοδοσία των Κυπριακών Δικαστηρίων για την υπόθεση, την οποία κατέθεσε στο Δικαστήριο.

Την 15/05/2015 η CPB καταχώρησε αίτηση τροποποίησης της έκθεσης απαίτησης, κατά της οποίας η MIG καταχώρησε ένσταση. Το Δικαστήριο με ενδιάμεση απόφασή του ημερομηνίας 08/09/2015 επέτρεψε την τροποποίηση της έκθεσης απαίτησης, η οποία καταχωρήθηκε την ίδια ημέρα. Διατυπώνοντας σειρά επιφυλάξεων η CPB υπολογίζει το ύψος της ζημίας που έχει υποστεί σε € 3,99 δις.

Στις 26/02/2020 καταχωρήθηκε από την CPB τροποποιημένο κλητήριο ένταλμα προκειμένου να προστεθεί ως διάδικος ο εκκαθαριστής της κληρονομίας του αποβιώσαντος Α. Βγενόπουλου. Το επόμενο στάδιο της διαδικασίας είναι η καταχώρηση έκθεσης υπεράσπισης των εναγομένων.

Σημειώνεται ότι η CPB έχει εκκινήσει διαδικασία κήρυξης εκτελεστότητας στην Ελλάδα και στην Αγγλία, του διατάγματος παγοποίησης ημερομηνίας 23/05/2014, το οποίο δεν στρέφεται κατά της περιουσίας της MIG. Με την απόφαση υπ' αριθμ. 27/2016 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Εκούσια Δικαιοδοσία) κηρύχθηκε εκτελεστό στην Ελλάδα το ανωτέρω διάταγμα, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στην απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών. Κατά της εν λόγω απόφασης, η MIG (από κοινού με τους Α. Βγενόπουλο, Ε. Μπουλούτα και Κ. Μάγειρα) κατέθεσε ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών (Αμφισβητούμενη Δικαιοδοσία) Προσφυγή, η οποία απορρίφθηκε με την απόφαση υπ' αριθμ. 983/2017 του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών. Κατά της ανωτέρω απόφασης η MIG άσκησε αναίρεση ενώπιον του Αρείου Πάγου, για την οποία δεν έχει προσδιορισθεί ακόμα δικάσιμος. Αναιρέσεις έχουν ασκηθεί και από τους λοιπούς εναγόμενους.

Επιπροσθέτως με τη Διάταξη του Δικαστή Leslie του High Court of Justice της Αγγλίας και Ουαλίας, Queen's Bench Division, με ημερομηνία 26/02/2015, κηρύχθηκε εκτελεστό στην Αγγλία και την Ουαλία το ως άνω διάταγμα του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας. Κατόπιν σχετικής αίτησης της CPB εκδόθηκε απόφαση ασφαλιστικών μέτρων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47(2) και (3) του Κανονισμού 44/2001 του Συμβουλίου, η οποία δεν αφορά την περιουσία της MIG. Κατά της ως άνω Διάταξης του Δικαστή Leslie, η MIG από κοινού με τους ανωτέρω εναγόμενους έχει καταθέσει προσφυγή η εκδίκαση της οποίας έχει διακοπεί με διαδοχικές διαταγές του Δικαστηρίου έως την 30/06/2020.

Η Εταιρία εξακολουθεί να θεωρεί πως η αγωγή εναντίον της είχε ως προφανή στόχο την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας στη διεθνή διαιτητική διαδικασία. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων της MIG, κατά το αρχικό αυτό στάδιο εκδίκασης, η αξίωση της CPB και κατά συνέπειαν η έκβαση της υπόθεσης είναι ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, υπό το πρίσμα τόσο των παρανόμων πράξεων ή παραλείψεων όσο και της ζημίας, λαμβανομένου υπόψιν και του συνόλου των συνθηκών της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και άλλων παραλλήλων διαδικασιών.

Αγωγή των 1. «Elma Holdings Public Co Ltd», 2. «Liberty Life Insuranse Public Company Ltd», 3. «Δωδώνη Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ» και 4. «Jupiter Portfolio Investments Public Company Limited» κατά, μεταξύ άλλων, της MIG ενώπιον των κυπριακών δικαστηρίων.

Οι ενάγουσες εταιρείες έχουν στραφεί πέραν της MIG κατά της CPB, των πρώην μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου, της «Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ», της «Dubai Financial Limited Liability Company», της «Deutsche Bank A.G. London Branch», της «PricewaterhouseCoopers Ltd», της «Grant Thornton (Cyprus) Ltd», και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Οι ενάγουσες εταιρείες αιτούνται αποζημιώσεις για ζημίες που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν λόγω ενεργειών ή και παραλείψεων του Διοικητικού Συμβουλίου της CPB και συνωμοσίας μεταξύ της Εταιρίας και άλλων εναγομένων, οι οποίες οδήγησαν τη CPB σε καθεστώς εξυγίανσης και/ή διακοπή των εργασιών της και/ή κατάρρευση και/ή χρεωκοπία χωρίς ωστόσο να γίνονται αναφορές σε συγκεκριμένες πράξεις ή παραλείψεις. Το συνολικό ύψος των αιτούμενων αποζημιώσεων ανέρχεται σε € 39 εκ. πλέον τόκων και εξόδων.

Κατόπιν της απόρριψης σε πρώτο βαθμό από το Δικαστήριο διαφόρων διαδικαστικών ή δικονομικών ενστάσεων ή αιτήσεων, για τις οποίες μπορεί η Εταιρία να επανέλθει σε μεταγενέστερο σημείο σύμφωνα με τους τοπικούς δικονομικούς κανόνες, εκκρεμεί η καταχώρηση έκθεσης απαίτησης από τις ενάγουσες εταιρείες προκειμένου να προωθήσουν την αξίωσή τους.

Η Διοίκηση της MIG θεωρεί ότι η αγωγή είναι αβάσιμη, καθώς όμως η εκδίκασή της βρίσκεται ακόμα σε αρχικό διαδικαστικό στάδιο και δεν έχουν δοθεί λεπτομέρειες της απαίτησης, οι νομικοί σύμβουλοί της δεν είναι σε θέση να εκφράσουν ακόμα άποψη για την έκβασή της.

Ποινική υπόθεση FOCUS

Η ποινική υπόθεση υπ' αριθμόν 15161/16 καταχωρήθηκε την 25/07/2016 ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εναντίον 10 (και ήδη 7) συνολικά κατηγορουμένων περιλαμβανομένης και της MIG (ήδη Κατηγορουμένης 6). Το κατηγορητήριο επεδόθη στη MIG την 08/08/2016. Η υπόθεση αφορά έμβασμα ύψους € 1 εκ. την 27/07/2007 από λογαριασμό της εταιρείας «Focus Maritime Corporation» (ήδη κατηγορουμένης 7) συμφερόντων του Μιχάλη Ζολώτα (ήδη κατηγορουμένου 2) σε λογαριασμό της εταιρείας «A.C.Christodoulou Consultants Ltd» (ήδη κατηγορουμένης 5) συμφερόντων της Αθηνάς Χριστοδούλου (ήδη κατηγορουμένης 4), κόρης του τέως Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Χριστόδουλου Χριστοδούλου (κατηγορουμένου 1), που φέρεται ότι έγινε προκειμένου ο τελευταίος να μην προβεί στις δέουσες ενέργειες και έρευνες αναφορικά με την απόκτηση από την

MIG (ήδη κατηγορουμένη 6) ελέγχου στη CPB τον Φεβρουάριο του 2006. Την ανωτέρω «αμοιβή» για τον ανωτέρω σκοπό φέρεται ότι συμφώνησε ο Χριστόδουλος Χριστοδούλου (κατηγορούμενος 1) να λάβει από τον Ανδρέα Βγενόπουλο και την MIG (ήδη κατηγορούμενη 6). Επίσης, φέρεται ότι συμφώνησε με τον Ανδρέα Βγενόπουλο ως επιπλέον αντάλλαγμα να προσληφθεί ο τότε γαμπρός του Ανδρέας Κιζουρίδης (πρώην Κατηγορούμενος 5) σε υψηλόβαθμη θέση στη CPB. Κατά την ακρόαση της 22/03/2017 ο Γενικός Εισαγγελέας της Κυπριακής Δημοκρατίας αφαίρεσε τους Α. Βγενόπουλο (πρώην κατηγορούμενο 2), λόγω του θανάτου του, και Κ. Μάγειρα (πρώην κατηγορούμενο 4), λόγω απόρριψης του αιτήματος εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από την Ελληνική Δικαιοσύνη, από το κατηγορητήριο και παρέπεμψε την υπόθεση στο Κακουργιοδικείο Λευκωσίας για όλους τους υπόλοιπους κατηγορουμένους, συμπεριλαμβανομένης της MIG.

Η ακροαματική διαδικασία της υπόθεσης άρχισε την 09/05/2018 δια της εξέτασης μαρτύρων κατηγορίας οι οποίοι κατέθεσαν διάφορα τεκμήρια. Κατόπιν της απόρριψης σειράς προδικαστικών ενστάσεων των κατηγορουμένων κατά της κατάθεσης τεκμηρίων, η ακρόαση συνεχίσθηκε με την εξέταση μαρτύρων.

Στις 19/03/2019 ο Γενικός Εισαγγελέας διέκοψε την ποινική δίωξη εναντίον του Α. Κιζουρίδη προκειμένου να τον καλέσει ως μάρτυρα κατηγορίας, λόγω του ότι έδωσε αυτοβούλως πολυσέλιδη κατάθεση η οποία θεωρήθηκε αξιόπιστη. Κατόπιν υποβολής ενστάσεων από τους συνηγόρους των κατηγορουμένων, το Δικαστήριο με απόφαση του ημερομηνίας 02/04/2019 επέτρεψε το μεγαλύτερο μέρος της μαρτυρικής κατάθεσης του Α. Κιζουρίδη, ενώ κατά το μέρος που αφορούσε την εξ ακοής μαρτυρία την επέτρεψε μόνο ως προς το ότι έγιναν δηλώσεις από τον αποβιώσαντα Α. Βγενόπουλο.

Κατόπιν ακύρωσης από το Ανώτατο Δικαστήριο των ενταλμάτων σύλληψης σε βάρος των Μ. Ζολώτα και Μ. Φόλε, το Κακουργιοδικείο Λευκωσίας, με απόφαση ημερομηνίας 07/08/2019, διέκοψε τη δίκη (και ποινική δίωξη) εναντίον τους. Κατόπιν διαδοχικών δικαστικών διαβημάτων από αμφότερες τις πλευρές οι Μ. Ζολώτας και Μ. Φόλε τελικώς παρέμειναν στο κατηγορητήριο, αλλά απηλλάγησαν από την υποχρέωση αυτοπρόσωπης εμφάνισης, δυνάμενοι πλέον να παρίστανται δια συνηγόρου.

Η κύρια ακροαματική διαδικασία συνεχίζεται καθημερινά από την 05/05/2020 με την εξέταση σειράς μαρτύρων κατηγορίας.

Σημειώνεται ότι η MIG ως νομικό πρόσωπο δεν υποχρεούται σε αυτοπρόσωπη εμφάνιση (δια των διευθυντών της) και δύναται να καταδικασθεί μόνον σε καταβολή χρηματικού προστίμου. Η διαδικαστική εξέλιξη της υπόθεσης και ιδιαίτερα το κατά πόσον η δίκη θα συνεχισθεί για το σύνολο των κατηγοριών ή και εν γένει είναι αβέβαια δεδομένης της αφαίρεσης από το κατηγορητήριο τριών συνολικά κατηγορουμένων. Κατά μείζονα λόγον, το ύψος του προστίμου που μπορεί να επιβληθεί στην MIG σε περίπτωση καταδίκης της συνεπεία των ανωτέρω δεν δύναται επί του παρόντος να υπολογισθεί.

Λοιπές ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Την 18/12/2015 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών της SKYSERV προς την SWISSPORT AVIAREPS HELLAS S.A. Σύμφωνα με τους επιμέρους όρους αγοραπωλησίας η MIG έχει αναλάβει να αποκαταστήσει τυχόν ποσά που κληθεί να καταβάλει η SKYSERV για τα οποία δεν υπήρχε προηγούμενη πρόβλεψη στις Οικονομικές της Καταστάσεις. Κατά της SKYSERV η «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.–Υπό Εκκαθάριση» (εφεξής «ΟΑΥ») έχει καταθέσει 3 αγωγές με αίτημα την καταβολή του συνολικού ποσού € 5,6 εκ. (νομιμοτόκως από την παρέλευση 30 ημερών από την έκδοση εκάστου τιμολογίου) επικαλούμενη συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που είχαν συναφθεί μεταξύ τους την 09/06/2009. Η συζήτηση των ως άνω αγωγών έλαβε χώρα την 21/02/2018, την 28/02/2018 και την 14/03/2018.

Επί της μίας εκ των ανωτέρω αγωγών με αγωγικό αντικείμενο ύψους € 1.243.119,10 (πλέον τόκων), εξεδόθη η υπ' αρ. 4964/2018 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία έγινε εν μέρει δεκτή η αγωγή κατά το ποσό των €1.183.402,50 εντόκως από την 23/10/2009. Κατ' αυτής ασκήθηκαν εφέσεις από την ΟΑΥ και την SKYSERV, ως δικάσιμος για την συνεκδίκαση των οποίων ορίστηκε η 09/04/2020. Η συζήτηση κατά την εν λόγω δικάσιμο ματαιώθηκε λόγω της προσωρινής αναστολής λειτουργίας των Δικαστηρίων για προληπτικούς λόγους δημόσιας υγείας (έναντι του COVID-19). Η συζήτηση αναμένεται να επαναπροσδιορισθεί οίκοθεν.

Επί των λοιπών δύο αγωγών της ΟΑΥ με αγωγικό αντικείμενο € 4.144.902,09 (πλέον τόκων) και € 251.418,32 (πλέον τόκων) εξεδόθησαν αντίστοιχα οι με αρ. 3768/2019 και 239/2020 απορριπτικές αποφάσεις του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο της θεώρησης/καθαρογραφής.

Κατά την εκδίκαση των αγωγών, η ΟΑΥ δεν εισέφερε αποδεικτικά μέσα ικανά – κατ' αντικειμενική κρίση – για το σχηματισμό δικανικής πεποίθησης υπέρ του ουσία βάσιμου των απαιτήσεών της. Περαιτέρω, η SKYSERV προέβαλε ένσταση καταχρηστικής ασκήσεως της κάθε αγωγής, διότι η ΟΑΥ εδήλωσε δια του τότε νομίμου εκπροσώπου της σε τρία διαφορετικά χρονικά σημεία ότι καμία οφειλή εκ των επίδικων συμβάσεων δεν υφίστατο και ότι τα επίδικα τιμολόγια επρόκειτο να ακυρωθούν ήδη πριν τη θέση της ΟΑΥ σε εκκαθάριση, όπερ όμως ως απεδείχθη εκ των πραγμάτων δεν έγινε. Για τους ανωτέρω λόγους, η Εταιρεία θεωρεί πιθανή την ανατροπή της ως άνω εκδοθείσας επί της μίας εκ των τριών αγωγών απόφασης στο δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας, ενώ ως προς τις άλλες δύο αγωγές επιβεβαιώθηκε η εκτίμησή της ότι οι αγωγές θα απορρίπτονταν.

Την 09/11/2018 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση του συνόλου της άμεσης και έμμεσης συμμετοχής της Εταιρείας στο ΥΓΕΙΑ προς την «ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» («η Αγοράστρια»). Σύμφωνα με τους επιμέρους όρους αγοραπωλησίας η Εταιρεία (από κοινού με την 100% θυγατρική της «MARFIN CAPITAL S.A.») έχει αναλάβει έναντι της Αγοράστριας, μεταξύ άλλων, την ευθύνη από ή σε σχέση με δικαστικές υποθέσεις του ΥΓΕΙΑ, του ΜΗΤΕΡΑ και/ή του ΛΗΤΩ που αφορούν ιατρικό σφάλμα (malpractice), επαγγελματική ευθύνη και άλλες παρόμοιες υποθέσεις, υπό την προϋπόθεση ότι το γεγονός ή οι συνθήκες που προκάλεσαν την εκκίνηση της διαδικασίας ανατρέχουν σε ημερομηνία προγενέστερη της 09/11/2018. Η ευθύνη της Εταιρείας ισχύει για κάθε ποσό το οποίο το ΥΓΕΙΑ, το ΜΗΤΕΡΑ και/ή το ΛΗΤΩ θα αναλάβει ως υποχρέωση ή θα καταβάλει ως αποζημίωση ή θα πληρώσει σύμφωνα με εκτελεστή δικαστική απόφαση ή με εξωδικαστικό συμβιβασμό, στο μέτρο που το ποσό αυτό υπερβαίνει: (α) το ποσό των προβλέψεων που έχουν γίνει ειδικώς για καθεμία εκ των ΥΓΕΙΑ, ΜΗΤΕΡΑ, ΛΗΤΩ στις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2017 και (β) κάθε ποσό που αυτή η εταιρεία έχει πραγματικά εισπράξει ως δικαιούχος σύμφωνα με έγκυρο ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Η Αγοράστρια οφείλει να ενημερώνει την Εταιρεία για κάθε σημαντική εξέλιξη σε υποθέσεις που γεννούν ευθύνη και η Εταιρεία οφείλει να συνδράμει κατά τον ευλόγως αναγκαίο τρόπο ώστε η Αγοράστρια να μετριάσει, συμβιβάσει, αμυνθεί κατά αξιώσεων τρίτων μερών κ.λπ.

Σημειώνεται ότι η Εταιρία θεωρεί ότι κατά το χρόνο μεταβίβασης είχαν ληφθεί ικανοποιητικές προβλέψεις από τις ανωτέρω εταιρείες του ομίλου ΥΓΕΙΑ για ενδεχόμενη ευθύνη τους από τις ανωτέρω περιγραφείσες δικαστικές υποθέσεις. Μέχρι στιγμής η Εταιρεία δεν έχει λάβει σχετική ενημέρωση επί εξελίξεων, οι οποίες θα οδηγούσαν σε γένεση οποιουδήποτε λόγου ευθύνης.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις – ATTICA

Σε βάρος του ομίλου ATTICA εκκρεμούν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές ή άλλες υποχρεώσεις ποσού € 3,4 εκ. που αφορούν σε αποζημιώσεις για διεκδικούμενη κυριότητα επί του προγράμματος κρατήσεων θέσεων. Με βάση υφιστάμενη συμφωνία προβλέπεται η περαίωση των ανωτέρω εκκρεμών διαφορών με εξόφληση απαιτήσεων συνολικού ποσού € 1,5 εκ. Στη βάση αυτή, κατά την

31/12/2019 η διοίκηση του ομίλου ATTICA σχημάτισε ισόποση πρόβλεψη επιβαρύνοντας τα αποτελέσματα της χρήσης.

46.4 Λοιπές δεσμεύσεις

Οι λοιπές δεσμεύσεις του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Λοιπές Δεσμεύσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Εντός 1 έτους	1.543	1.490
Σύνολο λοιπών δεσμεύσεων	**1.543**	**1.490**

46.5 Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου δεν είναι οριστικές, καθώς υπάρχουν ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, οι οποίες αναλύονται στη σημείωση 2 των Οικονομικών Καταστάσεων της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2019. Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά τον χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Ο Όμιλος προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων, διενεργώντας σχετικές προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Ο Όμιλος έχει διενεργήσει προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ύψους € 1.236 χιλ. (31/12/2018: € 1.255 χιλ.).

Η Διοίκηση θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης:

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2018, οι εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και πληρούν τα σχετικά κριτήρια υπαγωγής στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, οι εταιρείες οι οποίες έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Για τη χρήση 2019, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2019. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

47 ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

47.1 Επιμέτρηση εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων

Ανάλυση επιπέδων χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας

ταξινομούνται βάσει της παρακάτω ιεραρχίας σε 3 Επίπεδα για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

- **Επίπεδο 1:** Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- **Επίπεδο 2:** Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.
- **Επίπεδο 3:** Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Στο εν λόγω επίπεδο περιλαμβάνονται επενδύσεις των οποίων ο υπολογισμός της εύλογης αξίας βασίζεται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (επιχειρησιακό πλάνο πενταετίας), χρησιμοποιώντας ωστόσο και παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (Beta, Net Debt/Enterprise Value πανομοιότυπων εταιρειών του εκάστοτε κλάδου όπως αυτά συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό του WACC).

Οι πίνακες που ακολουθούν απεικονίζουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες σε επαναλαμβανόμενη βάση κατά την 31/12/2019 και την 31/12/2018:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	31/12/2019				**31/12/2018**			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	**Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της χρήσης αναφοράς**				**Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της χρήσης αναφοράς**			
Ποσά σε € '000	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Σύνολο**	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Σύνολο**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:								
- Μετοχές	236	-	165	401	150	-	165	315
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	165	165	-	150	16	166
- Παράγωγα	-	3.375	-	3.375	-	2.738	-	2.738
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	**236**	**3.375**	**330**	**3.941**	**150**	**2.888**	**181**	**3.219**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις								
- Παράγωγα	-	-	-	-	-	10.732	-	10.732
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**10.732**	**-**	**10.732**
Καθαρή εύλογη αξία	**236**	**3.375**	**330**	**3.941**	**150**	**(7.844)**	**181**	**(7.513)**

Η αντίστοιχη ανάλυση για την Εταιρεία έχει ως εξής:

	31/12/2019	**31/12/2018**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	**Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της χρήσης αναφοράς**	**Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της χρήσης αναφοράς**
Ποσά σε € '000	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 2**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων		
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	150
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	**-**	**150**
Καθαρή εύλογη αξία	**-**	**150**

Εντός των χρήσεων 2019 και 2018 δεν υπήρχαν μεταφορές μεταξύ των Επιπέδων 1 και 2.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επενδυτικού χαρτοφυλακίου και λοιπές επενδύσεις αποτιμώμενες σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων

Οι επενδύσεις που αφορούν σε εισηγμένες μετοχές σε χρηματιστήρια εσωτερικού και εξωτερικού αποτιμώνται με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές των μετοχών αυτών. Οι επενδύσεις που αφορούν σε μη εισηγμένες μετοχές αποτιμώνται με βάση μοντέλα αποτίμησης τα οποία άλλοτε περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς και άλλοτε βασισμένα σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία.

Αποτιμήσεις σε εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του Επιπέδου 3

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών μέσων που έχουν ταξινομηθεί στο Επίπεδο 3 του Ομίλου για τις χρήσεις 2019 και 2018 παρουσιάζεται ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31/12/2019		**31/12/2018**	
Ποσά σε € '000	**Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:**		**Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:**	
	Μετοχές	Αμοιβαία κεφάλαια	Μετοχές	Αμοιβαία κεφάλαια
Υπόλοιπα έναρξης	**165**	**16**	**231**	**-**
Αγορές	-	149	-	16
Πωλήσεις	(32)	-	-	-
Συνολικά κέρδη /(ζημιές) που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα στο κονδύλι:				
- Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	32	-	(66)	-
Υπόλοιπα λήξης	**165**	**165**	**165**	**16**
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα και αφορά σε μη πραγματοποιηθέντα κέρδη /(ζημιές) των χρηματοοικονομικών μέσων του Επιπέδου 3	32	-	(66)	-

47.2 Επιμέτρηση εύλογης αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο πίνακας που ακολουθεί απεικονίζει τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες σε επαναλαμβανόμενη βάση κατά την 31/12/2019 και την 31/12/2018:

	31/12/2019	**31/12/2018**
	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της χρήσης αναφοράς	**Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της χρήσης αναφοράς**
Ποσά σε € '000	**Επίπεδο 3**	**Επίπεδο 3**
Επενδύσεις σε ακίνητα		
-Ακίνητα στην Σερβία	260.042	259.786
Σύνολο μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	**260.042**	**259.786**

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων του επιπέδου 3 του Ομίλου, βασίζεται σε σχετική εργασία εκτίμησης διενεργηθείσα από ανεξάρτητο οίκο εκτιμητών ακινήτων. Ενδεικτικά για την αποτίμηση των επενδυτικών ακινήτων, οι βασικές παραδοχές που στηρίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, που έχουν χρησιμοποιηθεί συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα:

	31/12/2019	**31/12/2018**
Παραδοχές	Βαλκανικές χώρες	Βαλκανικές χώρες
Μίσθωση	€ 2,8-€ 90 / τ.μ	€ 2,8-€ 90 / τ.μ
Επιτόκιο προεξόφλησης	6,89%-12,09%	7,6%-11,6%

48 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Κάθε μία από τις μεγάλες επενδύσεις της MIG εκτίθεται σε συγκεκριμένους κινδύνους. Η ενδεχόμενη έλευση αυτών των κινδύνων για μία ή περισσότερες επενδύσεις, δύναται να μεταβάλλει την συνολική αξία του χαρτοφυλακίου της MIG, οδηγώντας στον επαναπροσδιορισμό των στρατηγικών στόχων του Ομίλου.

48.1 Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Οι παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου στους οποίους εκτίθενται η Εταιρεία και ο Όμιλος, είναι οι κίνδυνοι χρηματοδότησης και επιτοκίου, αγοράς, τιμών καυσίμων, ρευστότητας, πιστωτικός και συναλλαγματικός. Ο Όμιλος ελέγχει και αξιολογεί σε περιοδική βάση, ξεχωριστά αλλά και συνδυαστικά την έκθεσή του στους ανωτέρω κινδύνους και χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά μέσα, προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε συγκεκριμένες κατηγορίες κινδύνων.

Η αξιολόγηση και η διαχείριση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η Εταιρεία και ο Όμιλος διενεργούνται από τη Διοίκηση. Κύριος στόχος είναι η παρακολούθηση και η αξιολόγηση όλων των μορφών κινδύνων στους οποίους εκτίθενται η Εταιρεία και ο Όμιλος, μέσα από τις επιχειρηματικές και τις επενδυτικές τους δραστηριότητες.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορα χρηματοοικονομικά μέσα ή εφαρμόζει εξειδικευμένες στρατηγικές, προκειμένου να περιορίσει την έκθεσή του σε μεταβολές στις αξίες των επενδύσεων, οι οποίες μπορεί να προκύψουν από διακυμάνσεις της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων αλλαγών στα επικρατούντα επιτόκια και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

48.2 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε χώρες του εξωτερικού και συνεπώς είναι εκτεθειμένος σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών. Αυτό το είδος κινδύνου προκύπτει κυρίως από υπάρχουσες ή προσδοκώμενες ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα, καθώς και από επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού. Το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων και εξόδων της MIG και του Ομίλου είναι σε Ευρώ. Αντίστοιχα, το σημαντικότερο μέρος των επενδύσεων της Εταιρείας είναι σε Ευρώ.

Ο Όμιλος κατέχει επενδύσεις σε επιχειρήσεις του εξωτερικού, τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των οποίων εκτίθενται σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο κίνδυνος συναλλαγματικών ισοτιμιών αυτού του είδους προκύπτει από τις ισοτιμίες του δολαρίου των ΗΠΑ και λοιπών νομισμάτων χωρών της Ευρώπης στις οποίες δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου έναντι του Ευρώ.

Η επένδυση του Ομίλου στη σερβική RKB δεν είναι εκτεθειμένη σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς τα στοιχεία του ενεργητικού (επενδυτικά ακίνητα και λοιπά ενσώματα πάγια) που διαθέτει, είναι σε Ευρώ και οι εισροές που προκύπτουν από την εκμετάλλευση αυτών κατά το μεγαλύτερο μέρος τους είναι σε Ευρώ. Σημειώνεται ότι σε άλλες αγορές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος (σε άλλες βαλκανικές χώρες) αξιολογούνται οι χρηματοδοτικές ανάγκες της εκάστοτε εταιρείας και εφόσον είναι εφικτό, η χρηματοδότηση γίνεται στο αντίστοιχο νόμισμα με το στοιχείο του ενεργητικού το οποίο χρηματοδοτείται ή πρόκειται να χρηματοδοτηθεί.

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου ανά νόμισμα μετατρεπόμενων σε Ευρώ κατά την 31/12/2019 και 31/12/2018 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	31/12/2019				31/12/2018			
Ποσά σε € '000	**USD**	**BGN**	**RSD**	**Λοιπά**	**USD**	**BGN**	**RSD**	**Λοιπά**
Ονομαστικά ποσά								
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	1.056	9.090	3.227	2.935	831	8.631	1.248	2.831
Χρημ/κές υποχρεώσεις	(481)	(4.129)	(326)	(2.688)	(288)	(3.642)	(464)	(2.668)
Βραχυχρόνια έκθεση	**575**	**4.961**	**2.901**	**247**	**543**	**4.989**	**784**	**163**
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	2	2	380	-	-	2	311	-
Χρημ/κές υποχρεώσεις	-	(917)	-	-	-	(38)	-	-
Μακροχρόνια έκθεση	**2**	**(915)**	**380**	**-**	**-**	**(36)**	**311**	**-**

Ακολουθεί πίνακας ανάλυσης ευαισθησίας του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου λαμβάνοντας υπόψη μία εύλογη μεταβολή των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά +/- 10%.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
	10%	-10%	10%	-10%	10%	-10%
	31/12/2019					
Ποσά σε € '000	**USD**		**RSD**		**Λοιπά**	
Αποτέλεσμα περιόδου (προ φόρων)	41	(41)	328	(328)	1	(1)
Καθαρή Θέση	41	(41)	328	(328)	1	(1)

	31/12/2018					
Ποσά σε € '000	**USD**		**RSD**		**Λοιπά**	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	49	(49)	110	(110)	6	(6)
Καθαρή Θέση	49	(49)	110	(110)	6	(6)

Στον παραπάνω πίνακα δεν περιλαμβάνεται ανάλυση ευαισθησίας για το νόμισμα Λεβ, καθώς η συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ Λεβ και Ευρώ παραμένει σταθερή.

Η έκθεση του Ομίλου στον συναλλαγματικό κίνδυνο ποικίλλει κατά τη διάρκεια του έτους ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών και την ευρύτερη έκθεσή του σε ξένο νόμισμα. Εν τούτοις, η ανωτέρω ανάλυση θεωρείται αντιπροσωπευτική της έκθεσης του Ομίλου στον συναλλαγματικό κίνδυνο.

48.3 Χρηματοδοτικός και επιτοκιακός κίνδυνος

Οι αλλαγές στα επιτόκια μπορούν να επηρεάσουν το καθαρό εισόδημα του Ομίλου αυξάνοντας το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους που αναλαμβάνει για τη χρηματοδότησή του. Οι μεταβολές στο επίπεδο των επιτοκίων μπορούν παράλληλα να επηρεάσουν, μεταξύ άλλων: (α) το κόστος και τη διαθεσιμότητα της χρηματοδότησης χρέους και κατ' επέκταση την ικανότητα του Ομίλου να πετύχει ελκυστικές αποδόσεις στις επενδύσεις του, και (β) την ικανότητα χρηματοδότησης του χρέους των επενδύσεων και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στις οποίες επενδύει ο Όμιλος.

Ο τραπεζικός δανεισμός αποτελεί μία από τις πήγες χρηματοδότησης των επενδύσεων του Ομίλου. Το επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου αποτελείται συνήθως από ένα σταθερό περιθώριο πλέον ενός κυμαινόμενου επιτοκίου (EURIBOR), το οποίο εξαρτάται άμεσα από το ύψος και τις μεταβολές των επιτοκίων. Το γεγονός αυτό εκθέτει τον Όμιλο σε κίνδυνο ταμειακών ροών. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων, καθώς και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών του αναγκών. Επομένως, οι αποφάσεις για τη διάρκεια, καθώς και τη σχέση

μεταξύ σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου ενός νέου δανείου, λαμβάνονται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας με βάση μια εύλογη μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +/– 1%:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	1%	-1%	1%	-1%
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**		**31/12/2018**	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(14.602)	14.602	(17.706)	17.706
Ίδια κεφάλαια	(14.602)	14.602	(17.706)	17.706

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	1%	-1%	1%	-1%
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**		**31/12/2018**	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(5.334)	5.334	(6.760)	6.760
Ίδια κεφάλαια	(5.334)	5.334	(6.760)	6.760

48.4 Κίνδυνος της αγοράς

Ο κίνδυνος του Ομίλου και της Εταιρείας σε σχέση με τις επενδύσεις τους πηγάζει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τρέχουσες τιμές αποτίμησης μετοχών και άλλων κινητών αξιών που διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές.

Σημειώνεται ότι:

- Οι επενδύσεις σε θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.
- Το χρηματοοικονομικά μέσα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με τις διαφορές αποτίμησης να αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της εταιρικής και ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Ο κίνδυνος του Ομίλου και της Εταιρείας αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ή των λοιπών συνολικών εσόδων προέρχεται από ενδεχόμενες δυσμενείς κινήσεις στις τρέχουσες τιμές των μετοχών και άλλων κινητών αξιών. Στις 31/12/2019, τα στοιχεία του ενεργητικού που ήταν εκτεθειμένα στον κίνδυνο της αγοράς ανέρχονταν σε € 3,6 εκ. για τον Όμιλο (Εταιρεία: € 0). Μία μεταβολή ύψους +/-30% σε επενδύσεις των οποίων τα κέρδη ή οι ζημίες από αποτίμηση αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και σωρευτικά στα ίδια κεφάλαια, θα είχε ως αποτέλεσμα μεταβολή κατά +/- € 0,03 εκ. για τον Όμιλο.

48.5 Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η πιθανή μη έγκαιρη αποπληρωμή προς τον Όμιλο και την Εταιρεία των υφιστάμενων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αντισυμβαλλόμενων. Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων				
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	3.375	2.738	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	169.938	121.462	2.316	3.114
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	198.462	174.821	-	-
Σύνολο	**371.775**	**299.021**	**2.316**	**3.114**

Με στόχο την ελαχιστοποίηση των πιστωτικών κινδύνων και επισφαλειών ο Όμιλος έχει δημιουργήσει τις κατάλληλες υποδομές και έχει θεσπίσει διαδικασίες παρακολούθησης ανά αντισυμβαλλόμενο βάσει της πιστοληπτικής του δυνατότητας.

- Ο Όμιλος αξιολογεί σε συνεχή βάση και με αυστηρά κριτήρια τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και αναγνωρίζεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση. Κατά την 31/12/2019 δεν υφίσταται σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, για την οποία δεν έχουν σχηματιστεί επαρκείς προβλέψεις απομείωσης.
- Για την ελαχιστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου σε ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, επαρκούς πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Η χρονική απεικόνιση των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου κατά την 31/12/2019 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
Ποσά σε € '000	**Τρόφιμα & Γαλακτοκομικά**	**Μεταφορές**	**Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων**	**Πληροφορική & Τηλεπ/νίες**	**Απαλοιφές**	**Σύνολο**
Είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα:						
< 90 ημέρες	8.195	-	1.199	2.974	(217)	12.151
<91 - 180 ημέρες	410	702	237	433	(237)	1.545
<181 - 360 ημέρες	398	612	268	38	(268)	1.048
> 360 ημέρες	1.462	-	-	-	-	1.462
Σύνολο	**10.465**	**1.314**	**1.704**	**3.445**	**(722)**	**16.206**

Η αντίστοιχη χρονική απεικόνιση των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου κατά την 31/12/2018 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
Ποσά σε € '000	**Τρόφιμα & Γαλακτοκομικά**	**Μεταφορές**	**Εταιρείες Ιδιωτικών Κεφαλαίων**	**Πληροφορική & Τηλεπ/νίες**	**Απαλοιφές**	**Σύνολο**
Είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα:						
< 90 ημέρες	8.448	-	925	2.088	(115)	11.346
<91 - 180 ημέρες	893	-	420	513	(418)	1.408
<181 - 360 ημέρες	579	-	465	265	(465)	844
> 360 ημέρες	3.009	-	43	15	(43)	3.024
Σύνολο	**12.929**	**-**	**1.853**	**2.881**	**(1.041)**	**16.622**

48.6 Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2019 και 31/12/2018 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	31/12/2019				31/12/2018			
Ποσά σε € '000	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	311.471	9.757	1.075.074	1.688	126.553	290.170	660.034	303.999
Μισθωτικές υποχρεώσεις	6.426	6.399	34.307	21.229	614	650	790	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	126.597	4.845	-	-	127.398	4.685	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες-μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	143.225	6.876	5.877	30	129.327	9.086	4.610	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	51.781	28.936	-	-	19.385	53.061	-	-
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	-	-	-	-	10.732	-	-	-
Σύνολο	**639.500**	**56.813**	**1.115.258**	**22.947**	**414.009**	**357.652**	**665.434**	**303.999**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ							
	31/12/2019				31/12/2018			
Ποσά σε € '000	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	228.750	-	295.105	-	-	228.750	297.205	-
Μισθωτικές υποχρεώσεις	21	76	623	-	-	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες-μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	28.661	-	2.277	-	16.501	-	3.638	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	26.320	-	-	-	900	20.000	-	-
Σύνολο	**283.752**	**76**	**298.005**	**-**	**17.401**	**248.750**	**300.843**	**-**

Όπως παρουσιάζεται και στον παραπάνω πίνακα ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31/12/2019 ανήλθε σε € 1.547.068 χιλ. με ποσό € 1.132.298 χιλ. να αφορά σε μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (εκ των οποίων μακροπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις ποσού € 55.536 χιλ.) και ποσό € 414.770 χιλ. να αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (εκ των οποίων βραχυπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις ποσού € 12.825 χιλ.). Αντίστοιχα, ο συνολικός δανεισμός της Εταιρείας κατά την 31/12/2019 ανήλθε σε € 550.895 χιλ. με ποσό € 295.728 χιλ. να αφορά σε μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (εκ των οποίων μακροπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις ποσού € 623 χιλ.) και ποσό € 255.167 χιλ. να αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (εκ των οποίων βραχυπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις ποσού € 97 χιλ.).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 παρουσιάζουν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά € 225.005 χιλ. και € 278.259 χιλ. αντίστοιχα. Το θέμα αυτό θα επιλυθεί με την επιτυχή ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης των δανείων των εταιρειών του Ομίλου (βλ. σημειώσεις 3.1 και 26).

48.7 Κίνδυνος διακύμανσης τιμών καυσίμων

Το σύνολο των εταιρειών του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των μεταφορών, επηρεάζονται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων, καθώς αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα λειτουργικά τους κόστη. Μία αύξηση ή μείωση στην τιμή των καυσίμων κατά 10% σε ετήσια βάση, θα έχει επίδραση στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση του Ομίλου κατά -/+ € 13,9 εκ. περίπου.

48.8 Κίνδυνος ατυχημάτων

Λόγω της φύσεως των εργασιών τους, οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται στον προαναφερόμενο κίνδυνο που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα, την πελατεία ή και τη λειτουργία

του Ομίλου. Τα πλοία του ομίλου ATTICA καλύπτονται ασφαλιστικά, για ασφάλιση σκάφους και μηχανής, για ασφάλιση αυξημένης αξίας και για ασφάλιση σκάφους κατά πολεμικών κινδύνων. Οι εταιρείες του ομίλου VIVARTIA καλύπτονται από ευρύ φάσμα ασφαλιστηρίων συμβολαίων που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων αστική ευθύνη, περιουσία, μεταφορές, περιβαλλοντική ευθύνη κατά τρόπο που ο όποιος κίνδυνος και ενδεχόμενη ζημία μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά και αξιόπιστα. Ομοίως ο όμιλος SINGULARLOGIC καλύπτεται από ασφαλιστήριο περιουσίας, αστικής ευθύνης, επαγγελματικής ευθύνης, πυρός και εργοδοτικής αστικής ευθύνης.

48.9 Κίνδυνος ανταγωνισμού

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων των κλάδων μεταφορών και τρόφιμα και γαλακτοκομικά είναι ιδιαίτερα έντονος και ενδέχεται να επηρεάζει αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία τους.

Ο κλάδος τρόφιμα και γαλακτοκομικά και ιδιαίτερα οι τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο όμιλος VIVARTIA (γαλακτοκομικά, κατεψυγμένα λαχανικά και ζύμες, καταστήματα εστίασης), αποτελούν πεδίο έντονου ανταγωνισμού τόσο από μεγάλους εγχώριους ή/ και διεθνείς παίκτες των εν λόγω αγορών, όσο και από πολύ μικρούς εθνικούς ή ακόμα και τοπικούς ανταγωνιστές. Ενδεχόμενες αλλαγές σε διατάξεις σχετικές με τη δραστηριότητα του ανωτέρω κλάδου (π.χ. διάρκεια ζωής προϊόντων, σήμανση προέλευσης προϊόντων, διαφοροποίηση συντελεστών ΦΠΑ, ασφαλιστικές και εργασιακές διατάξεις κ.λπ.) διαφοροποιούν το πεδίο του ανταγωνισμού. Παράλληλα, η διαρκής αύξηση στην κατανάλωση προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας, η οποία εμφανίζεται ως παγκόσμια τάση, εκτιμάται ότι δε θα επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό των γαλακτοκομικών προϊόντων, των λαχανικών και των ζυμών.

Η διοίκηση του ομίλου VIVARTIA σε συνεργασία με τις διοικήσεις όλων των υποκλάδων ενημερώνονται συνεχώς για τις εξελίξεις που συνδέονται με θέματα ανταγωνισμού, τις αξιολογούν και εφαρμόζουν μέτρα προκειμένου να μειωθεί η επίδραση του σχετικού κινδύνου στα αποτελέσματά τους.

Ο όμιλος ATTICA δραστηριοποιείται σε γραμμές με έντονο ανταγωνισμό ο οποίος μπορεί να ενταθεί περαιτέρω στην προσπάθεια των εταιρειών να αποκτήσουν μεγαλύτερο μερίδιο σε ήδη ώριμες αγορές.

48.10 Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει τη διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης και των υγιών δεικτών κεφαλαίου,
- να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του (going concern) και
- ως εταιρεία συμμετοχών να αυξήσει την αξία της Εταιρείας και κατά συνέπεια των μετόχων της μέσω της αύξησης της αξίας του χαρτοφυλακίου εταιρειών.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2019 και 2018 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	337.202	347.810	380.153	410.428
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα & δεσμευμένες καταθέσεις	(169.938)	(121.462)	(2.316)	(3.114)
Κεφάλαιο	**167.264**	**226.348**	**377.837**	**407.314**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	337.202	347.810	380.153	410.428
Πλέον: Δάνεια	1.478.707	1.453.202	550.175	546.855
Σύνολο κεφαλαίων	**1.815.909**	**1.801.012**	**930.328**	**957.283**
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	1:10,86	1:7,96	1:2,46	1:2,35

Ο Όμιλος ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν δάνεια μειωμένης εξασφάλισης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να ρευστοποιήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει τον δανεισμό.

49 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

49.1 Επίδραση Πανδημίας COVID-19

Στις 30 Ιανουαρίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) δήλωσε την εξάπλωση του ιού COVID-19 ως «έκτακτη ανάγκη διεθνούς ενδιαφέροντος για τη δημόσια υγεία» και τον Μάρτιο 2020 ο ΠΟΥ κήρυξε τον COVID-19 πανδημία. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 10, ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 αποτελεί μη διορθωτικό γεγονός για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019.

Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, σε συνδυασμό με τα μέτρα περιορισμού που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της, είχαν αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα σε παγκόσμιο επίπεδο. Ειδικότερα, στην Ελλάδα η εμφάνιση της πανδημίας αναχαίτισε τις ευνοϊκές προοπτικές που είχαν διαμορφωθεί στις αρχές του έτους για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς αναμένεται μείωση του ΑΕΠ, η οποία εκτιμάται ότι θα προέρχεται σχεδόν από το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, με τους κλάδους του τουρισμού, της εστίασης, των μεταφορών, του εμπορίου και της ψυχαγωγίας να επηρεάζονται περισσότερο.

Ο προσδιορισμός της διάρκειας και του εύρους των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας ενέχει σημαντική αβεβαιότητα και δεν μπορεί επί του παρόντος να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, καθώς εξαρτάται από έναν αριθμό παραγόντων, όπως τον επακριβή καθορισμό του πλαισίου επιστροφής στην κανονικότητα, την ολοκλήρωση της διαδικασίας άρσης των μέτρων περιορισμού της πανδημίας, των μέτρων στήριξης της Πολιτείας προς τις πληγείσες επιχειρήσεις και τον βαθμό αποκατάστασης της τουριστικής κίνησης. Στη βάση αυτή, ανακύπτουν πιθανοί παράγοντες κινδύνου δυνάμενοι να επηρεάσουν το σύνολο των λειτουργικών τομέων του Ομίλου.

Η Διοίκηση του Ομίλου καθώς και οι διοικήσεις των επιμέρους λειτουργικών τομέων, αξιολογώντας σε συνεχή βάση όλα τα νέα δεδομένα, λαμβάνουν μέτρα αντιμετώπισης προκειμένου να περιορίσουν τον αντίκτυπο της πανδημίας στη λειτουργία, χρηματοοικονομική απόδοση και θέση των λειτουργικών τομέων, με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας και ανάπτυξής τους.

Μέτρα προστασίας ανθρώπινου δυναμικού

Με γνώμονα την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και των οικογενειών τους, των συνεργατών και των πελατών, η Διοίκηση του Ομίλου καθώς επίσης και οι διοικήσεις των επιμέρους λειτουργικών τομέων έθεσαν σε εφαρμογή μία σειρά μέτρων για τη διασφάλιση της ομαλής επιχειρησιακής λειτουργίας των εταιρειών του Ομίλου. Τα μέτρα αυτά συνίστανται, μεταξύ άλλων:

- Συστηματική ενημέρωση για τους τρόπους πρόληψης και προστασίας των εργαζομένων και των οικογενειών τους, ακολουθώντας τις οδηγίες του ΕΟΔΥ ειδικότερα σε ό,τι αφορά στις ευπαθείς ομάδες.
- Διαδικασία αντιμετώπισης και παρακολούθησης των περιπτώσεων αιφνίδιας αδιαθεσίας ή συμπτωμάτων λοίμωξης του αναπνευστικού εργαζομένων, μελών της οικογένειάς τους ή του άμεσου περιβάλλοντός τους καθώς και εργαζομένων που επέστρεψαν από ταξίδι τους στο εξωτερικό.
- Τη χορήγηση κατά περίπτωση αδειών ειδικού σκοπού και την εφαρμογή της ευέλικτης μορφής εργασίας – τηλεργασίας για την πλειονότητα του διοικητικού προσωπικού.
- Την τακτική απολύμανση των κτιρίων και τη διάθεση ατομικών μέσων προστασίας στις εγκαταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου.
- Διακοπή επισκέψεων από εξωτερικούς συνεργάτες και επισκέπτες και αναστολή όλων των επαγγελματικών ταξιδιών εντός και εκτός Ελλάδας.

Πέραν των ανωτέρω, εξειδικευμένα μέτρα ελήφθησαν στους λειτουργικούς τομείς του Ομίλου ως αναλύονται κατωτέρω.

- **Τρόφιμα και γαλακτοκομικά**

Ειδικότερα μέτρα που ελήφθησαν και αφορούν στον λειτουργικό τομέα «τρόφιμα και γαλακτοκομικά» σχετίζονται με τα εργοστάσια παραγωγής και συνίσταται στον επαναπρογραμματισμό των βαρδιών εργασίας, και στη μεταφορά του προσωπικού από και προς την εργασία του. Σε ό,τι αφορά στα καταστήματα εστίασης, λήφθηκε μέριμνα για την τοποθέτηση πλεξιγκλάς στα ταμεία των καταστημάτων, τη χρήση μάσκας και γαντιών, την τήρηση κανόνων ασφαλούς απόστασης τόσο μεταξύ των εργαζομένων όσο και των πελατών και την τακτική χρήση απολυμαντικού διαλύματος ενώ παράλληλα ελαχιστοποιήθηκαν οι επιπτώσεις στη λειτουργία των καταστημάτων και προσφέρθηκε στους πελάτες το καλύτερο δυνατό επίπεδο εξυπηρέτησης.

- **Μεταφορές**

Τα πληρώματα των πλοίων του ομίλου ATTICA είναι πλήρως εκπαιδευμένα σε θέματα υγιεινής, έχουν λάβει τις εξειδικευμένες οδηγίες των αρχών για τα αναγκαία μέτρα προφύλαξης από τον COVID-19, ενώ παράλληλα είναι πλήρως ενημερωμένα για την αντιμετώπιση τυχόν ύποπτου κρούσματος εν πλω σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές. Τα πλοία διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό (μάσκες, γάντια, ειδικό kit), ενώ έχουν διατεθεί ειδικές καμπίνες σε κάθε πλοίο για την αντιμετώπιση και περιορισμό τυχόν μεμονωμένου περιστατικού, προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία των επιβατών και του πληρώματος. Όλα τα πλοία είναι εξοπλισμένα με αντισηπτικό διάλυμα για την προσωπική υγιεινή των επιβατών και του προσωπικού. Οι διαδικασίες καθαρισμού των μονάδων κλιματισμού, των καμπινών καθώς και των κοινοχρήστων χώρων των πλοίων έχουν εντατικοποιηθεί και πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα πλοία. Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού γίνεται διαρκής ενημέρωση των επιβατών αναφορικά με την τήρηση των κανόνων πρόληψης, μέσω ενημερωτικών μηνυμάτων που προβάλλονται στις οθόνες των πλοίων. Επίσης, το προσωπικό των πλοίων προβαίνει σε συχνές ανακοινώσεις και συστάσεις, έτσι ώστε να διατηρούνται οι απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ των

επιβατών κατά την παραμονή τους σε ένα από τα σαλόνια, τα μπαρ ή στους εξωτερικούς χώρους των πλοίων και να αποφεύγεται ο συνωστισμός κατά την αποβίβασή τους από το πλοίο.

Επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση

Οι επιπτώσεις της πανδημίας στη χρηματοοικονομική απόδοση κάθε λειτουργικού τομέα αναλύονται ως ακολούθως:

- **Τρόφιμα και γαλακτοκομικά**

Οι επιπτώσεις της πανδημίας στον λειτουργικό τομέα «Τρόφιμα και Γαλακτοκομικά» (όμιλος VIVARTIA) άρχισαν να διαφαίνονται από τον Μάρτιο και διαφοροποιούνται σημαντικά, ανάλογα με την επιχειρηματική δραστηριότητα κάθε υποκλάδου.

Ειδικότερα, οι πωλήσεις των υποκλάδων γαλακτοκομικών και κατεψυγμένων προϊόντων τον Μάρτιο κινήθηκαν αυξητικά κυρίως σε προϊόντα υψηλής αποθεματοποίησης, ενώ κατά τον μήνα Απρίλιο παρουσιάστηκαν τάσεις εξορθολογισμού, με τις πωλήσεις να κινούνται στα αντίστοιχα επίπεδα του 2019.

Αντιθέτως, η υποχρεωτική αναστολή της λειτουργίας των καταστημάτων του υποκλάδου εστίασης σε συνδυασμό με τα περιοριστικά μέτρα στις μετακινήσεις, οδήγησαν σε μείωση των πωλήσεων άνω του 50% τον Μάρτιο 2020 και 70% τον Απρίλιο 2020, σε σχέση με την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο του 2019. Η μείωση των πωλήσεων των καταστημάτων του υποκλάδου εστίασης οδήγησε σε αντίστοιχη συρρίκνωση της δραστηριότητας της παραγωγικής του μονάδας για την τροφοδοσία των καταστημάτων του.

Η αβεβαιότητα που υφίσταται για το προσεχές διάστημα καθιστά δυσχερή την ασφαλή εκτίμηση για την πορεία των πωλήσεων. Βασικοί παράγοντες όπως ενδεικτικά η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, ο τρόπος λειτουργίας των καταστημάτων εστίασης, η πορεία του τουρισμού, η πιθανότητα επανεμφάνισης 2ου κύματος της πανδημίας καθώς και η εύρεση φαρμάκου /εμβολίου που θα αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον COVID-19, θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της πορείας των πωλήσεων. Παρόλα αυτά και λαμβάνοντας υπόψη ότι από τα μέσα Μαΐου τα περιοριστικά μέτρα έχουν αρχίσει να αίρονται με σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα, οι αρχικές εκτιμήσεις των διοικήσεων του λειτουργικού τομέα «Τρόφιμα και γαλακτοκομικά» είναι ότι για τους υποκλάδους γαλακτοκομικών και κατεψυγμένων, παρά την προβλεπόμενη μείωση του αριθμού των επισκεπτών της χώρας, οι πωλήσεις θα είναι ελαφρώς βελτιωμένες σε σχέση με το 2019, ενώ για τον υποκλάδο της εστίασης οι πωλήσεις στο σύνολο του έτους προβλέπεται να παρουσιάσουν μείωση της τάξης του 30% – 40% σε σχέση με το 2019, συνεπεία κυρίως της μειωμένης προσέλευσης τουριστών καθ'όλη τη διάρκεια της χρονιάς.

Στο πλαίσιο περιορισμού των επιπτώσεων στις πωλήσεις, η διοίκηση του λειτουργικού τομέα «Τρόφιμα και γαλακτοκομικά» ήταν και παραμένει σε επαγρύπνηση με στόχο να προσαρμόσει άμεσα τη λειτουργία των εταιρειών στα νέα δεδομένα, ξεκινώντας από την εφοδιαστική αλυσίδα μέχρι και το τελικό στάδιο εξυπηρέτησης των καταναλωτών. Ειδικότερα, για τον υποκλάδο εστίασης η διοίκηση λαμβάνει κάθε δυνατό μέτρο αξιοποίησης των νέων καταναλωτικών τάσεων και ρυθμίσεων της αγοράς. Ενδεικτικά, αναφέρεται η ενίσχυση της υπηρεσίας delivery, η χρήση της νέας τεχνολογίας για την περαιτέρω ανάπτυξη του e-ordering με στόχο τη βελτίωση της προϊοντικής εμπειρίας του καταναλωτή, η βέλτιστη αξιοποίηση των εξωτερικών χώρων, καθώς και η συμμετοχή σε διαγωνισμούς μαζικής σίτισης (σχολικά γεύματα, ευπαθείς ομάδες κ.λπ.).

Σε επίπεδο λειτουργικής κερδοφορίας για τον λειτουργικό τομέα «Τρόφιμα και γαλακτοκομικά» εφαρμόστηκαν μέτρα περιορισμού του λειτουργικού κόστους (δαπάνες διαφήμισης, διοίκησης, επιβράδυνση επενδυτικών προγραμμάτων κ.λπ.), τα οποία αναπροσαρμόζονται με βάση τις νέες εξελίξεις και δεδομένα αγοράς. Περαιτέρω, για τον υποκλάδο εστίασης, ο οποίος πλήττεται σε

υψηλότερο βαθμό λόγω πανδημίας, έχουν αξιοποιηθεί και τα μέτρα στήριξης που έχει θεσμοθετήσει η Πολιτεία (έκπτωση ενοικίου 40% για τους μήνες που διαρκεί η αναστολή λειτουργίας των καταστημάτων εστίασης, ένταξη προσωπικού σε αναστολή εργασίας), ενώ παράλληλα η διοίκηση επαναδιαπραγματεύεται όλες τις βασικές συμβάσεις λειτουργίας με στόχο την αναπροσαρμογή βασικών όρων στα τρέχοντα δεδομένα.

Στην βάση των ανωτέρω γεγονότων, παραδοχών και εκτιμήσεων που βασίζονται στις έως σήμερα διαθέσιμες πληροφορίες για τους υποκλάδους γαλακτοκομικών και κατεψυγμένων, δεν αναμένεται μείωση του EBITDA για τη χρήση 2020 σε σχέση με το 2019, ενώ αναμένεται ιδιαιτέρως σημαντική μείωση του EBITDA του υποκλάδου εστίασης σε σχέση με το 2019, το ακριβές ύψος της οποίας θα καθορισθεί ανάλογα με την πορεία της δραστηριότητας που σχετίζεται κυρίως με το travel business (αεροδρόμια, πλοία, ΣΕΑ) και το ύψος και το εύρος των μέτρων ενίσχυσης της πολιτείας στην εστίαση, τους επόμενους μήνες.

Συνολικά για τον όμιλο VIVARTIA και σύμφωνα με τα ανωτέρω, το EBITDA αναμένεται να παρουσιάσει μείωση σε σχέση με τη χρήση του 2019, προερχόμενη από την αντίστοιχη μείωση του EBITDA του υποκλάδου της εστίασης.

Σημειώνεται, ωστόσο, ότι καθώς η υγειονομική κρίση είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της Διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.

- **Μεταφορές**

Από τα μέσα Μαρτίου 2020 που ανακοινώθηκαν τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση των πολιτών λόγω εξάπλωσης της πανδημίας του COVID-19, σημειώθηκε κατακόρυφη μείωση στο μεταφορικό έργο και κατ' επέκταση στον κύκλο εργασιών σε όλες τις γραμμές που δραστηριοποιείται ο όμιλος ATTICA.

Ειδικότερα, η μείωση του μεταφορικού έργου στη μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων τον μήνα Απρίλιο, σε σχέση με τον Απρίλιο 2019, έφθασε στο 99 % στους Διεθνείς Πλόες και στο 96% στην Ελληνική Ακτοπλοΐα. Για τα φορτηγά οχήματα η μείωση έφθασε στο 18% στους Διεθνείς Πλόες και στο 47% στην Ελληνική Ακτοπλοΐα. Η προαναφερόμενη μείωση του μεταφορικού έργου ισοδυναμεί με μείωση του κύκλου εργασιών για το μήνα Απρίλιο κατά Ευρώ 18,4 εκ. ή ποσοστό 60%. Αντίστοιχο ποσοστό μείωσης του μεταφορικού έργου εκτιμάται ότι θα σημειωθεί και το μήνα Μάιο 2020. Αναμένεται σταδιακή βελτίωση κατά τους επόμενους μήνες του έτους, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των επιβατών και δεν θα υπάρξει αλλαγή δεδομένων στις συνήθειες των πολιτών όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς στις καλοκαιρινές τους διακοπές ή τυχόν εμπόδια που διαταράσσουν την τουριστική αλυσίδα και κατ' επέκταση το τουριστικό προϊόν της χώρας.

Η διοίκηση του ομίλου ATTICA αξιολογεί σε συνεχή βάση κάθε νέο στοιχείο που προκύπτει από την εξέλιξη της πανδημίας και τις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι Αρχές και προσαρμόζει σε τακτά χρονικά διαστήματα το δίκτυο δρομολογίων των πλοίων έχοντας ως βασικό μέλημα την προστασία της οικονομικής θέσης του ομίλου ATTICA και την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατών του και των τοπικών κοινωνιών. Στο πλαίσιο της συνεχούς παρακολούθησης της εξέλιξης του μεταφορικού έργου, έγινε σειρά εκτιμήσεων για την πορεία του ομίλου ATTICA στην τρέχουσα χρήση 2020, οι οποίες οδηγούν σε μείωση του κύκλου εργασιών του ομίλου το 2020 σε ένα εκτιμώμενο εύρος από 30% έως 40% σε σχέση με τη χρήση 2019.

Τα ανωτέρω δεδομένα οδήγησαν τη διοίκηση του ομίλου ATTICA στη λήψη αποφάσεων προκειμένου να περιορίσει το κόστος λειτουργίας. Ειδικότερα, μειώθηκε ο αριθμός των δρομολογίων των πλοίων και έγινε αναδιάταξη του στόλου. Επίσης μεγάλος αριθμός πλοίων τέθηκε σε καθεστώς παύσης δρομολογίων με αποτέλεσμα οι ναυτικοί που εργάζονταν σε αυτά να τεθούν σε

αναστολή εργασίας. Η συρρίκνωση της λειτουργίας του στόλου των πλοίων περιόρισε τα λειτουργικά έξοδα όπως είναι το κόστος καυσίμων, τα έξοδα λιμένων και το κόστος πληρωμάτων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρά τη μειωμένη συχνότητα των δρομολογίων ο όμιλος εξυπηρετεί υπεύθυνα το σύνολο των προορισμών του δικτύου του. Αποφασίστηκε επίσης μείωση όλων των λειτουργικών δαπανών του ομίλου ATTICA, εξετάστηκε λεπτομερώς κάθε κατηγορία λειτουργικών δαπανών και αποφασίστηκε να υλοποιηθούν για το 2020 μόνο οι απολύτως αναγκαίες. Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε η εκ περιτροπής εργασία για όλους τους εργαζόμενους ξηράς και ειδικότερα μία εβδομάδα εκτός εργασίας κάθε τέσσερις ημερολογιακές εβδομάδες.

Επιπρόσθετα, ο όμιλος ATTICA επηρεάζεται σημαντικά από τη διακύμανση στις τιμές των καυσίμων καθώς το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος αντιπροσωπεύοντας για τη χρήση 2019 το 45% περίπου του κόστους πωληθέντων του ομίλου. Από τον Φεβρουάριο του 2020 βρίσκεται σε εξέλιξη μία εξαιρετικά μεγάλη πτώση στις τιμές των καυσίμων με ακραίες διακυμάνσεις ως συνέπεια της μειωμένης ζήτησης λόγω κυρίως της πανδημίας του κορωνοιού COVID-19 καθώς και της μη επίτευξης συμφωνίας για μείωση της παραγωγής από τις μεγάλες πετρελαιοπαραγωγές χώρες. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η μέση τιμή του Marine Gasoil Oil περιεκτικότητας 0,1% σε θείο τον μήνα Ιανουάριο 2020 ήταν Δολάρια Η.Π.Α. 571 ανά μετρικό τόνο έναντι Δολάρια Η.Π.Α. 342 και 223 ανά μετρικό τόνο αντίστοιχα για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο 2020 αντίστοιχα. Το γεγονός αυτό και ειδικότερα η αποσταθεροποίηση της τιμής των καυσίμων έχει επίπτωση και στον όμιλο ATTICA, ο οποίος αντισταθμίζει μέρος του κινδύνου μεταβολής της τιμής καυσίμου μέσω σύναψης συμβολαίων αντιστάθμισης. Ειδικότερα, ο όμιλος ATTICA, υλοποιώντας την εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο πολιτική αντιστάθμισης κινδύνου της τιμής των καυσίμων, συνάπτει συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου σε προϊόντα πετρελαίου που καλύπτουν ένα μέρος των εκτιμώμενων επιχειρησιακών αναγκών.

Στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και ληφθούν νέα περιοριστικά μέτρα ή επεκταθεί η διάρκεια των υφιστάμενων μέτρων, ενδέχεται να μειωθεί περαιτέρω η κατανάλωση καυσίμων από τη μείωση των δρομολογίων. Ως εκ τούτου, υπάρχει ο κίνδυνος ένα μέρος από τα συμβόλαια μελλοντικής αντιστάθμισης που έχει συνάψει ο όμιλος ATTICA, να μην ικανοποιεί τις συνθήκες ώστε να επιμετρηθεί σύμφωνα με τη λογιστική αντιστάθμισης. Περαιτέρω, στην παρούσα φάση, λόγω της μείωσης των τιμών του πετρελαίου, ο όμιλος ATTICA θα μειώσει το κόστος αγοράς των καυσίμων που καταναλώνει, όμως το γεγονός αυτό θα αντισταθμιστεί σε σημαντικό βαθμό από το κόστος που αναμένεται να προκύψει από τα συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου σε προϊόντα πετρελαίου που είχαν συναφθεί πριν προκύψει η μεγάλη πτώση των τιμών.

Στη βάση των ανωτέρω δεδομένων, εκτίμηση της διοίκησης είναι ότι ο όμιλος ATTICA θα καταγράψει ζημίες για τη χρήση 2020. Τα ανωτέρω δεδομένα έχουν στηριχθεί σε επικαιροποιημένη πληροφόρηση για την εξέλιξη της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που ανακοινώνει η πολιτεία, λαμβάνουν υπόψη τα μέτρα ανακούφισης καθώς επίσης και το αποτέλεσμα των ενεργειών που έλαβε η διοίκηση του ομίλου ATTICA για την ενίσχυση της οικονομικής του θέσης. Σημειώνεται ωστόσο ότι καθώς το φαινόμενο είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Τα δεδομένα μπορεί να αλλάξουν δραστικά είτε προς τη θετική πλευρά, εφόσον βρεθούν άμεσα τρόποι αντιμετώπισης της πανδημίας και ιδιαίτερα το εμβόλιο καθώς και εφόσον υλοποιηθούν αποτελεσματικά μέτρα στήριξης της τουριστικής δραστηριότητας, είτε αρνητικά, σε περίπτωση που επιδεινωθεί η κατάσταση και η πανδημία λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά.

- **Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες**

Η SINGULARLOGIC λόγω του εύρους του προϊοντικού της χαρτοφυλακίου συνεργάζεται με κλάδους που έχουν πληγεί σημαντικά από τον COVID-19, καθώς όμως και με άλλους που

παρουσίασαν αύξηση της δραστηριότητας τους. Κατά συνέπεια υπάρχει μια μεικτή επίδραση στα οικονομικά της αποτελέσματα με μεγαλύτερη την βαρύτητα των αρνητικών επιδράσεων. Οι πρόσφατες εξελίξεις ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τις οικονομικές επιδόσεις του ομίλου για τη χρήση 2020, καθώς ο κλάδος δραστηριοποιείται σε πελάτες με μικτή επίδραση στα οικονομικά τους αποτελέσματα.

Το εύρος των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από παράγοντες όπως η διάρκεια της επιδημίας και των ισχυόντων περιοριστικών μέτρων, τυχόν λήψη πρόσθετων μέτρων από τις κυβερνήσεις, καθώς και το μέγεθος της αρνητικής επίδρασης στο σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας. Ιδιαίτερα για την SINGULARLOGIC μέχρι και την περίοδο του Απριλίου δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αποκλίσεις έναντι των προγραμματισμένων στόχων. Κατά τον μήνα Μάιο αποτυπώνεται μικρή επίδραση έναντι των προγραμματισμένων στόχων, η οποία πιθανόν να διατηρηθεί για όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού και λόγω εποχικότητας της δραστηριότητας. Παράλληλα, ο όμιλος έχει υιοθετήσει μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της οικονομικής θέσης του, προκειμένου να μην επηρεαστεί σε σημαντικό βαθμό η αρχική του εκτίμηση για τα λειτουργικά του αποτελέσματα για το 2020.

- **Εταιρείες ιδιωτικών κεφαλαίων**

Στα μέσα Μαρτίου η Σερβία βρέθηκε αντιμέτωπη με τον κίνδυνο εξάπλωσης της πανδημίας. Η χώρα κηρύχτηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ελήφθησαν μέτρα καραντίνας ενώ από την 21η Μαρτίου ανεστάλη η λειτουργία των εμπορικών κέντρων επιτρέποντας τη λειτουργία μόνο σε τραπεζικά καταστήματα, super markets και φαρμακεία. Η Σερβική κυβέρνηση προχώρησε σε επαναλειτουργία των εμπορικών κέντρων την 5η Μαΐου με περιοριστικούς όρους όσον αφορά την λήψη προστατευτικών μέτρων. Κατά το διάστημα που τα εμπορικά καταστήματα παρέμειναν κλειστά η εταιρεία έλαβε πολλαπλά μέτρα δράσης τόσο σε σχέση με την ασφάλεια των εργαζομένων της και της απρόσκοπτης και ομαλούς λειτουργίας της εταιρείας, όσο και της διατήρησης στενής επαφής με τους μισθωτές και διαχείρισης των ακινήτων της.

Σε ό,τι αφορά στην επίπτωση της πανδημίας στην χρηματοοικονομική απόδοση της θυγατρικής εταιρείας RKB, τα έσοδα από μισθώσεις σημείωσαν μείωση 5% και 17% τον Μάρτιο και Απρίλιο αντίστοιχα σε σχέση με τη συγκριτική περίοδο το 2019, ενώ για το σύνολο του έτους αναμένεται μείωση των εσόδων μεταξύ 2% και 10% σε σχέση με το 2019. Αντίθετα, η πιθανή επίδραση στη λειτουργική κερδοφορία (EBITDA) της εταιρείας είναι δύσκολο να εκτιμηθεί καθώς δεν έχει αποκατασταθεί η πλήρης λειτουργία της αγοράς ούτε έχει προσδιοριστεί ο βαθμός εισπραξιμότητας στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται. Εφόσον ωστόσο η κατάσταση ομαλοποιηθεί άμεσα, ο αρνητικός αντίκτυπος αναμένεται να είναι περιορισμένος. Για το σκοπό αυτό η διοίκηση της RKB, στην περίοδο που απομένει έως τα τέλη του έτους, θα επικεντρωθεί στην διατήρηση των υφιστάμενων μισθώσεων με παράλληλη ενδυνάμωση των μηχανισμών αύξησης του ρυθμού είσπραξης των ενοικίων. Επιπροσθέτως θα επιδιώξει τη βελτιστοποίηση των εξόδων της και θα προετοιμαστεί για την επιστροφή της αγοράς στην κανονικότητα.

Επίδραση στη ρευστότητα και την χρηματοοικονομική θέση

Λόγω της αναμενόμενης αρνητικής επίδρασης της πανδημίας στην οικονομία και κατ' επέκταση στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου ελλοχεύει ο κίνδυνος τα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου MIG, ήτοι η αναγνωρισμένη υπεραξία, άυλα στοιχεία του ενεργητικού, επενδύσεις σε ακίνητα ή /και τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, καθώς επίσης και οι επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, να αποτιμηθούν στις επόμενες περιόδους σε χαμηλότερες αξίες και να προκύψουν ενδεχόμενες απομειώσεις οι οποίες να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας.

Αναφορικά με τις δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας, υφίστανται όροι που σχετίζονται με τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών. Η Διοίκηση παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με σκοπό να ζητήσει έγκαιρα από την πιστώτρια τράπεζα και να επιτύχει τη συναίνεσή της σχετικά με τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης όπου αυτό χρειαστεί.

Με στόχο την ελαχιστοποίηση των πιστωτικών κινδύνων και επισφαλειών ο Όμιλος έχει δημιουργήσει τις κατάλληλες υποδομές και έχει θεσπίσει διαδικασίες παρακολούθησης ανά αντισυμβαλλόμενο βάσει της πιστοληπτικής του δυνατότητας. Όμως, η εμφάνιση της πανδημίας δημιουργεί νέες συνθήκες και επιτάσσει την επαγρύπνηση για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων περιπτώσεων αδυναμίας πληρωμής ή μεταχρονολόγησης απαιτήσεων που δυνητικά θα μπορούσαν να επέλθουν.

Ειδικότερα οι επιπτώσεις της πανδημίας στη ρευστότητα και τη χρηματοοικονομική θέση κάθε λειτουργικού τομέα αναλύονται ως ακολούθως:

- **Τρόφιμα και γαλακτοκομικά**

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο εξόδου από την πανδημία και επιστροφής στην κανονικότητα που επεξεργάζεται η διοίκηση του ομίλου VIVARTIA εκτιμάται ότι δεν θα προκύψουν ουσιώδη θέματα ρευστότητας για τους υποκλάδους γαλακτοκομικών και καταψυγμένων. Τα μέτρα περιορισμού των λειτουργικών δαπανών, επανασχεδιασμού των επενδυτικών πλάνων σε συνδυασμό με την καθημερινή αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών και πιθανής αξιοποίησης των εργαλείων εύρεσης ρευστότητας που παρέχει το χρηματοπιστωτικό σύστημα (γραμμές factoring κ.λπ.) συντελούν στο να διασφαλιστεί η απαραίτητη ρευστότητα προκειμένου να καλυφθούν όλες οι τρέχουσες υποχρεώσεις των υποκλάδων γαλακτοκομικών και καταψυγμένων.

Αντιθέτως, η σημαντική πτώση των πωλήσεων και κατ' επέκταση του EBITDA του υποκλάδου εστίασης που προβλέπεται σε επίπεδο έτους σε σχέση με το 2019, εκτιμάται ότι θα δημιουργήσει σημαντικές επιπρόσθετες ταμειακές ανάγκες, για τις οποίες η διοίκηση πέρα των προαναφερθέντων μέτρων προβαίνει σε επιπρόσθετες ενέργειες για την αντιμετώπισή τους. Ενδεικτικά, αυτές είναι:

- Υποχρεώσεις σε προμηθευτές και εκμισθωτές: Όσον αφορά τις υποχρεώσεις σε προμηθευτές και εκμισθωτές, για τους οποίους οι συμβατικές ημερομηνίες αποπληρωμής παρήλθαν κατά την περίοδο της υγειονομικής κρίσης εν μέσω της υποχρεωτικής αναστολής εργασιών, η διοίκηση του υποκλάδου εστίασης βρίσκεται σε συνεχείς διαπραγματεύσεις για την ρύθμιση τους.
- Οφειλές προς το Δημόσιο: Χρήση κρατικών ρυθμίσεων για οφειλές που σχετίζονται με εργοδοτικές εισφορές και φόρους (ΦΠΑ, ΦΜΥ) που δημιουργήθηκαν κατά την προαναφερθείσα περίοδο.
- Διευθέτηση δανειακού χρέους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις: Έναρξη συζητήσεων με τα τραπεζικά ιδρύματα για την εύρεση της βέλτιστης λύσης αναφορικά με την εξυπηρέτηση του δανειακού χρέους (δόσεων κεφαλαίου ή /και τόκων ποσού € 7,5 εκ.) του υποκλάδου εστίασης της χρήσης 2020, καθώς και για τη δημιουργία νέων δανειακών γραμμών για την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης. Επιπλέον, στο πλαίσιο των λοιπών υποχρεώσεων του υποκλάδου εστίασης που απορρέουν από τις δανειακές του συμβάσεις (τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών κ.λπ.), η Διοίκηση είναι σε διαπραγματεύσεις με τα τραπεζικά ιδρύματα για την εκ των προτέρων λήψη παροχής συναίνεσης τους.
- Επενδυτικό πρόγραμμα: Η διοίκηση του υποκλάδου εστίασης προέβη άμεσα σε επανασχεδιασμό του επενδυτικού προγράμματός της για το 2020, περιορίζοντας σημαντικά τις αρχικά προβλεπόμενες ταμειακές εκροές.

Με δεδομένη τη μακροχρόνια συνεργασία του υποκλάδου εστίασης με τους εν θέματι προμηθευτές, εκμισθωτές και τα τραπεζικά ιδρύματα σε συνδυασμό και με τα μέτρα στήριξης της Πολιτείας για

τη λειτουργία των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία και αναμένονται να θεσμοθετηθούν στο επόμενο χρονικό διάστημα, η διοίκηση του ομίλου VIVARTIA εκτιμά ότι με τις ανωτέρω ενέργειες θα αντιμετωπιστούν επιτυχώς οι πρόσθετες ταμειακές ανάγκες που έχουν δημιουργηθεί λόγω πανδημίας και θα συνεχίσει απρόσκοπτα η ομαλή λειτουργία του ομίλου VIVARTIA.

- **Μεταφορές**

Ο όμιλος ATTICA έχει ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και χαμηλό συντελεστή μόχλευσης (41% καθαρό δανεισμό σε σχέση με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια). Όμως, η πανδημία του κορωνοϊού δημιουργεί νέες συνθήκες όπως η δραματική μείωση της επιβατηγού κίνησης και των Ι.Χ. οχημάτων με αποτέλεσμα ο όμιλος ATTICA να στερείται μίας σημαντικής πηγής άμεσης ρευστότητας. Επίσης, υστέρηση στην ρευστότητα δημιουργούν και οι περιορισμοί που επεβλήθησαν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου στην είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.

Τα ανωτέρω δεδομένα οδήγησαν τη διοίκηση στη λήψη αποφάσεων προκειμένου να περιορίσει το κόστος λειτουργίας και να ενισχύσει την οικονομική θέση του ομίλου ATTICA, οι οποίες περιλαμβάνουν ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητας μέσω χορήγησης νέων πιστωτικών γραμμών, επιμήκυνσης του χρόνου καταβολής υποχρεώσεων στους προμηθευτές, αναβολή προμηθειών που δεν είναι απολύτως αναγκαίες. Ταυτόχρονα, αποφασίστηκε η προσωρινή αναβολή αναπτυξιακών σχεδίων μέχρι να αποσαφηνισθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση του ομίλου ATTICA ενώ παράλληλα έγινε χρήση όλων των μέτρων στήριξης που ανακοίνωσε η πολιτεία για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με στόχο να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των μέτρων που εξήγγειλε η κυβέρνηση, ο όμιλος ATTICA μετέφερε την πληρωμή των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων κατά τα οριζόμενα στις αποφάσεις της πολιτείας, και βρίσκεται σε συζητήσεις με τις δανείστριες τράπεζες για να μεταφερθούν πληρωμές κεφαλαίων δανείων σε μελλοντικό χρόνο καθώς επίσης εξετάζει την άντληση επιπλέον πιστωτικών ορίων.

Αναφορικά με τους όρους των συμβάσεων των δανείων, ο όμιλος ATTICA πρέπει να συμμορφώνεται με ορισμένους όρους συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών δεικτών. Ο οικονομικός αντίκτυπος του COVID-19 στις δραστηριότητες του ομίλου ATTICA είναι αβέβαιος τη δεδομένη χρονική στιγμή. Η διοίκηση παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με σκοπό να ζητήσει έγκαιρα από τις τράπεζες και να επιτύχει την συναίνεσή τους σχετικά με τις προαναφερόμενες υποχρεώσεις συμμόρφωσης εφόσον αυτό χρειαστεί.

Η διοίκηση του ομίλου ATTICA βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης της εμπορικής της δραστηριότητας και των σχετικών ταμειακών ροών. Λαμβάνοντας υπόψιν τις τρέχουσες συνθήκες, την αβεβαιότητα και το ραγδαία μεταβαλλόμενο περιβάλλον, η διοίκηση στοχεύει στη μεγιστοποίηση της ρευστότητας του ομίλου. Ο όμιλος διαφυλάσσει τις ταμειακές ροές του καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντοπίζοντας περιοχές εξοικονόμησης κόστους.

- **Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες**

Η οικονομική θέση και η ρευστότητα του ομίλου SINGULARLOGIC τελεί υπό σημαντικά ρίσκα ως απόρροια της πανδημίας. Επίσης, υστέρηση στην ρευστότητα δημιουργούν και οι περιορισμοί που επεβλήθησαν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου στην είσπραξη επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.

Η διοίκηση του ομίλου SINGULARLOGIC βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης της εμπορικής της δραστηριότητας και των σχετικών ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας αναθεωρημένες υποθέσεις και ενσωματώνοντας αρνητικά σενάρια στην αξιολόγηση των πραγματικών και δυνητικών χρηματοδοτικών αναγκών, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις από την πανδημία. Ο όμιλος διαφυλάσσει τις ταμειακές ροές του, καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντοπίζοντας περιοχές εξοικονόμησης κόστους όπου είναι πιθανό. Στο πλαίσιο αυτό, έγινε χρήση όλων των μέτρων ανακούφισης που ανακοίνωσε η Πολιτεία για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με στόχο να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά. Τέλος, έγιναν ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητας μέσω επιμήκυνσης του χρόνου καταβολής υποχρεώσεων στους προμηθευτές, διαπραγματεύσεων μισθωμάτων πέραν των εκ του νόμου και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, καθώς και αναβολή προμηθειών που δεν είναι απολύτως αναγκαίες.

- **Εταιρείες ιδιωτικών κεφαλαίων**

Η Διοίκηση της RKB, στην περίοδο που απομένει έως τα τέλη του έτους, θα επικεντρωθεί στην διατήρηση των υφιστάμενων μισθώσεων με παράλληλη ενδυνάμωση των μηχανισμών αύξησης του ρυθμού είσπραξης των ενοικίων. Επιπροσθέτως, θα επιδιώξει τη βελτιστοποίηση των εξόδων της και θα προετοιμαστεί για την επιστροφή της αγοράς στην κανονικότητα. Με βάση το πλάνο αυτό, η Διοίκηση της RKB δεν αναμένει να αντιμετωπίσει σημαντικά θέματα ρευστότητας.

49.2 Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες

Την 19/05/2020 η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι εξετάζει εκδηλώσεις ενδιαφέροντος για την εξαγορά της συμμετοχής της στην εταιρεία SINGULARLOGIC. Στο πλαίσιο αυτό έχει προσλάβει ως Χρηματοοικονομικό της Σύμβουλο την «Euroxx Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.».

49.3 Τρόφιμα & Γαλακτοκομικά

- Στις αρχές του 2020, στο πλαίσιο βελτιστοποίησης των παραγωγικών δομών του υποκλάδου Γαλακτοκομικών ολοκληρώθηκε επιτυχώς η μεταφορά και η λειτουργία της γραμμής παραγωγής γάλακτος από την εγκατάσταση του Ταύρου στην εγκατάσταση του Αγίου Στεφάνου.
- Επιπλέον, στις αρχές του 2020 ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα του διαγωνισμού που είχε διοργανώσει η FRAPORT στα τέλη του 2019, σύμφωνα με τα οποία ο υποκλάδος Εστίασης εξασφάλισε τη συνέχιση της δραστηριότητάς του στα αεροδρόμια της Θεσσαλονίκης και της Μυκόνου ενώ απέκτησε παρουσία με νέα σημεία και concepts και στο αεροδρόμιο της Σαντορίνης.

Πέρα των παραπάνω γεγονότων δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των Οικονομικών Καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν είτε τον Όμιλο είτε την Εταιρεία, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα ΔΠΧΑ.

50 ΕΓΚΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ την 01/06/2020.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Η Διευθύντρια Οικονομικών Υπηρεσιών
Παναγιώτης Θρουβάλας	Αθανάσιος Παπανικολάου	Σταυρούλα Μαρκουλή
Α.Δ.Τ. ΑΚ543083	Α.Δ.Τ. ΑΝ612863	Α.Δ.Τ. ΑΒ656863